

TARİHİN PUSULASI®

2025
KPSS

20 DENEME

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

**İSMAİL
ADIGÜZEL**

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN: 978-605-72995-8-1

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

KPSS

Tarihin Pusulası®

(Tamamı Çözümlü)

20 DENEME

Yazar ve Editör
İsmail ADIGÜZEL

Dizgi Tasarım

H. Hüseyin ILGIN

Öneri ve Düşünceleriniz için

instagram/cbayayinlari

cbapusula@gmail.com

Yayın ve Dağıtım

Basım Tarihi

2024 Ağustos

Basım Yeri

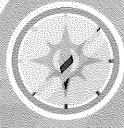
Tarcan Matbaacılık

ANKARA

Matbaa Sertifika No: 47663

Yayın Hakkı ©COPYRIGHT

Bu kitabın her türlü yayım hakkı CBA Yayınları'na aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağı ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

İÇİNDEKİLER

DENEME 1	1
Çözümleri	6
DENEME 2	9
Çözümleri	14
DENEME 3	18
Çözümleri	23
DENEME 4	26
Çözümleri	31
DENEME 5	35
Çözümleri	40
DENEME 6	43
Çözümleri	47
DENEME 7	50
Çözümleri	55
DENEME 8	58
Çözümleri	62
DENEME 9	65
Çözümleri	69
DENEME 10	72
Çözümleri	76

İÇİNDEKİLER

DENEME 11	79
Çözümleri	83
DENEME 12	86
Çözümleri	90
DENEME 13	93
Çözümleri	97
DENEME 14	100
Çözümleri	104
DENEME 15	108
Çözümleri	112
DENEME 16	116
Çözümleri	120
DENEME 17	124
Çözümleri	128
DENEME 18	132
Çözümleri	136
DENEME 19	140
Çözümleri	144
DENEME 20	148
Çözümleri	152

1.

Türk Kara Kuvvetlerine ait yukarıdaki brövede, kuruluş tarihi olarak "MÖ 209" ifadesinin bulunmasına neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Asya Hun Devleti'nin kurulması
- B) Kavimler Göçü'nün başlaması
- C) Asya Hun hükümdarı Mete Han'ın tahta çıkması
- D) İlk kez Türk ismini kullanan bir Türk devletinin kurulması
- E) Türk akınlарına karşı Çin Seddi'nin inşası edilmesi

2. İslam dünyasında, izlemiş oldukları mevali (ırkçı) politikası nedeniyle tepkilere yol açan ve Türklerin İslamiyet'le tanışmasını da geciktiren devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Emevîler
- B) Abbasîler
- C) Fatımîler
- D) İhşidîler
- E) Eyyûbîler

3. Büyük Selçuklu Sultanı Tuğrul Bey'in, Abbasi Halifesi Kaim-Biemrillah'ın yardım çağrısı üzerine çıktığı 1055 Bağdat Seferi ile halifelik üzerindeki 110 yıllık baskısına son verdiği devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fatımîler
- B) İhşidîler
- C) Karahitaylar
- D) Büveyhîler
- E) Samanîler

4. Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde sınırları genişletmek amacıyla;

- I. fetih,
- II. miras,
- III. satın alma

politikalarından hangileri uygulanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'ne kuruluş döneminden itibaren merkezlik yapan yerlerden bazılarını sırasıyla tablo haline getirmek isteyen Efe, aşağıdaki gibi bir tablo oluşturmuştur.

1	2	3	4	5
Bilecik	İznik	Bursa	Edirne	İstanbul

Numaralı yerlerden hangi ikisinin yeri değiştirilirse Efe'nin oluşturduğu tabloda hata düzeltilmiş olur?

- A) 1 ile 2
- B) 1 ile 3
- C) 2 ile 3
- D) 3 ile 4
- E) 4 ile 5

6.

Dersinde yukarıdaki "Gül Koklayan Fatih" portresini kullanan bir tarih öğretmeni, aşağıdaki sanatçıların hangisinden bahsetmektedir?

- A) Nakkaş Nigarî
- B) Matrakçı Nasuh
- C) Seyyid Lokman
- D) Nakkaş Sinan Bey
- E) Gentile Bellini

7. I. Farisan: Sınırlardaki kaleleri korumakla görevli askeri birlik
II. Mekkârî Teşkilatı: Geçitlerin ve yolların güvenliğini sağlayan teşkilat
III. İltizam Sistemi: Dirlik topraklarının kullanma hakkının açık artırma ile satışa çıkarılması
IV. Sübaşı: Kazaların asayiş ve güvenliğinden sorumlu kişi
V. Defterdar: Mali işlerden sorumlu Divanî-hümayun üyesi

Osmanlı Devleti'ne dair yukarıdaki kavramlardan hangisinin açıklaması doğru değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. 1742 yılında Paris'e giden Sait Efendi, İstanbul'a Versay Sarayı'nın resimleri ve planlarını göndermiştir. Bu sarayın resimleri Lale Devri'nin önemli eğlence yerlerinden olan Sadabad Sarayı'nın yapımında model olarak kullanılmıştır. Bu süreçten sonra Avrupa mimarisinin barok ve rokoko üslubu kullanılarak pek çok mimari eser inşa edilmiştir.

Buna göre;

- I. Avrupa, sosyal ve kültürel anlamda örnek alınmıştır.
II. Fransa ile yaşanan çatışmalar son bulmuştur.
III. Osmanlı Devleti'nde mimari anlayışta değişim yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi, 93 Harbi sonrasında 3 Mart 1878'de imzalanan Ayastefanos Antlaşması'na göre Osmanlı Devleti'nin savaş tazminatı karşılığı olarak Rusya'ya bıraktığı yerlerden biri değildir?

- A) Trabzon B) Kars
C) Batum D) Doğu Beyazıt
E) Ardahan

10. 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı sırasında Osmanlı Devleti borçlarını ödeyemeyeceğini açıklamış ve İngiltere ile Fransa başkanlığında bu duruma tepki gösteren Avrupalı devletler, Muharrem Kararnamesi'ne dayanarak 1881 yılında Düyun-ı Umumiye İdaresinin kurulmasını sağlamışlardır.

Avrupalı devletlerin Muharrem Kararnamesi'ne dayanarak kurdukları Düyun-ı Umumiye İdaresinin Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki vergi gelirlerinden hangisine el koyduğu söylenemez?

- A) Maden B) Orman C) Tuzla
D) Tütün E) Şeker

11. 31 Mart Ayaklanması Türk tarihinde yönetim şekline yönelik olarak çıkan ilk isyandır. Bu isyan, komutanlığını Mahmut Şevket Paşa, kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Hareket Ordusu tarafından bastırılmıştır.

Buna göre;

- I. Meşrutiyet rejimi korunmuştur.
II. Osmanlılık fikir akımı geçerliliğini yitirmiştir.
III. İttihat ve Terakki Cemiyetinin yönetimdeki etkinliği artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Ebru Öğretmen, öğrencilerinden cevabı "Trablusgarp Savaşı" olan sorular hazırlamalarını istemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu sorulardan biri olamaz?

- A) Mustafa Kemal'in kimliğini gizleyerek gönüllü olarak katıldığı savaş hangisidir?
 B) Bâb-ı Âli Baskını hangi savaş sürecinde yaşanmıştır?
 C) Osmanlı Devleti, Rodos ve On İki Ada'yı hangi savaş sonrasında kaybetmiştir?
 D) Mustafa Kemal, hangi savaşta Derne ve Tobruk cephelerinde mücadele etmiştir?
 E) Uşi Antlaşması, hangi savaşın sonunda imzalanmıştır?

13. Erzurum Kongresi'nde "Kuvayımilliye'yi mil ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır." kararı alınmış, bu karar ayrıca Sivas Kongresi'nde de kabul edilmiştir.

Buna göre;

- I. Birinci TBMM'nin açılması,
 II. Heyet-i Nasîhaların oluşturulması,
 III. Teşkilat-ı Esasiye'nin kabul edilmesi

gelişmelerinden hangileri alınan bu kararın sonuçları arasında değerlendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) I ve III E) I, II ve III

14. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu'da başlayan işgallere karşı Kuva-yımilliye adı verilen yerel direniş örgütleri kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, Kuvayımilliye olarak adlandırılan bu yerel direniş örgütlerinin liderleri arasında gösterilemez?

- A) Şahin Bey B) Sait Molla
 C) Topal Osman D) Sütçü İmam
 E) Çerkez Ethem

15. Millî Mücadele'yi destekleyen basın yayın organlarına ilişkin bir proje hazırlayan Mehmet, aşağıdaki gibi bir "bilgi kartı" oluşturmuştur.

Millî Mücadele'yi Destekleyen Gazeteler				
I	II	III	IV	V
İleri	İkdam	Minber	Ümit	Açıksöz

Mehmet'in hazırladığı bilgi kartındaki yanlışlık, aşağıdakilerden hangisiyle düzeltilebilir?

- A) I.dekinin yerine *Peyam-ı Sabah* yazılarak
 B) II.dekinin yerine *Tasvir-i Efkâr* yazılarak
 C) III.dekinin yerine *İrade-i Milliye* yazılarak
 D) IV.dekinin yerine *Hâkimiyet-i Milliye* yazılarak
 E) V.dekinin yerine *Alemdar* yazılarak

- 16.

Tanrım şahit duracağım sözümde,
 Milletimin sevgileri özümde;
 Vatanımdan başka şey yok gözümde,
 Yar yatağın düşman almaz, giderim...

Cenge Giderken

Mustafa Kemal yukarıda verilen şiir için "Bu dizelerde ulusal benliğimin gururunu tattırın ilk anlatımı buldum." demiştir.

Mustafa Kemal'in düşünce yapısının şekillenmesinde ve vatan sevgisinin oluşmasında etkili olan, "Cenge Giderken" adlı şiirin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tevfik Fikret
 B) Ziya Gökalp
 C) Namık Kemal
 D) Mehmet Âkif Ersoy
 E) Mehmet Emin Yurdakul

17. Millî Mücadele'ye büyük katkısı olan Çerkez Ethem, kuvvetlerinin düzenli ordu birliklerine dönüşmesine ve emir-komuta altına girmelerine karşı çıkarak ayaklanmıştı.

Yunanlıların, Çerkez Ethem İsyanı'nı fırsat bilerek çıkardığı savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gediz Muharebesi
- B) Birinci İnönü Muharebesi
- C) İkinci İnönü Muharebesi
- D) Kütahya-Eskişehir Muharebesi
- E) Sakarya Meydan Muharebesi

18. Aşağıdakilerden hangisi, Sakarya Meydan Muharebesi'nden önce yaşanan gelişmelerden biri değildir?

- A) Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin yayımlanması
- B) Meclis binasının Kayseri'ye taşınması konusunun gündeme gelmesi
- C) Türk ordusunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesi
- D) Kafkas devletleriyle Kars Antlaşması'nın imzalanması
- E) Başkomutanlık Kanunu'nun çıkarılması

19. 11 Ekim 1922 tarihli Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda Doğu Trakya'nın savaş yapılmadan TBMM Hükûmetine bırakılması kararı alınmıştır.

Alınan bu kararı uygulamakla görevlendirilen kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmet Bey
- B) Refet Bey
- C) Fevzi Çakmak
- D) Ali Fethi Bey
- E) Bekir Sami Bey

20. Atatürk'ün laiklik ilkesi;

- I. vergide adalet,
- II. sınıfsal ayrıcalıklar,
- III. din ve mezhep birliği

durumlarından hangilerine karşıdır?

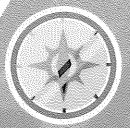
- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

21. Mustafa Kemal'in isteği doğrultusunda 1935'te *Hak Dini, Kur'an Dili* adıyla Kur'an-ı Kerim'in ilk tercüme ve tefsirini hazırlayan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mehmet Rifat Börekçi
- B) Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır
- C) Tevfik Bıyıklıoğlu
- D) Mehmet Vehbi Efendi
- E) Dürriyade Abdullah Efendi

22. Mustafa Kemal, aşağıdaki okullardan hangisinde eğitim alırken matematik öğretmeni Mustafa Bey tarafından kendisine "Kemal" adı verilmiştir?

- A) Selanik Askerî Rüştiyesi
- B) İstanbul Harp Okulu
- C) Manastır Askerî İdadisi
- D) Şemsi Efendi Okulu
- E) İstanbul Harp Akademisi

23. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyıldan itibaren eğitim ve öğretim alanında ortaya çıkan ikiliklerin sona ermesi Atatürk Dönemi'nde yapılan aşağıdaki çalışmalardan hangisiyle gerçekleşmiştir?

- A) Türk Tarih Tezi'nin ortaya konması
- B) Erkan-ı Harbiye Vekâletinin kaldırılması
- C) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun uygulanması
- D) Türk Tarihi Tetkik Cemiyetinin açılması
- E) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun kabul edilmesi

24. Atatürk Dönemi Türk dış politikasında;

- I. Boğazlar Sorunu,
- II. Nüfus Mübadelesi,
- III. Bozkurt-Lotus Olayı

konularından hangilerinin çözümünde Milletler Cemiyeti devreye girmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

25. 5 Haziran 1967'de başlayan ve "6 Gün Savaşı" olarak da adlandırılan Arap-İsrail Savaşı sürecinde Suriye ve Ürdün'e saldıran İsrail'in işgal ettiği bölge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bekaa Vadisi
- B) Gazze Şeridi
- C) Hayfa Limanı
- D) Batı Şeria
- E) Golan Tepeleri

26. 25 Aralık 1963 tarihli bir gazete manşeti:

"Kanlı Noel" olarak tarihe geçen ve 24 Türk'ün şehit edildiği olay üzerine Türk savaş uçakları ilk uyarı uçuşlarını yaptılar.

Gazetedeki manşet haberden hareketle, Türkiye'nin aşağıda verilen hangi devletle yaşadığı sorundan bahsedildiği savunulabilir?

- A) Rusya
- B) Fransa
- C) Bulgaristan
- D) İngiltere
- E) Yunanistan

27. 1991'de SSCB'nin dağılmasıyla birlikte sona eren Soğuk Savaş Dönemi'nin sonunda, aşağıdaki ülkelerden hangisinin başkentinin adıyla isimlendirilen pakt tasfiye edilmiştir?

- A) Polonya
- B) Rusya
- C) Yugoslavya
- D) Ukrayna
- E) Çekoslovakya

ÇÖZÜMLER

1. Soruda verilen Türk Kara Kuvvetlerine ait brövede, kuruluş tarihi olarak "MÖ 209" ifadesinin bulunmasına neden olan gelişme Asya Hun hükümdarı Mete Han'ın tahta çıkmasıdır. Mete Han'ın tahta çıktığı MÖ 209 yılı, Türk Kara Kuvvetlerinin kuruluş tarihi olarak kabul edilmektedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. İslam dünyasında mevalî kavramı, Arap olmayan Müslüman halklar için kullanılan bir terimdir. Emevîler'in mevalîye ikinci sınıf tebaa muamelesi yapması ve ırkî faktörlerin ön plana çıkarılması Araplarla mevalî arasındaki kırılmayı derinleştirmiştir. Bu bağlamda Emevîler, izlemiş oldukları bu politika nedeniyle tepkilere yol açmış ve özellikle Türklerin İslamiyet'le tanışmasını da geciktirmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Büyük Selçuklu Sultanı Tuğrul Bey'in, Abbasi Halifesi Kaim-Biemrillah'ın yardım çağrısı üzerine çıktığı 1055 Bağdat Seferi ile halifelik üzerindeki 110 yıllık baskısına son verdiği devlet Şîî Büveyhîlerdir. Bağdat Seferi sonrasında Büveyhî komutanı Arslan Besâsiri tehlikesini ortadan kaldırdığı için Abbasi Halifesi Kâim-Biemrillah tarafından Tuğrul Bey'e "Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı" unvanı verilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde sınırları genişletmek amacıyla fetih (I), miras (II), satın alma (III) ve çeyiz gibi politikalar uygulamıştır. Örneğin gaza ve cihat anlayışı çerçevesinde bir yandan fetihlere ağırlık verilirken, diğer yandan Germiyoğulları'ndan çeyiz ve miras yoluyla, Hamitoğullarından satın alma yoluyla sınırlar genişletmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'ne merkezlik yapan yerler sırasıyla Söğüt, Karacahisar, Bilecik, Bursa, İznik, Edirne ve İstanbul'dur. Efe'nin oluşturduğu tablonun doğru olabilmesi için 2. ve 3. numaralı alanlar yer değişimlidir. Buna göre,

1	2	3	4	5
Bilecik	Bursa	İznik	Edirne	İstanbul

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Soruda görsel olarak da verilen "Gül Koklayan Fatih Portresi" adlı eser Nakkaş Sinan Bey'e aittir. İtalyan resim sanatının etkisi altında kalmış olan Sinan Bey, Fatih'i gül koklarken tasvir eden portresini yapmıştır. Sinan Bey'in bu eserinde İtalyan resim sanatının etkisi görülmektedir. Resimdeki gül motif, Hz. Muhammed'i, dolayısıyla İslam'ı çağırıştır. Bu portrede Sinan Bey, Fatih'i oldukça azametli bir şekilde tasvir etmiştir. Bu çerçevede dersinde "Gül Koklayan Fatih" portresini kullanan tarih öğretmeni, Nakkaş Sinan Bey'den bahsetmektedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Soruda verilen kavramlardan II numaralı "Mekkâri" teşkilatının açıklaması yanlıştır. Mekkâri grubu ticaret yolları üzerinde taşımacılık (nakliye) faaliyetlerini yürüten kesimdir. Geçitlerin ve yolların güvenliğini sağlayan teşkilat "Derbent" teşkilatıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Verilen bilgilerden yola çıkılarak Osmanlı mimarisinde değişim yaşandığına ve Avrupa'nın sosyal ve kültürel alanda örnek alındığına ulaşılabilir. Ancak Fransa ile yaşanan siyasi çatışmaların son bulduğuna (II) dair bir yargıya ulaşılamaz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. Ayastefanos (Yeşilköy) Antlaşması, 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı (93 Harbi) sonrasında Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 3 Mart 1878'de imzalanmıştır. Antlaşmaya göre Osmanlı Devleti'nin savaş tazminatı karşılığı Rusya'ya bıraktığı yerler; Kars, Ardahan, Batum ve Doğu Beyazıt'tır. Trabzon bu yerler arasında yoktur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. II. Abdülhamit Dönemi'nde 1881'de yayımlanan Muharrem Kararnamesi ile Osmanlı Devleti iflas ettiğini açıklamış ve Avrupalı devletler alacaklarını tahsil edebilmek için Düyun-ı Umumiye İdaresini kurmuşlardır. Düyun-ı Umumiye İdaresi ile Osmanlı Devleti'nin; Doğu Rumeli'nin vergileri, maden, balık, tuzla, kabotaj, reji (içki-tütün), orman ve demir yolu gelirlerine el konulmuştur. Şeker bu gelirler arasında yer almaz.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. II. Meşrutiyet'in ilanından sonra bu yönetimi istemeyen grupların *Volkan* gazetesi yazarı Derviş Vahdeti öncülüğünde İstanbul'da başlattıkları isyan olan 31 Mart Olayı, Türk tarihinde rejime yönelik ilk isyan hareketidir. Bu isyanın, komutanlığını Mahmut Şevket Paşa'nın, kurmay başkalığını Mustafa Kemal'in yaptığı Hareket Ordusu tarafından bastırılmasıyla, İttihat ve Terakkinin yönetimdeki etkinliği artmış ve meşrutiyet rejimi korunmuştur. Osmanlılık akımının etkisini yitirmesi ise daha önce, Balkan devletlerinin Osmanlı Devletinden ayrılmasıyla gerçekleşen bir olaydır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. Ebru Öğretmen, öğrencilerinden cevabı "Trablus-garp Savaşı" olan sorular hazırlamalarını istemiştir. Soruda B seçeneğinde verilen "Bâb-ı Âli Baskını" hangi savaş sürecinde yaşanmıştır?" sorusu bu duruma örnek verilemez. Nitekim Bâb-ı Âli Baskını, I. Balkan Savaşı sürecinde yaşanan bir hükûmet darbesidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. Erzurum Kongresi'nde "Kuvayimillîye'yi amil ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır." kararı alınmış, bu karar ayrıca Sivas Kongresi'nde de kabul edilmiştir. Buradan hareketle; soruda öncüllerde verilen Birinci TBMM'nin açılması (I) ve Teşkilat-ı Esasiye'nin kabul edilmesi (III) alınan bu kararın sonuçları arasında değerlendirilebilir. Ancak Heyet-i Nasihaların oluşturulması, Damat Ferit Paşa Hükûmeti'nin Mondros Mütarekesi sonrasında halkı sakinleştirmek, Müslim ve gayrimüslim halk arasında uyum ve barışı sağlamak amacıyla 31 Mart 1919'da gerçekleştirildiği bir eylemdir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. Mondros Mütarekesi'nden sonra Anadolu'da başlayan işgallere karşı birer yerel direniş örgütü olan Kuvayimillîye birlikleri oluşturulmuştur. Bu örgütlerin liderleri arasında Topal Osman, Rıdvan Hoca, Sütçü İmam, Çerkez Ethem, Demirci Mehmet Efe, Yörük Ali Efe, İpsiz Recep, Şahin Bey, Tufan Bey, Cafer Tayyar, Yahya Kaptan, Pehlivan Mehmet, Ali Saip Bey, Celâl Bey, Kılıç Ali, Tekelioğlu Sinan, Kara Fatma, Nazife Kadın, Gördesli Makbule, Tayyar Rahmiye gibi isimler bulunmaktadır. Sait Molla ise İngiliz Muhipleri Cemiyetinin kurucusudur. Bu cemiyet kurtuluşun ancak İngiliz mandaterliğine girmekle gerçekleşeceğine inanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Millî Mücadele'yi destekleyen basın yayın organlarına ilişkin bir proje hazırlayan Mehmet'in oluşturduğu bilgi kartında IV. numaralı bölümde yer alan Ümit gazetesi Millî Mücadele karşıtı bir gazetedir. Bu bakımdan IV.deki *Ümit* gazetesinin yerine *Hâkimiyet-i Milliye* yazılarak bu yanlışlık düzeltilebilir. (Millî Mücadele Dönemi'ndeki basın yayın kuruluşlarıyla ilgili liste için "Tarihin Pusulası" adlı konu anlatımlı kitabımızda sf. 218-219'a bakabilirsiniz.)

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. Mustafa Kemal'in üzerinde derin etkiler yaratan, O'nun düşünce yapısının şekillenmesinde etkili olan, "Cenge Giderken" adlı şiirin yazarı Mehmet Emin Yurdakul'dur. Millî edebiyat ve Türkçülük akımının önde gelen isimleri arasında yer alan Yurdakul, halkın sesini eserlerinde yansıtan gerçekçi bir şair olarak değerlendirilmiş, "Türk Şairi" ve "Millî Şair" unvanları ile tanınmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

17. Millî Mücadele'ye büyük katkısı olan Çerkez Ethem, kuvvetlerinin düzenli ordu birliklerine dönüşmesine ve emir-komuta altına girmelerine karşı çıkarak ayaklanmıştır. Bu süreçte Yunanlılar, Çerkez Ethem İsyanı'nı fırsat bilerek taarruza geçmiş ve Birinci İnönü Muharebesi yaşanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

18. Soruda D seçeneğinde verilen "Kafkas devletleriyle Kars Antlaşması'nın imzalanması" Sakarya Meydan Muharebesi'nden önce gerçekleşen bir olay değildir. Nitekim TBMM Hükûmeti adına Kâzım Karabekir ile Kafkas devletlerinin 13 Ekim 1921'de Kars Antlaşması'nı imzalaması Sakarya Meydan Muharebesi'nin siyasi sonuçlarından biridir. Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin yayımlanması, Meclis binasının Kayseri'ye taşınması konusunun gündeme gelmesi, Türk ordusunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesi, Başkomutanlık Kanunu'nun çıkarılması Sakarya Meydan Muharebesi'nden önce, bir anlamda Eskişehir-Kütahya savaşlarından sonra gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

19. Kurtuluş Savaşı'nın silahlı mücadele sürecini sona erdiren Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda alınan "Doğu Trakya'nın savaş yapılmadan TBMM Hükûmeti yönetiminde bırakılması" kararını uygulamakla görevlendirilen kişi Refet Bey'dir. Mudanya Ateşkes Antlaşması sonunda, Doğu Trakya'nın teslim alınması işiyle Refet (Bele) Bey Trakya Yüksek Komiseri olarak görevlendirilmiş, 19 Ekim 1922'de Refet Bey coşkun gösteriler eşliğinde İstanbul'a girmiştir.
- Doğru yanıt "B" seçeneğidir.**

20. Atatürk'ün laiklik anlayışında din ve mezhep birliği sağlama düşüncesi ve sınıfsal farklılıklar yer almaz. Tam aksine tüm yurttaşların devlet hizmetlerinden yararlanması, herhangi bir kişi, aile ve sınıfa ayrıcalık tanınmaması taraftardır. Laiklik ilkesi ile devletin tüm inanç, mezhep ve düşüncelere saygı duyulması amaçlanmış ve devlet yönetiminin, eğitimin, hukuk kurallarının akıl ve bilime dayandırılması esas alınmıştır.
- Doğru yanıt "E" seçeneğidir.**

21. Mustafa Kemal, Türk milletinin inandığı dini ana kaynaklarından ve doğru bir şekilde öğrenmesi gerektiğini düşünmüş, okunan Kur'an-ı Kerim'de ne yazdığının da bilinmesini istemiştir. Bu doğrultuda kendisinin isteği ile 1935 yılında *Hak Dini Kuran Dili* adıyla Kur'an-ı Kerim'in ilk tercüme ve tefsirini hazırlayan kişi Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır'dır.
- Doğru yanıt "B" seçeneğidir.**

22. Mustafa Kemal Selanik Askerî Rüştiyesinde eğitim alırken matematik öğretmeni Yüzbaşı Mustafa Bey tarafından kendisine "Kemal" adı verilmiştir.
- Doğru yanıt "A" seçeneğidir.**

23. Osmanlı Devleti'nde medreseler ve bazı okullar Evkaf Nezaretine, Avrupa tarzı eğitim veren okullar ise Maarif Nezaretine bağlıydı. Osmanlı Devleti'nde eğitim ve öğretim alanında ortaya çıkan bu ikilikler, Atatürk Dönemi'nde 3 Mart 1924'te kabul edilen Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun uygulanmasıyla sona ermiştir.
- Doğru yanıt "C" seçeneğidir.**

24. Soruda verilen öncüllerdeki tüm konuların çözümünde Milletler Cemiyeti devreye girmiştir. Bunlardan Boğazlar Sorunu ve Bozkurt-Lotus Olayı Türkiye'nin lehine sonuçlanmışken, Nüfus Mübadelesi konusu Milletler Cemiyeti tarafından herhangi bir çözüme kavuşturulamamıştır.

Milletler Cemiyetinde Görüşülen Konular	
Irak Sınırı (Musul)	Türkiye'nin aleyhine çözülmüştür.
Mübadele / Etabli	Milletler Cemiyetinde çözülmemeyen tek sorundur. İki ülke arasında çözülmüştür.
Bozkurt-Lotus Olayı	Türkiye'nin lehine çözülmüştür.
Boğazlar Sorunu	Türkiye'nin lehine çözülmüştür.
Suriye Sınırı (Hatay)	Türkiye'nin lehine çözülmüştür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

25. "6 Gün Savaşı" olarak da adlandırılan 1967 Arap-İsrail Savaşı sürecinde Suriye ve Ürdün'e saldıran İsrail'in işgal ettiği Suriye'ye ait bölge Golan Tepeleri'dir. 5 Haziran 1967'de İsrail birliklerinin tarruzuyla başlayan savaşta, İsrail önce Ürdün ve Suriye'ye karşı savunma ve Mısır'a karşı saldırı yapmıştır. Mısır'ın yenilmesi ve Süveyş Kanalı'nın ele geçirilmesi üzerine Suriye ve Ürdün'e saldıran İsrail ordusu Suriye'den Golan Tepeleri'ni almıştır. Birleşmiş Milletlerin 10 Haziran 1967'de "ateşkes" çağırısı üzerine çarpışmaya son verilmiş, savaş sonunda İsrail Süveyş Kanalı'na kadar olan yerleri ele geçirmiştir.

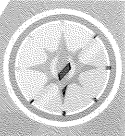
Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

26. Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması ve Türklerin adadan atılmasını öngören Akritas Planı, Yunan lider Makarios tarafından uygulamaya konulmuştur. Bu planı gerçekleştirmeye başlayan Rum çeteleri Türk köylerine zarar verip pek çok Türk'ü öldürmüştür. 24 Aralık 1963 tarihinde "Kanlı Noel" olarak bilinen ve 24 Türk'ün şehit edildiği olay üzerine Türk savaş uçakları Lefkoşa üzerinde ilk uyarı uçuşlarını yapmışlardır. Kıbrıs Sorunu olarak bilinen olayın gelişim aşamalarından biri olan "Akritas Planı" ve "Kanlı Noel" Yunanistan ile yaşanan sorunlardan biridir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. 1991'de SSCB'nin dağılmasıyla birlikte sona eren Soğuk Savaş Dönemi'nin sonunda Varşova Paktı tasfiye edilmiştir. Varşova, Polonya'nın başkentidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

1.

"...Tanrı bağışlasın, devletim var olduğu için, kısmetim var olduğu için ölecek milleti diriltip besledim. Çıplak milleti elbiseli, fakir milleti zengin kıldım. Az milleti çok kıldım. Değerli illiden, değerli kağından daha iyi kıldım."

Orhun Kitabeleri

Orhun Kitabeleri'nde yer alan yukarıdaki ifadeden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Hükümdarlar sosyal devlet anlayışını uygulamaktadır.
- B) Göktürklerde Gök Tanrı inancı hâkimdir.
- C) Komşu devletlere karşı üstünlük mücadelesi verilmiştir.
- D) Göktürk Devleti'nde sosyoekonomik sorunlar baş göstermiştir.
- E) Kitabeler, Tanrı'ya hesap vermek amacıyla yazılmıştır.

2. Büyük Selçuklu Devleti'nin zayıflaması ve yıkılmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Oğuzların isyanları
- B) Kardeşler arasındaki taht kavgaları
- C) Babaî ayaklanması
- D) Karahitayların saldırıları
- E) Batınîlik hareketleri

3. 1240 Baba İshak İsyanı ve 1243 Köse Dağı Savaşı, aşağıdaki Anadolu Selçuklu hükümdarlarından hangisinin döneminde yaşanmıştır?

- A) IV. Kılıç Arslan
- B) I. İzzeddin Keykavus
- C) II. Gıyaseddin Keyhüsrev
- D) I. Alaeddin Keykubat
- E) I. Gıyaseddin Keyhüsrev

4.

Osmanlı Devleti'nde I. Murat Dönemi'nde sosyal, siyasal, ekonomik vb. birçok alanda teşkilatlanma çalışması yapılarak merkezî otoritenin güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

Buna göre;

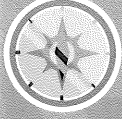
- I. kazaskerlik,
- II. Kapıkulu Ocağı,
- III. Divanühümayun,
- IV. Anadolu Beylerbeyliği

kurumlarından hangileri ilk kez I. Murat Dönemi'nde oluşturulmuştur?

- A) Yalnız IV
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) I, II ve IV

5. 1541-1600 yılları arasında yaşamış; Türkçe genel bir tarih niteliğinde kaleme aldığı ve Hz. Adem'den başlayarak Sultan III. Mehmet Dönemi'ne kadarki olayları anlattığı *Künhü'l-Ahbar* adlı eseriyle tanınan âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Kuşçu
- B) İdrîs-i Bittisî
- C) İbrahim Peçevî
- D) Hoca Saadeddin
- E) Gelibolulu Mustafa Âli

6. Osmanlı Devleti'nde uygulanan plantasyon sistemi çerçevesinde, çift-hane sisteminin dışında kalan mevat (tarıma elverişsiz) araziler üzerinde, tek bir kişinin sahip olup yönettiği, genellikle pazara dönük üretim yapan büyük tarımsal işletmeler önemli ölçüde teşvik edilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin "plantasyon sistemi" adı verilen bu uygulamayı desteklemesinde;

- I. yeni istihdam alanları yaratmak,
- II. kamu alanına kaynak oluşturmak,
- III. elverişsiz arazileri tarıma kazandırmak

amaçlarından hangilerini hedeflediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde;

- I. fetva,
- II. kulluk hakkı,
- III. bâb-ı meşihat

kavramlarından hangileri, ilmiye sınıfının başı olan şeyhülislamlık makamıyla ilgilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

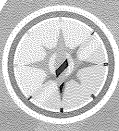
8. III. Mustafa Dönemi'nde çıkartılan ancak I. Abdülhamit Dönemi'nde 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'nın etkisiyle uygulamaya konan *Esham Kanunu* ile Osmanlı Devleti'nde ilk kez iç borçlanmaya gidilmiştir.

Osmanlı Devleti'nde "esham" adı verilen bu uygulamayla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Devlet bütçesindeki açığın kapatılması
- B) Ekonominin Avrupa etkisinden arındırılması
- C) Saray masraflarının karşılanması
- D) Ordunun savaş masraflarının karşılanması
- E) Timar sisteminde oluşan açıkların giderilmesi

9. 23 Aralık 1876'da yürürlüğe giren Kanun-ı Esasi'nin öngördüğü "Meclis-i Umumi" adlı Osmanlı Parlamentosunda; üyeleri halk tarafından, çift dereceli seçimle ve her elli bin erkek nüfusa bir temsilci düşecek şekilde belirlenen meclis aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meclis-i Âyan
- B) Heyet-i Vükelâ
- C) Meclis-i Mebusan
- D) Meclis-i Âl-i Tanzimat
- E) Meclis-i Meşveret

10. 1869 yılında Fransa'nın girişimleriyle açılan Süveyş Kanalı'na tepki olarak İngiltere'nin 1882'de işgal ettiği Osmanlı toprağı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mısır B) Cezayir C) Lübnan
D) Yemen E) Suriye

11. İttihat ve Terakki Cemiyetinin içinde muhalif olarak yer alan, daha çok muhafazakâr mebuslardan oluşan ve İttihat ve Terakkiyi otoriter ve demokratik olmayan tutumundan dolayı eleştiren grup, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teceddüt
B) Mim Mim
C) Hizb-i Cedit
D) Tesanüt
E) İttihad-ı Muhammediye

12. Mustafa Kemal ve arkadaşları tarafından 1906'da temelleri atılan "Vatan ve Hürriyet Cemiyeti", aşağıdaki şehirlerin hangisinde kurulmuştur?

A) Şam B) Manastır C) Selanik
D) İzmir E) İstanbul

13. 11. sınıf öğrencisi Ebru, Birinci Dünya Savaşı'na ilişkin aşağıdaki "Genel Bakış" tablosunu hazırlamıştır.

İngiltere	En kârlı çıkan devlet
ABD	Savaşın kısa sürede bitmesini sağlayan devlet
Rusya	Rejim değişikliği yaşayan devlet
Bulgaristan	Savaştan ilk çekilen devlet
Yunanistan	Savaşa en son katılan devlet

Ebru'nun hazırlamış olduğu yukarıdaki tabloda hangi devletle ilgili verdiği bilgi yanlıştır?

A) ABD B) İngiltere C) Rusya
D) Yunanistan E) Bulgaristan

14. Sivas Kongresi'ni Ali Galip ve Muhittin Paşaların girişimleriyle engellemeye çalışan ancak başarı sağlamayan Damat Ferit Paşa Hükûmetinin istifa etmesi ile kurulan ve Millî Mücadele'ye daha ılımlı yaklaşan hükûmet, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ali Rıza Paşa Hükûmeti
B) Salih Paşa Hükûmeti
C) Tefik Paşa Hükûmeti
D) Ahmet İzzet Paşa Hükûmeti
E) Talat Paşa Hükûmeti

15. Amasya Genelgesi'nde yer alan, "Sivas'ta toplanacak kongreye her ilden halkın güvenini kazanmış üçer delege katılacaktır." hükmü ile aşağıdakilerden hangisinin gerçekleş-tirilmek istendiği savunulabilir?

A) İstanbul Hükûmetine karşı çıkma
B) Millet iradesini hâkim kılma
C) Yerel direniş örgütlerini ön plana çıkarma
D) Mondros Mütarekesi'nin orduların terhis edilmesine ilişkin hükmüne tepki gösterme
E) Kurumsallaşma faaliyetlerini hızlandırma

16. TBMM Hükûmetinin, Birinci İnönü Savaşı'ndan sonra Londra Konferansı'na delegeler göndererek aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulamaz?

- A) Barış yanlısı olduğunu kanıtlamak
- B) Misakımillî'yi dünyaya tanıtmak
- C) Uluslararası alanda hukuki olarak var olduğunu göstermek
- D) Siyasi başarıların sürekliliğini sağlayabilmek
- E) Mudanya Mütarekesi'nin siyasi başarısına katkı sağlamak

17. I. Gediz
II. Birinci İnönü
III. Eskişehir-Kütahya
IV. Sakarya

Yukarıdakilerden hangileri, Millî Mücadele Dönemi'nde TBMM'ye bağlı düzenli ordu birliklerinin mücadele ettiği savaşlar arasında yer almaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) I, II ve IV

18. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun, Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra Yunan ordusunun yakıp yıktığı bölgelerle, Yunan Mezalimini Tetkik Heyeti ile birlikte yaptığı incelemelerinde gördüklerini hikâye ve makalelerle anlattığı eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Yaban*
- B) *Ateş ve Güneş*
- C) *İstiklal Harbimiz*
- D) *Sodom ve Gomora*
- E) *Düşmanın Yaktığı Köyler Ahalisine*

19. Hakkâri ve çevresinde 1924 yılında ortaya çıkan Nasturî İsyanı'nı, Musul konusunda kazanç sağlayabilmek için destekleyen Avrupa devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransa
- B) İngiltere
- C) Rusya
- D) İtalya
- E) Almanya

20. Mustafa Kemal'in "Uygarlık yolunda başarı, yenileşmeye bağlıdır. Toplumsal hayatta, bilim ve fen alanında başarı kazanmak için tek gelişme ve ilerleme yolu budur." sözünün doğrudan aşağıdaki ilkelerden hangisiyle ilgili olduğu savunulabilir?

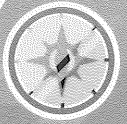
- A) Halkçılık
- B) Devletçilik
- C) Milliyetçilik
- D) İnkılapçılık
- E) Cumhuriyetçilik

21. Misak-ı İktisadi Kararları çerçevesinde 1927 yılında çıkartılan Sanayiye Özendirme Kanunu'nun bazı maddeleri şu şekildedir:

- Belediye sınırları dışında kurulan işletmelere arazi ücretsiz verilecektir.
- Malzemeler demir ve deniz yollarında %30 indirimle taşınacaktır.
- İşletmelerde kullanılacak ithal malzemeler gümrük vergisinden muaf olacaktır.

Buna göre, 1927 tarihli Sanayiye Özendirme Kanunu ile ulaşılmak istenen temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özel girişimcilere destek sağlayarak yerli sanayinin geliştirilmesi
- B) Liberalizmin ekonomik politikalara yansıtılması
- C) Yabancı sermayenin ülkeye girişiminin teşvik edilmesi
- D) Demir ve deniz yollarında Avrupalı devletlerin kazanç sağlamasının engellenmesi
- E) Devletçilik ilkesinin iktisadi anlayıştaki etkisinin azaltılmaya çalışılması

22. Kaleme aldığı *İstiklal Marşı*'nı Türk ordusuna ithaf eden Mehmet Âkif Ersoy'un, TBMM tarafından kendisine ödül olarak verilen 500 lirayı bağışladığı kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Darülfünun B) Darülmesai
C) Darüleytam D) Darülaceze
E) Darüşşafaka

23. Aşağıdakilerden hangisi, Atatürk'ün vasiyetnamesine göre mal varlığını bıraktığı kişi ya da kurumlardan biri değildir?

- A) İstanbul Üniversitesi
B) Cumhuriyet Halk Partisi
C) Manevi evlatları
D) Türk Dil Kurumu
E) Kız kardeşi Makbule Hanım

24. II. Dünya Savaşı öncesinde Almanya ve İtalya'nın yayılmacı politikalar izlemesi ve silahlanma sürecini hızlandırmaları üzerine 1934'te oluşturulan, Türkiye ile Yunanistan arasında yaşanan Nüfus Mübadelesi Sorunu'nun çözümünün zemin hazırladığı gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nyon Paktı B) Akdeniz Paktı
C) Küçük Antant D) Sadabat Paktı
E) Balkan Antanti

25. II. Dünya Savaşı sürecinde barış ortamını sağlamaya çalışan, Almanya'nın üç işgal bölgesine ayrıldığı, Birleşmiş Milletlerin kurulmasının kararlaştırıldığı ve Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin temel ilkelerinin de belirlendiği konferans aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalta B) Tahran
C) Quebec D) Potsdam
E) San Francisco

26. Çekoslovakya'da Alexander Dubçek'in 1968'de iktidara gelmesiyle başlayan liberalleşme dönemine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yasemin Devrimi B) Kadife Devrimi
C) Prag Baharı D) Beyaz Devrim
E) Turuncu Devrim

27. ABD'ye karşı denge oluşturmak amacıyla 1996'da Çin, Rusya, Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan tarafından oluşturulan iş birliği örgütü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağlantısızlar Hareketi
B) Şanghay Beşlisi
C) Güneydoğu Asya Anlaşma Teşkilatı
D) Bağımsız Devletler Topluluğu
E) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü

ÇÖZÜMLER

1. *Orhun Kitabeleri*'nde yer alan "... Tanrı bağışlasın, devletim var olduğu için, kismetim var olduğu için ölecek milleti diriltip besledim. Çıplak milleti elbise, fakir milleti engin kıldım. Az milleti çok kıldım. Değerli illiden, değerli kağından daha iyi kıldım." ifadeleriyle hükümdarların sosyal devlet anlayışını uygulama görevlerinin olduğuna vurgu yapılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Büyük Selçuklu Devleti'nin zayıflaması ve akabinde yıkılmasında C seçeneğinde verilen Babaî ayaklanmasının etkili olduğu söylenemez. Nitekim Babaî ayaklanması Anadolu Selçuklu Devleti Dönemi'nde yaşanan bir olaydır. Öte yandan; Oğuz isyanları, kardeşler arasındaki taht kavgaları, Karahitayların saldırıları ve Batınlık hareketleri Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasında son derece etkili olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. 1240 Baba İshak İsyanı ve 1243 Köseadağ Savaşı, Anadolu Selçuklu hükümdarlarından II. Gıyaseddin Keyhüsrev Dönemi'nde yaşanmıştır. Bu dönemde pek çok sosyal, bilimsel ve dinî kurum kurulmuş, büyük mimarlık eserleri inşa edilmiştir. Kayseri Hunad Hatun Külliyesi bunun en güzel örneklerindendir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Soruda I. ve II. öncüllerde verilen kurumlar ilk kez I. Murat Dönemi'nde oluşturulan kurumlar arasında yer alır. Divanîhümayun Orhan Bey Dönemi'nde, Anadolu Beylerbeyliği ise Yıldırım Bayezit Dönemi'nde oluşturulmuştur. I. Murat Dönemi'nde gerçekleştirilen teşkilatlanma faaliyetleri arasında;
- Veraset anlayışında "devlet hükümdar ve oğullarının" şeklinde değişiklik yapılması
 - İlk kez "Pençik Sistemi"nin uygulanması
 - Kapıkulu Ocağının kurulması
 - Acemi Oğlanlar Ocağının kurulması
 - Topçu Ocağının temellerinin atılması
 - Tımar sisteminin ilk kez düzenli ve yaygın olarak uygulanması
 - Kazaskerlik makamının oluşturulması
 - Maliye teşkilatının oluşturulması
 - Rumeli Beylerbeyliğinin oluşturulması

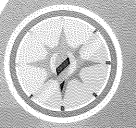
Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. 1541-1600 yılları arasında yaşamış; Türkçe genel bir tarih niteliğinde kaleme aldığı ve Hz. Adem'den başlayarak Sultan III. Mehmet Dönemi'ne kadarki olayları anlattığı *Kühûl-Ahbar* adlı eseriyle tanınan kişi Gelibolulu Mustafa Âli Efendi'dir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde çift-hane sisteminin dışında kalan mevat (ölü, tarım dışı kalmış) araziler üzerinde, tek bir kişinin sahip olup yönettiği, genellikle pazara yönelik üretim yapan büyük tarımsal işletmeler ortaya çıkmıştır. Bu tür çiftlikler, daha çok sermaye sahibi devlet görevlileri tarafından kurulmuş ve çeşitli vakıfların inşası söz konusu olabilmıştır. Bu yeni kurulan çiftliklerde iş gücü olarak ise ücret karşılığında köle ve ortakçılardan yararlanılmıştır. Devletin plantasyon sistemi çerçevesinde bu tür büyük çiftliklerin Yeni istihdam alanları yaratmak (I), kamu hizmetleri için kaynak sağlamak (II), tarımsal üretimin artmasını sağlamak (III) kullanılmayan araçları tarıma kazandırmak.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Divan-i Hümayun'un daimî üyesi olmasa da gerektiği dönemlerde divanda alınan kararların dine uygun olup olmadığına dair bilgisine başvurulmuş şeyhülislamlık makamı, Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde sadrazamla eşit konuma getirilmiş, XVII. yüzyılda divan üyesi olmuştur. Şeyhülislamın dine uygunluk açısından verdiği belgeye "fetva" (I), şeyhülislamlık makamına da "bâb-ı meşihat" (III) adı verilmiştir. Kulluk hakkı ise Osmanlı hükümdarlarının yargı yetkisini kullandığının bir kanıtı olup, hükümdarın devşirme sistemi içindeki kişiler üzerinde öldürme hakkının olmasıdır. Kulluk hakkı uygulamasına Tanzimat Dönemi'nde son verilmiştir. Buna göre verilen öncüllerden "fetva" ve "bâb-ı meşihat" kavramları şeyhülislamlık makamıyla ilgilidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde bütçe açıklarını gidermek ve devlet harcamalarını finanse etmek amacıyla III. Mustafa Dönemi'nde çıkartılan ancak I. Abdülhamit Dönemi'nde, 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'nın etkisiyle uygulamaya konan Esham Kanunu ile beraber iç borçlanma sistemine geçilmiştir. Esham uygulamasındaki temel amaç devlet bütçesinde oluşan açığın kapatılmasıdır. Bu uygulama temsili kâğıt paraya geçişin de ilk adımı olarak değerlendirilmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. 23 Aralık 1876'da yürürlüğe giren Kanun-u Esasi'nin öngördüğü "Meclis-i Umumi" adlı Osmanlı Parlamentosu çift meclisli bir yapıya sahipti. Bu iki meclisten üyeleri halk tarafından, çift dereceli seçimle ve her elli bin erkek nüfusa bir temsilci düşecek şekilde belirlenen meclis Meclis-i Mebusandır. Üyelerinin padişah tarafından belirlendiği ve üyelerin ömür boyu görevde kalabildikleri meclis ise Meclis-i Âyan'dır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Süveyş Kanalı'nın inşasına Osmanlı Devleti'nin Mısır Valisi Said Paşa Zamanı'nda bir Fransız şirketi tarafından başlanmış, Mısır valisi İsmail Paşa Zamanı'nda 1869 yılında tamamlanmıştır. Süveyş Kanalı'nın açılmasına karşı olan İngiltere önce 1878'de geçici olarak Kıbrıs'ı işgal etmiş, 1882'de Mısır'ı işgal ederek Kanal'ın kontrolünü ele geçirmiştir. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı sırasında Süveyş Kanalı'nı geri alabilmek amacıyla 1. ve 2. Kanal Harekâtı'nı düzenlemişse de başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. İttihat ve Terakki Cemiyetinin içinde muhalif olarak yer alan, daha çok muhafazakâr mebuslardan oluşan ve İttihat ve Terakki Cemiyetini otoriter ve demokratik olmayan tutumundan dolayı eleştiren grup Hizb-i Cedit'tir. İttihat ve Terakki Fırkası, parti dışı ve parti içi muhalefette karşılaşmıştır. Muhalif ve daha çok muhafazakâr mebuslardan oluşan Hizb-i Cedit Hareketi, İttihat ve Terakki içinde ayrışmanın adı olup, bu ayrışma, 21 Kasım 1911'de kurulacak olan Hürriyet ve İtilaf Fırkasına da ön ayak olmuştur. 1911 yılının bahar aylarında İttihat ve Terakki Cemiyeti, Hizb-i Cedit Hareketi yüzünden ciddi bir bölünme tehlikesi atlattı, 1911'in sonbaharında başlayan Trablusgarp Savaşı, İttihatçı yöneticiler açısından bu sorundan kurtulmak için bir fırsat olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. Vatan ve Hürriyet Cemiyeti, Mustafa Kemal ve arkadaşları tarafından 1906'da Şam'da kurulmuştur. Mustafa Kemal 1905'te İstanbul Harp Akademisinden mezun olduktan sonra ilk görev yer olan Şam'a gitmiştir. Burada staj görevini yürütürken arkadaşlarıyla birlikte 1906'da bu cemiyeti kurmuştur. Sonrasında bu cemiyet İttihat ve Terakki Cemiyeti ile birleşmiştir.

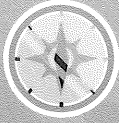
Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. 11. sınıf öğrencisi Ebru'nun I. Dünya Savaşı'na dair hazırladığı "Genel Bakış" tablosunda, karşısındaki bilgiyle yanlış eşleştirilen devlet Bulgaristan'dır. Nitekim I. Dünya Savaşı'ndan ilk çekilen devlet Bulgaristan değil Japonya'dır. Öte yandan en kârlı çıkan devlet İngiltere, savaşın kısa sürede bitmesini sağlayan devlet ABD, rejim değişikliği yaşayan devlet Rusya, savaşa en son katılan devlet Yunanistan olmuştur. Bulgaristan ise imzaladığı Nöyri Antlaşması ile Ege Denizi ile bağlantısını kaybetmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Sivas Kongresi'ni Ali Galip ve Muhiittin Paşalar ile engellemeye çalışan Damat Ferit Paşa Hükûmeti başarısız olmuş ve istifa etmiştir. Bu gelişme üzerine kurulan ve kurtuluş mücadelesine daha ılımlı yaklaşan hükûmet Ali Rıza Paşa Hükûmetidir. Mustafa Kemal yeni kurulan hükûmete Erzurum ve Sivas Kongresi'nde alınan kararlara saygılı davranıldığı takdirde yardımcı olacağını iletmış, bunun sonucunda da Ali Rıza Paşa Hükûmeti ile 20-22 Ekim 1919'da Amasya Görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Amasya Genelgesi'nde yer alan, "Sivas'ta toplanacak kongreye her ilden halkın güvenini kazanmış üçer delege katılacaktır." hükmü ile gerçekleştirilmek istenen ulusal kurtuluş mücadelesinde millet iradesini hâkim kılmaktır. Halkın güvenini kazanan üçer delegenin katılmasıyla halkın da eski düzenin değişeceğine inanması, mücadeleye sıcak bakması amaçlanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

16. Birinci İnönü Savaşı'ndan sonra TBMM Hükûmetinin Londra Konferansı'na delege göndererek hedeflediği amaçları arasında; barış yanlısı olduğunu kanıtlamak, Misakımillî'yi dünyaya tanıtmak, uluslararası alanda hukuki olarak var olduğunu göstermek ve siyasi başarıların sürekliliğini sağlayabilmek yer alır. Ancak Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın siyasi başarısına katkı sağlamak gibi bir amaç güdülmemiştir. Nitekim Mudanya Ateşkes Antlaşması Birinci İnönü Savaşı'nın bir sonucu olmayıp Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nden sonra 11 Ekim 1922'de imzalanmış ve Millî Mücadele'nin askeri safhası sona ermiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

17. Soruda I. öncülde yer alan Gediz Taarruzu, Ali Fuat Paşa komutasındaki Kuvayımillîye'nin bir mücadelesi olup Millî Mücadele Dönemi'nde TBMM'ye bağlı düzenli ordu birliklerinin mücadele ettiği savaşlar arasında yer almaz. Gediz Taarruzu'nun başarısızlıkla sonuçlanması üzerine Ali Fuat (Cebesoy) Paşa görevinden alınarak Moskova Büyükelçisi olarak görevlendirilmiş, Kuvayımillîye lağvedilmiş (kaldırılmış) ve TBMM tarafından Düzenli Ordu kurulmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

18. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun, Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra Yunan ordusunun yakıp yıktığı bölgelerle, Yunan mezalimini tetkik heyeti ile birlikte yaptığı incelemelerinde gördüklerini hikâye ve makalelerle anlattığı eser *Düşmanın Yaktığı Köyler Ahalisine*'dir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

19. Hakkâri ve çevresinde 1924 yılında ortaya çıkan Nasturî İsyanı'nda İngiltere'nin kışkırtmaları etkili olmuştur. İngiltere, Musul konusunda kazançlı çıkmak için bu isyanı desteklemiştir. Ayrıca 1925'te çıkacak olan Şeyh Sait İsyanı'nı da bu amaç doğrultusunda destekleyecek ve bu gelişmelerin sonucunda da amacına 1926 Ankara Antlaşması ile ulaşacaktır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

20. Mustafa Kemal'in, "Uygurlik yolunda aşarı yenileşmeye bağlıdır. Toplumsal hayatta, bilim ve fen alanında başarı kazanmak için tek gelişme ve ilerleme yolu budur" sözü doğrudan inkılapçılık ilkesiyle ilgilidir. Çünkü bu ilke durağan olmayı değil sürekli dinamik olmayı gerektirmiştir. Toplumun eski düzeni yerine yeni çağdaş düzen getirilmesini öngören bu ilke aynı zamanda tüm Atatürk ilkelerini de kapsamaktadır.

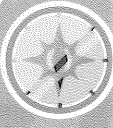
Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

21. Misak-ı İktisadi Kararları çerçevesinde 1927 yılında çıkartılan Sanayiye Özendirme Kanunu (Teşviki Sanayi Kanunu) ile; belediye sınırları dışında kurulan işletmelere arazinin ücretsiz verilmesi, malzemelerin demir ve deniz yollarında %30 indirim ile taşınması işletmelerde kullanılacak ithal malzemenin gümrük vergisinden muaf olması durumlarıyla yeni Türk devletinin ulaşmak istediği temel amaç özel girişimcilere destek sağlayarak yerli sanayinin geliştirilmesi olmuştur. 1927 yılında Teşviki Sanayi Kanunu ile özel girişimcilere sağlanan bu imkânlarla rağmen başarı sağlanamamasının sebepleri olarak; yeterli düzeyde sermayenin olmaması, bilgi ve tecrübeleerin eksik olması ve en önemlisi 1929 Dünya Ekonomik Krizi'nin olumsuz etkisi söylenebilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

22. Kaleme aldığı İstiklal Marşı'nı Türk ordusuna ithaf eden Mehmet Âkif Ersoy'un, TBMM tarafından kendisine ödül olarak verilen 500 lirayı başlattığı kurum Darülmesai'dir. Darülmesai, Hilâl-i Ahmer Cemiyeti (Kızılay) bünyesinde kadınlara ve çocuklara meslek öğretene ve cepheye elbise diken kurumdur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

23. Atatürk'ün, hazırladığı vasiyetnamesine göre mal varlığını bıraktığı kişi ve kurumlar arasında İstanbul Üniversitesi yoktur. Atatürk, vasiyetnamesine göre mal varlığını şu kişi ve kurumlara bırakmıştır:

- Cumhuriyet Halk Fırkası
- Türk Tarih Kurumu
- Türk Dil Kurumu
- Kız kardeşi Makbule (Atadan) Hanım
- Manevi evlatları
- İsmet İnönü'nün çocuklarının eğitim giderleri

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. 1930 yılında Türkiye ile Yunanistan arasında imzalan Ahalî Mübadelesi Antlaşması'yla birlikte Mübadele Sorunu çözülmüş, iki ülke arasındaki ilişkiler olumlu yönde ilerlemeye başlamıştır. Bu iyi ilişkiler sonucunda Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında 1934 yılında Almanya ve İtalya'nın yayılcı politikalar izlemesi sonucu Balkan Antantı imzalanmıştır. Bu pakta göre ülkeler birbirlerinin sınırlarını korumayı ve birbirlerinin varlığına saygı göstermeyi kabul etmişlerdir. Aynı zamanda Türkiye Balkan Antantı ile batı sınırını güvence altına almıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

25. II. Dünya Savaşı sonrası ABD, İngiltere, SSCB ve Fransa'nın Almanya'nın hangi bölgelerini işgal edeceği ve savaş sonrası dünyayı ana çizgileri ile belirlemek amacıyla 4-11 Şubat 1945'te toplanmış olan konferans Yalta Konferansı'dır. "Büyük Üçlü" olarak anılan **Roosevelt, Churchill ve Stalin**'in de katıldığı konferansta, Almanya üç işgal bölgesine ayrılmış, Almanya'nın 20 milyar dolar tamirat borcu ödemesi ve Birleşmiş Milletlerin kurulması kabul edilmiştir. Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin temel ilkeleri belirlenmiş ve 1 Mart 1945'e kadar ortak düşmana karşı savaş ilan edenlerin üyeliğe kabul edilmesi kararlaştırılmıştır.

- **Tahran Konferansı:** ABD, İngiltere ve SSCB arasında gerçekleştirilmiştir. İran'a yardım edilmesi, Rusya'nın ısrarları ile ikinci cephenin açılması ve ikinci cephe ile ilgili olarak Türkiye'nin de savaşa katılması ve bazı Alman topraklarının Polonya'ya verilmesi kararlaştırılmıştır.

- **Quebec Konferansı:** İngiltere ve ABD arasında gerçekleştirilmiştir. Konferansta Almanya'nın kontrol altına alınması ve Türkiye'nin savaşa sokulması gerektiği görüşülmüş ancak ikinci cephenin Fransa'da Normandiya kıyılarında açılmasına karar verilmiştir.
- **San Francisco Konferansı:** Türkiye'nin de katıldığı 51 ülkenin temsil edildiği konferansta Birleşmiş Milletlerin kurucu antlaşması kabul edilmiştir.
- **Potsdam Konferansı:** ABD, SSCB ve İngiltere arasında gerçekleştirilen son konferanstır. Barışın nasıl sağlanacağı görüşülmüş, Almanya'daki Nazi kurumlarının ortadan kaldırılması, Avusturya'nın dört işgal bölgesine ayrılması ve buralarda demokratik yönetimlerin oluşturulması ve İspanya'nın Birleşmiş Milletlere alınmaması kararlaştırılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

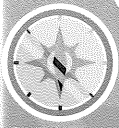
26. Çekoslovakya'da Alexander Dubček'in 1968'de iktidara gelmesiyle başlayan liberalleşme dönemine verilen ad "Prag Baharı"dır.

- "Beyaz Devrim" İran'da,
 - "Yasemin Devrimi" Tunus'ta,
 - "Kadife Devrimi" Çekoslovakya'da,
 - "Turuncu Devrim" Ukrayna'da
- gelişen olaylara verilen isimlerdir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

27. ABD'ye karşı denge oluşturmak amacıyla Çin, Rusya, Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan'ın 1996 yılında oluşturdukları teşkilat Şanghay Beşlisi'dir. Bu iş birliği yapılanmasına 2001'de Özbekistan da katılmış ve adı "Şanghay İş Birliği Örgütü" olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

1. "Tanrı, Türk kavmi yaşasın diye beni tahta oturttu... İçte aşsız, dışta giyeceksiz bir kavme kağan oldum. Türk milleti için gece uymadım, gündüz oturdum. Kardeşim Kül Tigin ve şadlarla ölesiye çalıştık." **ifadeleri İslamiyet öncesinde kurulan aşağıdaki Türk devletlerinden hangisiyle ilgilidir?**

A) Uygur B) Kırgız
C) Avrupa Hun D) II. Göktürk
E) Asya Hun

2. **Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti'nde saray teşkilatına mensup görevlilerden biri değildir?**

A) Câmédâr B) Çaşnigîr
C) Emir-i Âlem D) Emir-i Şikâr
E) Emir-i Dad

3. **1100-1207 yılları arasında Ahlat merkez olmak üzere Van, Tatvan, Erciş, Malazgirt ve Muş civarında hüküm süren, Ermenşahlar veya Ahlatşahlar olarak da adlandırılan beylik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sökmenliler B) Artuklular
C) Danişmentler D) Eşrefoğulları
E) Saltuklular

4. Kanuni Sultan Süleyman zaman zaman tebdil-i kıyafet (kıyafette değişiklik) yaparak sipahi kılığına bürünmüş ve İstanbul'da halkın arasına karışarak bir anlamda teftiş yapmıştır.

Kanuni Sultan Süleyman'ın bu uygulamayla;

I. adaletli bir yönetim sağlayabilme,
II. ordudaki sipahilerin desteğini kazanma,
III. halkın istek ve şikâyetlerinden haberdar olma

durumlarından hangilerini amaçladığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde Avrupa'dakine benzer bir köle çiftçi sınıfı oluşmamıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde görülen aşağıdaki durumlardan hangisiyle bağlantılı olduğu savunulabilir?

A) Bazı toprakların gelirleri ile sosyal hizmetlerin karşılanması
B) Toprakların büyük bir kısmının devlete ait olması
C) Ticaretin yaygın bir geçim kaynağı olması
D) Devlete yararlılık gösterenlere bazı toprakların malikâne olarak verilmesi
E) Bazı toprakların mülk olarak şahıslara dağıtılması

6. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde inşa edilen Topkapı Sarayı'nda, "Harem" kısmını ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Babüssaade
B) Bâb-ı Hümayun
C) Darüssaade
D) Has Oda
E) Babüsselam

7.

	Sanatçı	Alan
I.	Matrakçı Nasuh	Minyatür
II.	İttri	Müzik
III.	Şeyh Hamdullah	Hat
IV.	Güllü Agop	Tiyatro
V.	Hacı Arif Bey	Resim

Yukarıda verilen sanatçı-alan eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Osmanlı Devleti'nde 1718-1730 yılları arasında görev yapan Lale Devri'nin ünlü sadrazamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kuyucu Murat Paşa
B) Halil Hamit Paşa
C) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa
D) Baltacı Mehmet Paşa
E) Nevşehirli Damat İbrahim Paşa

9. V. Murat'ı tahta çıkarmak amacıyla Genç Osmanlılar Cemiyeti üyelerinden Ali Suavi öncülüğünde 20 Mayıs 1878'de gerçekleşen olay aşağıdakilerden hangisidir?

A) Babıali Baskını
B) Kuleli Olayı
C) Çırağan Baskını
D) Çınar Olayı
E) Beylerbeyi Olayı

10. Osmanlı Devleti'nde, özel mülkiyet anlayışının gelişmesini engelleyen ve haksız kazanç sağladığı düşünülen ya da görevini kötüye kullanan kişilerin mal varlığına el konulması sistemi olan "Müsadere Usulü", aşağıdakilerden hangisiyle tamamen kaldırılmıştır?

A) Sened-i İttifak
B) Islahat Fermanı
C) Tanzimat Fermanı
D) Halepa Fermanı
E) Muharrem Kararnamesi

11. Mustafa Kemal'in, "Bu savaş, Türk ordusunun katıldığı bir savaş değildi. Bu bambaşka bir şeydi, bir bozgundu; fakat Türk ordusunun bozgunu değildi. Hayır, hiç değil! Bu, Türkiye'deki eskinin yıkılması, Türk ordusunun başındaki bilgisiz kumanda heyetinin geri çekilmesiydi." şeklinde nitelendirdiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gediz Muharebesi
B) Trablusgarp Savaşı
C) Balkan Savaşları
D) Birinci Dünya Savaşı
E) Eskişehir-Kütahya Muharebeleri

12. Aşağıdaki tabloda Kanunuesasi'de 1909 yılında yapılan bazı değişiklikler verilmiştir.

1909 Yılı Değişiklikleri
Hükûmet, padişaha değil Mebusan Meclisine karşı sorumludur.
Uluslararası anlaşmalarda meclis onayı zorunluluğu getirilmiştir.
Kanun tekliflerinde gerekli olan padişah izni kaldırılmıştır.
Padişahın sürgün ve sansür yetkilerine son verilmiştir.
Padişahın meclisi gerektiğinde tek başına feshetme yetkisi kaldırılmıştır.

Yapılan bu değişikliklerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Türk tarihinde çok partili siyasal hayata geçilmiştir.
 B) Yapılan değişiklikler sonrası İstibdat Dönemi sona ermiştir.
 C) İngiltere ve Rusya arasında Reval Görüşmeleri'nin yapılmasına neden olmuştur.
 D) Mebusan Meclisinin gücü artırılarak demokratikleşme sürecine katkı sağlanmıştır.
 E) Osmanlılık fikir akımının etkisini yitirdiği anlaşılmıştır.

13. Birinci Dünya Savaşı sürecinde, 1917 yılı Ekim ayında İstanbul'a gelen Alman İmparatoru II. Wilhelm'in daveti üzerine veliaht Vahdettin ile Almanya'ya giden Mustafa Kemal'in, döndüğünde görev aldığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Makedonya
 B) Irak-Musul
 C) Hicaz-Yemen
 D) Kafkas
 E) Suriye-Filistin

14. Bir konuşmacının "Millî Mücadele ve Edebi Eserlerimiz" adlı bir konferansta, Millî Mücadele Dönemi'ni anlatan eserlerin tanıtımını yaparken aşağıdaki yazar ve eserlerin hangisinden bahsetmesi **beklenemez?**

- A) Yakup Kadri – *Sodom ve Gomora*
 B) Kemal Tahir – *Rahmet Yolları Kesti*
 C) Halide Edip – *Türk'ün Ateşle İmtihanı*
 D) Kâzım Karabekir – *İstiklal Harbimiz*
 E) Mustafa Kemal – *Nutuk*

15. Mustafa Kemal Anadolu'ya geçmeden önce İstanbul'da;

- I. Padişah Vahdettin ile görüşme,
 II. tüm millî direniş örgütlerini tek çatı altında toplama,
 III. Fethi Bey ile beraber *Minber* gazetesini çıkarma

çalışmalarından hangilerini gerçekleştirmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) I ve III E) I, II ve III

16. İstanbul'da bulunan İngiliz ve Fransız temsilcileri Erzurum Kongresi'ni bir ihtilal olarak nitelendirerek İstanbul Hükûmeti aleyhine sonuçlar doğurabileceğini düşünmüşlerdir.

İngiliz ve Fransız temsilcilerinin bu düşüncesinin Erzurum Kongresi'nin hangi özelliğinden kaynaklandığı savunulabilir?

- A) Millî Mücadele'yi fiilen başlatması
 B) İlk kez ulusal bir kongrenin toplanmasını istemesi
 C) Kurtuluş Savaşı'nın amaç, gerekçe ve yöntemini ortaya koyması
 D) Her açıdan ulusal nitelikli bir kongre olması
 E) Millî egemenliğe dayalı bir devlet düşüncesini savunması

17. Mustafa Kemal Paşa, 12 Ocak 1920'de toplanan Osmanlı Mebusan Meclisi'ne ---- milletvekili, 23 Nisan 1920'de toplanan TBMM'ye ---- milletvekili olarak seçilmiştir.

Boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Erzurum - Afyon
- B) Amasya - Sivas
- C) Sivas - Ankara
- D) Erzurum - Ankara
- E) İstanbul - Ankara

18. • Ülkede yer alan tüm kaynakların Türk ordusunun emrine verilmesi
- Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin çıkarılması
 - İstanbul'dan Anadolu'ya silah ve cephane kaçıırılması

Büyük Taarruz için yapılan yukarıdaki hazırlıklardan yola çıkarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kuvayımillîye birlikleri tasfiye edilmiştir.
- B) Türk ulusu geleceği için fedakârlıklar yapmıştır.
- C) Anadolu'nun işgallerine tepkisiz kalınmıştır.
- D) Millî bağımsızlık konusunda kararlılık vardır.
- E) İşgal kuvvetleri yurttan atılmaya çalışılmıştır.

19. Aşağıdakilerden hangisi 12 Ağustos 1930'da kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkasının özelliklerinden biri değildir?

- A) Mustafa Kemal'in isteği üzerine Fethi Bey tarafından kurulmuştur.
- B) Liberal ekonomi modelini savunmuştur.
- C) Seçimlerin iki dereceli yapılmasını benimsemiştir.
- D) Cumhuriyet Dönemi'nin ikinci muhalefet partisidir.
- E) Kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilmesini ön görmüştür.

20. Âşar vergisi Müslüman köylülerden alınan 1/10'luk ürün vergisiydi. Yeni Türk Devleti bölgesel farklılıklar gösterdiği, toplanmasında sorunlar yaşandığı ve köylünün yöneticilerin baskısına maruz kaldığı gerekçeleri ile 17 Şubat 1925'te âşar vergisini kaldırmıştır.

Buna göre âşar vergisinin kaldırılması;

- I. halkçılık,
- II. inkılapçılık,
- III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangileriyle ilişkilendirilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

21. 20 Nisan 1924 tarihinde TBMM'de kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun yürürlüğe giren ilk şekliyle ilgili;

- I. Egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu ifade edilmiştir.
- II. Türkiye Devleti'nin bir cumhuriyet olduğu belirtilmiştir.
- III. Kamu özgürlükleri düzenlenmiştir.
- IV. Kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanınmıştır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve IV
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II ve III
- E) II, III ve IV

22. Yeni Türk Devleti'nde deniz yolları, deniz ticareti ve filoları destekleyip güçlendirmek amacıyla 1937 yılında açılan kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Denizbank B) İş Bankası
C) Sümerbank D) Türk Kuşu
E) Türk Tayyare Cemiyeti

23. Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü siyasi hayatında;

- I. Başbakan,
II. Maarif Vekili,
III. Hariciye Vekili

görevlerinden hangilerini üstlenmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

24. 1923-1930 yılları arası Türk dış politikasını, Lozan Barış Antlaşması'nda karara bağlanan ancak tekrar sorun haline gelen konular ya da Lozan'da kararlaştırılamayarak ertelenen konular oluşturmıştır.

Aşağıdaki konulardan hangisi, bu genelleme içerisinde değerlendirilemez?

- A) Musul sorunu
B) Osmanlı borçları
C) Yabancı okullar
D) Nüfus mübadelesi
E) Suriye sınırı

25. İkinci Dünya Savaşı sürecinde 14 Ocak 1943 tarihinde toplanan Casablanca Konferansı, aşağıdaki devlet adamlarının hangileri arasında gerçekleşmiştir?

- A) Roosevelt - Churchill
B) Stalin - Mussolini
C) İnönü - Churchill
D) Briand - Kellogg
E) Hitler - Mussolini

26. Tarih Öğretmeni Hasan Bey, dersin başında öğrencilerine; "Jeopolitik konumunun ilgi çekmesi, din ve mezhep farklılıklarının bulunması ve geniş petrol rezervlerine sahip olması nedeniyle *Dünyanın Bir Numaralı Fırtına Merkezi* olarak nitelendirilen alanı tanımaya ne dersiniz?" şeklinde bir soru sorarak onların dikkatini çekmeye çalışmıştır.

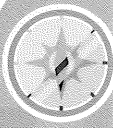
Hasan Öğretmen'in sorusunda özellikle **rinden bahsettiği ve "dünyanın bir numaralı fırtına merkezi" olarak nitelendirilen bölge, aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Afrika B) Avrasya
C) Uzak Doğu D) Avrupa
E) Orta Doğu

27. II. Dünya Savaşı sonrasında Kuzey Vietnam'da komünist güçlerin artması ve Kore Savaşı'nın etkisi ABD'yi yeni tedbirler almaya yöneltmiştir.

Bu tedbirlerin bir sonucu olarak 8 Eylül 1954'te ABD'nin oluşturduğu, Sovyet Rusya ve müttefiki Çin'i Batı Avrupa kıyılarından Pasifik'e kadar uzanan bir alanda ittifaklar çemberi içine alan, diğer adı "Manila Paketi" olan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) OAU B) NATO C) SEATO
D) AGİK E) İKÖ

ÇÖZÜMLER

1. Soruda yer alan ifadeler İslamiyet öncesinde kurulan II. Göktürk Devleti ile ilgilidir. II. Göktürk Devleti'nde Kapgan Kağan'ın ölmesi üzerine yerine İnel (Böğü) geçmiştir. Yeterli ölçüde otoriteyi sağlayamayan İnel, devlet içerisindeki karışıklıkları önleyememiş ve başarısız olmuştur. Akabinde Bilge Kağan ve Kül Tigin iktidarı ele geçirmiş, Bilge Kağan devletin başına geçmiştir. Kül Tigin ise Göktürk ordularının tanzimini üzerine almıştır. Böylece tahta oturan Bilge Kağan, kendi adıyla anılan ünlü kitabesinde "Tanrı Türk kavmi yaşasın diye beni tahta oturttu ... İçte aşsız, dışta giyeceksiz bir kavme kağan oldum... Türk milleti için gece uyumadım, gündüz oturdum. Kül Tigin ve şadlarla ölesiyе çalıştık." ifadelerine yer vermiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Soruda E seçeneğinde verilen Emir-i Dad, Büyük Selçuklu Devleti'nde saray teşkilatına mensup görevlilerden biri değildir. Emir-i Dad, örfi davalara bakan görevlidir.
- Câmêdâr: Hükümdarın elbiseleriyle ilgilenir.
 - Çaşnigir: Hükümdarın yiyecekleriyle ilgilenir.
 - Emir-i Âlem: Sancak ve bayrağı muhafaza eder.
 - Emir-i Şikâr: Hükümdarın av törenleriyle ilgilenir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. 1100-1207 yılları arasında Ahlat merkez olmak üzere Van, Tatvan, Erciş, Malazgirt ve Muş civarında hüküm süren, *Ermensâhlar* veya *Ahlatşâhlar* olarak da adlandırılan beylik Sökmenlilerdir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Kanuni Sultan Süleyman'ın zaman zaman sipahi kılığına bürünerek (tebdil-i kıyafet) İstanbul'da halkın arasına karışmasındaki amaç, adil bir yönetim sağlayabilmek (I), halkın istek ve şikâyetlerinden bizzat haberdar olabilmek (III), devlet görevlilerinin davranışlarını öğrenmek ve ahali arasındaki söylentileri öğrenebilmektir. Ordudaki sipahilerin desteğini kazanabilmek gibi bir amaç güdülmemiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde Avrupa'dakine benzer bir köle çiftçi sınıfı oluşmamıştır. Böyle bir durumun yaşanmasında Osmanlı Devleti'nde toprakların büyük bir kısmının "Mirî Arazî" adı altında devlete ait olması etkili olmuştur. Ayrıca bu durum özel mülkiyet anlayışının gelişmesini de engellemiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde inşa edilen Topkapı Sarayı'nda, "Harem" kısmını ifade eden kavram Darüssaadetir.
- **Babüssaade:** Topkapı Sarayı'nın üçüncü kapısı
 - **Bâb-ı Hümayun:** Topkapı Sarayı'nın dışarıya açılan en büyük kapısı
 - **Has Oda:** Enderun teşkilâtını oluşturan yedi kademeden (koşuş) en yüksekinin adı
 - **Babüsselam:** Topkapı Sarayı'nın ikinci avlusuna geçişi sağlayan en büyük kapısı

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Tabloda V numaralı eşleştirme yanlıştır. Hacı Arif Bey resim alanında değil müzik alanında çalışmalar yapmış ünlü bir müzisyen ve bestekârdır. Yaptığı çalışmalarla Klasik Türk Musikisi'nde çığır açmıştır.

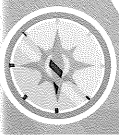
Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde 1718-1730 yıllarında görev yapan Lale Devri'nin ünlü sadrazamı Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'dır. Devlete birçok konuda hizmeti geçen İbrahim Paşa Patrona Halil İsyanı adı verilen olayın içine sürüklenmiş ve 1730'da patlak veren, bir bakıma halk ayaklanması sayılabilecek olayları bastıramadığı için padişah III. Ahmet'in gözünden düşmüştür. III. Ahmet, Patrona Halil ile Muslu Beşe gibi zorbalara ısrarı karşısında, çok sevdiği damadı İbrahim Paşa'yı feda etmek zorunda kalmıştır. İbrahim Paşa'nın cesedi parçalanmış bir halde Sultanahmet Meydanı'nda III. Ahmet Çeşmesi civarına terk edilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. V. Murat'ı tahta çıkarmak amacıyla Genç Osmanlılar Cemiyeti üyelerinden Ali Suavi öncülüğünde 20 Mayıs 1878'de gerçekleşen olay Çırağan Baskını'dır. Ali Suavi Olayı olarak da adlandırılan bu baskın başarısızlıkla sonuçlanmış, Ali Suavi öldürülmüştür.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nde *Kanunname-i Al-i Osman* ile Fatih Dönemi'nde yasalaşan müsadere sistemi haksız kazanç sağladığı düşünülen veya yetkilerini kötüye kullanan kişilerin mal varlığına el koyma hakkıdır. II. Mahmut Dönemi'nde önemli ölçüde zayıflayan müsadere sistemine, 1839 Tanzimat Fermanı ile resmen son verilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Mustafa Kemal'in, "Bu savaş, Türk ordusunun katıldığı bir savaş değildi. Bu bambaşka bir şeydi, bir bozgundu; fakat Türk ordusunun bozgunu değildi. Hayır, hiç değil! Bu, Türkiye'deki eskinin yıkılması, Türk ordusunun başındaki bilgisiz kumanda heyetinin geri çekilmesi idi." şeklinde nitelendirdiği savaş Balkan Savaşları'dır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. Kanunuesası'de yapılan 1909 yılı değişiklikleri ile padişahın yetkileri kısıtlanmış ve Mebusan Meclisinin gücü artırılarak demokratikleşme sürecine katkı sağlanmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Mustafa Kemal Birinci Dünya Savaşı sürecinde, 1917 yılı Ekim ayında İstanbul'a gelen Alman İmparatoru II. Wilhelm'in daveti üzerine velihaht Vahdettin ile Almanya seyahatine çıkmıştır. Bu seyahat dönüşünde de kendisi Suriye-Filistin Cephesi'nde görev almıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Konuşmacı "Millî Mücadele ve Edebi Eserlerimiz" adlı konferansta Millî Mücadele Dönemi'ni anlatan eserlerin tanıtımını yaparken A, C, D ve E seçeneklerindeki yazar ve eserlerden bahsedebilir. Ancak "B" seçeneğindeki Kemal Tahir'in *Rahmet Yolları Kesti* adlı eseri ilk kez 1970 yılında yayınlanmıştır ve Millî Mücadele'yi konu alan bir eser değildir. Kemal Tahir bu eserinde eşkıyalık olgusunu ele almış, halk arasında var olan eşkıyalık hayranlığının temelde çaresizlikten kaynaklandığını anlatmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Mustafa Kemal Anadolu'ya geçmeden önce İstanbul'da düşüncelerini yaymak için Fethi Bey ile birlikte *Minber* gazetesini çıkarmış, Meclis içinde güç kazanmaya çalışmış, arkadaşları ile Pembe Köşk'te gizli toplantılar yapmış, padişah Vahdettin ile görüşmüş ve Tevfik Paşa Hükûmeti'nin güvenoyu almasını önlemeye çalışmıştır. Tüm millî cemiyetlerin tek çatı altında toplanması Sivas Kongresi'nde gerçekleşen bir durumdur. Buradaki amaç Millî Mücadele'nin tek merkezden yürütülmesini sağlamaktır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. Erzurum Kongresi'nin İtilaf Devletlerince bir ihtilal olarak değerlendirilme sebebi millî egemenliğe dayalı yeni bir devlet kurma düşüncesinin ilk kez dile getirilmesi olmuştur. Millî Mücadele'nin fiilen başlaması Atatürk'ün Samsun'a çıkışı ile, ilk kez ulusal bir kongrenin toplanmasını istenmesi ve Kurtuluş Savaşı'nın amaç, gerekçe ve yönteminin ortaya konulması Amasya Genelgesi ile, her açıdan ulusal bir kongre olma özelliği ise Sivas Kongresi'ne ait gelişmelerdir.

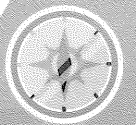
Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

17. Mustafa Kemal Paşa, 12 Ocak 1920'de toplanan Osmanlı Mebusan Meclisi'ne Erzurum milletvekili, 23 Nisan 1920'de toplanan TBMM'ye Ankara milletvekili olarak seçilmiştir. Boş bırakılan yerlere sırasıyla Erzurum ve Ankara getirilmelidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

18. Verilenlerden yola çıkılarak A, C, D ve E seçeneklerindeki yargılara ulaşılabilir. Ancak B seçeneğinde yer alan "Kuvayımillîye birlikleri tasfiye edilmiştir." yargısı Büyük Taarruz için yapılan hazırlıklar ve Büyük Taarruz ile ilgili değildir. Kuvayımillîye birliklerinin tasfiye edilmesi ve akabinde düzenli ordunun kurulması, Gediz Taarruzu'nun başarısız olması üzerine I. İnönü Savaşı öncesinde gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

19. Serbest Cumhuriyet Fırkasının özellikleri arasında, "Seçimlerin iki dereceli yapılmasını benimsemesi" yoktur. Nitekim parti, iki dereceli seçimden tek dereceli seçime geçilmesini benimsemiştir. Parti programında bulunan diğer başlıca hükümler şunlardır:

- Milliyetçi, laik, cumhuriyetçi ve halkçı nitelikleri benimser.
- Yürütme organının denetlenmesini savunur.
- Teşvik-i Sanayi Kanunu'nu tam olarak uygulamasını benimser.
- Özel teşebbüsün yatırım faaliyetlerini destekler, yabancı sermaye faaliyetlerine izin verir.
- Vergilerin halkın gücüne göre olmasını savunur.
- Türk Lirası'nın değerini korumak için çalışır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

20. Yeni Türk Devleti âşar vergisini kaldırarak köylülerin baskı görmesini engellemeye ve onların yaşam koşullarını iyileştirmeye çalışmış, köylüleri toplumun diğer kesimleri ile tamamlamış, şeri bir vergiyi kaldırarak önemli bir yenilik yapmıştır. Bu bakımdan âşar vergisinin kaldırılması halkçılık, laiklik ve inkılapçılık ilkeleri ile ilişkilendirilebilir. Âşar vergisinin kaldırılmasının cumhuriyetçilik ilkesiyle bit ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. 20 Nisan 1924 tarihinde TBMM'de kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun yürürlüğe giren ilk şeklinde; egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu ifade edilmiş (I), Türkiye Devleti'nin bir cumhuriyet olduğu belirtilmiş (II) ayrıca kamu özgürlükleri düzenlenmiştir. (III) Ancak kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanınması daha sonra yapılan anayasa değişiklikleriyle gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

22. Yeni Türk Devleti'nde deniz yolları, deniz ticareti ve filoları destekleyip güçlendirmek amacıyla 1937 yılında açılan kuruluş Denizbank'tır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

23. Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü siyasi hayatında; Genel Kurmay Başkanlığı, Hariciye Vekilliği, Maarif Vekilliği, Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığı görevlerini üstlenmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

24. Lozan'dan sonra tekrar gündeme gelen konular:

- Boğazlar
- Patrikhane
- Yabancı okullar
- Osmanlı borçları
- Nüfus Mübadelesi
- Suriye sınırı
- Musul Sorunu

Lozan Barış Antlaşması'nda çözülemeyen tek sorun ise Musul Sorunu olmuştur.

Soruda 1923-1930 yılları arası Türk dış politikasına konu olan sorunlar sorgulanmaktadır. Irak sınırı, Osmanlı borçları, yabancı okullar, Nüfus Mübadelesi ve patrikhane konuları 1923-1930 yılları arasında gündeme gelmiş ve çözülmeye çalışılmıştır. Boğazlar ve Suriye sınırı konuları ise Lozan Barış Antlaşması ile Türkiye'nin aleyhine çözülmüş; Boğazlar Meselesi 1936'da, Suriye Sınırı Meselesi ise 1938'de çözülmüştür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

25. İkinci Dünya Savaşı'nın gidişatı hakkında 14 Ocak 1943 tarihinde toplanan Casablanca Konferansı ABD Başkanı Roosevelt ile İngiltere Başbakanı Churchill arasında gerçekleşmiştir. Konferansta; Sicilya'ya çıkarma yapılması ve Mihver Devletlerin kayıtsız şartsız teslim olması kararı alınmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

26. Tarih öğretmeni Hasan Bey'in öğrencilerin dikkatini çekmek için dersin başında soru olarak birtakım özelliklerini aktardığı bölge Orta Doğu'dur. Jeopolitik konumu, zengin petrol yataklarına sahip olması, istikrarsız ve karışık bir bölge oluşu, devletlerin hedef ve görüşlerinin çatışması, gelir dağılımının düzensiz olması ve din ve mezhep farklılıkları gibi çeşitli özelliklerinden dolayı bu bölge "Dünyanın Fırtına Merkezi" olarak nitelendirilmektedir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. II. Dünya Savaşı sonrasında ABD, Uzak Doğuda'ki etkinliğini arttırmak için 8 Eylül 1954'te SEATO'yu (Güney Doğu Asya Anlaşma Teşkilatı) kurmuştur. Bu teşkilat ABD, İngiltere, Fransa, Yeni Zelanda, Avustralya, Filipinler, Tayland ve Pakistan'dan oluşmuş ve SSCB ile Çin Batı Avrupa kıyılarından Pasifik'e kadar uzanan bir çember içine alınmıştır. Örgütün bir diğer adı da "Manila Paketi'dir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

1. Romalı ünlü tarihçi Priscus'un, "O, tüm dünyanın ondan ürkmesi için doğmuş ve tüm kavimleri sarmıştır." **diyerek bahsettiği ve "Cesur Kavimlerin Efendisi" olarak da bilinen Türk hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Balamir
B) Attila
C) Mete Han
D) Mukan Kağan
E) Bilge Kağan

2. • Büyük Selçuklu valilerinden Anuş Tigin tarafından merkezi Ürgenç olarak kurulmuştur.
• Maveraünnehir, İran ve Azerbaycan bölgelerini alarak topraklarını genişletmiştir.
• 1230'da Anadolu Selçukluları ile yaptıkları Yassıçemen Savaşı'nı kaybederek yıkılma sürecine girmişlerdir.

Yukarıda özellikleri verilen Türk-İslam devleti, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Memlûkler
B) Karahanlılar
C) Gazneliler
D) Harezşahlar
E) Tolunoğulları

3. **Aşağıdakilerden hangisi, Türk tasavvuf edebiyatının ilk örneği olarak kabul edilen *Divan-ı Hikme*'in özelliklerinden biri değildir?**

A) Karahanlı Türkçesinin Hakaniye lehçesi ile kaleme alınmıştır.
B) Hoca Ahmet Yesevi'nin en ünlü eseridir.
C) Dini ve ahlâki öğütler içermektedir.
D) Türkçenin tarikat dili olarak gelişmesini sağlamıştır.
E) Bir bölümünde İran-Turan savaşlarına da yer verilmiştir.

4. Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda ilerlemeye başlamasıyla birlikte, Osmanlılara karşı Haçlı ittifakı kurulmuştur.

Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde Haçlılarla yapılan ilk ve son savaş, aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

A) Çirmen - Varna
B) Sırsındığı - Niğbolu
C) I. Kosova - II. Kosova
D) Niğbolu - Varna
E) Sırsındığı - II. Kosova

5. Osmanlı Devleti'nde, "Hristiyan cemaatlerin Âyanı" şeklinde değerlendirilen, bulundukları köy ve mahallelerin ileri gelenleri arasından seçilen, sivil temsilcilerin başı durumundaki kimselerdir. Önceleri devlet tarafından çeşitli vergi meseleleri konusunda muhatap alınmışlar, ancak merkezi yönetimin zayıflamasıyla giderek güç kazanmışlardır.

1864 Vilayet Nizamnamesi'yle muhtarlık sistemi yaygınlaşana kadar papazlarla beraber Hristiyan mahalle ve köylerinin idaresinde söz sahibi olan bu kişilere verilen ad, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kocabaşı
B) Voynuk
C) Şehremini
D) Muhtesip
E) Mihmandar

6. Osmanlı Devleti'nde "kul sistemi", saray hizmetlileri, kapıkulu askerleri ve askerî-mülkî idareciler için kullanılan bir terimdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "kul sistemi" içerisinde değerlendirilemez?

A) Silahtar
B) Hasodabaşı
C) Kazasker
D) Beylerbeyi
E) Yeniçeri ağası

7. • Askerlik hizmeti karşılığında gayrimüslimlerden alınan vergi
• Olağanüstü durumlarda toplanan vergi
• Toprağı boş bırakanlardan alınan vergi
• Daha çok göçebelerden alınan hayvan vergisi

Osmanlı Devleti'nde alınan bu vergiler, aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Haraç-İспенç-Çiftbozan-Öşür
B) Çiftbozan-Haraç-Ağnam-İспенç
C) Cizye-Ağnam-Çiftbozan-Âvarız
D) Aruse-Cizye-Ağnam-Bennak
E) Cizye-Âvarız-Çiftbozan-Ağnam

8. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda askerlikle ilgisi olmayanlar Yeniçeri Ocağına alınmış, ayrıca eyaletlerde güvenlik sıkıntılarının başlanmasıyla birlikte timar sistemi bozulmuştur.

Bu durumun;

- I. hukuk,
II. maliye,
III. askerlik

alanlarından hangilerini olumsuz etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda askerî ve mali alanda yapılan uygulamalardan biri değildir?

- A) Müsadere sisteminin kaldırılması
B) Maliyede "Esham" usulüne geçilmesi
C) Nizam-ı Cedit adıyla modern bir ordu kurulması
D) Yerli malı kullanımının teşvik edilmesi
E) Mühendishane-i Berri-i Hümayunun açılması

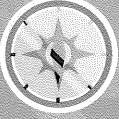
10. Osmanlı Devleti'nin, 1826'da Yeniçeri Ocağını kaldırıp Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye Ordusunu kurmasından sonra hazineye gelir sağlamak amacıyla kereste, ipek, kömür, palamut, afyon, hububat gibi bazı maddelerin ticaretini bizzat yapmak üzere piyasaya girmesi ve müdahalesi (tek el) anlamında kullanılan tabir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fiskalizm B) Esham
C) Yed-i vâhid D) Muaccele
E) İltizam

11. "93 Harbi" olarak bilinen 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sonrasında imzalanan Ayastefanos Antlaşması'na göre; Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsızlığını kazanacak, Karadeniz kıyılarından Ege'ye uzanan bir alanda Bulgaristan Krallığı kurulacaktı. Ayrıca Osmanlı Devleti Kars, Ardahan ve Batum'u Rusya'ya bırakacak ve Rusya'ya savaş tazminatı ödeyecekti. Ancak bu durum Avrupalı devletleri rahatsız etmiştir.

1878 Ayastefanos Antlaşması'na Avrupa devletlerinin karşı çıkmalarının temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupalı devletlerin Osmanlı iç işlerine müdahale edemeyecek olmaları
B) Rusya'nın güçlenmesi ve İngiltere'nin Akdeniz'deki çıkarlarının tehlikeye düşmesi
C) Sırbistan, Karadağ ve Romanya'ya Avrupalı devletlerin sadece özerklik vermek istemeleri
D) Antlaşmada Osmanlı Devleti'nin çıkarlarını zedeleyen birçok madde yer alması
E) Osmanlı içerisinde yaşayan azınlık haklarının korunmak istenmesi

12. Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'na girmesiyle birlikte yayınladığı "Hatt-ı Hümayun" ile İslam dünyasına savaş için çağrıda bulunan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Abdülaziz B) Vahdettin
C) Abdülmecit D) II. Abdülhamit
E) V. Mehmet Reşat

13.

11 Nisan 1920

"Halife hazretlerinin emrinde bulunan İslam şehirlerinde halkı doğru yoldan çıkaranların hilafet merkezi ile memleketin ilgisini kesenlerin, halifeliğin yetkilerine karşı koyanların asi olduğunu; dağılmaları hakkında devletçe verilen emirlerden sonra da inat ettikleri takdirde halkı kötülükten kurtarmak için bunların katledilmeleri şeriat hükümlerine göre farzdır."

*Şeyhülislam**Dürrizade Abdullah Efendi*

Şeyhülislam Dürrizade Abdullah Efendi'nin yayımladığı yukarıdaki fetvadan hareketle, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Millî Mücadele'nin amacı ve gerekçesine dair bilgiler verilmiştir.
B) Şeyhülislam Dürrizade Abdullah Efendi İtilaf Devletlerince desteklenmektedir.
C) Halkın halife etrafında toplanması ve İstanbul Hükümetinin asi kabul ettiği kişilerle mücadele etmeleri istenmiştir.
D) Mustafa Kemal'in görevinden istifa etmesi gerektiği vurgulanmıştır.
E) Halk şeyhülislam tarafından yayımlanan bu fetvayı kabul etmiştir.

14. Aşağıdakilerden hangisi, 22 Haziran 1919 tarihli Amasya Genelgesi (Tamimi)'nde yer alan konulardan biridir?

A) Manda ve himayenin reddedilmesi
B) Sivas'ta millî bir kongrenin toplanması
C) Misakımillî sınırlarının belirlenmesi
D) Ulusal cemiyetlerin birleştirilmesi
E) Halkı haberdar edebilmek için bir gazetesinin çıkarılması

15. "Millî Mücadele Karşısı Basın Yayın Kuruluşları" başlıklı bir makalede aşağıdakilerden hangisine yer verilmesi beklenemez?

A) Ümit B) Alemdar
C) Tasvir-i Efkâr D) Türkçe İstanbul
E) Peyam-ı Sabah

16. Aşağıdakilerden hangisi Sevr Barış Antlaşması'nın hükümlerinden biri değildir?

A) Doğu Trakya ve Batı Anadolu Yunanlılara bırakılacak, İzmir Türklerde kalacak ama yönetimi Yunanlılara verilecek
B) Ermenilere bırakılması düşünülen doğudaki altı ilde (Vilayet-i Sitte) kargaşa çıkarsa İtilaf Devletleri bu bölgeleri işgal edebilecek
C) Arabistan ve Irak (Musul dâhil), İngiltere ve Fransa arasında paylaştırılıp manda yönetimi altına alınacak
D) Rodos ve On İki Ada İtalyanlara, Ege adaları Yunanlılara verilecek
E) Mardin, Urfa, Antep ve Suriye Fransızlara bırakılacak, Adana'dan Kayseri ve Sivas'ın kuzeyine kadar olan bölge Fransız nüfuzunda olacak

17. I. İnönü Savaşı sonrasında Londra'da düzenlenen konferanstan sonra Yunanların tekrar saldırıya geçmesinde aşağıdaki-lerden hangisinin etkisi olduğu savunulamaz?

- A) 1921 Ankara Antlaşması hükümlerinin uygulanmasını sağlama düşüncesi
- B) Sevr hükümlerinin TBMM'ye kabul ettirilmek istenmesi
- C) İtilaf Devletlerinin Yunanları saldırıya geçme konusunda teşvik etmeleri
- D) TBMM'nin İtilaf Devletlerinin barış teklifini kabul etmemesi
- E) Ankara'ya kadar ilerleyip TBMM'yi dağıtma isteği

18. Türkiye ile Yunanistan arasında 30 Ocak 1923'te imzalanan ve Lozan Barış Antlaşması'nda ek protokol olarak yer alan Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi Sözleşmesi'ne göre;

- I. İzmir,
- II. İstanbul,
- III. Gümüllüne

bölgelerinden hangileri mübadele kapsamı dışında tutulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

19. 3 Mart 1924 tarihinde Şer'iye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılmasının aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisiyle ilişkili olduğu savunulamaz?

- A) Laiklik
- B) Devletçilik
- C) İnkılâpçılık
- D) Milliyetçilik
- E) Cumhuriyetçilik

20. Atatürk Dönemi'nde hukuk alanında yapılan çalışmalarda aşağıdaki Avrupa devletlerinden hangisinin hukuk sisteminden yararlanılmamıştır?

- A) İsviçre
- B) İtalya
- C) İngiltere
- D) Almanya
- E) Fransa

21. • Türk Tarih Kurumunun ilk genel sekreteridir.
• 1932-1933 yıllarında Millî Eğitim Bakanı olarak görev yapmıştır.
• 1933 Üniversite Reformu'nun mimarlarından olup "Öğrenci Andı"nı yazarak 23 Nisan 1933'te Türk çocuklarına armağan etmiştir.

Hakkında bilgiler verilen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Celâl Bey
- B) Reşit Galip Bey
- C) Mustafa Necati Bey
- D) Mahmut Esat Bey
- E) Hamdullah Suphi Bey

22. Aşağıdakilerden hangisi, 1930'da çıkan Menemen İsyanı'nın sonuçlarından biridir?

- A) İstiklal Mahkemelerinin kurulması
- B) Hıyanet-i Vatanîye Kanunu'nun çıkarılması
- C) Çok partili hayata geçiş denemelerine ara verilmesi
- D) Serbest Cumhuriyet Fırkasının kendisini feshetmesi
- E) Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması

23. 8 Temmuz 1937’de TBMM adına Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras’ın da imzasının yer aldığı Orta Doğu’daki ilk dayanışma antlaşması olarak kabul edilen Sadâbad Paktı, aşağıdaki şehirlerin hangisinde imzalanmıştır?

- A) Tahran B) Şam C) İstanbul
D) Bağdat E) Ankara

24. Atatürk Dönemi’nde Türkiye;

- I. Milletler Cemiyeti,
II. Briand-Kellogg Paktı,
III. Kuzey Atlantik Paktı

oluşumlarından hangilerine üye olmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

25. 1921 yılında yeni ekonomi politikası olan NEP’i uygulayarak sanayisini canlandırmaya çalışan, tarımsal alanda uygulanan Kolektifleştirme Politikası ile köylüler üzerinde sosyal ve ekonomik sıkıntıların doğmasına yol açan ülke, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çin B) ABD C) Japonya
D) Almanya E) SSCB

26. Türkiye Cumhuriyeti’nde ilk çok partili seçim, tek dereceli seçim esasına dayalı olarak 21 Temmuz 1946 tarihinde gerçekleşmiştir.

Seçim sonrasında çok partili hayatın ilk hükûmetini kuran ve 1946-1947 yılları arasında başbakanlık yapan devlet adamı, aşağıdakilerden hangisidir?

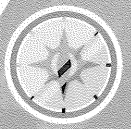
- A) Hasan Saka
B) Celâl Bayar
C) Refik Saydam
D) Şükrü Saraçoğlu
E) Recep Peker

27. 1973 Petrol Bunalımı’nın yaşanmasında;

- I. İrangan Olayı’nın patlak vermesi,
II. Arapların petrol şirketlerini millileştirmeleri,
III. petrolün siyasi bir araç olarak kullanılması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

ÇÖZÜMLER

1. Romalı ünlü tarihçi Priscus'un, "O, tüm dünyanın ondan ürkmesi için doğmuş ve kavimleri sarsmıştır." diyerek bahsettiği Türk hükümdar Avrupa Hun Devleti'nin en ünlü hükümdarı olan Attila'dır. Attila "Cesur Kavimlerin Efendisi" ve "Tanrı'nın Kamçısı" olarak da tanınmış, Almanların ünlü *Nibelungen Destanı*'na "Etzel" adıyla konu olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Büyük Selçuklu valilerinden Anuş Tigin tarafından merkez Ürgenç olarak kurulan ve topraklarını Azerbaycan, İran bölgelerini alarak genişleten devlet Harezmsahlardır. 1218'de "Otrar Faciası" olarak bilinen olayda Harezmsahlar Moğol kervanlarını kılıçtan geçirmiş, bunun üzerine Moğollar birçok yerleşim yerini yakıp yıkmıştır. Harezmsahlar, Anadolu Selçuklu Devleti'yle yaptıkları 1230 Yasıçemen Savaşı sonrası yıkılma sürecine girmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Soruda E seçeneğinde yer alan "Bir bölümünde İran-Turan savaşlarına da yer verilmiştir." ifadesi *Divan-ı Hikmet*'in özelliklerinden biri değildir. İran-Turan savaşlarını anlatan eser İranlı şair Firdavsi'nin kaleme aldığı *Şehname*'dir. *Divan-ı Hikmet*, Hoca Ahmet Yesevi'nin en ünlü eseri olup Türk tasavvuf edebiyatının ilk örneği kabul edilmektedir. Karahanlı Türkçesinin Hakanîye lehçesi ile kaleme alınan eser dinî ve ahlaki öğütler içermektedir. Sade ve yalın bir dil içeren eser, ayrıca Türkçenin tarikat dili olarak gelişmesini sağlamıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda ilerlemeye başlamasıyla birlikte, Osmanlılara karşı Haçlı ittifakı kurulmuştur. Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde Haçlılarla yapılan ilk savaş I. Murat Dönemi'nde yaşanan 1364 Sırpıncı Savaşı'dır. Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde Haçlılarla yapılan son savaş ise II. Murat Dönemi'nde yaşanan 1448 II. Kosova Savaşı'dır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde, Hristiyan cemaatlerin âyanı şeklinde nitelendirilen, bulundukları köy ve mahallelerin ileri gelenleri arasından seçilen, sivil temsilcilerin başı durumundaki kişilere "**kocabaşı**" adı verilmiştir. Önceleri devlet tarafından çeşitli vergi konuları hususunda muhatap alınmışlar, merkezî yönetimin zayıflamasıyla giderek güç kazanmışlardır. 1864 Vilayet Nizamnamesiyle muhtarlık sistemi yaygınlaşana kadar papazlarla beraber Hristiyan mahalle ve köylerin idaresinde de söz sahibi olmuşlar, kazalarda yaşayan Hristiyan halkın güvenlik işlerinden sorumlu tutulmuşlardır.

- **Voynuk:** Eyaletlerdeki Hristiyan askerler olup ot biçen ve ordunun atlarına bakan görevli
- **Şehremini:** İstanbul'un bayındırlık ve belediye işlerinden sorumlu görevli
- **Muhtesip:** Çarşı ve pazar esnafını, fiyatları, ürünlerin kalitesini denetleyen görevli. Zabıta.
- **Mihmandar:** Resmî konukları ağırlayan ve onlara kılavuzluk eden görevli

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde "kul sistemi", saray hizmetlileri, kapıkulu askerleri ve askerî-mülkî idareciler için kullanılan bir terimdir. Bir başka ifadeyle "kul sistemi", devşirme kökenli kişiler üzerinde padişahın emretme yetkisinin olması şeklinde de tanımlanabilir. Buna göre sadrazam, vezirler, beylerbeyi, alaybeyi, sancakbeyi, yeniçeri ağası, kapıkulu ordu-su, hasodabaşı, harem ağası vb. kul sistemi içinde yer alır. Ancak mutlaka Türk kökenli ve Müslüman olması gereken kazasker "kul sistemi" içerisinde değerlendirilemez.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde alınan ve soruda açıklaması verilen vergilerin doğru sıralaması E seçeneğinde verilmiştir. Buna göre;
- Askerlik hizmeti karşılığında gayrimüslimlerden alınan vergi cizye vergisidir.
 - Olağanüstü durumlarda halktan toplanan vergi âvarız vergisidir.
 - Toprağını boş bırakan köylüden alınan vergi çiftbozan vergisidir.
 - Küçükbaş hayvanlar üzerinden alınan vergi de ağnam vergisidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde askerlikle ilişkisi olmayanların yeniçeri ocağına alınmaya başlaması ordu içi disiplinin bozulmasına ve devlet ekonomisinin zarar görmesine neden olmuştur. Eyaletlerde timar sisteminin bozulması ise yetiştirilen atlı asker (cebelü) sayısının azalmasına, üretimin azalması ile tarım gelirlerinin azalmasına ve ülke ekonomisinin zarar görmesine, kırsal kesimde güvenlik sorunlarının ortaya çıkması ve bununla bağlantılı olarak köyden kente göç hareketlerinin yaşanmasına neden olmuştur. Bu bağlamda söz konusu durumun maliye ve askerlik alanlarında olumsuz etki yarattığı söylenebilir. Hukukla ilgili bir durum söz konusu değildir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

9. Soruda A seçeneğinde yer alan gelişme Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda askerî ve mali alanda yapılan uygulamalardan bir değildir. Müsadere sisteminin kaldırılması ile ilk adım II. Mahmut Dönemi'nde (XIX. yüzyıl) atılmış, 1839 Tanzimat Fermanı ile tamamen kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nin 1826 yılında Yeniçeri Ocağını kaldırıp Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye ordusunu kurmasından sonra hazineye gelir sağlamak amacıyla kereste, ipek, kömür, palamut, ayon, hububat gibi bazı maddelerin ticaretini bizzat yapmak üzere piyasaya girmesi ve müdahalesi (tek el) anlamında kullanılan tabir "**yed-i vâhid**"dir. Osmanlı maliyesinde tekel uygulamasını ifade eden bir terim olan yedi-i vâhid uygulaması İngiltere ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan 1838 Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi ile kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Ayastefanos Antlaşması'na başta İngiltere olmak üzere Avrupalı devletlerin karşı çıkma nedenleri Rusya'nın güçlenmesi, İngiltere'nin Akdeniz'deki hâkimiyetinin tehlikeye düşmesi ve Avusturya'nın doğuya doğru yayılmasını engellemesidir. Bu antlaşma sonrası Avusturya, antlaşmanın maddelerinin gözden geçirilmesini istemiş ve aksi durumda Rusya'ya savaş açmaya hazır olduğunu dile getirmiştir. Antlaşmanın Balkan devletlerini de memnun etmemesi üzerine antlaşma yürürlüğe girmemiş ve aynı yıl Berlin Antlaşması imzalanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Akdeniz'de İngilizlerden kaçan Goben ve Breslau adlı iki Alman savaş gemisi Osmanlı Devleti'ne sığınmış, Osmanlı yönetimi de bu gemileri satın aldığını bildirerek isimlerini Yavuz ve Midilli olarak değiştirmiştir. Bu iki gemi ile Karadeniz'de Ruslara ait Sivastopol ve Odessa limanlarının bombalanması üzerine Rusya'nın saldırıya geçmesiyle savaşa dâhil olan Osmanlı Devleti'nde şeyhülislam Mustafa Hayri Efendi Müslümanları kutsal savaşa çağıran bir fetva yayınlamıştır. Padişah V. Mehmet Reşat da yayımladığı bir hatt-ı hümayun ile İslam dünyasına savaş için çağrıda bulunmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Paragrafta verilen Şeyhülislam Dürriyade Abdullah Efendi'nin yayımladığı fetvada amaç, halkın İstanbul Hükûmeti etrafında toplanmasını ve asi olarak nitelendirilen Ankara Hükûmeti ve Mustafa Kemal'in yanındaki kişilerin bu durumdan vazgeçmelerini sağlamaktır.

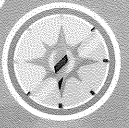
Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. Soruda B seçeneğinde yer alan "Sivas'ta millî bir kongrenin toplanması" maddesi Amasya Genelgesi'nde alınan kararlardan biridir. Ancak Misakımillî sınırlarının belirlenmesi Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde, manda ve himayenin reddedilmesi Erzurum ve Sivas kongrelerinde, ulusal cemiyetlerin birleştirilmesi ve halkı haberdar edebilmek için bir gazetenin çıkarılması ise Sivas Kongresi'nde alınan kararlardır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Bir araştırmacının kaleme aldığı "Millî Mücadele Karşısı Basın Yayın Kuruluşları" başlıklı bir makalede *Tasvir-i Efkar* adlı gazeteyi belirtmesi söz konusu değildir. Nitekim *Tasvir-i Efkar* Millî Mücadele yanlısı bir basın yayın kuruluşu olup 1862'den itibaren yayın hayatına başlamış ve Millî Mücadele ile ilgili haberleri İstanbul'da yayımlamıştır. (Millî Mücadele'de Basın Yayın konusu hakkında bkz. Tarih'in Pusulası Konu Anlatımı, sf. 218-219.)

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

16. Soruda B seçeneğinde verilen hüküm Sevr Barış Antlaşması'na değil Mondros Ateşkes Antlaşması'na ait bir maddedir. Mondros Mütarekesi'nin 24. maddesini oluşturan bu hükümde, Doğu Anadolu'yu bir Ermeni yurdu yapabilmek amaçlanmış, antlaşmanın orijinal şeklinde Vilayet-i Sitte için "Altı Ermeni ili" ifadesi kullanılmıştır. Vilayet-i Sitte; Erzurum, Bitlis, Elâzığ, Diyarbakır, Van ve Sivas illerinden meydana gelmektedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

17. Londra Konferansı, Birinci İnönü Savaşı sonrasında 21 Şubat-12 Mart 1921 tarihleri arasında düzenlenmiştir. Ancak Ankara Antlaşması Sakarya Meydan Muharebesi sonrasında 20 Ekim 1921'de imzalanmıştır. Bu nedenle Ankara Antlaşması'nın uygulanmasını önleme düşüncesi Yunanlıların 23 Mart 1921'deki saldırısıyla başlayan II. İnönü Savaşı'nın bir nedeni olamaz.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

18. Türkiye ile Yunanistan arasında 30 Ocak 1923'te imzalanan ve Lozan Barış Antlaşması'nda ek protokol olarak yer alan Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi Sözleşmesi'ne göre mübadele kapsamı dışında tutulan yerler arasında İzmir yoktur. Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi Sözleşmesi'ne göre mübadele kapsamı dışında tutulan (istisna olan) yerler **İstanbul'da yerleşik Rumlar** ile Batı Trakya'da (İskeçe-Gümölcine) **yerleşik Türkler**.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

19. 3 Mart 1924'te Şerîye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması; cumhuriyetçilik, milliyetçilik, inkılapçılık ve laiklik ilkeleriyle ilişkilidir. Şöyle ki;

- Teokratik egemenlik anlayışının önemli bir temsilcisi olan bu bakanlığın kaldırılması ile ulusal egemenlik anlayışına uygun bir gelişme yaşanmıştır. Cumhuriyetçilik ilkesiyle ilişkilidir.
- Din kardeşliğine dayalı bir sosyal düzen anlayışından millî bir geçmişe dayanan sosyal düzen anlayışına geçilmesi bakımından milliyetçilik anlayışına uygundur.
- Bakanlığın kaldırılması ve kendinden sonraki yeniliklere ortam hazırlaması sebebiyle inkılapçılık ilkesine uygundur.
- Din ve devlet işlerini birbirinden ayırması sebebiyle de laiklik anlayışına uygun bir gelişmedir.

Şerîye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılmasının ekonomi alanında kalkınmayı öngören devletçilik ilkesi ile bir bağlantısı yoktur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

20. Yeni Türk Devleti, Atatürk Dönemi'nde Avrupa'nın uygulamış olduğu hukuk sistemlerini esas alarak çağdaş hukuk sistemini meydana getirmiştir. Şöyle ki;

- Ceza Kanunu (1926) (İtalya)
- Borçlar Kanunu (1926) (İsviçre)
- Ticaret Kanunu (1926) (Muhtelif ülkeler)
- İdare Hukuku (1929) (Fransa)
- Ceza Muhakemeleri Kanunu (1929) (Almanya)
- Deniz Ticareti Kanunu (1929) (Almanya)
- İcra-İflas Kanunu (1932) (İsviçre)

Bu bağlamda hukuk alanında inkılaplar yapılırken İngiltere'den yararlanılmamıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. Soruda hakkında bilgiler verilen devlet adamı Reşit Galip Bey'dir. Reşit Galip Bey, 1931 yılında açılan Türk Tarih Kurumunun ilk genel sekreteridir. 1932-1933 yıllarında Millî Eğitim Bakanı olarak görev yapan Reşit Galip Bey ayrıca 1933 Üniversite Reformu'nun mimarlarından olup "Öğrenci Andı"nı yazarak 23 Nisan 1933'te Türk çocuklarına armağan etmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

22. Menemen İsyanı 1930'da laik cumhuriyet rejimine tepki olarak ortaya çıkan bir ayaklanmadır. İsyanın ardından Türkiye'de çok partili hayata geçiş denemelerine ara verilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nde çok partili hayata geçme girişimleri 1925 Şeyh Sait İsyanı ile ilk kez kesintiye uğramış, ikinci deneme ise Menemen İsyanı nedeniyle sonuçsuz kalmıştır. Türkiye'de çok partili hayata ancak 1946 yılında geçilebilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

23. 8 Temmuz 1937'de TBMM adına dışişleri bakanı Tevfik Rüştü Aras'ın da imzasının yer aldığı Orta Doğu'daki ilk dayanışma antlaşması olarak kabul edilen Sadâbad Paktı İran'ın başkenti Tahran'da imzalanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. Atatürk Dönemi'nde Türkiye Kuzey Atlantik Pakti (NATO)'na üye olmamıştır. Türkiye'nin NATO'ya üyeliği Demokrat Parti Dönemi'nde, 1952'de gerçekleşmiştir.

Atatürk Dönemi'nde Türkiye'nin üye olduğu uluslararası kuruluşlar şunlardır:

Atatürk Dönemi'ndeki Uluslararası Kuruluşlar	
Türkiye'nin Üye Oldukları	Türkiye'nin Üye Olmadıkları
• Cenevre Silahsızlanma Konferansı • Briand-Kellogg Pakti • Litvinov Protokolü • Milletler Cemiyeti • Akdeniz Pakti • Balkan Antantı • Sadâbad Pakti • Nyon Konferansı	• Küçük Antant • Rapallo Pakti • Locarno Pakti

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

25. SSCB, komünist anlayışın etkisiyle dışa kapalı bir ekonomik politika izlemiştir. Lenin Dönemi'nde yeni ekonomi politikası olan NEP'i uygulayarak sanayisini canlandırmaya çalışmış ve tarımsal alanda uygulanan "Kolektifleştirme Politikası" ile köylüler üzerinde sosyo-ekonomik sıkıntıların doğmasına neden olmuştur.

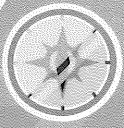
Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

26. Türkiye Cumhuriyeti'nde ilk çok partili seçim, tek dereceli seçim esasına dayalı olarak 21 Temmuz 1946 tarihinde gerçekleşmiştir. Seçim sonrasında çok partili hayatın ilk hükûmetini kuran ve 1946-1947 yılları arasında başbakanlık yapan devlet adamı Recep Peker'dir. Celâl Bayar Hükûmeti (1937-1939), Refik Saydam Hükûmeti (1939-1942), Şükrü Saraçoğlu Hükûmeti (1942-1946), Recep Peker Hükûmeti (1946-1947), Hasan Saka Hükûmeti ise (1947-1949) yılları arasında görev yapmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. 1973 Petrol Bunalımı'nın yaşanmasında; petrolün siyasi bir araç olarak kullanılması, 1967-1968 Arap-İsrail Savaşları'nda Arapların istedikleri sonuçlara ulaşamamaları, Arapların petrol şirketlerini millileştirmeleri ve ABD'nin İsrail'e destek vermesi gibi nedenler gösterilebilir. Ancak İrangan Olayı, 1986'da yaşanan bir gelişme olup bu durumla bir ilgisi bulunmamaktadır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

1. *Orhun Kitabeleri*'nde yer alan ve İslamiyet öncesi Türk devletlerinde de kullanılan "ayukı" kavramının karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ordu B) Savaş C) Hükûmet
D) Vezir E) Halk

2. Büyük Selçuklu Devleti'nde Divan-ı Saltanat'a bağlı olarak çalışan divanlardan biri olan Divan-ı İshrafın görevi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ülke topraklarının kayıtlarını tutmak
B) İdari ve mali işleri teftiş etmek
C) Devletin iç ve dış yazışmalarını yapmak
D) Devletin mali işlerini yürütmek
E) Ordunun temel ihtiyaçlarını karşılamak

3. 1284-1308 yılları arasında hükümdarlık yapmış olan ve Anadolu Selçuklu Devleti'nin son hükümdarı olarak bilinen kişi, aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Mesut
B) I. Alâeddin Keykubat
C) IV. Rükneddin
D) II. Gıyaseddin Keyhüsrev
E) II. İzzeddin Keykâvus

4.

Bosna rahiplerine;

Ben ki Sultan Mehmet Han'ım. Tüm halkım bilsin ki bu fermanla Bosna rahiplerine karşı iyilik hislerimi ortaya çıkarıp buyurdum ki adı geçen rahiplere ve onların kiliselerine kimse engel olmasın. Kaçıp gidenler affedilsin ve gelip memleketimizde korkusuzca oturup kiliselerinde ibadet etsinler. Vezirlerimden, halkımdan kimse onları rahatsız edip incitmesin.

Fatih Sultan Mehmet

Fatih Sultan Mehmet'in Bosna'yı topraklarına kattıktan sonra bölgedeki rahiplere gönderdiği yukarıdaki fermanla hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Osmanlı Devleti'nin vergi gelirleri artmıştır.
B) Fetihle beraber Karadeniz bir Türk gölü haline gelmiştir.
C) İstanbul'un fethi için askerî bir üs elde edilmiştir.
D) Bölgede bulunan insanlara dinî serbestlik tanınmıştır.
E) Doğu Roma İmparatorluğu'nun dinî merkezi ele geçirilmiştir.

5.

Osmanlı Devleti'nde görülen,

I. ulufeli asker sayısının çoğalması,
II. taşrada dirliklerin sayısının artırılması,
III. fethedilen bölgelerin tahririnin yapılması
gelişmelerinden hangileri merkezî hazine-
nin masraflarını artırmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde İslam hukuku çerçevesinde alınan şer'i vergilerden biridir?

A) Haraç B) Âvarız C) Çift resmî
D) Âdet-i ağnam E) Amediye

7.

Klasik Dönem'de Osmanlı'da Taşra Görevlileri	
Kadı	Kazalarda adli ve idari işlemleri yürütür.
Beylerbeyi	Eyaletlerin başında bulunan kişidir.
?	Köy ve mahalleleri idare eden kişidir.

Osmanlı taşra teşkilatına dair oluşturulan yukarıdaki tabloda "?" işareti ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Alaybeyi B) Kethüda C) Subaşı
D) Bostancı E) Yiğitbaşı

8. Osmanlı tarihinde görülen;

- Rusya ile Yaş Antlaşması'nın imzalanması
- Yerli ve yabancı uzmanlara "layiha" adı verilen raporlar hazırlanması
- Yusuf Ağâh Efendi'nin Londra'ya daimî elçi olarak gönderilmesi

gelişmeleri, aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde gerçekleşmiştir?

A) I. Mahmut B) V. Murat C) II. Mahmut
D) III. Ahmet E) III. Selim

9. • II. Mahmut Dönemi'nde açılmıştır.
• Yabancı devletlerle yapılan resmî yazışmalar yürütülmüştür.
• Yabancı dil bilen Müslüman memurların yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

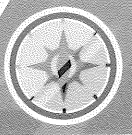
Yukarıda birtakım özellikleri verilen kurum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Meclis-i Vükelâ
B) Tercüme Odası
C) Darümuallimin
D) Mülkiye Mektebi
E) Encümen-i Daniş

CBA Yayınları

10. Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinde I.'de verilen gelişmenin II.'dekine ortam hazırladığı savunulamaz?

	I. Durum	II. Durum
A)	Mehmet Ali Paşa İsyanı	Rusya ile Hünkâr İskelesi Antlaşması'nın imzalanması
B)	Berlin Antlaşması'nın imzalanması	Romanya, Sırbistan ve Karadağ'ın bağımsızlığını kazanması
C)	Müşadere sisteminin kaldırılması	Kişinin mülkiyet hakkının güvence altına alınması
D)	Sened-i İttifak'ın imzalanması	Anayasal hükümet sistemine geçilmesi
E)	I. Meşrutiyet'in ilanı	İlk kez Mebusan Meclisinin açılması

11. İttihat ve Terakki Cemiyetinin 1918'de kapatıldıktan sonra partinin uzantısı olarak çalışmalarını sürdürdüğü yapılanmanın adı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halk Fırkası
- B) Ahrar Fırkası
- C) Teceddüt Fırkası
- D) Ahali Fırkası
- E) Osmanlı Demokrat Fırkası

12. Dersinde, "Mustafa Kemal, 16 Ocak'ta gerçekleşen muharebe sırasında sol gözünden yaralanmıştır. Gözünün kanlanması nedeniyle bir süre Hilal-i Ahmer Hastanesinde yatmak zorunda kalmış ve bir aylık tedaviye rağmen tam olarak iyileşmeden hastaneden ayrılmıştır." ifadelerini kullanan bir tarih öğretmeni aşağıdaki savaşların hangisinden bahsetmektedir?

- A) Balkan Savaşları
- B) Trablusgarp Savaşı
- C) Dömeke Muharebesi
- D) Birinci Dünya Savaşı
- E) Sakarya Meydan Muharebesi

13. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra İtilaf devletleri ile ateşkes antlaşması imzalayan son devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Almanya
- B) Osmanlı
- C) Bulgaristan
- D) Avusturya
- E) Macaristan

14. İstanbul Hükümetinin Anadolu'daki millî hareketin aleyhine yaptığı propagandayı önlemek ve halkı doğru bilgilendirmek amacıyla, Sivas Kongresi'nin hemen ardından aşağıdaki çalışmalardan hangisi yapılmıştır?

- A) Anadolu Ajansının kurulması
- B) Millî cemiyetlerin birleştirilmesi
- C) Temsil Heyetinin oluşturulması
- D) Mebusan Meclisinin açılması
- E) *İrade-i Milliye* adlı bir gazete çıkarılması

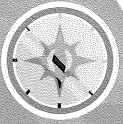
15. Osmanlı Devleti'nde 1914-1922 yılları arasında çıkarılan Bâb-ı Meşihat (Şeyhülislamlık) makamının resmî yayın organı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Ceride-i İlmîyye*
- B) *Sırat-ı Müstakim*
- C) *Beynânü'l Hak*
- D) *Ceride-i Sufiye*
- E) *Sadâ-yı Hak*

16. Lozan Barış Antlaşması'nda, Boğazların başkanı Türk olan uluslararası bir komisyon tarafından yönetilmesi kararı alınmıştır.

Lozan Barış Antlaşması'na göre oluşturulan Boğazlar Komisyonunun başkanlığını üstlenen kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali İhsan Paşa
- B) Ahmet İzzet Paşa
- C) Hüseyin Vâsıf Paşa
- D) Ali Fuat Paşa
- E) Yakup Şevki Paşa

17. Kurtuluş Savaşı yıllarında, Kafkas Cephesi'nde ölen eşinin ardından kocası ve ölen tüm vatan evlatlarının intikamını almaya ant içmiş, kıymetli eşyalarını satarak kendisine at, mazer ve çizme alarak Yunanlıların İzmir'i işgal ettiği sırada Aydın'a gitmiştir. Bölgedeki Ku-vayımillîye birliklerine katılıp, mücadelesinde derece derece yükselen Kurtuluş Savaşı'nın kadın kahramanlarından biri olmuştur.

Yukarıda hakkında bilgi verilen kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Binbaşı Ayşe B) Kara Fatma
C) Onbaşı Halide D) Nene Hatun
E) Gördesli Makbule

18. Atatürk'ün, "Çocuklarımıza ve gençlerimize, görecekları eğitimin sırrı ne olursa olsun her şeyden önce Türkiye'nin bağımsızlığına, kendi benliğine, millî geleneklerine düşman olan bütün unsurlarla mücadele etme gereği öğretilmelidir." sözünün;

- I. laiklik,
II. milliyetçilik,
III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangileriyle bağlantılı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

19. 1929 Krizi'yle Cumhuriyet Halk Partisine karşı oluşan tepkileri yumuşatmak, mevcut hükûmeti denetlemek, halkın görüş ve isteklerini yönetime yansıtabilme amacıyla, 1930'da kurulan parti aşağıdakilerden hangisidir?

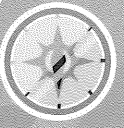
- A) Demokrat Parti
B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
C) Millî Kalkınma Partisi
D) Serbest Cumhuriyet Fırkası
E) Ahalî Cumhuriyet Fırkası

20. Katıldığı bir TV programında, "Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk önemli bir devlet adamı olduğu kadar hayatı boyunca birçok savaşta yer almış, çeşitli askerî görevler üstlenmiş muazzam bir komutandı." diyen bir tarihçi bu görüşüne aşağıdakilerden hangisini örnek olarak gösteremez?

- A) II. Balkan Savaşı
B) Picardi Manevraları
C) Eskişehir-Kütahya Savaşları
D) Anafartalar Grup Komutanlığı
E) Sofya Askerî Ataşemiliterliği

21. Atatürk Dönemi'ne ilişkin aşağıda verilen olay ve ilgili olduğu kurum eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Yeni harflerin kabulü - Halkevleri
B) Madencilikte alt yapı çalışmaları - Etibank
C) Fındık üretimini geliştirme - Fiskobirlik
D) I. Beş Yıllık Sanayi Planı - Sümerbank
E) Veremle savaş - Heybeliada Sanatoryumu

22. 1924 Anayasası'nda yeni Türk Devleti'nin;

- I. rejimi,
- II. başkenti,
- III. resmî dili

unsurlarından hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

23. Atatürk Dönemi'nde tarım sektörünü desteklemek ve canlandırmak amacıyla birçok çalışma gerçekleştirilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu alanda yapılan çalışmalar arasında gösterilemez?

- A) I. Ziraat Kongresi'nin toplanması
- B) Âşar vergisinin kaldırılması
- C) Baltalık Kanunu'nun çıkarılması
- D) MTA'nın kurulması
- E) Atatürk Orman Çiftliğinin kurulması

24. Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra;

- I. yabancı okullar,
- II. nüfus mübadelesi,
- III. Oniki Ada'nın silahlandırılması

konularından hangileri Türkiye ile İtalya arasında gerginliğe yol açmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

25. Aşağıdakilerden hangisinin açıklaması karşısında yanlış verilmiştir?

- A) Marshall Planı: ABD'nin savaştan zarar görmüş Avrupa ülkelerine yapılacak yardımlarını kapsayan program
- B) Barbarossa Harekâtı: II. Dünya Savaşı sürecinde Fransa'nın Almanya'yı işgal planı
- C) Glasnost: SSCB'de 1980'li yıllardan itibaren uygulanan demokratikleşme hareketleri
- D) EOKA: 1950'li yılların başlarında Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması hedefine ulaşmak için kurulmuş gizli örgüt
- E) SEATO: Amerika'nın Asya'da etkinliğini artırmak için kurduğu Güneydoğu Asya Antlaşma Teşkilatı

26. Soğuk Savaş yıllarında Doğu Bloku ülkeleri arasında ortak bir savunma ve iş birliği sağlamak amacıyla kurulan Varşova Paktı'ndan ayrılma kararı alan ve sonrasında Birleşmiş Milletlerden koruma talep eden ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Polonya
- B) Bulgaristan
- C) Yugoslavya
- D) Macaristan
- E) Arnavutluk

27. Atmosferde sera gazlarının artması ile yerkürenin fazlaca ısınması sonucu gerçekleşen küresel ısınma sorununu önleme adına BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi içinde yer alan protokol 1997'de aşağıdaki ülkelerin hangisinde imzalanmıştır?

- A) Çin
- B) ABD
- C) Brezilya
- D) Tayland
- E) Japonya

ÇÖZÜMLER

1. İlk Türk devletlerinde devlet yönetiminde etkili olan ve *Orhun Kitabeleri*'nde yer alan "ayukı" kavramı, "hükûmet" anlamına gelmektedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Büyük Selçuklu Devleti'nde Divan-ı Saltanata bağlı olarak çalışan divanlardan biri olan Divan-ı İshrafın görevi idari ve mali tüm işleri teftiş etmektir. Bu divana "müşrif" adı verilen kişiler başkanlık etmiştir. Büyük Selçuklu Devleti'nde Divan-ı Saltanata bağlı olarak çalışan alt divanlar şunlardır:

Büyük Selçuklu Devleti'nde Büyük Divana Bağlı Alt Divanlar	
Divanlar	Görevleri
Divan-ı İnşa (Tuğra)	Devletin iç ve dış yazışmalarını yapan divandır.
Divan-ı İstifa	Devletin tüm mali işlerine bakardı.
Divan-ı İshraf	Teftiş kuruludur. Devletin idari ve mali işlerinin yolunda gidip gitmediğini teftiş (kontrol) ederdi.
Divan-ı İshraf	Ordunun tüm ihtiyaçları ile ilgilenirdi.
Divan-ı Mezâlim	Büyük davaların bakıldığı yüksek mahkemedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. 1284-1308 yılları arasında hükümdarlık yapmış olan ve Anadolu Selçuklu Devleti'nin son hükümdarı olarak bilinen kişi Sultan II. Mesut'tur. II. Mesut 1308 yılında Kayseri'de vefat etmiş ve kız kardeşinin de gömülü olduğu Simre'de defnedilmiştir. Pek çok araştırmacı Türkiye Selçuklu Devleti'nin II. Mesut'un ölümüyle sona erdiğini kabul etmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Fatih Sultan Mehmet'in Bosna rahiplerine gönderdiği fermanla hareketle Osmanlı yönetiminin hoşgörü politikasını takip ettiği ve bölgedeki insanlara dinî serbestlik tanıdığı anlaşılmaktadır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde birtakım gelişmelere bağlı olarak zamanla merkezî hazinenin masrafları artmıştır. Soruda I. öncülde verilen ulufeli asker sayısının çoğalması, ödenecek maaşları da artırdığından merkezî hazineye yük getirmiştir. Taşrada dirliklerin sayısının artırılması ve fethedilen bölgelerin tahirinin yapılması merkezî hazinenin masraflarını artırmaz.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Soruda A seçeneğinde verilen haraç vergisi Osmanlı Devleti'nde İslam hukuku çerçevesinde alınan şer'i vergilerden biridir.

Osmanlı Devleti'nde Vergiler		
Şer'i Vergiler	Örfi Vergiler	
• Öşür • Haraç • Cizye	• Adet-i Ağnam • Resm-i Çift • Çift-bozan • İспенç • Mücerred • Bennak • Avarız	• Bâc • Amediye • İhtisap Resmî • Arusâne • Cerime • Yave (Kaçgun)

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nin taşra teşkilatına dair verilen tabloda; taşranın en küçük idari birimi olan köy ve mahalleleri idare eden kişilere "kethüda" adı verilmiştir.

- **Subaşı:** Kazaların asayiş ve güvenliğinden sorumlu kişidir.
- **Bostancı:** Kapıkulu Ocağı'nda yer alan saray ve iskelelerin güvenliğinden sorumlu birlikler.
- **Alaybeyi:** sancakbeyinin emrindeki tımar ve zeamet sahibi askerlerin başıdır.
- **Yığıtbaşı:** Taşranın en küçük idari birimi olan köy ve mahallelerde güvenliği sağlayan görevlidir.

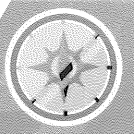
Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Osmanlı tarihinde görülen; 1792'de Rusya ile Yaş Antlaşması'nın imzalanması, yerli ve yabancı uzmanlara "layiha" adı verilen raporlar hazırlanması ve Yusuf Ağâh Efendi'nin daimî elçi olarak Londra'ya gönderilmesi III. Selim Dönemi gelişmeleri arasındadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. Soruda birtakım özellikleri verilen kurum Tercüme Odası'dır. II. Mahmut Dönemi'nde açılan bu yeni kurumda yabancı devletlerle yapılan resmî yazışmalar yürütülmüş olup yabancı dil bilen Müslüman memurların tercüman olarak yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. Soruda D seçeneğinde verilen I. ve II. gelişme arasında bağlantı kurulamaz. Şöyle ki;

- Mısır Hıdivi Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı'nda Osmanlı Devleti ayaklanmayı bastırmakta yetersiz kalmış ve Rusya ile yakınlaşarak Hünkâr İskelesi Anlaşması'nı imzalamıştır.
- Berlin Antlaşması ile Osmanlı Devleti Romanya, Sırbistan ve Karadağ'ın bağımsızlığını kabul etmiştir.
- Tanzimat Dönemi'nde müsadere siteminin kaldırılması ile kişilerin can ve mülkiyet hakkı güvence altına alınmıştır.
- I. Meşrutiyet'in ilanı ile beraber ilk kez anayasal bir düzene geçilerek Mebusan Meclisi açılmıştır. Sened-i İttifak ise Âyanlarla imzalanan ve hükümdarın yetkilerini sınırlandıran bir sözleşmedir. Bu gelişmeyle anayasal bir düzenin başlaması söz konusu değildir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Fikir olarak Türkçülük akımını savunan İttihat ve Terakki Cemiyetinin 1918 yılında kapatılmıştır. Parti üyelerinin ülkeyi terk etmesinden sonra partinin uzantısı olarak çalışmalarını sürdürdüğü yapılanma Teceddüt Fırkasıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. Dersinde, "Mustafa Kemal, 16 Ocak'ta gerçekleşen muharebe sırasında sol gözünden yaralanmıştır. Gözünün kanlanması nedeniyle bir süre Hilal-i Ahmer Hastanesinde yatmak zorunda kalmış ve bir aylık tedaviye rağmen tam olarak iyileşmeden hastaneden ayrılmıştır. Gözündeki bu rahatsızlığı, mart ayındaki çatışmalar sırasında nüksetmiş ve kendisi on beş gün boyunca istirahat etmek zorunda kalmıştır." ifadelerini kullanan bir tarih öğretmeni Trablusgarp Savaşı'ndan bahsetmektedir. Bu savaş ayrıca Mustafa Kemal'in gönüllü olarak, "Şerif" takma adıyla ve gazeteci kılıfında katıldığı savaştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra İtilaf devletleri ile ateşkes antlaşması imzalayan son devlet Almanya'dır. Almanya İtilaf devletleriyle 11 Kasım 1918 tarihinde imzaladığı Rethondes Ateşkesi ile Birinci Dünya Savaşı'ndan çekilmiştir. Diğer devletler ise;

Bulgaristan	Selânik Ateşkesi (29 Eylül 1918)
Osmanlı Devleti	Mondros Ateşkesi (30 Ekim 1918)
Avusturya - Macaristan	Willa Guiste Ateşkesi (3 Kasım 1918)
Almanya	Rethondes Ateşkesi (11 Kasım 1918)

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

14. İstanbul Hükûmetinin Anadolu'daki Millî Mücadele süreci aleyhine yaptığı propagandayı önlemek ve halkı doğru bilgilendirmek amacıyla, Sivas Kongresi'nin hemen ardından "*İrade-i Milliye*" adlı bir gazete çıkarılmıştır. İlk sayısı 4 Eylül 1919'da çıkan *İrade-i Milliye* gazetesi bu dönemde Millî Mücadele'nin yayın organı olma özelliğini taşımıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. Osmanlı Devleti'nde 1914-1922 yılları arasında çıkarılan Bâb-ı Meşihat (Şeyhülislamlık) makamının resmî yayın organı *Ceride-i İlmîyye*'dir. II. Meşrutiyet döneminde şeyhülislamlık yapan Mustafa Hayrî'nin (Ürgüplü) teşebbüsüyle yayımına başlanan *Ceride-i İlmîyye*'nin ilk sayısı, 28 Mayıs 1914 tarihinde çıkarılmıştır. Dergi I. Dünya Savaşı, Millî Mücadele ve Mütareke yılları içinde, 9 yıllık dönemde toplam 79 sayı yayımlanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

16. Lozan Barış Antlaşması'na göre Boğazlar Komisyonu bir Türk temsilcisinin başkanlığında Boğazlar Sözleşmesi'ni imzalayan Fransa, İngiltere, İtalya, Japonya, Bulgaristan, Yunanistan, Romanya, Sovyet-Rusya ve Sırp-Hırvat-Sloven Devletleri temsilcilerinden oluşacaktı. Lozan'da imzalanan Boğazlar Sözleşmesi'nin onaylanmasından ardından Türkiye, Tümamiral Hüseyin Vasıf (Temel) Paşa'yı Boğazlar Komisyonu Başkanı olarak atamıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

17. Soruda hakkında bilgi verilen Millî Mücadele'nin kadın kahramanı Binbaşı Ayşe'dir. Kurtuluş Savaşı'nın diğer kadın kahramanları arasında; Onbaşı Halide, Kara Fatma, Tayyar Rahmiye, Kılavuz Hatice, Gördesli Makbule gibi isimler sayılabilir. Öte yandan Nene Hatun Millî Mücadele Dönemi'nin değil, 93 Harbi (1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı) sürecinin en önemli simgelerinden biridir.

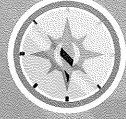
Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

18. Soruda verilen Atatürk'ün sözünde Türk gençliğinin ve çocukların düşmanını iyi tanımasına ve bu doğrultuda mücadele ruhunu her daim bünyesinde bulundurmasına vurgu yapılmıştır. Bu bağlamda Atatürk'ün milliyetçilik (II) ilkesiyle bağlantılı olduğu söylenebilir. Bu sözün, laiklik ve cumhuriyetçilik ilkeleriyle doğrudan ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

19. Serbest Cumhuriyet Fırkası, Atatürk'ün isteği ve desteği ile Ali Fethi Okyar tarafından 1930 yılında kurulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti'nin üçüncü partisi ve ikinci muhalefet partisi olmuştur. Amaçları arasında 1929 Dünya Ekonomik Krizi ile CHP'ye karşı oluşan tepkileri yumuşatmak, mevcut hükûmeti denetlemek, halkın görüş ve isteklerini yönetime yansıtabilmek ve demokratikleşme sürecine hız kazandırmak sayılabilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

20. Katıldığı bir TV programında, "Türkiye Cumhuriyeti'nin kurtucusu Mustafa Kemal Atatürk önemli bir devlet adamı olduğu kadar hayatı boyunca birçok savaşta yer almış, çeşitli askeri görevler üstlenmiş muazzam bir komutandı." diyen bir tarihçi bu görüşüne örnek olarak Eskişehir-Kütahya Savaşları'nı gösteremez. Eskişehir-Kütahya Savaşları'nda Mustafa Kemal değil İsmet İnönü komutanlık yapmıştır. (Mustafa Kemal'in askeri yaşamı ile ilgili detaylı bilgi için bkz. 2023 KPSS Tarihin Pusulası Konu Anlatımlı Kitap, sf. 266).

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. Atatürk Dönemi'ne ilişkin verilen olay ve ilgili olduğu kurum eşleştirmelerinden A seçeneğinde yer alan eşleştirme yanlıştır. Nitekim yeni harflerin kabulü sonrasında bu harfleri kısa zamanda halka öğretebilmek amacıyla açılan kurum Halkevleri değil Millet Mektepleridir. Madencilikte alt yapı çalışmalarını desteklemek için Etibank, fındık üretimini geliştirmek ve kontrol etmek için Fiskobirlik, 1934'te hazırlanan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nı uygulamak için Sümerbank kurulmuş; veremle mücadele etmek amacıyla da Heybeliada Sanatoryumu açılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

22. 20 Nisan 1924'te II. TBMM tarafından kabul edilerek yürürlüğe giren 1924 Anayasası'nda öncüllerde yer alan tüm unsurlar yer almıştır. 1924 Anayasası'nın 1. ve 2. maddesinde bu durum şu şekilde yer almıştır:

Madde 1: Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

Madde 2: Türkiye Devleti'nin dini İslam, resmî dili Türkçe, başkenti Ankara'dır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

23. Atatürk Dönemi'nde tarım sektörünü desteklemek ve canlandırmak amacıyla yapılan başlıca çalışmalar şunlardır:

- Aşar vergisinin kaldırılması
- Köycülük siyasetinin uygulanması
- Tarımı desteklemek için bankaların kurulması
- Atatürk Orman Çiftliğinin kurulması
- Fiskobirlik'in kurulması
- Toprak Mahsulleri Ofisinin kurulması
- Tarım Kredi Kooperatiflerinin kurulması
- Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumunun kurulması
- Baltalık Kanunu'nun çıkarılması
- Pulluk Kanunu'nun kabul edilmesi
- Tütün Reji İdaresinin kaldırılması
- Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu'nun çıkarılması
- I. Ziraat Kongresi'nin toplanması
- Yüksek Ziraat Enstitüsünün açılması

MTA (Maden Tetkik Arama Enstitüsü) ise, ülkenin ham madde kaynakları (madenler) hakkında araştırmalar yapmak amacıyla 1935'te açılan bir kuruluş olup tarım sektörüyle ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

24. Lozan Antlaşması'ndan Türkiye ile İtalya arasında gerginliğe yol açan konu Oniki Ada'nın silahlandırılması olmuştur. Nüfus Mübadelesi konusu Yunanistan, yabancı okullar konusu ise Fransa ile sorun olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

25. Soruda B seçeneğinde verilen açıklama yanlıştır. Barbarossa Harekâtı, II. Dünya Savaşı sürecinde Almanya'nın SSCB'yi işgal planıdır. 1941'de başlayan saldırının ardından SSCB'nin karşı saldırısı başlamış, Alman askerlerinin giysileri soğuk kış günlerine uygun olmadığı için büyük kayıp vermişlerdir. 1942'de Hitler, Karadeniz ve Hazar Denizi arasında bulunan Kafkasya petrol yataklarını ele geçirmeyi hedeflemiş, ancak başarısız olmuştur. Alman birlikleri 1943'te teslim olmuştur. SSCB'nin II. Dünya Savaşı'nın bu en büyük kara çarpışmasındaki başarısı Almanları Kafkasya'dan çekilmek zorunda bırakmıştır. Ayrıca SSCB bu savaşta çok büyük yıkıma uğramış ve yaklaşık 20 milyon insanını yitirerek II. Dünya Savaşı'nda en çok can kaybı yaşayan ülke olmuştur.

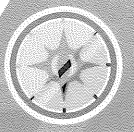
Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

26. NATO'nun askeri amaçlı yürüttüğü faaliyetler 1955 yılında SSCB öncülüğünde Doğu Bloku ülkeleri arasında ortak bir savunma ve iş birliği sağlama amaçlı Varşova Pakti'nin kurulmasına neden olmuştur. Pakta üye devletler arasında Arnavutluk, Romanya, SSCB, Demokratik Almanya, Bulgaristan, Polonya, Çekoslovakya ve Macaristan vardır. Ancak Macaristan'da meydana gelen içi ayaklanmaları sonucu başbakanlık görevinden alınan İmre Nagi, millî ihtilal komitelerinin kurulması sonucu görevine tekrar getirilmiştir. Göreve tekrar gelen İmre Nagi 1956 yılında Varşova Pakti'nden ayrılma kararı almış ve Birleşmiş Milletlerden koruma talep etmiştir. Sovyet Rusya da yaşanan olaylar sonrasında Budapeşte'yi işgal etmiş ve millî ihtilal ayaklanmalarını bastırmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

27. Atmosferde sera gazlarının artması ile yer kürenin fazlaca ısınması sonucu yaşanan küresel ısınma sorununu önlemek adına BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi içinde yer alan protokol Kyoto Protokolü'dür. Kyoto Protokolü 1997'de Japonya'da imzalanmış, 2005 yılında yürürlüğe girmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

1. 821 yılında Ordu Balık'ı ziyaret eden Arap seyyahı Tamim İbn Bahr, *Seyahatname* adlı eserinde Uygur şehirli halkının bağlı olduğu iki inançtan bahsetmiştir.

Tamim İbn Bahr'in *Seyahatname* adlı eserinde bahsettiği bu iki inancın aşağıdaki-lerden hangisi olduğu savunulabilir?

- A) Gök Tanrı ve Totemizm
B) Şamanizm ve Gök Tanrı
C) Manihaizm ve Şintoizm
D) Sihizm ve Zerdüştlük
E) Gök Tanrı ve Manihaizm

2. Türk-İslam devletlerinde ağır siyasi suç işleyenlerin davalarına bakan ve hükümdarın başkanlık ettiği "yüksek mahkeme" niteliğine sahip divan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Divan-ı İşraf B) Divan-ı İstifa
C) Divan-ı Tuğra D) Divan-ı Berîd
E) Divan-ı Mezalim

3. • İlk kez denizlere açılma politikası uygulanarak Antalya'yı fethetmiştir.
• Anadolu Selçuklu Dönemi'ne ait ilk medrese olan Kayseri Koca Hasan Medresesi bu dönemde yapılmıştır.

Hakkında bilgiler verilen Anadolu Selçuklu hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Kılıç Arslan
B) Kutalmışoğlu Süleyman Şah
C) I. Gıyaseddin Keyhüsrev
D) II. İzzeddin Keykavus
E) I. Alaeddin Keykubat

4. Osmanlı Devleti'nin Batı'ya yönelik düzenlediği aşağıdaki seferlerden hangisi **Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde gerçekleşmemiştir?**

- A) Mora B) Sırbistan C) Boğdan
D) Arnavutluk E) Viyana

5. Osmanlı Devleti'nde merkez ordusu içerisinde yer alan; ok, yay, kılıç, kalkan, zırh, gürz gibi savaş araç ve gereçlerini tedarik edip, bozulanları onaran ve bunları korumakla görevli olan askerî sınıf aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lağımçılar B) Cebeciler
C) Bostancılar D) Derbentçiler
E) Humbaracılar

6. Osmanlı bilim adamlarını ilgilendikleri alanlara göre sınıflandırmak isteyen Samet, aşağıdakilerden hangisinde **yanlış** eşleştirme yapmıştır?

- A) Mustafa Naima - Tarih
B) Ali Kuşçu - Matematik
C) Sabuncuoğlu Şerafettin - Tıp
D) İdris-i Bitlisî - Kimya
E) Takiyüddin Mehmet - Astronomi

7. Geliri sınır boylarındaki askerlere ayrılan yurtluk arazi ile Osmanlı Devleti'nin;

- I. sınırlarda güvenliği sağlama,
II. toprağın boş kalmasını önleme,
III. merkez ordusunu güçlendirme

durumlarından hangilerini amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. XVIII. yüzyılda Napolyon tarafından işgal edilen; bu nedenle III. Selim Dönemi'nde Osmanlı-Fransız ilişkilerinin bozulmasına ve Osmanlı Devleti'nin ilk kez denge siyaseti izlemesine yol açan yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mısır B) Suriye C) Irak
D) Cezayir E) Lübnan

9. 1840 yılında İngiltere öncülüğünde toplanan Londra Konferansı; Rusya, Avusturya, Prusya ve Osmanlı Devleti arasında gerçekleşmiştir.

1840 Londra Konferansı'nın toplanma nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutsal Yerler Sorunu'nun görüşülmesi
B) Boğazlar Sorunu'nun gündeme gelmesi
C) Milliyetçilik isyanlarını engelleme çabası
D) Uluslararası barışı koruma düşüncesi
E) Mısır Meselesi'nin çözümü kavuşturulması

10. II. Mahmut Dönemi'nde Avrupa örnek alınarak hemen her alanda ıslahat çalışmaları yapılmıştır.

Aşağıdaki ıslahat çalışmalarından hangisi, içeriği bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Yed-i vâhid uygulamasına geçilmesi
B) İlane-i cihadiye vergisinin çıkarılması
C) Devlet memurlarına maaş bağlanması
D) Babîâli Seraskerliğinin kurulması
E) Narh uygulamasına son verilmesi

11. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı tebaası için din, mezhep, dil ve cinsiyet bakımından ayırt edici tabir ve vasıfların kullanımını kaldıran İslahat Fermanı'nın hükümlerinden biri değildir?**

- A) Gayrimüslimlerin mahkemelerde kendi dinlerine göre yemin edebilmesi
B) Müsadere sisteminin kaldırılması
C) Herkese din ve mezhep özgürlüğü tanınması
D) Cizye ve haraç vergilerinin kaldırılması
E) Gayrimüslimlerin kendi dillerinde okul açabilmesi

12.

Ağla çoban ağla, ovan kalmadı,
Gözyaşı dök bülbül, yuvan kalmadı...
Çoban dedi: "Ülkelerim gitse de,
Kopmaz benden Anadolu ülkesi..."
Bülbül dedi: "Düşman haset etse de
İstanbul'da yaşayacak Türk sesi..."

Ziya Gökalp

Ziya Gökalp'in yukarıda yer alan "Çobanla Bülbül" şiirinde Osmanlı Devleti'nde son dönemde ortaya çıkan fikir akımlarından hangisinin etkisi olduğu söylenebilir?

- A) İslamcılık
B) Batıcılık
C) Türkçülük
D) Sosyalizm
E) Osmanlıcılık

13. **1918'de Mondros Mütarekesi'nden sonra kurulan ilk yararlı dernek olan; Osmanlı Devleti'nin dağılması hâlinde Güney Kafkasya'da yeni bir devlet kurmayı amaçlayan, sonraki dönemde Erzurum Kongresi'ne temsilci gönderen cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?**

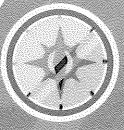
- A) Kilikyalılar
B) Millî Kongre
C) Vilayet-i Şarkiye
D) Redd-i İlhak
E) Kars İslam Şûrası

14.

Misakımillî Kararları	
Yer	İstanbul
Zaman	28 Ocak 1920
Özellği	Osmanlı Mebusan Meclisinin yaptığı son toplantı
Kararlar	• • • •

Misakımillî Kararlarına ilişkin yukarıda verilen tablodaki kararlar bölümünde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Azınlıklar
B) Kapitülasyonlar
C) Osmanlı borçları
D) Halk oylaması
E) Savaş tazminatı

15. 12 Ocak 1920'de açılan son Osmanlı Mebusan Meclisinin, 31 Ocak 1920 tarihli beşinci oturumunda ilk meclis başkanı seçilen kişi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Reşat Hikmet Bey
B) Rauf Bey
C) Yunus Nadi Bey
D) Ali Fuat Paşa
E) Celâleddin Arif Bey

16. 10 Ağustos 1920'de imzalanan Sevr Barış Antlaşması'nın koşullarının belirlendiği San Remo Konferansı'na;

I. Rusya,
II. Fransa,
III. İtalya,
IV. İngiltere

devletlerinden hangileri katılmıştır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

17. Mustafa Kemal, aşağıdaki yerlerin hangisinde resmî olarak görev yapmamıştır?

A) Şam B) Sofya C) Samsun
D) Bağdat E) Çanakkale

18. 16 Mart 1920 tarihinde İstanbul'un resmen işgal edildiği ve Mebusan Meclisinin dağıtıldığı esnada Mustafa Kemal Paşa aşağıdaki görevlerden hangisini yürütmekteydi?

A) TBMM Başkanlığı
B) Yıldırım Orduları Komutanlığı
C) Dokuzuncu Ordu Müfettişliği
D) Mebusan Meclisi Başkanlığı
E) Temsil Heyeti Başkanlığı

19. Kurtuluş Savaşı'nda "İstiklal Yolu" olarak adlandırılan ve Batı Cephesi'ne cephane taşıma hattı olarak kullanılan güzergâhta;

I. Eskişehir,
II. Ankara,
III. Kastamonu

şehirlerinden hangileri yer almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

20. Hazırladığı projede; Ali Çelebi'nin *Yaralı Asker*, Hikmet Onat'ın *Siperde Mektup Okuyan Asker* tablolarını kullanan bir öğrencinin, Türk Tarihi'nin hangi dönemini incelediği söylenebilir?

A) Balkan Savaşları
B) Kurtuluş Savaşı
C) Trablusgarp Savaşı
D) II. Dünya Savaşı
E) Çanakkale Savaşları

21.

İstiklal Mahkemelerinin Görev Yaptığı Olaylar	
I.	TBMM'ye karşı çıkan ayaklanmalar
II.	?
III.	Tekâlif-i Milliye Emirlerinin uygulanması
IV.	?
V.	Eskişehir-Kütahya Savaşları sırasında asker kaçaklarını yargılama

Yukarıdaki tabloda, II ve IV numaralı alanlara aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) İzmir Suikastı - Menemen Olayı
B) Menemen Olayı - Bursa Olayı
C) Şeyh Sait İsyanı - İzmir Suikastı
D) İzmir Suikastı - Bursa Olayı
E) Ağrı İsyanları - Şeyh Sait İsyanı

22.

Artık denizlerde Türk yapımı gemilerimiz bizim bayrağımızı dalgalandıracak. Kara yollarımızda bizim otomobillerimiz, demir yollarında bizim trenlerimiz seyredecek. Hava sahamız Türk yapımı jetler, uçaklar ve hava araçları ile donanacak. Yerin altında madencilerimiz, üstünde çiftçilerimiz, sanatkârlarımız, işçilerimiz, fabrika ve sanayi kuruluşlarımızı inşa edecekler.

Kâzım Karabekir

Kâzım Karabekir'in yukarıdaki ifadesinin;

- I. devletçilik,
- II. milliyetçilik,
- III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangileriyle bağlantılı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

23. Yeni Türk Devleti'nde uzun süren savaşlar sonrasında ülke savunması ve üretim için nüfusa ihtiyaç duyulmuştur.

Atatürk Dönemi'nde;

- I. birçok doğumevi açılması,
- II. yol vergisinden muafiyet sağlanması,
- III. göçmenlere gümrük muafiyeti getirilmesi

çalışmalarından hangileri ülke nüfusunu artırmak için alınan tedbirler arasındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

24. Aşağıdakilerden hangisi 20 Temmuz 1936 tarihinde imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) TBMM Hükûmeti adına Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Tengirşenk tarafından imzalanmıştır.
- B) İmzalanmasında Almanya ve İtalya'nın yayılmacı politikaları etkili olmuştur.
- C) Boğazlar Komisyonunun bütün görev ve yetkileri yeni Türk Devleti'ne bırakılmıştır.
- D) Türkiye, Boğazlar bölgesini silahlandırarak Boğazlarda askerî kuvvet bulundurma hakkını elde etmiştir.
- E) Yeni Türk Devleti açısından ulusal bağımsızlık yolunda atılmış önemli bir adımdır.

25. 1978'de imzalanan aşağıdaki antlaşmalardan hangisiyle ilk kez bir Arap devleti İsrail Devleti'ni resmen tanımış ve diplomatik ilişkiler başlatmayı kabul etmiştir?

- A) Dayton B) Camp David
C) Cenevre D) Panmunjom
E) Mac Mahon

26. 1929 yılında Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyetinin hazırlattığı afişlerde;

- Har vurup harman savurma!
- Her malın yerlisi var.
- Bir avuç fındık, bir yığın sağlık!

gibi sloganlara yer verilmiştir.

Afişlerde yer alan bu sloganlarla, aşağıdaki gelişmelerden hangisine yönelik halkın bilinçlendirilmeye çalışıldığı savunulabilir?

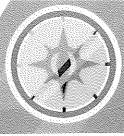
- A) II. Dünya Savaşı'nın patlak vermesi
- B) Almanya'nın yayılmacı politika izlemesi
- C) Rusya'da Ekim Devrimi'nin yaşanması
- D) Amerika'da "Büyük Buhran"ın yaşanması
- E) İtalya'da faşist yönetimin iktidara gelmesi

27. Tarih Öğretmeni Eda Hanım, uyguladığı bir sınavda öğrencilerine aşağıdaki tabloyu vermiş ve sağdaki sütunu tamamlamalarını istemiştir.

Türk Cumhuriyetleri	
Liderler	Devletler
Ebulfeyz Elçibey	
Nursultan Nazarbayev	
İslam Kerimov	
Saparmurad Niyazov	

Öğrencilerin yukarıdaki tabloyu doğru şekilde tamamlaması durumunda, aşağıdaki devletlerden hangisi dışarıda kalır?

- A) Kazakistan B) Özbekistan
C) Kırgızistan D) Azerbaycan
E) Türkmenistan

ÇÖZÜMLER

1. 821 yılında Ordu Balık'ı ziyaret eden Arap seyyahı Tamim İbn Bahr *Seyahatname* adlı eserinde Uygur şehirli halkının bağlı olduğu iki inançtan bahsetmiştir. Tamim İbn Bahr'in bahsettiği bu iki inanç Gök Tanrı ve Manihaizm'dir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Türk-İslam devletlerinde ağır siyasi suç işleyenlerin davalarına bakan ve hükümdarın başkanlık ettiği "yüksek mahkeme" niteliğine sahip kurum Divan-ı Mezalimdir.

- Divan-ı İshraf: Askerlik ve hukuk dışında tüm işleri teftiş eden divandır.
- Divan-ı Tuğra: Devlet yazışmalarını gerçekleştiren divandır.
- Divan-ı Berid: Posta ve haberleşme işlerinden sorumlu divandır.
- Divan-ı İstifa: Devletin malî işlerinden sorumlu olan divandır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. Soruda hakkında bilgiler verilen Anadolu Selçuklu hükümdarı I. Gıyaseddin Keyhüsrev'dir. Bu dönemde ilk kez denizlere açılma politikası uygulanarak Antalya fethedilmiş, Samsun ve çevresi ele geçirilmiş ve Karadeniz ticaret yolları güvence altına alınmıştır. Ayrıca Anadolu Selçuklu Dönemi'ne ait ilk medrese olan Kayseri Koca Hasan Medresesi ve Anadolu'daki ilk hastane olarak bilinen Kayseri Gevher Nesibe Darüşşifası bu dönemde yapılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'un fethinden sonra Avrupa'dan gelebilecek tepkileri önlemek, sınırları genişletmek, İslamiyet'i yaymak, Avrupa'daki Hristiyan birliğini bozmak, Balkan uluslarını yönetim altına almak ve doğudan gelen Türkmenlere yurt bulmak amaçlarıyla batıya yönelik seferler yapmıştır. Bu doğrultuda; 1459'da Belgrad dışında tüm Sırbistan, 1460'ta Mora Yarımadası, 1462'de Eflak, 1464'te Bosna-Hersek, 1476'da Boğdan, 1479'da Arnavutluk fethedilmiştir. 1480'de **Gedik Ahmet Paşa** tarafından **Otranto** şehri ele geçirilmişse de Fatih'in 1481'de ölümü üzerine Napoli Krallığı tarafından geri alınmıştır. Soruda E seçeneğinde verilen Viyana Seferi, Fatih Sultan Mehmet'in Batı'ya yönelik gerçekleştirdiği seferlerden biri değildir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde merkez ordusu içerisinde yer alan; ok, yay, kılıç, kalkan, zırh, gürz gibi savaş araç ve gereçlerini tedarik edip, bozulanları onaran ve bunları korumakla görevli olan askeri sınıf cebecilerdir. Cebeci Ocağı, Kapıkulu Ocağında piyade kısmında yer alan bir sınıf olup silah yapım, bakım ve onarım işlerinden sorumluydu.

- **Lağımçılar:** Savaşlarda tünel ve hendek kazan ve patlayıcı döşeyen sınıftır.
- **Bostancılar:** Saray muhafızı olup saray çevresini ve iskeleleri korumakla görevliydi.
- **Derbentçiler:** Ticaret yolları üzerindeki geçitlerin güvenliğini sağlayan birimlerdir.
- **Humaracılar:** Havan topu ve "humbara" adı verilen el bombalarını yapıp kullanan sınıftır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde bilim adamlarını ilgilendikleri alanlara göre sınıflandırmak isteyen Samet, D seçeneğinde verilen eşleştirmede yanlışlık yapmıştır. İdris-i Bitlisî'nin kimya alanında değil tarih alanında çalışmaları vardır. II. Bayezit'in emriyle kaleme aldığı *Heşt bi-Hişt* (Sekiz Cennet) adlı eserinde sekiz Osmanlı padişahını anlatır.

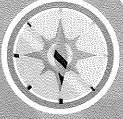
Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti, geliri sınır boylarındaki askerlere ayrılan yurtluk arazilerle sınırlarda güvenliği sağlamayı (I) ve toprağın boş kalmasını önlemeyi (II) amaçlamıştır. Yurtluk arazilerin dağıtımında merkez ordusunu güçlendirme amacı yoktur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. XVIII. yüzyılda Napolyon tarafından Mısır'ın işgal edilmesi III. Selim Dönemi'nde Osmanlı – Fransız ilişkilerinin bozulmasına neden olmuştur. Ayrıca Mısır'ın işgal edilmesiyle birlikte Osmanlı Devleti ilk kez denge siyaseti izleyerek İngiltere ve Rusya'ya yakınlaşacaktır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. 1840 yılında İngiltere öncülüğünde; Rusya, Avusturya, Prusya ve Osmanlı Devleti'nin katılımıyla toplanan Londra Konferansı'nın temel konusu Mısır Meselesi'nin uluslararası alanda çözümü kavuşturulmasıdır. Mısır Sorunu Londra Konferansı'nda alınan; Mısır'ın Osmanlı toprağı sayılması ve yönetiminin hıdivlık koşuluyla Mehmet Ali Paşa'ya verilmesi, Mısır'ın her yıl Osmanlı Devleti'ne vergi vermesi, Suriye, Adana ve Girit valiliklerinin Osmanlı'da kalması kararları ile çözümlenmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Soruda A, B, C ve E seçeneklerinde verilen gelişmeler II. Mahmut Dönemi'nde ekonomi alanında yapılan ıslahat hareketleridir. Babıâli Seraskerliğinin kurulması ise Genelkurmayın çekirdeğini oluşturan bir yapılanmadır. Askerî alanda yapılan bir ıslahat hareketidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Soruda B seçeneğinde verilen "Müşadere sistemi'nin kaldırılması", Osmanlı tebaası için din, mezhep, dil ve cinsiyet bakımından ayırt edici tabir ve vasıfların kullanımını kaldıran ıslahat Fermanı'nın hükümlerinden biri değildir. Nitekim müşadere sistemi 1839 Tanzimat Fermanı ile gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Ziya Gökalp tarafından kaleme alınan "Çobanla Bülbul" adlı şiirde Osmanlı'nın son dönemlerinde ortaya çıkan fikir akımlarından Türkçülük akımının etkisi vardır. Türkçülük akımında, bütün Türkleri millî bir duygu ile birleştirerek Osmanlı bayrağı altında toplayabilme düşüncesi vardır. En önemli temsilcileri arasında; Yusuf Akçura, Mehmet Emin Yurdakul, Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin, İsmail Gaspiralı gibi isimler yer almaktadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. Mondros Mütarekesi'nden sonra kurulan ilk yararlı dernek olan; Osmanlı Devleti'nin dağılması halinde Güney Kafkasya'da yeni bir devlet kurmayı amaçlayan, sonraki dönemde Erzurum Kongresi'ne temsilci gönderen cemiyet Kars İslam Şûrası'dır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Misakımillî Kararlarına ilişkin soruda verilen tablodaki kararlar bölümünde boş bırakılan yere E seçeneğindeki savaş tazminatı ifadesi getirilemez. Son Osmanlı Mebusan Meclisinde alınan Misakımillî Kararlarında savaş tazminatı ile ilgili herhangi bir hüküm yoktur.

MİSAKİMİLLÎ KARARLARI									
K	A	B	O	R	S	A			
→		→	→	→	→	→	→	→	→

Misakımillî Kararlarının Mebusan Meclisinde kabul edilmesi üzerine İtilaf Devletleri İstanbul'u filen işgal etmiş ve meclisi dağıtmışlardır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. 12 Ocak 1920'de açılan Osmanlı Mebusan Meclisinin, 31 Ocak 1920 tarihli beşinci oturumunda ilk meclis başkanı seçilen kişi Reşat Hikmet Bey'dir. Öte yandan Reşat Hikmet Bey'in ölümü üzerine 4 Mart 1920'de Mebusan Meclisinin son başkanı olarak Celâleddin Arif Bey seçilmiştir. Fakat o da 16 Mart 1920'de İstanbul'un işgali ve meclisin dağıtılmasından sonra 2 Nisan 1920'de Ankara'ya gitmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

16. 10 Ağustos 1920'de imzalanan Sevr Barış Antlaşması'nın koşulları 18-26 Nisan 1920 tarihleri arasında toplanan San Remo Konferansı'nda belirlenmiştir. Bu konferans İngiltere, Fransa ve İtalya'nın katılımı ile toplanmıştır. Konferansa Rusya katılmamıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

17. Mustafa Kemal'in resmî olarak görev yaptığı yerler arasında Bağdat yoktur. Mustafa Kemal; Sam-sun'da "IX. Ordu Müfettişi", Sofya'da "Askerî Ataşe", Şam'da V. Ordu'da "Kurmay Yüzbaşı", Çanak-kale'de ise "19. Tümen Komutanı ve Anafartalar Grup Komutanı" olarak görev yapmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

18. 16 Mart 1920 tarihinde İstanbul işgal edilip Mebusan Meclisi dağıtıldığı esnada Mustafa Kemal Paşa'nın yürütmekte olduğu görev Temsil Heyeti Başkanlığı'dır. 23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılmasıyla birlikte Heyet-i Temsiliyenin görevi bitmiş Mustafa Kemal Paşa TBMM başkanı olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

19. Millî Mücadele Dönemi'nde "İstiklal Yolu" olarak adlandırılan güzergâhta Eskişehir yer almaz. Kurtuluş Savaşı sürecinde İnebolu, Kastamonu, Ilgaz, Çankırı, Ankara güzergâhı "İstiklal Yolu" olarak adlandırılmış ve Batı Cephesi'ne cephane, insan ve erzak taşıma hattı olarak kullanılmıştır. Ayrıca bu yol Ankara'ya Mustafa Kemal ile görüşmeye gelenlerin de kullandıkları yoldur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

20. Hazırladığı projede, Ali Çelebi'nin *Yaralı Asker* ve Hikmet Onat'ın *Siperde Mektup Okuyan Asker* adlı tablolarını kullanan öğrenci Kurtuluş Savaşı Dönemi'ni incelemektedir. Bu dönemi konu alan diğer ressamın arasında; Ruhi Arel, Üsküdarlı Cevat, Ali Çelik, Arif Kaptan, Nejat Çelik, Halil Dikmen, Ercüment Kalmık, Cemal Tollu, Zeki Kocamemi, İbrahim Çallı ve Sami Yetik sayılabilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

21. İstiklal mahkemelerinin görev yaptığı olaylarla ilgili olarak verilen tabloda boş bırakılan II. ve IV. alanlara C seçeneğinde verilen Şeyh Said İsyanı ve İzmir Suikastı gelişmeleri getirilmelidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

22. İzmir İktisat Kongresi Başkanı Kâzım Karabekir, soruda verilen ifadesinde ekonomi alanındaki ilerlemeye ve ekonomik bağımsızlığın önünün açılmasına vurgu yapmaktadır. Ekonomi alanında ilerleme ve kalkınma bağlamında Atatürk'ün devletçilik ilkesiyle, ekonomik bağımsızlık bağlamında da milliyetçilik ilkesiyle bağlantılıdır. Karabekir'in ifadesinin yönetim, rejim ve ulusal egemenlik alanındaki çalışmaları kapsayan cumhuriyetçilik ilkesiyle ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

23. Yeni Türk Devleti'nde uzun süren savaşlar sonrasında ülke savunması ve üretim için nüfusa ihtiyaç duyulmuştur. Atatürk Dönemi'nde ülke nüfusunu arttırmak için alınan başlıca tedbirler şunlardır:

- 1929'da fazla çocuk sahibi olan aileler yol vergisinden muaf tutulmuştur.
- 1930'da ülkenin birçok yerinde doğumevi kurulmuştur.
- 1931'de altı ve daha çok çocuk sahibi olanlara vergi muafiyeti getirilmiştir.
- 1932'de nüfus komisyonları kurulmuştur.
- 1934'te Türkiye'ye göçleri arttırmak için göçmenlere gümrük muafiyeti getirilmiştir.
- 1936'da doğum kontrol ilaçları yasaklanmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

24. 20 Temmuz 1936'da imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile ilgili olarak A seçeneğinde yer alan bilgi doğru değildir. Sözleşmeyi TBMM Hükûmeti adına Yusuf Kemal Tengirşenk değil, dönemin Dışişleri Bakanı Tevfik Rüşdü Aras imzalamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

25. 17 Eylül 1978'de imzalanan Camp David Antlaşması ile İsrail'i resmen tanıyan ilk Arap devleti Mısır olmuştur. Antlaşmaya göre; İsrail 1967-1968 savaşlarında işgal ettiği Sina Yarımadası'ndan çekilecek, buna karşılık Mısır İsrail Devleti'ni resmen tanıyacak ve diplomatik ilişkileri başlatacaktır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

26. Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyetinin 1929'da hazırladığı afişlerde yer alan "Har vurup harman savurma!", "Her malın yerlisi var.", "Bir avuç fındık, bir yığın sağlık!" sloganları, Amerika'da yaşanan ve "Büyük Buhran" ya da "Kara Perşembe" olarak adlandırılan 1929 Dünya Ekonomik Krizi karşısında halkı bilinçlendirmeye yöneliktir. Bu sloganların Türkiye'ye etkileri arasında şunlar yer alır:

- Korumacı-devletçi ekonomi politikası geliştirilmiştir.
- Dış ticaret ve döviz üzerinde devlet denetimi artırılmıştır.
- İthalata kısıtlama getirilmiş
- Gümrük vergileri yükseltilmiş
- Yerli malı haftası ilan edilmiş
- 1930'dan itibaren devletçilik modeli uygulamaya konmuştur.

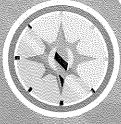
Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

27. Tarih Öğretmeni Eda Hanım'ın sınavda öğrencilerine verdiği tablonun öğrenciler tarafından doğru şekilde tamamlanması durumunda C seçeneğinde yer alan Kırgızistan dışarıda kalır. Şöyle ki;

Türk Cumhuriyetleri	
Liderler	Devletler
Ebulfeyz Eliçibey	Azerbaycan
Nursultan Nazarbayev	Kazakistan
İslam Kerimov	Özbekistan
Saparmurad Niyazov	Türkmenistan

Kırgızistan devletinin kurucusu Asker Akayev'dir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

1. Almatı şehri yakınlarında yapılan arkeolojik çalışmalar sonucunda Esik Kurganı'nda seramik kaplar, gümüş kupalar ve "Altın Elbiseli Adam Zırhı" adı verilen Türk hükümdarının altın levhalarla kaplı zırh içine konmuş iskeleti bulunmuştur.

Buna göre;

- I. Türklerde maden sanatı gelişmiştir.
- II. Kurganın ortaya çıkartılmasında Rus arkeologlardan yararlanılmıştır.
- III. Türkler en çok kılıç, ok ve yay gibi hafif silahları kullanmışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Abbasîlerin zayıflamasıyla bağımsızlığını ilan edip 868-905 yılları arasında Mısır'da hüküm süren, bu bölgeyi mimari, bilim, sanat, edebiyat ve bayındırlık alanlarında kaldıran Türk-İslam devleti aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Tolunoğulları B) İhşidiler
C) Memlûkler D) Eyyûbiler
E) Karahanlılar

3. Türk-İslam devletlerinde üstü açık ya da kapalı olan ve içerisinde dükkanların sırayla dizildiği, "ahi çarşısı" olarak da adlandırılan ticari yapılara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arasta B) Kümbet C) Ribat
D) Bedesten E) Kapan hanı

4. Osmanlı Devleti'nde Rumeli topraklarında uyguladığı iskân siyasetinde göçmenler iskân yerlerine yakın yerlerden alınmış, ayrıca yerleştirilen Türkmenlerin geçerli sebep olmadan yeni yerlerini terk etmeleri yasaklanmıştır.

Buna durumun;

- I. bölgede inanç özgürlüğünü sağlama,
- II. yeni hayat şartlarına uyumu kolaylaştırma,
- III. Balkanlarda kalıcılığı sağlama

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5.

"Bu kanunname atam, dedem kanunudur ve benim dahi kanunumdur. Evlad-ı kiramım nesilden nesile uygulamaları buna göre yapalar."

Fatih Sultan Mehmet

Fatih Sultan Mehmet'in bu sözünden hareketle Osmanlı kanunlarıyla ilgili olarak;

- I. Süreklilik kazanmıştır.
- II. Farklı dönemlerde değişikliklere uğramıştır.
- III. Son değişikliği Fatih Sultan Mehmet gerçekleştirmiştir.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nde tüccarların mallarını güvenli bir şekilde bir yerden başka bir yere taşımakla görevli kişilere ne ad veriliyordu?

- A) Hacegi B) Mekkâri C) Bozana
D) Derbentçi E) Menzilci

7. Osmanlı Devleti'nde Fatih Dönemi'nde timar toprağı dışında kalan alanlarda vergi toplama işini kolaylaştırmak için iltizam sistemi geliştirilmiştir. Zaman içinde devletin nakit para ihtiyacının artması sonucu sisteminin yaygınlaştığı görülmüştür.

Bu gelişmenin;

- I. tarımsal üretimin azalması,
- II. taşrada asker ihtiyacının ortaya çıkması,
- III. köyden kente göç hareketlerinin yaşanması

durumlarından hangilerine yol açtığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. XVII. yüzyılda yaşanan İstanbul İsyanlarında;

- I. ulema,
- II. yeniçeri,
- III. azınlık

unsurlarından hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. Katıldığı sempozyumda, "XVIII. yüzyıl Osmanlı Devleti için daha önceki dönemlere göre bir dönüm noktası olmuştur. Avrupa'nın üstünlüğü kabul edilmiş ve pek çok alanda Avrupa örnek alınarak ıslahat hareketlerine girilmiştir." diyen bir araştırmacı aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne kanıt olarak gösteremez?

- A) Mecelle'nin hazırlanması
- B) İlk özel matbaanın açılması
- C) Mimari eserlerin barok tarzda inşa edilmesi
- D) "Nizam-ı Cedid" adıyla bir ordu kurulması
- E) Yirmisekiz Mehmet Çelebi'nin Paris'e geçici elçi olarak gönderilmesi

10. 1808'de Âyanlarla imzalanan Sened-i İttifak ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Âyanların padişaha bağlı kalması kararlaştırılmıştır.
- B) Bulunulan bölgede vergi ve asker toplama konusunda Âyanlar devlete yardımcı olacaktır.
- C) Padişah, Âyanların feodal statüsünü tanımıştır.
- D) Sözleşme, milliyetçilik akımının etkilemini de azaltmıştır.
- E) Padişahın yetkileri kısıtlanarak demokratikleşme sürecinde önemli bir adım atılmıştır.

11.

Bugün "12 Mayıs Hemşireler Günü". Bugün "Lambalı Kadın" olarak da bilinen Florance Nightingale'nin doğum günüdür. Modern anlamdaki hemşireliğin Nightingale ile başladığı kabul edilmektedir. Sağlık alanında istatistiki analiz yöntemini ilk uygulayan bu hemşire İstanbul'a gelerek Selimiye Kışlası'nda yaralı İngiliz hastalarını tedavi etti ve ölüm oranını %42'den %2'lere düşürerek bir efsane oldu. Bu yüzden bugün Nightingale'nin günü..."

Geçmişin İzleri

Geçmişin İzleri adlı bir TV programında yapılan habere göre, Florance Nightingale'nin İstanbul'a gelmesine sebep olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kırım Savaşı
- B) 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı
- C) Dömeke Meydan Savaşı
- D) Yunan İsyanı
- E) Birinci Balkan Savaşı

12. Aşağıdakilerden hangisi Abdülmecit Dönemi gelişmelerinden biri değildir?

- A) "Kaime" adıyla ilk kâğıt paranın basılması
- B) İngiltere'den ilk kez dış borç alınması
- C) *Tercüman-ı Ahval*'in yayın hayatına başlaması
- D) İlk Osmanlı bankası olarak kabul edilen Bank-ı Dersaadet'in kurulması
- E) Muharrem Kararnamesi'nin yayımlanması

13. Amasya Genelgesi'nde yer alan "Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." kararı doğrultusunda Yeni Türk Devleti'nde;

- I. TBMM'nin açılması,
- II. saltanatın kaldırılması,
- III. Millî Mücadele'nin sürdürülmesi

gelişmelerinden hangilerinin gerçekleşti-
rildiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

14. Millî Mücadele Dönemi'nde millî sınırların korunması yolunda ilk kez karar alındığı, tam bağımsızlık fikrinin benimsenip man-
da ve himayenin kabul edilemeyeceğinin
ilk kez belirtildiği gelişme aşağıdakilerden
hangisidir?

- A) Erzurum Kongresi
- B) Amasya Genelgesi
- C) Sivas Kongresi
- D) Havza Genelgesi
- E) Amasya Görüşmeleri

15. Millî Mücadele'ye ve TBMM'ye karşı 1920-
1921 yılları arasında Anadolu'nun çeşitli göl-
gelerinde birçok isyan çıkmıştır.

Aşağıda verilen isyan ve çıktığı bölge eş-
leştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Cemil Çeto - Siirt
- B) Çapanoğlu - Yozgat
- C) Millî Aşireti - Urfa
- D) Delibaş Mehmet - Kayseri
- E) Şeyh Eşref - Bayburt

16.

Millî Mücadele yıllarında Sivas Kongresi'ne katıldım. Mebusan Meclisinde Amasya Mebusu olarak bulunmuştum. Kurtuluş Savaşı'nda Sovyet Rusya'ya ve Londra'ya gönderilen heyetlerde yer aldım. Sonraki süreçte Yeni Türk Devleti'nin ilk Hariciye Vekili olarak görev yaptım.

Yukarıda hakkında bilgi verilen devlet
adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adnan Adıvar
- B) İsmet İnönü
- C) Bekir Sami Kunduh
- D) Kâzım Karabekir
- E) Yusuf Kemal Tengirşenk

17. Aşağıdakilerden hangisi, Kurtuluş Sava-
şı'nda TBMM ordularında görev alan ko-
mutanlardan biri değildir?

- A) Yakup Şevki Paşa
- B) Ahmet Muhtar Paşa
- C) Cafer Tayyar Paşa
- D) Ali Fuat Paşa
- E) Kâzım Karabekir Paşa

18.

I. İnönü Savaşı	
Tarih	6-10 Ocak 1921
Komutan	İsmet Paşa
Özelliği	Düzenli ordunun ilk savaşı ve ilk askerî başarısı
Sonuçları	• • • •

Birinci İnönü Savaşı'na ilişkin yukarıda verilen tabloda boş bırakılan bölüme aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) İstiklal Marşı TBMM'de kabul edilmiştir.
- B) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu kabul edilmiştir.
- C) İtilaf Devletlerinin talebiyle Londra'da bir konferans toplanmıştır.
- D) Sovyet Rusya ile Moskova Dostluk Antlaşması imzalanmıştır.
- E) İngiltere, Malta'daki kırk esir Türk'ü serbest bırakmıştır.

19. Atatürk'ün;

- Hürriyetin de, eşitliğin de, adaletin de dayanak noktası millî egemenliktir.
- Türk milletinin yürümekte olduğu terakki ve medeniyet yolunda elinde ve kafasında tuttuğu meşale müspet ilimdir.
- Millet'in saltanat ve hâkimiyet makamı yalnız ve ancak TBMM'dir.

sözlerinin sırasıyla aşağıdaki ilkelerden hangileriyle ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Halkçılık - Laiklik - Devletçilik
- B) Cumhuriyetçilik - Laiklik - Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik - Halkçılık - Milliyetçilik
- D) Cumhuriyetçilik - Milliyetçilik - Halkçılık
- E) Milliyetçilik - Laiklik - Cumhuriyetçilik

20. Aşağıdakilerden hangisi, 1930'da kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkasının üyelerinden biri değildir?

- A) Fethi Okyar
- B) Nuri Conker
- C) Ahmet Ağaoğlu
- D) Mehmet Emin Yurdakul
- E) Adnan Adıvar

21. Atatürk Dönemi'nde yapılan inkılaplardan biri de çağa uygun üniversitelerin kurulması olmuştur. Bu amaç doğrultusunda Prof. Dr. Albert Malche İstanbul'a davet edilmiş ve Üniversite Reformu başlatılmıştır.

1933 Üniversite Reformu doğrultusunda açılan Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk üniversitesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul Üniversitesi
- B) Atatürk Üniversitesi
- C) Ankara Üniversitesi
- D) Dokuz Eylül Üniversitesi
- E) Orta Doğu Teknik Üniversitesi

22. I. Diyanet İşleri Başkanlığı

II. Genelkurmay Başkanlığı

III. Vakıflar Genel Müdürlüğü

Yukarıdaki kuruluşlardan hangileri 3 Mart 1924 tarihinde yapılan düzenlemeler sonucu oluşturulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

23. • Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk özel bankasıdır.
• Yerli teşebbüslere sermaye ve kredi desteği sağlamak amacıyla faaliyete başlamıştır.

• Bankanın ilk genel müdürü Celâl Bayar'dır.

1924 yılında açılan, millî tasarrufun ve mevduatın gelişmesine öncülük eden bu banka aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Denizbank B) Etibank
C) Sümerbank D) İş Bankası
E) Halk Bankası

24. İsveçli politikacı Rickard Sandler tarafından hazırlanan ve 27 Ocak 1937'de Milletler Cemiyeti Konseyi tarafından kabul edilen "Sandler Raporu", aşağıdaki konulardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Etabli sorunu
B) Hatay sorunu
C) Musul sorunu
D) Boğazlar sorunu
E) Borçlar sorunu

25. Soğuk Savaş Dönemi'nde ABD'li Spykman tarafından geliştirilen kuram ABD politikalarını önemli ölçüde etkilemiştir. Spykman, kuramını şu iki cümleyle formüle etmişti; "İç Hilal, Avrasya'yı; Avrasya ise dünyayı denetler."

Spykman tarafından ortaya atılan kuramda "İç Hilal" olarak nitelendirilen bölgede aşağıdaki devletlerden hangisi yer almaz?

- A) İran B) Çin C) Türkiye
D) Hindistan E) Japonya

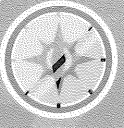
26. 1964'te ABD Başkanı Johnson'ın Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesini engelleme adına yazdığı mektuba taraf olan dönemin başbakanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmet İnönü B) Fazıl Küçük
C) Rauf Denktaş D) Turan Güneş
E) Süleyman Demirel

27. 1960-1970 yılları arasında Türkiye'de benimsenmiş olan ithal ikameci sanayileşme ilkesi ile yurt dışından ithal edilen ürünlerin ülke içinde üretilmesine öncelik tanınmıştır.

Bu anlayışın bir sonucu olarak Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'in emriyle 1961'de Eskişehir'de üretilen ilk yerli otomobilin adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atak B) Millet C) Devrim
D) Toprak E) Gökürk

ÇÖZÜMLER

1. Hunlara ait olduğu düşünülen ve Almatı şehri yakınlarında bulunan Esik Kurgan'ında seramik kaplar, gümüş kupalar ve "Altın Elbiseli Adam Zırhı" adı verilen Türk hükümdarının altın levhalarla kaplı zırh içine konmuş iskeleti bulunmuştur. Buna göre verilen öncüllerden maden sanatının geliştiği yargısına ulaşılabilmektedir. Kurganın ortaya çıkartılmasında Rus arkeologlardan yararlanıldığına ve Türklerin kullandıkları silahlara dair bir bilgi verilmemiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Abbasilerin zayıflamasıyla bağımsızlığını ilan edip 868-905 yılları arasında Mısır'da hüküm süren, bu bölgeyi mimari, bilim, sanat, edebiyat ve bayındırlık alanlarında kalkındıran Türk-İslam devleti Tolunoğulları'dır. Tolunoğlu Ahmet tarafından kurulan Tolunoğulları, Mısır'da kurulan ilk Türk-İslam devletidir. Halkı Arap; ordusu, yöneticileri ve sarayı Türk olan Tolunoğulları, Mısır'ı mimari ve bayındırlık alanlarında kalkındırmış, "maristan" adı verilen hastane ve eczane gibi sosyal tesisler kurmuşlardır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Türk-İslam devletlerinde üstü açık ya da kapalı olan ve içerisinde dükkânların sırayla dizildiği, "ahi çarşısı" olarak da adlandırılan ticari yapılara "arasta" adı verilmiştir.

- **Kümbet:** Anıt mezar
- **Ribat:** Sınır boylarında ve stratejik yerlerde, ordu birliklerinin ve binek hayvanlarının konakladığı yapı
- **Bedesten:** Genellikle kumaş ticaretinin yapıldığı kapalı çarşı
- **Kapan hanı:** Tek bir cins ticaret maddesinin toptan satışının ya da dağıtımının yapıldığı kapalı pazar yeri

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde Rumeli topraklarında uyguladığı iskân siyasetinde göçmenler iskân yerlerine yakın yerlerden alınmış, ayrıca yerleştirilen Türkmenlerin geçerli sebep olmadan yeni yerlerini terk etmeleri yasaklanmıştır. Bu uygulamayla Osmanlı Devleti Türkmenlerin yeni hayat şartlarına uyumunu kolaylaştırmak (II) ve Balkan coğrafyasında kalıcılığı sağlamak istemiştir. Bölgede inanç özgürlüğünün sağlanması istimalet yani hoşgörü politikası ile ilgili bir durumdur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Fatih Sultan Mehmet, "Bu kanunname atam, dedem kanunudur ve benim dahi kanunumdur. Evlad-ı kiramın nesilden nesile uygulamaları buna göre yaparlar." sözleriyle Osmanlı kanunlarının sürekliliğine vurgu yapmıştır. Farklı dönemlerde değişikliklere uğramışsa da bu durum verilen sözde yer almamaktadır. Öte yandan kanunlarda son değişikliğin Fatih Sultan Mehmet tarafından gerçekleştirildiği de söylenemez.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde tüccarların mallarını güvenli bir şekilde bir yerden başka bir yere taşımakla görevli kişiler mekkâri taifesi olarak adlandırılmıştır.

- **Hacegi:** Uluslararası ticaret seferi yapan kişi
- **Derbentçi:** Ticaret yolları üzerinde geçitleri koruyan görevli
- **Menzilci:** Ticaret yolları üzerinde posta ve haberleşme işlerini yürüten görevli
- **Bozana:** Nara atarak düşman askerlerini yıpratmakla görevli Hristiyan asker

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde Fatih Dönemi'nde timar toprağı dışında kalan alanlarda vergi toplama işini kolaylaştırmak için iltizam sistemi geliştirilmiştir. Zaman içinde devletin nakit para ihtiyacının artması sonucu sisteminin yaygınlaştığı görülmüştür. Bu sistemde, dirlik topraklarının gelirlerinin tahsil edilmesi ve idare edilmesi hakkı açık artırma yoluyla satışa çıkarılmakta ve böylece vergi toplama işi kolaylaşmaktaydı. Ancak timar sisteminin bozulması ve iltizam sisteminin yaygınlaşması ile taşrada asker ihtiyacı artmış, mültezimlerin halka baskı uygulaması kırsal kesimlerden kentlere göçlerin yapılmasına ve tarımsal üretimin düşmesine neden olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda çıkan İstanbul (Merkez) İsyanları yeniçeri ve kapıkulu askerlerinin çıkardığı isyanlardır. Temel sebebi otorite boşluğuna bağlı ekonomik sıkıntılar olan bu isyanlar yeniçeriler ve ulema tarafından da desteklenmiştir. Bu isyanların en önemlisi II. (Genç) Osman'a karşı çıkan isyandır. Hotin Seferi dönüşünde Yeniçeri Ocağını kaldırmayı düşünen Genç Osman, bu düşüncesi nedeniyle yeniçeriler tarafından öldürülmüştür. IV. (Avcı) Mehmet Dönemi'nde ise otuzdan fazla devlet adamının idamıyla sonuçlanan Çınar Olayı ya da Vakay-i Vakvakiye adı verilen önemli bir olay yaşanmıştır. Bu isyanların çıkması ve yaygınlaşmasında gayrimüslim halkın etkisi yoktur. Ayrıca XVII. yüzyıl isyanlarının çıkmasında milliyetçilik akımının etkisinden söz edilemez.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9. B, C, D ve E seçenekleri araştırmacının öne sürdüğü görüşe kanıt olarak gösterilebilir. Ancak A seçeneğinde yer alan bilgi bu dönem için geçerli değildir. Mecelle 1868 yılında Ahmet Cevdet Paşa başkanlığındaki bir komisyon tarafından hazırlanmıştır. Kaynağını İslam hukukundan almış; kişi, aile ve miras hukukuna yer verilmemiş olan Mecelle, Osmanlı Devleti'nin ilk medeni kanunu olarak kabul edilmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. Sened-i İttifak, 1808 yılında Âyanlarla imzalanmış bir sözleşmedir. Osmanlı Devleti'nde demokratikleşme hareketlerinin ilk adımı kabul edilen bu sözleşme ile; Âyanların padişaha bağlı kalması, bulunulan bölgede vergi ve asker toplama konusunda Âyanların devlete yardımcı olması, buna karşın padişahın da Âyanların feodal statüsünü tanıması kararlaştırılmıştır. Sözleşme padişahın yetkilerini kısıtlaması ile Magna Carta'ya benzetilmektedir. Çünkü her iki belge de hükümdar yetkilerini kısıtlamıştır. Ancak Sened-i İttifak ile devlet içerisinde milliyetçilik akımının etkilerinin azaltılması gibi bir durum söz konusu değildir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. *Geçmişin İzleri* adlı bir TV programında yapılan habere göre, Florance Nightingale'nin İstanbul'a gelmesine sebep olan gelişme 1854 Kırım Savaşı'dır. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yaşanan bir savaş sürecinde İstanbul'a gelerek Selimiye Kışlası'ndaki yaralı İngiliz hastalarını tedavi etmiş ve "Lambalı Kadın" unvanını almıştır. Ayrıca kendisi modern hemşireliğin kurucusu sayılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Sultan Abdülmecit Dönemi gelişmeleri arasında; "kalime-i mutebere" adlı ilk kâğıt paranın basılması, İngiltere'den Kırım Savaşı sürecinde ilk kez dış borç alınması, ilk özel gazete olan *Tercüman-ı Ahval*'in yayın hayatına başlaması, ilk Osmanlı bankası olan Bank-ı Dersaadet'in kurulması gösterilebilir. Ancak Muharrem Kararnamesi'nin yayımlanması II. Abdülhamit Dönemi'ne ait bir gelişmedir. Bu kararname ile Osmanlı Devleti yabancı devletlere olan borçlarını ödeyemeyeceğini ve iflas ettiğini açıklamıştır. Bunun üzerine Avrupalı devletler alacaklarını tahsil edebilmek adına Genel Borçlar İdaresi olarak bilinen Düyun-ı Umumiye İdaresini kurmuşlardır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Amasya Genelgesi'nde alınan "Milletin istiklâlini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." kararı doğrultusunda Yeni Türk Devleti'nde öncülükte verilen gelişmelerin tümü gerçekleştirilmiştir. Bu karar ulusal bağımsızlık ve millî egemenlik anlayışıyla ilgilidir. TBMM'nin açılması ve saltanatın kaldırılması ulusal egemenlik anlayışıyla, Millî Mücadele'nin sürdürülmesi ise ulusal bağımsızlık anlayışıyla ilgilidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Millî Mücadele Dönemi'nde millî sınırların korunması yolunda ilk kez karar alındığı, tam bağımsızlık fikrinin benimsenip manda ve himayenin kabul edilemeyeceğinin ilk kez belirtildiği gelişme Erzurum Kongresi'dir. Başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Erzurum Kongresi'nde;

- Mustafa Kemal'in başkanlığında, sadece doğu bölgelerini temsil eden ve 9 kişiden oluşan Temsil Heyeti oluşturulmuştur.
- İlk kez ulusal sınırlardan bahsedilmiştir.
- İlk kez manda ve himaye reddedilmiştir.
- İlk kez millet egemenliğe dayalı yeni bir devlet kurma düşüncesi oluşmuştur.
- İlk kez Mebusan Meclisinin toplanması istenmiştir.
- İlk kez Misakımillî Kararlarının esasları belirlenmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. 1920-1921 yılları arasında TBMM'ye karşı Anadolu'nun çeşitli gölgelerinde birçok isyan çıkmıştır. Soruda D seçeneğinde verilen "Delibaş Mehmet – Maraş" eşleştirmesi yanlıştır. Delibaş Mehmet İsyanı, Kayseri'de değil Konya'da çıkmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. Soruda hakkında bilgi verilen devlet adamı Bekir Sami Kunduh'tur. Bekir Sami Bey, Millî Mücadele yıllarında Sivas Kongresi'ne katılmış, Mebusan Meclisinde Amasya Mebusu olarak bulunmuş, Kurtuluş Savaşı'nda Sovyet Rusya'ya ve Londra'ya gönderilen heyette yer almıştır. Sonraki süreçte Yeni Türk Devleti'nin ilk Hariciye Vekili olarak görev yapmıştır.

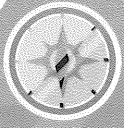
Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

17. Soruda B seçeneğinde verilen Ahmet Muhtar Paşa, Kurtuluş Savaşı'nda TBMM ordularında görev alan komutanlardan biri değildir. Gazi Ahmet Muhtar Paşa, 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nın (93 Harbi) Kafkasya Cephesi Komutanlığı'nı yapmıştır. 1912 yılında kısa bir süreyle sadrazamlık görevi üstlenen ve İtalya ile Uşi Antlaşması'nı imzalayan Ahmet Muhtar Paşa 21 Ocak 1919'da ölmüştür.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

18. Birinci İnönü Savaşı'na ilişkin soruda verilen tabloda boş bırakılan "Sonuçları" bölümüne E seçeneğindeki ifade getirilemez. İngiltere'nin Malta'daki kırk esir Türk'ü serbest bırakması I. İnönü Savaşı'nın değil, II. İnönü Savaşı'nın bir sonucudur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

19. Atatürk'ün soruda verilen sözleri sırasıyla cumhuriyetçilik-laiklik-cumhuriyetçilik ilkeleriyle ilgilidir. Şöyle ki;

- "Hürriyetin de, eşitliğin de, adaletin de dayanak noktası millî egemenliktir." sözüyle doğrudan millî egemenlik anlayışına vurgu yapılmıştır. Ulusal egemenlik cumhuriyetçilik ilkesiyle ilgilidir.
- "Türk milletinin yürümekte olduğu terakki ve medeniyet yolunda elinde ve kafasında tuttuğu meşale müspet ilimdir." sözüyle akıl ve bilimin ön planda olması gerektiği vurgulanmıştır. Akıl, bilim, din kavramları laiklik ilgisyle ilgilidir.
- "Milletin saltanat ve hâkimiyet makamı yalnız ve ancak TBMM'dir." sözüyle de millî egemenlik anlayışına vurgu yapılmış olup bu da cumhuriyetçilik ilkesiyle ilgilidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

20. Atatürk'ün desteği ile Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci muhalefet partisi olarak 12 Ağustos 1930 tarihinde kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkasının üyeleri şunlardır: Ali Fethi Okyar (Kurucu), Nuri Conker, Ahmet Ağaoğlu, Mehmet Emin Yurdakul, Talat Sönmez, Dr. Reşit Galip, Rasim Öztekin, Seniğ Hızıroğlu, Nakiyeddin Yücekök, Tahsin Uzer, Ali Haydar Uluğ, Süreyya İmren, İbrahim Süreyya Tolon, Ali Galip Yenlen, Refik İsmail Kakmacı ve Atatürk'ün isteğiyle üye olan kız kardeşi Makbule (Atadan) Hanım. Öte yandan Adnan Adıvar ise 1925'te kapatılan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurucularından birisi olup Serbest Cumhuriyet Fırkasının üyeleri arasında yer almamaktadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

21. Atatürk Dönemi'nde yapılan inkılaplardan biri de çağda uygun üniversitelerin kurulması olmuştur. Bu amaç doğrultusunda Prof. Dr. Albert Malche İstanbul'a davet edilmiş ve Üniversite Reformu başlatılmıştır. 1933'te yapılan Üniversite Reformu doğrultusunda Darülfünundan dönüştürülerek açılan Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk üniversitesi İstanbul Üniversitesi olmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

22. Soruda öncüllerde yer alan kurumların tümü 3 Mart 1924 tarihinde yapılan düzenlemeler sonucu oluşturulmuştur. Şöyle ki; 3 Mart 1924'te:

- Erkân-ı Harbiye Vekâleti kaldırılmış, yerine Genelkurmay Başkanlığı kurulmuştur.
- Şerîye Vekâleti kaldırılmış, yerine Diyanet İşleri Başkanlığı kurulmuştur. Ankara Müftüsü Rıfat Börekçi de kurumun ilk başkanı olmuştur.
- Evkaf Vekâleti kaldırılmış, yerine Vakıflar Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

23. 1924 yılında açılan, millî tasarrufun ve mevduatın gelişmesine öncülük eden, ilk genel müdürü Celâl Bayar olan, yerli teşebbüslere sermaye ve kredi desteği sağlamak amacıyla faaliyete başlayan Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk özel bankası İş Bankasıdır. (Atatürk Dönemi'nde kurulan bankaların tam listesi için bkz. 2023 KPSS Tarihin Pusulası Konu Anlatımlı kitap, sf. 306).

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

24. İsveçli politikacı Rickard Sandler tarafından hazırlanan ve 27 Ocak 1937'de Milletler Cemiyeti Konseyi tarafından kabul edilen "Sandler Raporu" Hatay (Sancak) sorunuyla ilgili bir rapordur. Bu rapora göre; "Sancak, içişlerinde bağımsız, fakat dışişlerinde bazı şartlarda Suriye'ye bağımlı -ayrı bir varlık- olacaktı. Resmî dil Türkçe olacak, ordusu bulunmayacaktı. Sancak için bir anayasa ve statü hazırlanacak, bunlar Milletler Cemiyeti Konseyinin kararı ile yürürlüğe girecek ve uygulamasını Fransız vatandaşı bir delege temin edecekti. Sancak'ın toprak bütünlüğü Türkiye ile Fransa arasında yapılacak bir anlaşma ile teminat altına alınacaktı." Bu prensip anlaşması Milletler Cemiyeti Konseyi tarafından da onaylanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

25. Soğuk Savaş Dönemi'nde ABD'li Spykman tarafından geliştirilen kuram ABD politikalarını önemli ölçüde etkilemiştir. Spykman, kuramını şu iki cümleyle formüle etmişti; "İç Hilal, Avrasya'yı; Avrasya ise dünyayı denetler." Spykman tarafından ortaya atılan kuramda "İç Hilal" olarak nitelendirilen bölgede; Türkiye, İran, Irak, Pakistan, Hindistan, Çin, Kore ve Doğu Sibirya yer almaktadır. Japonya bu bölgede yer alan devletlerden biri değildir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

26. Kıbrıs adasını Yunanistan'a bağlama adına terör faaliyetlerinin artması bölgedeki Türkler üzerinde baskı ortamı oluşturmuş ve Türkler göçe zorlanmaya başlanmıştır. Şiddet olaylarının yaygınlaşması üzerine bölgeye müdahale kadını alan Türkiye'nin kararından vazgeçmesi adına ABD Başkanı Johnson 1964'te bir mektup yazarak, olası bir müdahalede SSCB'nin askerî harekâta girişeceğini, bu durumda da NATO'nun Türkiye'nin yanında yer almayacağını belirtmiştir. 1964'te ABD Başkanı Johnson'ın Türkiye'nin adaya müdahalesini engelleme adına yazdığı mektupta taraf olan Türk devlet adamı dönemin başbakanı İsmet İnönü'dür.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

27. 1960-1970 yılları arasında Türkiye'de benimsenmiş olan İthal İkameci Sanayileşme ilkesi ile yurt dışından ithal edilen ürünlerin ülke içinde üretilmesine öncelik tanınmıştır. Bu anlayışın bir sonucu olarak Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'in emriyle 1961'de Eskişehir'de üretilen ilk yerli otomobilin adı Devrim'dir. "Devrim" adı verilen ve "Tecrübe-Eskişehir" plakası takılan bu otomobilin tasarımı ve üretimi tamamen Türk işçi ve mühendisler tarafından gerçekleştirilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

1. **Orhun Yazıtları ile ilgili olarak;**

- I. Birinci Göktürk Devleti zamanında yazılmıştır.
- II. Tonyukuk, Kül Tigin ve Bilge Kağan adına dikilmiştir.
- III. İlk kez Danimarkalı Wilhelm Thomsen tarafından okunmuştur.

yargılarından hangileri **yanlıştır**?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. **Büyük Selçuklu Devleti askerî teşkilatıyla ilgili olarak;**

- I. Gulaman-ı saray farklı milletlerden seçilen askerlerden oluşmaktadır.
- II. Askerî gücün önemli bir kısmı iktâ sistemi yoluyla sağlanmıştır.
- III. Hassa ordusu taşra ve sınır bölgelerinde bulunan askerî kuvvetlerdir.
- IV. Ordunun ihtiyaçlarını karşılamakla sorumlu divan, Divan-ı Arzdır.

yargılarından hangileri **doğrudur**?

- A) Yalnız IV B) I ve II C) II ve III
D) I, II ve IV E) II, III ve IV

3. **Aşağıdakilerden hangisi Anadolu Selçuklu Devleti'nde tasavvuf hareketinin gelişmesine katkıda bulunan mutasavvıflardan biri değildir?**

- A) İbnü'l-Arabî
B) Sadreddin Konevî
C) Hacı Bayram-ı Veli
D) Muhyiddin-i Arabî
E) Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî

4.

Orhan Bey Dönemi Gelişmeleri

I.	İlk divan örgütünün kurulması
II.	İlk medresenin İznik'te açılması
III.	Karesioğullarına son verilmesi
IV.	İlk düzenli ordunun kurulması
V.	?

Yukarıdaki tabloda boş bırakılan yere **aşağıdakilerden hangisi getirilebilir**?

- A) Bursa'nın başkent yapılması
B) Sırsındığı Savaşı'nın yapılması
C) Yeniçeri Ocağı'nın kurulması
D) Anadolu Beylerbeyliğinin oluşturulması
E) Koyunhisar Savaşı'nın yapılması

5.

Bir araştırmacının, katıldığı "Osmanlı Devleti'nde Hükümdar" konulu bir konferansta padişahların yasama yetkilerinden bahsederken aşağıdakilerden hangisini örnek vermesi beklenemez?

- A) İrade B) Ferman C) Berat
D) Adaletname E) Müsadere

6.

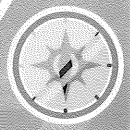
Osmanlı Devleti'nde başkent dışında kalan alanlar taşra olarak nitelendirilmiş ve kendi içinde eyalet, sancak, kaza ve köy olarak birimlere ayrılmıştır.

Osmanlı Devleti'nde taşradaki yöneticilere;

- I. kethüda,
- II. yiğitbaşı,
- III. beylerbeyi

unvanlarından hangileri **verilmiştir**?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde, himaye altında tutulan gayrimüslim tebaanın tamamını nitelemek için kullanılan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ehl-i Hıref B) Zimmî C) Pençik
D) Taife-i Nisâ E) Cerahor

8. Yazmış olduğu *Risale* adlı eserinde XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu duruma dair tespitlerde bulunup bir rapor şeklinde Sultan IV. Murat'a sunan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Koçi Bey
B) Âşıkpaşazâde
C) Kâtip Çelebi
D) Gelibolulu Mustafa Âli
E) Evliya Çelebi

9. II. Mahmut Dönemi'nde açılan "Mekteb-i Maarif-i Adliye"nin temel faaliyet alanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hukuk işlerini belli bir sisteme bağlamak
B) Vergi dağılımında adaleti sağlamak
C) Devletin memur ihtiyacını karşılamak
D) İstanbul esnafının faaliyetlerini düzenlemek
E) Eğitim kurumlarını devlet kontrolüne almak

10. Sultan II. Abdülhamit'in, Osmanlı Devleti'ne gelen Japon heyetine karşılık 1889'da Japonya'ya gönderdiği ve dönüş yolunda tayfuna kapılıp batarak mürettebatının çoğunun şehit olduğu gemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yavuz B) Gülcemal C) Hamidiye
D) Alemdar E) Ertuğrul

11. Kırım Savaşı sürecinde alınan dış borçların ödenememesi

Muharrem Kararnamesi'nin yayımlanması

?

Yukarıda verilen diyagramda neden-sonuç ilişkisi içerisinde "?" işareti ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) İltizam sisteminin kaldırılması
B) Kapitülasyonların sürekli hale getirilmesi
C) 31 Mart Olayı'nın patlak vermesi
D) İstibdat Dönemi'nin başlaması
E) Düyun-ı Umumiye İdaresinin kurulması

12. Birinci Dünya Savaşı sırasında, Osmanlı Devleti'nin topraklarını paylaşmak için İtilaf Devletleri arasında imzalanan ve Suriye ile Irak'ın geleceğiyle ilgili kararların alındığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sykes-Picot B) Mac Mahon
C) İstanbul D) Londra
E) St. Jean de Maurienne

13. Mustafa Kemal, Ruşen Eşref (Ünaydın) ile yaptığı röportajda, "Muharebe meydanında cereyan eden hali temaşa ederken bir şarapnel parçası göğsümün sağ tarafına çarptı. Cebimde bulunan saati parça parça etti. Vücuduma nüfuz edemedi. Yalnız kalın ve derin bir kan lekesi bıraktı. Bu saat enkazını bilâhare, bugünün hatırası olmak üzere, Liman (Von Sanders) Paşa'ya verdim. O da aile asalet armasını hâvi, kendi saatini bana verdi." açıklamasını yapmıştır.

Mustafa Kemal'in çatışmalar sırasında bu olayla karşılaştığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

A) Derne B) Çanakkale
C) Suriye-Filistin D) Tobruk
E) Kafkas

14. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele Dönemi'nde işgallere karşı örgütlenmede etkili olan yerel halk kahramanlarından biri değildir?

- A) Delibaş Mehmet
- B) İpsiz Recep
- C) Tekelioğlu Sinan
- D) Yörük Ali Efe
- E) Topal Osman Ağa

15. • Manda ve himaye kesin olarak reddedilecektir.
- Devletin ve milletin bağımsızlığı, vatanın bütünlüğü zedelenmemek kaydıyla herhangi bir devletten ekonomik yardım alınabilecektir.
 - Temsil Heyeti sadece doğu illerini değil tüm yurdu temsil edecektir.

Bu kararlar aşağıdaki kongrelerin hangisinde alınmıştır?

- A) Pozantı Kongresi
- B) Nazilli Kongresi
- C) Erzurum Kongresi
- D) Sivas Kongresi
- E) Balıkesir Kongresi

16. Birinci TBMM tarafından istiklal mahkemelerinin kurulması, 11 Eylül 1920 tarihinde çıkarılan aşağıdaki kanunlardan hangisi doğrultusunda gerçekleşmiştir?

- A) Hıyanet-i Vatanîye Kanunu
- B) Nisab-ı Müzakere Kanunu
- C) Başkomutanlık Kanunu
- D) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu
- E) Firariler Hakkında Kanun

17. İtilaf Devletlerinin Sevr Antlaşması'nı küçük değişikliklerle TBMM'ye kabul ettirebilmek için 23 Şubat 1921'de Londra'da bir konferans toplamak istemesi aşağıdaki savaşlardan hangisinin bir sonucudur?

- A) I. İnönü
- B) II. İnönü
- C) Sakarya
- D) Büyük Taarruz
- E) Eskişehir-Kütahya

18. Aşağıdakilerden hangisi Büyük Taarruz'dan önce gerçekleşen olaylardan biri değildir?

- A) Fransa ile Ankara Antlaşması'nın imzalanması
- B) Mustafa Kemal'e "Gazilik" unvanı ve "Mareşallik" rütbesinin verilmesi
- C) İngiltere Başbakanı Lloyd George'un istifa etmesi
- D) İtalyan güçlerinin işgal bölgelerinden çekilmesi
- E) Fevzi (Çakmak) Paşa'nın Genelkurmay Başkanlığı görevini üstlenmesi

19. 1933'te Bulgaristan'daki Türk mezarlığına zarar verilmesi ve bunun akabinde İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin de Bulgar mezarlığına gidip çelenk bırakmasıyla sonuçlanan olay aşağıdakilerden hangisidir?

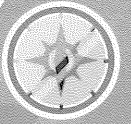
- A) Nasturî İsyanı
- B) Razgrad Olayı
- C) Menemen Olayı
- D) Vagon Lits Olayı
- E) Bozkurt-Lotus Olayı

20. Atatürk'ün, "Bugünkü hükümetimiz, devlet teşkilatımız doğrudan doğruya milletin kendi kendine ve kendiliğinden yaptığı bir devlet ve hükümet şeklidir." sözünün;

- I. laiklik,
- II. devletçilik,
- III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangileriyle ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

21. Mudanya Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Yeni Türk Devleti'nin ekonomi politikalarını belirlemek amacıyla yapılan ilk çalışma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşar vergisinin kaldırılması
- B) I. Beş Yıllık Sanayi Planı'nın hazırlanması
- C) Kapitulasyonların kaldırılması
- D) Koruyucu gümrük politikasının belirlenmesi
- E) Türkiye İktisat Kongresi'nin toplanması

22. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk başbakanı İsmet İnönü'nün sağlık gerekçeleriyle 21 Kasım 1924 tarihinde görevini bırakmasından sonra bu görevi üstlenen kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refet Bele
- B) Ali Fethi Okyar
- C) Celâl Bayar
- D) Refik Saydam
- E) Kâzım Karabekir

23. İsmet İnönü'nün Cumhuriyet Dönemi'nde üstlendiği görevler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Başbakanlık
- B) Dışişleri Bakanlığı
- C) Cumhurbaşkanlığı
- D) İçişleri Bakanlığı
- E) Millî Eğitim Bakanlığı

24. 1937'de Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında imzalanan ve Orta Doğu'daki ilk dayanışma antlaşması olarak kabul edilen Sadabat Paketi'ne Suriye katılmamıştır.

Suriye'nin, Orta Doğu'da yapılan bu dayanışma konusundaki tutumunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Suriye'nin İran ve Irak'a güvenmemesi
- B) Fransa'nın, Suriye'nin bu ittifaka katılmasına karşı çıkması
- C) Türkiye ile Suriye arasında Hatay Sorunu'nun devam etmesi
- D) Milletler Cemiyetinin Suriye'yi bir devlet olarak tanınamaması
- E) Almanya ve İtalya'nın yayılmacı politikasından çekinmesi

25. Kore'de dünya savaş tarihinde bugüne kadar hiçbir birliğin yapamadığını başaran eşsiz zafer kazanan Türk Silahlı Kuvvetleri, uzun zamandan beri taarruzlarını başarıyla sürdürerek zaferden zafer ekmektedir. Bunun sonucu, Güney Kore toprakları artık düşmanın istilasından kurtulmuş bulunmaktadır. Göç durmuştur, topraklarımızın kazanılmasında Türk Silahlı Kuvvetleri'nin payı büyüktür

Güney Kore Radyosu'nda yayınlanan yukarıdaki habere hareketle, Birleşmiş Milletlerin çağırısına uyarak Kore'ye asker gönderen ve başarı sağlayan dönemin başbakanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adnan Menderes
- B) Turgut Özal
- C) Süleyman Demirel
- D) İsmet İnönü
- E) Nuri Demirağ

26. ABD Başkanı John Fitzgerald Kennedy ile SSCB Başkanı Nikita Kruşçev'in 1961'de Viyana'da bir araya gelerek başlattıkları döneme "Yumuşama Dönemi" adı verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin Yumuşama Dönemi gelişmelerinden biri olduğu savunulamaz?

- A) SALT görüşmelerinin gerçekleşmesi
- B) ABD'nin Çin ile ilişkilerini güçlendirmesi
- C) U-2 ve Küba krizlerinin patlak vermesi
- D) Bağlantısızlar Hareketi'nin ortaya çıkması
- E) Atlantik Bildirisi'nin imzalanması

27. Katıldığı bir TV programında, "İngiltere, ABD, Rusya gibi birçok yabancı devletin işgaline uğrayan ancak işgalci devletlerin bu girişimlerinde başarısız olmalarından dolayı bu ülke için "İmparatorluklar Mezarlığı" lakabı kullanılmaktadır." diyen bir araştırmacı, aşağıdaki ülkelerin hangisinden bahsetmiştir?

- A) Irak
- B) Suriye
- C) Mısır
- D) Afganistan
- E) Pakistan

ÇÖZÜMLER

1. *Orhun Yazıtları* ile ilgili olarak soruda verilen I. öncüldeki bilgi doğru değildir. *Orhun Yazıtları*, Birinci Göktürk Devleti zamanında değil II. Göktürk (Kutluk) Devleti zamanında yazılmıştır. Yuluğ Tigin tarafından yazılan; Tonyukuk, Kül Tigin ve Bilge Kağan adına dikilen bu yazıtlar ilk kez Danimarkalı dilbilimci Wilhelm Thomsen tarafından okunmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Büyük Selçuklu Devleti askerî teşkilatıyla ilgili olarak soruda I., II. ve IV. öncüllerde verilen bilgiler doğrudur. Büyük Selçuklu ordusunda askerî gücün önemli bir kısmı ikta sistemi yoluyla sağlanmış, farklı milletlerden seçilen askerlerden gulaman-ı saray ordusu oluşturulmuş, ordunun ihtiyaçlarını karşılamakla ilgili Divan-ı Arz görev yapmıştır. Ayrıca Türkmen aşiretleri savaş döneminde merkez ordusuna destek vermiştir. Ancak hassa ordusu taşra ve sınır bölgelerinde bulunan askerî kuvvetler değildir. Hassa ordusu, sultana bağlı özel birlikler olup kendilerine maaş yerine ikta arazisi tahsis edilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Anadolu Selçuklu Devleti'nde tasavvuf hareketinin gelişmesine katkıda bulunan mutasavvıflar arasında; İbnü'l-Arabî, Muhyiddin-i Arabî, Sadreddin Konevî, Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî, Yunus Emre, Hacı Bektaş-ı Velî gibi önemli isimleri saymak mümkündür. Hacı Bayram-ı Velî ise Osmanlı Devleti Dönemi'nde (XVI. ve XV. yüzyıl) yaşamış önemli bir mutasavvıftır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Soruda "Orhan Bey Dönemi Gelişmeleri" ile ilgili olarak verilen tabloda boş bırakılan yere, A seçeneğindeki "Bursa'nın başkent yapılması" ifadesi getirilmelidir. Sırp Sındığı Savaşı'nın yapılması ve Yeniçeri Ocağının kurulması I. Murat; Anadolu Beylerbeyliğinin oluşturulması Yıldırım Bayezit, Koyunhisar Savaşı'nın yapılması ise Osman Bey Dönemi gelişmeleridir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Bir araştırmacının, katıldığı "Osmanlı Devleti'nde Hükümdar" konulu bir konferansta padişahların yasama yetkilerinden bahsederken E seçeneğinde verilen "Müsadere" kavramını örnek vermesi beklenmez. Nitekim müsadere, padişahın yasama değil yargı yetkisiyle ilgili bir uygulamadır.

Padişahın Yetkileri		
Yasama	Yürütme	Yargı
- Ferman - Tuğra (İmza) - Kanunname - Adaletname - Berat (Atama belgeseli) - Hatt-ı Hümayun - İrade (İş emri)	Divan-ı Hümayun aracılığıyla kullanmıştır.	- Müsadere sistemi - Kulluk hakkı

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde başkent dışında kalan alanlar taşra olarak nitelendirilmiş ve kendi içinde eyalet, sancak, kaza ve köy olarak birimlere ayrılmıştır. Bu idari birimlerde yönetici olarak görev yapanlara; eyaletlerde "beylerbeyi" (II), sancaklarda "sancakbeyi", kazalarda "kadı", köylerde ise "kethüda" (I) unvanı verilmiştir. Yiğitbaşı köylerde güvenliği sağlayan kişilere verilen addır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde, himaye altında tutulan gayrimüslim tebaanın tamamını nitelendirmek için kullanılan kavram "Zımmî" kavramıdır.

- Ehl-i Hiref:** Osmanlı Devleti'nde şehir ve kasabalarda el sanatları ile uğraşanlarla geçimlerini mal ve hizmet üretimi, alım ve satımı ile sağlayanların genel adı.
- Pençik:** Savaşta esir alınan Hristiyan çocukların 1/5'inin devlet hizmetine alındığı sistem.
- Taife-i Nisâ:** Kadınlar grubu.
- Cerahor:** Ordunun geçeceği yerde yol açıp sipper kazan Hristiyan asker.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Yazmış olduğu *Risale* adlı eserinde XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu duruma dair tespitlerde bulunup bir rapor şeklinde IV. Murat'a sunan devlet adamı Koçi Bey'dir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nde devlet adamı ve memur ihtiyacı kuruluş devrinden itibaren Enderun Mektebi tarafından karşılanıyordu. II. Mahmut Dönemi'nde ise Enderun Mektebinin yerine *Mekteb-i Maarif-i Adliye* adıyla yeni bir kurum açılmıştır. Bu kurumun temel faaliyet alanı da devletin memur ihtiyacını karşılamak olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Sultan II. Abdülhamit'in, Osmanlı Devleti'ne gelen Japon heyetine karşılık 1889'da Japonya'ya gönderdiği ve dönüş yolunda tayfuna kapılıp batarak mürettebatının çoğunun şehit olduğu gemi Ertuğrul gemisidir. Türk-Japon ilişkilerinde önemli bir yer işgal eden bu olay Türkiye'de 2015 yılında "Ertuğrul 1890" adı ile beyazperdeye aktarılmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti Kırım Savaşı sürecinde alınan dış borçları ödeyemeyince 1881'de Muharrem Kararname'si'ni yayınlarak iflas ettiğini açıklamıştır. Bunun üzerine Avrupalı alacaklı devletler 1882'de Düyun-ı Umumiye İdaresini kurarak Osmanlı Devleti'nin önemli gelir kaynaklarına el koymuşlardır. Bu bağlamda soruda verilen diyagramda boş bırakılan yere "Düyun-ı Umumiye İdaresinin kurulması" ifadesi yazılmalıdır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. Birinci Dünya Savaşı sırasında, Osmanlı Devleti'nin topraklarını paylaşmak için İtilaf Devletleri arasında imzalanan ve Suriye ile Irak'ın geleceğiyle ilgili kararların alındığı antlaşma Sykes-Picot Antlaşması'dır. Sykes-Picot Antlaşması 1916'da İngiltere ve Fransa arasında imzalanan gizli bir antlaşma olup Hayfa, Akka ve (Musul hariç) Irak bölgesinin İngiltere'ye; Çukurova, Suriye, Lübnan ve Antakya bölgesinin ise Fransa'ya verilmesini öngörmüştür.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Mustafa Kemal'in, Ruşen Eşref (Ünaydın) ile yaptığı röportajda, "Muharebe meydanında cereyan eden hali temaşa ederken bir garapnel parçası göğsümün sağ tarafına çarptı. Cebimde bulunan saati parça parça etti. Vücuduma nüfuz edemedi. Yalnız kalınca, derin bir kan lekesi bıraktı. Bu saat enkazını bilâhare, bugünün hatırası olmak üzere, Liman (Von Sanders) Paşa'ya verdim. O da aile asalet armasını hâvi, kendi saatini bana verdi." açıklamasını yaptığı olay Çanakkale Cephesi'nde yaşanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. Soruda A seçeneğinde verilen Delibaş Mehmet, Millî Mücadele Dönemi'nde işgallere karşı örgütlenmede etkili olan yerel halk kahramanlarından biri değildir. Delibaş Mehmet, Birinci TBMM Dönemi'nde Konya'da isyan çıkaran bir elebaşısıdır. İpsiz Recep Rize'de, Tekelioğlu Sinan Adana'da, Yörük Ali Efe Aydın'da, Topal Osman Ağa ise Giresun'da direnişin simgesi olmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Öncüllerde verilen "Manda ve himaye kesin olarak reddedilecek, devletin ve milletin bağımsızlığı, vatanın bütünlüğü zedelenmemek kaydıyla herhangi bir devletten ekonomik yardım alınabilecek ve Temsil Heyeti sadece doğu illerini değil tüm yurdu temsil edecektir." kararları 4-11 Eylül 1919 tarihleri arasında toplanan ve Millî Mücadele Dönemi'nde her açıdan ulusal bir kongre olan Sivas Kongresi'nde alınmıştır. Kongrenin başkanlığını Mustafa Kemal yapmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. İstiklal mahkemeleri Millî Mücadele Dönemi'nde ve Cumhuriyet'in ilk yıllarında faaliyet gösteren özel mahkemelerdir. Bu mahkemelerin kurulması, Birinci TBMM tarafından 11 Eylül 1920 tarihinde çıkarılan Fırariler Hakkında Kanun doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Dokuz maddeden oluşan kanunun 1. maddesinde, askerden kaçanlarla onlara yardım ve yataklık edenleri yargılamak üzere Büyük Millet Meclisi üyelerinden oluşacak istiklal mahkemelerinin kurulacağı ifade edilmiştir. Böylece mahkemelerin görev alanı ilk aşamada asker kaçaklarıyla sınırlandırılmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

17. İtilaf Devletlerinin 23 Şubat 1921'de Londra'da bir konferans toplamak istemesi I. İnönü Savaşı'nda Yunan güçlerine karşı elde edilen zaferdir. İtilaf Devletleri Sevr Antlaşması'nı küçük değişikliklerle TBMM'ye kabul ettirmeyi amaçlamışlar, Dışişleri Bakanı Bekir Sami Bey'in temsilci olarak katıldığı Londra Konferansı sonuç alınmadan dağılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

18. Soruda C seçeneğinde verilen "İngiltere Başbakanı Lloyd George'un istifa etmesi" Büyük Taarruz'dan önce gerçekleşen bir olay değildir. Nitekim İngiltere Başbakanı Lloyd George, Büyük Taarruz'dan sonra imzalanan Mudanya Mütarekesi sonrasında istifa etmiştir. Öte yandan; Fransa ile Ankara Antlaşması'nın imzalanması, Mustafa Kemal'e "Gazilik" unvanı ve "Mareşallik" rütbesinin verilmesi, İtalyan güçlerinin işgal bölgelerinden çekilmesi ve Fevzi (Çakmak) Paşa'nın Genelkurmay Başkanlığı görevini üstlenmesi Büyük Taarruz öncesi gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

19. 1933'te Bulgaristan'daki Türk mezarlığına zarar verilmesi ve bunun akabinde İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin de Bulgar mezarlığına gidip çelenk bırakmasıyla sonuçlanan olay Razgrad Olayı'dır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

20. Atatürk'ün, "Bugünkü hükümetimiz, devlet teşkilatımız doğrudan doğruya milletin kendi kendine ve kendiliğinden yaptığı bir devlet ve hükümet şeklidir." sözü doğrudan yönetim şekliyle ve demokrasi ile ilgilidir. Bu bakımdan Atatürk'ün bu sözü cumhuriyetçilik ilkesiyle bağlantılı olup laiklik ve devletçilik ilkeleriyle ilgili değildir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. Mudanya Ateşkes Antlaşması'ndan sonra yeni Türk Devleti'nin ekonomi politikalarını belirlemek amacıyla yapılan ilk çalışma 17 Şubat 1923'te İzmir'de Türk İktisat Kongresi'nin toplanmasıdır. Bu kongrenin başkanlığını Kâzım Karabekir yapmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

22. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk başbakanı İsmet İnönü'nün sağlık gerekçeleriyle 21 Kasım 1924 tarihinde görevini bırakmasından sonra bu görevi üstlenen kişi Ali Fethi Okyar'dır. Ali Fethi Okyar Atatürk Dönemi'nin 2. başbakanı, Celâl Bayar ise Atatürk Dönemi'nin son başbakanıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

23. İsmet İnönü'nün, Cumhuriyet Dönemi'nde üstlendiği görevler arasında İçişleri Bakanlığı yoktur. İsmet İnönü farklı dönemlerde Genel Kurmay Başkanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığı görevlerini üstlenmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

24. 1937'de Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında imzalanan ve Orta Doğu'daki ilk dayanışma antlaşması olarak kabul edilen Sadabat Paketi'ne Suriye katılmamıştır. Suriye'nin, Orta Doğu'da yapılan bu dayanışma konusundaki tutumunun nedeni Türkiye ile arasında devam eden Hatay meselesidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

25. Güney Kore Radyosu'ndaki ilgili habere göre Türkiye, 25 Haziran 1950'de başlayan Kore Savaşı'na Demokrat Parti iktidarı döneminde (Adnan Menderes Hükûmeti) 4.500 kişilik bir kuvvetle katılmıştır. Bu savaş sırasında Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez yurt dışına asker göndermiştir. Sağlanan başarı Türkiye-ABD ilişkilerini olumlu yönde etkilemiş ve 1952'de TBMM'nin Kuzey Atlantik Paketi'ni imzalaması ile Türkiye NATO'ya üye olmuştur.

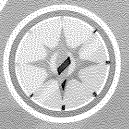
Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

26. U-2 ve Küba Krizlerinin patlak vermesi, ABD'nin Çin ile ilişkilerini güçlendirmesi, SALT görüşmelerinin gerçekleşmesi, Bağılantısızlar Hareketi'nin ortaya çıkması Yumuşama Dönemi gelişmeleri arasındadır. Ancak Atlantik Bildirisi'nin imzalanması II. Dünya Savaşı sürecinde yaşanan bir gelişme olup bu dönemin gelişmeleri arasında yer almaz. 14 Ağustos 1941'de İngiltere ile ABD arasında imzalanan Atlantik Bildirisi, Birleşmiş Milletler Teşkilatının ilk adımı olarak kabul edilmektedir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. Katıldığı bir TV programında, "İngiltere, ABD, Rusya gibi birçok yabancı devletin işgaline uğrayan ancak işgalci devletlerin bu girişimlerinde başarısız olmalarından dolayı bu ülke için "İmparatorluklar Mezarlığı" lakabı kullanılmaktadır." diyen bir araştırmacının bahsettiği ülke Afganistan'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

1. Dersinde, "İlk Türk Devletlerinde Toplum" konusunu işleyen Hülya Öğretmen, öğrencilerine konuyla ilgili kavramların yazılı olduğu kartlar dağıtmıştır.

Hülya Öğretmen'in öğrencilere dağıttığı kartlarda aşağıdaki kavramlardan hangisinin yer alması beklenemez?

- A) Toy B) Kün C) Oguş
D) Bodun E) Tirkeş

2. Yusuf Has Hacıp'in *Kutadgu Bilig* adlı eserinde yer alan "könlük (adalet)", "uzluk (iyilik)", "tüzlük (eşitlik)" gibi değişmez hükümler aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Kut B) Veraset C) Töre
D) Hükümdar E) Kurultay

3. Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri ve kuruldukları yerler arasında yapılan aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Saltuklular - Erzurum/Kars yöresi
B) Mengücekliler - Manisa yöresi
C) Danişmentliler - Sivas yöresi
D) Artuklular - Mardin/Batman yöresi
E) Çaka Beyliği - İzmir yöresi

4. II. Murat, Edirne-Segedin Antlaşması'ndan sonra tahtı küçük yaşta oğlu Mehmet'e bırakmıştır.

Bu durumdan yararlanmak isteyen Haçlıların Segedin Barış'ını bozarak Osmanlı Devleti'ne saldırımları nedeniyle II. Murat'ın ordunun başına geçtiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varna B) Niğbolu C) I. Kosova
D) Çirmen E) II. Kosova

5. Osmanlı Klasik Dönem mimarisinde;

- I. Bizans,
II. Selçuklu,
III. Orta Asya

kültürlerinden hangilerinin etkisi olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. "Osmanlı Devleti'nin en önemli askerî birliklerinden biri olan tımarlı sipahiler sürekli bir ordu değildi." diyen bir tarihçi bu görüşüne;

- I. beylerbeylerinin emri altında savaşmaları,
II. barış dönemlerinde topraklarını işlemeleri,
III. sınırların genişlemesine bağlı olarak sayılarının artması

durumlarından hangilerini kanıt olarak gösterebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

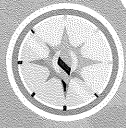
7. Cemre, "XIV. ve XV. Yüzyılda Balkanlarda Osmanlı Hakimiyeti" adıyla bir ödev hazırlamaktadır.

Buna göre Cemre'nin, hazırlayacağı ödevde aşağıdaki savaşlardan hangisine yer vermesi beklenemez?

- A) Palekanon B) I. Kosova
C) Sırsındığı D) Niğbolu
E) Çirmen

8. Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki görevlilerden hangisi ilmiye sınıfına dâhil değildir?

- A) Müderris B) Nakibüleşraf
C) Kazasker D) Şeyhülislam
E) Reisülküttap

9. I. İlk özel Türk matbaasının kurulması
II. Avrupa'da daimî elçiliklerin açılması
III. "İrad-ı Cedit" adıyla bir hazinenin oluşturulması

Yukarıdakilerden hangileri III. Selim Dönemi'ne ait gelişmeler arasında yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. II. Mahmut Dönemi'nde 1826'da yeniçeri ocağının kaldırılmasıyla birlikte mehterhane de kapatılmış, yerine Mızıkay-i Hümayun kurulmuştur.

Mehterhanenin yerine kurulan ve bir anlamda askerî bando okulu olarak nitelendirilen Mızıkay-i Hümayunun başına getirilen İtalyan uzman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Callisto Guatelli
B) Alberto Pasini
C) Giordano Orsini
D) Saint Rémy
E) Giuseppe Donizetti

11. 1881 tarihli Muharrem Kararnamesi doğrultusunda kurulan Düyun-ı Umumiye İdaresi ile ilgili olarak;

- I. Osmanlı Devleti'nin borçlarını ödemesi için düzenlemeler yapmıştır.
II. Osmanlı mali yönetimi üzerinde denetim sağlamıştır.
III. V. Mehmet Reşat'ın tahta geçmesiyle faaliyetleri son bulmuştur.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde Osmanlılık fikir akımının önemini kaybetmesinde;

- I. Balkan Savaşları,
II. I. Dünya Savaşı,
III. Trablusgarp Savaşı

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

13. 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Mütarekesi doğrultusunda Osmanlı Devleti'nin ordu birlikleri dağıtılmış, silah ve cephanelerine de el konmuştur.

Bu durumun;

- I. İstiklal Yolu,
II. Hizb-i Cedit,
III. Kuvayımiliye

oluşumlarından hangilerine yol açtığı savunulabilir?

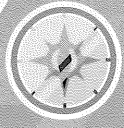
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

14. Amasya Protokolü'nde "İstanbul Hükûmeti, Heyet-i Temsiliyenin onayı olmadan düşmanla barış görüşmelerine katılmayacaktır." maddesinin yer alması Heyet-i Temsiliyenin;

- I. Saltanat makamına son verme,
II. İstanbul Hükûmetinin el değiştirmesini sağlama,
III. İstanbul Hükûmetinin ulusal çıkarlara aykırı hareket etmesini önleme

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Erzurum Kongresi'nde alınan;

- I. Millî iradeyi egemen kılmak esastır.
- II. Manda ve himaye kabul edilemez.
- III. Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.

kararlarından hangileri bağımsızlığın hedeflendiğinin göstergesidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

16. Misakımillî Kararlarında;

- I. Batı Trakya,
- II. İstanbul ve Boğazlar,
- III. Vilayet-i Sitte,
- IV. Arap toprakları

coğrafi bölgelerinden hangileri doğrudan ifade edilmiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) I, II ve IV
- E) I, III ve IV

17. Birinci TBMM'de;

- I. Tesanüt,
- II. Felah-ı Vatan,
- III. Millî Müdafaa (Mim Mim)

gruplarından hangileri ye almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

- 18. Kılıç Ali'nin kuvvetleriyle destek verdiği ve 1 Nisan 1920'de başlayan ----- savunması, 11 ay sürdükten sonra açlık yüzünden sona ermiştir. Savunma süresince ----- şehre 70.000 mermi atmış, yöre halkından 6.317 kişi şehit olmuştur.**

Millî Mücadele Dönemi'ndeki gelişmelerin özetlendiği bu metinde boş bırakılan yerlere, aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Kars - Ermeniler
- B) Rize - Rumlar
- C) Antep - Fransızlar
- D) Musul - İngilizler
- E) Antalya - İtalyanlar

19. 1924 yılında kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının parti programındaki;

- I. Cumhuriyetçi bir anlayış hâkim olacak,
 - II. yerinden yönetim anlayışı uygulanacak,
 - III. ekonomide liberalizm modeli benimsenecek
- maddelerinden hangilerinin Halk Fırkasının parti programıyla örtüştüğü savunulabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

- 20. Mustafa Kemal'in, "Kişinin çalışması esas olmakla beraber mümkün olduğu kadar az zaman içinde milleti refaha kavuşturmak ve memleketi geliştirmek için özellikle ekonomik alanda, devleti doğrudan etkin kılmak önemli görevimizdir." sözü aşağıdaki ilkelerden hangisiyle bağlantılıdır?**

- A) Laiklik
- B) Halkçılık
- C) Devletçilik
- D) Milliyetçilik
- E) Cumhuriyetçilik

- 21. 3 Mart 1924'te halifeliğin kaldırılmasından sonra görevinden ayrılarak yurt dışına giden Osmanlı Devleti'nin son halifesi aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Abdullah Efendi
- B) Sultan Vahdettin
- C) Ahmet İzzet Efendi
- D) Damat Ferit Paşa
- E) Abdülmecit Efendi

22. **Mustafa Kemal'in**, "Komutanlar, askerlik görev ve gereklerini düşünüp uygularken siyasi düşüncelerin etkisi altında kalmaktan sakınmalıdır. Siyasal durumun gereklerini düşünen başka görevliler olduğu unutulmalıdır." sözü;

- I. Kılık-kıyafet düzenlemesinin yapılması,
- II. Erkan-ı Harbiye Vekâletinin kaldırılması,
- III. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi

çalışmalarından hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

23. **Türkiye'de;**

- Merkez Bankasının kurulması
- Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu'nun çıkarılması

gelişmeleri, aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Türkiye İktisat Kongresi
B) II. Dünya Savaşı
C) Kapitülasyonların kaldırılması
D) 1929 Dünya Ekonomik Krizi
E) Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı

24. Atatürk Dönemi Türk dış politikasının temel esaslarından birisi yurttan ve dünyada barış ilkesi üzerine kurulmuştur.

Bu bağlamda Türkiye'nin;

- I. Sadabat Pakti,
- II. Balkan Antantı,
- III. Milletler Cemiyeti

kuruluşlarına katılması aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) I - II - III B) I - III - II C) II - III - I
D) III - I - II E) III - II - I

25. • Soğuk Savaş Dönemi'nde üye ülkelerin ortak mallarını ve ilkelerini koruma, ekonomik gelişmelerini sağlama amacıyla 1949'da kurulmuştur.

- Çalışma alanı içerisinde insan hakları, medya, hukuki iş birliği, sağlık, eğitim ve çevresel planlamalar gibi farklı alanlar bulunmaktadır.
- Türkiye ise bu kuruluşa Batı ile siyasi, ekonomik ilişkilerini geliştirme ve güvence altına alma amaçlı üye olmuştur.

Yukarıda hakkında bilgi verilen uluslararası kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa Birliği
B) Avrupa Konseyi
C) Birleşmiş Milletler
D) Kuzey Atlantik Pakti
E) Avrupa Ekonomik Topluluğu

CBA Yayınları

26. Üye devletler arasında iş birliği sağlama, petrol fiyatlarını yükseltme amaçları ile 1960'ta kurulan ve kurucu üyeleri arasında Suudi Arabistan, İran, Irak, Kuveyt ve Venezuela'nın bulunduğu OPEC'e sonradan katılan devletler arasında aşağıdaki-lerden hangisi yoktur?

- A) Libya B) Katar C) Cezayir
D) Nijerya E) Türkiye

27. 1992'de "Hocalı Katliamı"nın gerçekleştiği Dağlık Karabağ bölgesi, aşağıdaki ülkelerin hangileri arasında sorun olarak yakın döneme kadar devam etmiştir?

- A) Ermenistan - Gürcistan
B) Azerbaycan - İran
C) Ermenistan - Azerbaycan
D) Gürcistan - Azerbaycan
E) İran - Ermenistan

ÇÖZÜMLER

1. Dersinde, "İlk Türk Devletlerinde Toplum" konusunu işleyen Hülya Öğretmen'in, öğrencilerine dağıttığı kartlarda Tırkeş kavramının yer alması beklenemez. Nitekim tirkeş askerî bir terim olup okçu anlamına gelmektedir.
- **Toy:** Eğlence, şölen.
 - **Kün:** Halk.
 - **Oğuş:** Aile.
 - **Bodun:** Millet.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Yusuf Has Hacıp tarafından kaleme alınan *Kutadgu Bilig'e* göre "könlilik (adalet)", "uzluk (iyilik)", "tüzlük (eşitlik)" ve "kişilik (insanlık)" töreni değişmez hükümleri arasında yer alır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri ve kuruldukları yerler arasında yapılan eşleştirmelerden B seçeneğindeki "Mengücekiler - Manisa yöresi" eşleştirmesi yanlıştır. Mengücekiler Manisa değil Erzincan-Kemah-Divriği çevresinde varlık göstermiştir. Manisa ve çevresinde ise Saruhanoğulları yer alıyordu.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. II. Murat, Edirne-Segedin Antlaşması'ndan sonra tahtı küçük yaşta oğlu Mehmet'e bırakmıştır. Bu durumdan yararlanmak isteyen Haçlıların Segedin Barış'ını bozarak Osmanlı Devleti'ne saldırımları, II. Murat'ın ordunun başına geçmesine ve 1444 yılında Varna Savaşı'nın yaşanmasına neden olmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde klasik dönem mimarisinde çok çeşitlilik söz konusudur. Bu dönem mimari anlayışında Avrupa etkisi görülmezken; Bizans, Selçuklu ve Orta Asya mimari anlayışının etkisi ve izleri fazlasıyla kendini göstermiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. "Osmanlı Devleti'nin en önemli askerî birliklerinden biri olan tımarlı sipahiler sürekli bir ordu değildi." diyen bir tarihçi bu görüşüne, tımarlı sipahilerin barış dönemlerinde topraklarını işlemelerini kanıt olarak gösterebilir. Bu açıdan tımar ordusu merkez ordusundan keskin bir çizgiyle ayrılır. Beylerbeylerinin emri altında savaşmalarının ve sınırların genişlemesine paralel olarak sayılarının artmasının verilen durumla bir ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. "XIV. ve XV. Yüzyılda Balkanlarda Osmanlı Hakimiyeti" adıyla bir ödev hazırlayan Cemre'nin hazırlayacağı ödevde Palekanon Savaşı'na yer vermesi beklenemez. Nitekim Palekanon (Maltepe) Savaşı Orhan Bey Dönemi'nde Bizans ile yapılan bir savaş olup Balkanlarla ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde eğitim, din ve adalet işlerine bakan ilmiye sınıfında, E seçeneğinde verilen reisülküttap yer almaz. Reisülküttap kalemiye sınıfına mensuptur. İlmiye sınıfında; şeyhülislam, kazasker, kadı, müderris, nakibüleşraf, kassam gibi görevliler yer alıyordu.

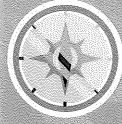
Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. Soruda I. öncülde verilen "İlk özel Türk matbaası'nın kurulması" III. Selim Dönemi'ne ait gelişmeler arasında yer almaz. Bu gelişme III. Ahmet yani Lale Devri gelişmelerinden biridir. Avrupa'da daimî elçiliklerin açılması ve Nizam-ı Cedit Ordusunun masraflarını karşılamak için İrad-ı Cedit adıyla bir hazinenin oluşturulması III. Selim Dönemi gelişmeleri arasında yer alır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. II. Mahmut Dönemi'nde 1826'da yeniçeri ocağının kaldırılmasıyla birlikte mehterhane de kapatılmış, yerine Mızıkay-i Hümayun kurulmuştur. Mehterhanenin yerine kurulan ve bir anlamda askerî bando okulu olarak nitelendirilen Mızıkay-i Hümayunun başına getirilen İtalyan uzman Giuseppe Donizetti'dir. (Donizetti Paşa)

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. 1881 tarihli Muharrem Kararnamesi doğrultusunda kurulan Düyun-ı Umumiye İdaresi ile ilgili olarak I. ve II. öncüllerde verilen bilgiler doğrudur. Nitekim Düyun-ı Umumiye İdaresi, Osmanlı Devleti'nin borçlarını ödemesi için düzenlemeler yapmış ve Osmanlı mali yönetimi üzerinde denetim sağlamıştır. Ancak V. Mehmet Reşat'ın tahta geçmesiyle faaliyetleri son bulmamıştır. Düyun-ı Umumiye İdaresinin gelir toplama faaliyetleri ve yetkisi 24 Temmuz 1923 Lozan Antlaşması ile son bulmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Soruda öncüllerde verilen tüm gelişmeler Osmanlıcılık fikri akımının önemini kaybetmesinde etkili olmuştur. Nitekim Trablusgarp Savaşı, Balkan Savaşları ve I. Dünya Savaşı sürecinde ciddi toprak kayıpları yaşanmış, bu da "İttihat-ı Anâsır" (Unsurların Birleşimi) ilkesine dayanan Osmanlıcılık fikrini zayıflatmıştır. Öte yandan Osmanlıcılık fikrinin zayıflamasıyla Türkçülük akımı ön plana çıkacaktır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Mütarekesi doğrultusunda Osmanlı Devleti'nin ordu birlikleri dağıtılmış, silah ve cephanelerine de el konmuştur. Böylece Osmanlı Devleti savunmasız bırakılmıştır. Bu durum karşısında öncelikle millî direniş örgütleri kurularak Kuvayımillîye birlikleri oluşturulmuştur. (III) Öte yandan ordunun silah, erzak, cephane gibi ihtiyaçlarını ıkmal etmek için de İnebolu-Kastamonu-Ilgaz-Çankırı-Kalecik-Ankara hattında İstiklal Yolu oluşturulmuştur. (I) Ancak Hizb-i Cedit, 1911 yılında İttihat ve Terakki Cemiyetinin içinde muhalif olarak yer alan, daha çok muhafazakâr mebuslardan oluşan ve İttihat ve Terakki Cemiyetini otoriter ve demokratik olmayan tutumundan dolayı eleştiren gruptur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. Heyet-i Temsiliye ile İstanbul Hükûmeti arasında imzalanan Amasya Protokolleri'nde, "İstanbul Hükûmeti, Heyet-i Temsiliyenin onayı olmadan düşmanla barış görüşmelerine katılmayacaktır." maddesi yer almıştır. Amasya Protokolünde bu maddenin yer alması, Heyet-i Temsiliyenin doğrudan İstanbul Hükûmetinin ulusal çıkarılara aykırı hareket etmesini önlemeye yöneliktir. Bu madde ile Heyet-i Temsiliyenin, saltanat makamına son verme ya da İstanbul Hükûmetinin el değiştirmesini sağlama gibi bir amacı olamaz.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. Soruda Erzurum Kongresi'ne ilişkin verilen "Manda ve himaye kabul edilemez." (II) ve "Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez." (III) öncülleri kayıtsız şartsız bağımsızlığın hedeflendiğinin açık bir göstergesidir. Erzurum Kongresi'nde alınan "Millî iradeyi egemen kılmak esastır." kararı ulusal egemenlik anlayışıyla ilgili olup, ileride rejimin değişeceğinin sinyali olarak değerlendirilmelidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. 28 Ocak 1920'de Osmanlı Mebusan Meclisinde kabul edilen Misakımillî'de; İstanbul, Boğazlar, halkoyuna başvurulması öngörülen Elviye-i Selase (Kars-Ardahan-Batum), Batı Trakya (İskeçe, Gümülcine) ve Arap toprakları doğrudan ifade edilmiştir. Fakat Misakımillî'de Vilayet-i Sitte ile ilgili bir hüküm yoktur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

17. 23 Nisan 1920'de açılan I. TBMM içerisinde siyasi partilere yer verilmemiş ancak demokratik düşünceye uygun olarak farklı fikirlerin benimsendiği gruplar meclis içerisinde yer almıştır. Bu gruplar şunlardır; Müdafaa-i Hukuk, İstiklal, Tesanüt (I), Halk Zümresi, İslahçılar ve Yeşil Ordu. Öte yandan Felah-ı Vatan Osmanlı Mebusan Meclisinde Misakımillî Kararlarını kabul eden grup olup, Millî Müdafaa (Mim Mim) grubu ise Mondros sonrasında Millî Mücadele'yi destekleyen yararlı cemiyetlerden biridir.

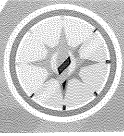
Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

18. Millî Mücadele Dönemi'ndeki gelişmelerin özetlendiği metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla "Antep - Fransızlar" getirilmelidir. Şöyle ki, "Kılıç Ali'nin kuvvetleriyle destek verdiği ve 1 Nisan 1920'de başlayan Antep savunması, 11 ay sürdükten sonra açlık yüzünden sona ermiştir. Savunma süresince Fransızlar şehre 70.000 mermi atmış, yöre halkından 6.317 kişi şehit olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

19. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının parti programında yer alan; yerinden yönetim anlayışı uygulanacak ve ekonomide serbest ekonomi politikası olan liberalizmin benimsenmesi Halk Fırkasının parti politikasında yer almamaktadır. Halk Fırkası yerinden yönetim anlayışı olan adem-i merkezîyetçilik anlayışını benimsememiş ve ekonomide devletçilik politikasını uygulamıştır. Ancak her iki parti de cumhuriyetçidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

20. Mustafa Kemal'in, "Kişinin çalışması esas olmakla beraber mümkün olduğu kadar az zaman içinde milleti refaha kavuşturmak ve memleketi geliştirmek için özellikle ekonomik alanda, devleti doğrudan etkin kılmak önemli görevimizdir." sözü, ekonomi, kalkınma, yatırım hamlelerinin yapılmasını öngören devletçilik ilkesiyle bağlantılıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. 3 Mart 1924'te halifeliğin kaldırılmasından sonra görevinden ayrılarak yurt dışına giden Osmanlı Devleti'nin son halifesi Abdülmecit Efendi'dir. 3 Mart 1924'te TBMM tarafından kabul edilen ve halifeliğin kaldırılması ile Osmanlı hanedanının yurt dışına çıkarılmasını öngören kanun kapsamında, son Osmanlı halifesi olan II. Abdülmecit (Abdülme-cit Efendi) İsviçre'ye sürgün olarak gönderilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

22. Mustafa Kemal'in, "Komutanlar, askerlik görev ve gereklerini düşünüp uygularken siyasi düşüncelerin etkisi altında kalmaktan sakınmalıdır. Siyasal durum gereklerini düşünen başka görevliler olduğu unutulmamalıdır." sözü ordunun siyasetten uzak kalması ile ilgilidir. 3 Mart 1924'te Erkan-ı Harbiye Vekâletinin kaldırılması da bu amaç doğrultusunda atılmış bir adım olup, bu kurumun yerine Genel Kurmay Başkanlığı kurulmuştur. Kılık-kıyafet düzenle-mesinin yapılması ve Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi bu amaç için yapılmış çalışmalar arasında değildir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

23. Türkiye'de Merkez Bankasının kurulması ve Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu'nun çıkarılması 1930 yılında gerçekleşmiştir. Bu iki gelişme 1929 Dünya Ekonomik Krizi'nin önemli sonuçları arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

24. Atatürk Dönemi Türk dış politikasının temel esasla-rından birisi yurtta ve dünyada barış ilkesi üzerine kurulmuştur. Bu bağlamda Türkiye sırasıyla;

- 1932'de Milletler Cemiyetine (III)
- 1934'te Balkan Antantına (II)
- 1937'de Sadabat Paktına (I)

üye olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

25. Soruda özellikleri verilen uluslararası kuruluş Avrupa Konseyidir. Avrupa Konseyi, Soğuk Savaş Dö-nemi'nde üye ülkelerin ortak mallarını ve ilkelerini koruma, ekonomik gelişmelerini sağlama amacıyla kurulmuştur. Çalışma alanı içerisinde insan hakları, medya, hukuki iş birliği, sağlık, eğitim ve çevresel planlamalar gibi farklı alanlar bulunmaktadır. Türki-ye de Batı ile siyasi, ekonomik ilişkilerini geliştirme ve güvence altına alma amaçlı üye olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

26. Üye devletler arasında iş birliği sağlama, petrol fiyatlarını yükseltme amaçları ile 1960'ta kurulan ve kurucu üyeleri arasında Suudi Arabistan, İran, Irak, Kuveyt ve Venezuela'nın bulunduğu OPEC'e sonradan katılan devletler arasında Türkiye yok-tur. Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) 9-14 Eylül 1960 tarihleri arasında Bağdat'ta toplanan konferans sonucunda kurulmuştur. OPEC'in kuru-cu üyeleri arasında; Suudi Arabistan, İran, Kuveyt, Irak ve Venezuela vardır. Kuruluşa sonradan Katar, Libya, Endonezya, Birleşik Arap Emirlikleri, Cezayir, Nijerya, Gabon ve Ekvador da katılmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. 1992'de Hocalı Katliamı'nın da gerçekleştiği Dağ-lık Karabağ, Azerbaycan ile Ermenistan arasında yaşanan bir sorun olup taraflar 10 Kasım 2020'de ateşkes imzalamışlardır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde Tanrı'nın Türk ülkesinde bolluk ve bereketi artırması, kağanın da bunu adil bir şekilde halka dağıtması aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilmiştir?

A) Orun B) Küç C) Kut
D) Ülüş E) Ağılık

2. Dersinde "Türklerin İslamiyet'i kabulü" konusunu işleyen Eda Öğretmen, öğrencilerine *Satuk Buğra Han Tezkiresi*'nden alıntılar yaparak konuyu daha detaylı aktarmak istemiştir.

Eda Öğretmen'in alıntılar yaptığı *Satuk Buğra Han Tezkiresi*, aşağıdaki Türk-İslam devletlerinden hangisiyle ilgilidir?

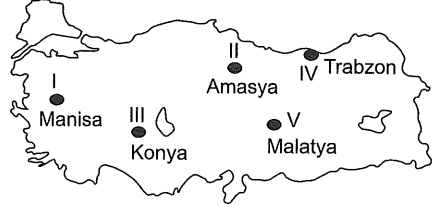
A) Gazneliler B) İtil Bulgarları
C) Eyyübler D) Karahanlılar
E) Büyük Selçuklular

3. İtalyan şehir devletlerinde kullanılan "jiglati" adlı sikkelerin Latinler ile ticari ilişkilerin gelişmesi sonucu Saruhan Beyliği'ne girdiği ve bu sikkelerin eritilerek İshak, Hızırşah ve Orhan Bey dönemlerinde yeni İslami sikkelerin basıldığı bilinmektedir.

Buna göre, Saruhan Beyliği ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

A) Saruhanlılar, ekonomik olarak Latinlere bağlı kalmışlardır.
B) XIV. yüzyılın ekonomik anlamda en gelişmiş beyliği Saruhanlılardır.
C) Saruhan beyleri, Bizans'a karşı İtalyan şehir devletleri ile ittifak kurmuşlardır.
D) Saruhanlılar henüz bağımsızlığını elde edememiştir.
E) Saruhanlılar, uluslararası alanda ticari faaliyetlere sahiptir.

4. Mustafa, Osmanlı şehzadelerinin yönetici olarak tecrübe kazanmaları için gönderildiği sancakların bazılarını harita üzerinde işaretlemiştir.

Mustafa'nın yanlış işaretlediği şehir aşağıdakilerden hangisidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Osmanlı Devleti'nde kunduracı, demirci, marangoz, duvarcı gibi küçük el sanatları ile uğraşan meslek gruplarına ne ad veriliyordu?

A) Gedik B) Narh C) Hirfet
D) Hacegi E) Mücerred

6. Aşağıdakilerden hangisinin açıklaması, karşısında doğru olarak verilmiştir?

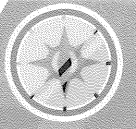
A) Berat: Tellalların halka yaptığı bildiri
B) Hatt-ı Hümayun: Osmanlı mahkemelerinde alınan kararların yazıldığı defter
C) Otağ: Padişah kızlarının sarayda eğitim aldığı bölüm
D) İcazet: Padişah tarafından verilen emir
E) Seyfiye: Askerî bürokrasiyi idare etmekle görevli sınıf

7. Osmanlı ordusundaki askerî gruplar ve görevleriyle ilgili olarak;

I. Lağımcılar: Sınırın güvenliğini sağlamak
II. Humbaracılar: Havan topu ve el bombası yapmak
III. Cebeciler: Silahların yapım, bakım ve onarımını sağlamak

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyılda Anadolu'da ortaya çıkan Celâli İsyanları'nın nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Köylü üzerindeki vergi yükünün artması
- B) İltizam sisteminin bozulması
- C) Eşkıyalık faaliyetlerinin artması
- D) Taşra yöneticilerinin köylü üzerindeki baskısı
- E) Yapılan savaşların uzun sürmesi

9. Osmanlı Devleti'nde Lale Devri'nde, yeniçeri ocağına bağlı olarak oluşturulan itfaiye örgütünün adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lağımcılar
- B) Bostancılar
- C) Levendler
- D) Humbaracılar
- E) Tulumbacılar

10. Osmanlı Devleti'nde 1856'da Islahat Fermanı'nın yayımlanmasının öncelikle aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Halifelik gücünü kullanarak toplumda dini bir birlik yaratmak
- B) İttihat ve Terakki Cemiyetinin yönetimdeki baskılarını sonlandırabilmek
- C) Müslümanların ıslahat yapılması yönündeki isteklerine cevap vermek
- D) Azınlıkların Osmanlı Devleti'nden kopmasını önlemek
- E) 1864 Vilayet Nizamnamesi'ne halkın gözünde temel oluşturabilmek

11. Osmanlı Devleti'nde, Ahmet Cevdet Paşa ve Keçecizâde Fuat Paşa'nın hazırladıkları rapor doğrultusunda 1851 yılında kurulan ilk anonim vapurculuk şirketi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şirket-i Hayriye
- B) Menafi Sandıkları
- C) Dersaadet Vapur İşletmesi
- D) Şirket-i Umumiye
- E) Osmanlı Vapur Kumpanyası

12. Aşağıdakilerden hangisi, Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı ordusunda görev alan komutanlardan biri değildir?

- A) Enver Paşa
- B) Mahmut Şevket Paşa
- C) Fahreddin Paşa
- D) Sakallı Nurettin Paşa
- E) Cemal Paşa

13. Birinci Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı Devleti'nin paylaşımla ilgili imzalanan;

- I. Londra,
- II. Mac Mahon,
- III. Saint Jean de Maurienne

antlaşmalarından hangileri, İngiltere ve Fransa'nın İtalya'yı yanlarına çekmek ve İtalya'ya Anadolu'da verecekleri toprakları belirlemek amacıyla yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

14. Millî Mücadele sürecinde ulusal bilincin uyandırılmasında başlangıç noktası oluşturan, miting ve protesto kavramlarına ilk kez değinilerek Mondros Mütarekesi'ne açıkça karşı çıkılan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İrade-i Milliye gazetesinde işgallere karşı yazılar yazılmasının teşvik edilmesi
- B) İstanbul Hükûmeti ile Amasya Görüşmeleri'nin gerçekleştirilmesi
- C) Mustafa Kemal'in Havza Genelgesi'ni yayımlaması
- D) Kurtuluş Savaşı'nın amaç, gerekçe ve yöntemini ortaya koyan belgenin yayımlanması
- E) Misakımillî Kararlarının kabul edilmesi

15. TBMM'nin açılmasından sonra Mustafa Kemal, Fevzi Çakmak, İsmet İnönü gibi devlet adamlarının katılımı ile düzenlenen; tüm yararlı cemiyetlerin "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti"ne bağlı olduklarının bildirildiği ve Millî Mücadele'ye destek olma kararının alındığı kongre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Afyon B) Pozantı C) Erzurum
D) Balıkesir E) Sivas

16. Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra olası bir Türk taarruzunu önlemek için TBMM'ye barış teklifinde bulunan, Malta'daki esirlerin değişimini ve Sevr Antlaşması'nın hafifletilmiş şeklini ateşkes önerisi olarak sunan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtalya B) İngiltere C) Fransa
D) Rusya E) Yunanistan

17. "Kurtuluş Savaşı sürecinde TBMM askerî zaferlerinin yanında önemli siyasi başarılar da elde etmiştir." diyen bir tarihçi;

- I. Lozan,
II. Gümrü,
III. Moskova

antlaşmalarından hangilerini bu görüşüne kanıt olarak gösterebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

18. "İrticaya, isyana, ülkenin toplumsal düzenini, huzur ve sükûnunu, iç güvenliğini bozmaya yol açacak tüm kuruluşları, kışkırtmaları, özendirmeleri, girişimleri ve yayınları Hükümet, Reisicumhurun onayı ile doğrudan ve idareten önlemeye yetkilidir." ifadesinin bulunduğu ve TBMM tarafından kabul edilen 4 Mart 1925 tarihli kanun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Takrir-i Sükûn Kanunu
B) Hıyanet-i Vataniye Kanunu
C) Firariler Hakkında Kanun
D) Nisab-ı Müzakere Kanunu
E) Men-i Müskirat Kanunu

19.

Deme bana Oğuz, Kayı, Osmanlı,
Türk'üm, bu ad her unvandan üstüdür.
Yoktur Özbek, Nogay, Kırgız, Kazanlı,
Türk milleti bölünmez bir bütündür.

Ziya Gökalp

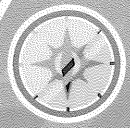
Ziya Gökalp'in "Millet" şiirinden alınan bu dizelerin aşağıdaki ilkelere hangisiyle doğrudan bağlantılı olduğu savunulabilir?

- A) Devletçilik B) Laiklik
C) Milliyetçilik D) Halkçılık
E) Cumhuriyetçilik

20. 1934'te uygulamaya konulan I. Beş Yıllık Sanayi Planı ile dokuma, maden, selüloz, seramik ve kimya olmak üzere farklı alanlarda ülke genelinde birçok fabrika açılmıştır.

Bu uygulamayla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Uluslararası alanda ithalatı teşvik etmek
B) Ülke ihtiyacını gidermek ve ham maddeleri işleyecek sanayi işletmeleri kurmak
C) Yabancı devletlerin sanayi kuruluşlarını millileştirmek
D) Dünya Ekonomik Krizi sonrası Türkiye'nin dış piyasadaki zararını karşılayabilmek
E) II. Dünya Savaşı sırasında oluşabilecek olası krizlere önlem almak

21.

Büyük Gazi, Büyük Türk Milleti,
Büyük Bayramımız kutlu olsun!
Cumhuriyetimiz bugün on yaşında!"

Cumhuriyet

Yukarıdaki manşeti atan *Cumhuriyet* gazetesinin yayımlandığı tarih göz önüne alındığında, gazetenin önceki sayılarında aşağıdakilerden hangisinin olması beklenemez?

- A) Türk Tarih Kurumunun açılması
- B) Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olması
- C) Mustafa Kemal'e "Atatürk" soyadının verilmesi
- D) Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması
- E) Serbest Cumhuriyet Fırkasının kurulması

22. Medeni Kanun'la;

- I. çok eşlilik,
 - II. mirî toprak rejimi,
 - III. Patrikhanenin mahkeme kurma yetkisi
- uygulamalarından hangileri kaldırılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

23. Batı tiyatrosu anlayışında pek çok eserin sergilendiği İstanbul Şehir Tiyatrolarında "Emel" rolü ile sahne alan cumhuriyet tarihinin ilk Müslüman kadın tiyatro oyuncusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Afife Jale
- B) Safiye Ali
- C) Sabiha Gökçen
- D) Feriha Tevfik
- E) Keriman Halis

24. "Musul (Irak Sınırı)" konusuyla ilgili Türkiye ile İngiltere arasında 19 Mayıs 1924'te gerçekleşen ve Türkiye'yi Fethi Okyar'ın temsil ettiği konferans, aşağıdaki şehirlerden hangisinde toplanmıştır?

- A) Londra
- B) Bağdat
- C) İstanbul
- D) Paris
- E) Ankara

25. Demokrat Parti Dönemi'nde Mustafa Kemal Atatürk'ü koruma adına pek çok kanun çıkarılmış, birtakım faaliyetlerle anısı yaşatılmaya çalışılmıştır.

Bu bağlamda aşağıdaki şehirlerden hangisinde Mustafa Kemal Atatürk'ün anısını yaşatma adına 1957 yılında bir üniversite açılmıştır?

- A) Ankara
- B) İstanbul
- C) Erzurum
- D) İzmir
- E) Samsun

CBA Yayınları

26. Irak'ın elinde bulunan kitle imha silahlarının listelerini Birleşmiş Milletlere sunmasından sonra Irak'a karşı başlatılan askerî harekâta ABD'ye destek vermeyen bazı ülkeler "Eski Avrupa" olarak nitelendirilmiştir.

Buna göre;

- I. Fransa,
- II. İngiltere,
- III. Almanya

ülkelerinden hangileri "Eski Avrupa" olarak nitelendirilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

27. Todor Jivkov iktidarında Türk azınlığa karşı uygulamaya koyduğu asimilasyon politikası nedeniyle Türkiye ile ilişkileri bozulan, 1989'da yaklaşık 300 bin Türk vatandaşının Türkiye'ye göç etmesine yol açan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kosova
- B) Sırbistan
- C) Yunanistan
- D) Arnavutluk
- E) Bulgaristan

ÇÖZÜMLER

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde Tanrı'nın Türk ülkesinde bolluk ve bereketi artırması, kağanın da bunu adil bir şekilde halka dağıtması "ülüş" ya da "üleş" kavramıyla ifade edilmiştir.

- **Orun:** Oturma düzeni
- **Küç:** Tanrı'nın hükümdara verdiği güç
- **Kut:** Tanrı'nın hükümdara verdiği yönetme yet-kisi
- **Ağılıg:** Hazine anlamına gelmektedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

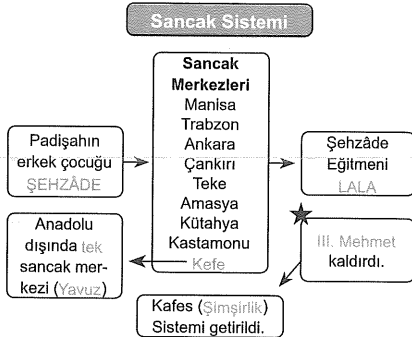
2. Dersinde "Türklerin İslamiyet'i kabulü" konusunu işleyen ve konuyu daha detaylı aktarmak isteyen Eda Öğretmen, *Satuk Buğra Han Tezkiresi*'nden alıntılar yapmıştır. Eda Öğretmen'in dersinde kul-landığı *Satuk Buğra Han Tezkiresi*, Karahanlı Dev-leti'yle ilgilidir. Karahanlı hükümdarı Satuk Buğra Han Dönemi'nde İslamiyet resmî din olarak kabul edilmiş ve Satuk Buğra Han ismini "Abdülkerim" olarak değiştirmiştir. Bu bağlamda *Satuk Buğra Han Tezkiresi*'nin ana konusu da Türklerin İslami-yet'i kabulüdür.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Saruhanlı Beyliği'nde rastlanan "jiglati" adlı sikkeler beyliğin uluslararası alanda ticarî faaliyetlere sahip olduğunu göstermektedir. İtalyan şehir devletlerinde kullanılan "jiglati" adlı sikkelerin Latinler ile ticarî iliş-kilerin gelişmesi sonucu Saruhanlı Beyliği'ne girmiş ve bu sikkeler eritilerek İshak, Hızırşah ve Orhan Beyler döneminde yeni İslami sikkeler basılmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin yönetici olarak tecrübe kazanmaları için gönderildiği sancakları, harita üzerinde işaretlemeler yaparak öğrendikleri-ni kalıcı hale getirmeye çalışan Mustafa'nın harita üzerinde işaretlediği V numaralı alan (Malatya) yan-lıştır. Malatya sancak merkezi olmamıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde ticaret yaşamında kunduracı, demirci, marangoz, duvarcı gibi küçük el sanatla-rı ile uğraşan ve kendilerine ait loncaları bulunan meslek grupları "hırfet" olarak adlandırılmıştır

- **Gedik:** Dükân açma ve çalışma izni anlamında olan gedik bir nevi ruhsat belgesidir.
- **Narh:** Loncalarda fiyat belirleme.
- **Hacegi:** Osmanlı'da uluslararası alanda ticaret seferi yapan kişilere verilen isimdir.
- **Mücerred:** Evlenme çağına gelmiş ve ailesi ile yaşayan bekar çiftçilerden alınan vergidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Soruda açıklaması doğru verilen kavram seyfiyedir. Seyfiye, Osmanlı Devleti'nde askerî bürokrasiyi idare etmekle görevli sınıftır.

- **Berat:** Padişahın atama belgesi
- **Hatt-ı Hümayun:** Bizzat padişahların kendileri-nin kaleme aldığı yazılı ferman
- **Otağ:** Padişahın çadırı.
- **İcazet:** Medreselerde diploma olarak geçen bu belge aynı zamanda loncalarda kademe geçiş belgesidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Soruda II. ve III. öncüllerde verilen askerî gruplar ve görevleriyle ilgili açıklamalar doğrudur. Humbaracı-lar havan topu ve el bombası yapmakla görevliken cebeciler silahların yapım, bakım ve onarımını sağ-lamakla görevliydi. Lağımçılar ise savaşlarda tünel kazıp, fitil döşeyen askerî sınıftır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. İlk olarak I. Selim Dönemi'nde Bozoklu Celal tara-fından çıkarılan bir ayaklanma XVII. yüzyılda köylü isyanlarının genel adı haline gelmiş "Celali İsyan-ları" olarak anılmıştır. Kırsal kesimde köylü halk tarafından çıkartılan Celali İsyanlarının sebepleri arasında; köylü üzerindeki vergi yükünün artması, timar sisteminin bozulması, eşkıyalık faaliyetlerinin artması, taşra yöneticilerinin köylü üzerindeki bas-kısı, savaşların uzun sürmesi gösterilebilir. Ancak İltizam sisteminin bozulması söz konusu nedenler arasında yoktur. Nitekim iltizam sistemi timar sis-teminin bozulmasına bağlı olarak gelişen bir vergi toplama sistemidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nde Lale Devri'nde, Yeniçeri Oca-ğına bağlı olarak oluşturulan itfaiye örgütünün adı Tulumbacılar Ocağıdır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nde Sultan Abdülmecit, gayrimüslimlerin kendi dillerinde okul açabilmesi, devlet memuru olabilmesi, resmi yazışmalarda hakaret içeren ya da aşağılayan kelimelerin yasaklanması, Osmanlı sınırları içerisinde gayrimüslimlerin de mülk sahibi olabilmesi gibi hükümleri içeren Islahat Fermanı'nı 1856'da yayınlamıştır. İçeriği doğrultusunda Islahat Fermanı'nın yayınlanmasında öncelikli amaç azınlıkların Osmanlı Devleti'nden kopmasını önlemek olmuştur. Ancak sonraki süreçte gerek Rusya'nın Panslavist politikaları gerekse milliyetçilik akımının etkisiyle bu kopmalar engellenememiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde, Ahmet Cevdet Paşa ve Keçecizade Fuat Paşa'nın hazırladıkları rapor doğrultusunda 1851 yılında kurulan ilk anonim vapurculuk şirketi Şirket-i Hayriye'dir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Soruda B seçeneğinde verilen Mahmut Şevket Paşa Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı ordusunda görev alan komutanlardan biri değildir. Mahmut Şevket Paşa, 1913 yılında yaşanan ilk hükümet darbesi olan Babıali Baskını ile sadrazam olmuş, aynı yıl içerisinde suikastla öldürülmüştür. Enver Paşa Kafkas Cephesi'nde, Sakallı Nurettin Paşa Irak Cephesi'nde, Fahreddin Paşa Hicaz-Yemen Cephesi'nde, Cemal Paşa ise Kanal Cephesi'nde görev almıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. Birinci Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı Devleti'nin paylaşılmasıyla ilgili imzalanan Londra (I) ve Saint Jean de Maurienne (III) antlaşmaları İngiltere ve Fransa'nın İtalya'yı yanlarına çekmek ve İtalya'ya Anadolu'da verecekleri toprakları belirlemek amacıyla yöneliktir. Birinci Dünya Savaşı sürecinde imzalanan gizli antlaşmalar şunlardır: İstanbul (Boğazlar), Londra, Sykes-Picot, Mac Mahon, Petrograd, Saint Jean de Maurienne.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. Millî Mücadele sürecinde ulusal bilincin uyandırılmasında başlangıç noktası oluşturan, miting ve protesto kavramlarına ilk kez değinilerek Mondros Mütarekesi'ne açıkça karşı çıkılan gelişme Mustafa Kemal'in 28 Mayıs 1919'da Havza Genelgesi'ni yayımlamasıdır. Mustafa Kemal Havza'da yayımladığı genelgeyle, İzmir'in işgalini protesto eden telgraflar çekilmesini ve işgallere karşı mitingler düzenlenmesini istemiştir. Havza Genelgesi "millî bilincin" uyandırılması yolunda atılan ilk adımdır. 30 Mayıs 1919'da Havza'da düzenlenen mitinge bizzat Mustafa Kemal de katılmış; işgallere, ilâf güçlerine ve Mondros Mütarekesi'ne ilk kez açıkça karşı çıkmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. TBMM'nin açılmasından sonra Mustafa Kemal, Fevzi Çakmak, İsmet İnönü gibi devlet adamlarının katılımı ile düzenlenen; tüm yararlı cemiyetlerin Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetine bağlı olduklarının bildirildiği ve Millî Mücadele'ye destek olma kararının alındığı yerel kongre 2 Ağustos 1920'de toplanan Afyon Kongresi'dir. Afyon Kongresi Batı Anadolu'da toplanan son kongredir. Sivas Kongresi 4-11 Eylül 1919, Balıkesir Kongresi 1919-1920, Pozantı Kongreleri 5 Ağustos-8 Ekim 1920, Erzurum Kongresi 23 Temmuz-7 Ağustos 1919 tarihlerinde toplanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

16. Topyekûn savaş taktiğinin uygulandığı ve Yunan ordusunun saldırı gücünün kırıldığı Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra olası bir Türk taarruzunu önlemek için TBMM'ye barış teklifinde bulunana devlet İngiltere'dir. İngiltere ayrıca Malta'daki esirlerin değişimini ve Sevr Antlaşması'nın hafifletilmesi şeklini ateşkes önerisi olarak da TBMM'ye sunmuştur. Fakat TBMM bu teklifleri reddetmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

17. "Kurtuluş Savaşı sürecinde TBMM askeri zaferlerinin yanında önemli siyasi başarılar da elde etmiştir." diyen bir tarihçi; 3 Aralık 1920'de imzalanan Gümrü Barış Antlaşması'nı, 16 Mart 1921'de SSCB ile imzalanan Moskova Dostluk ve Kardeşlik Antlaşması'nı ve 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Barış Antlaşması'nı bu görüşüne kanıt olarak gösterebilir. Nitekim Kurtuluş Savaşı'nda Doğu Cephesi'nde Kâzım Karabekir'in askeri başarıları Gümrü Antlaşması'nı, Batı Cephesi'nde İ. İnönü Savaşı'nda İsmet İnönü'nün Yunanlılara karşı elde ettiği zafer Moskova Antlaşması'nı, Kurtuluş Savaşı'nın zaferle sonuçlanması da Lozan Barış Antlaşması'nı beraberinde getirmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

18. "İrticaya, isyana, ülkenin toplumsal düzenini, huzur ve sükûnunu, iç güvenliğini bozmaya yol açacak tüm kuruluşları, kışkırtmaları, özendirilmeleri, girişimleri ve yayınları Hükümet, Reiscumhurun onayı ile doğrudan ve idareten önlemeye yetkilidir." ifadesinin bulunduğu ve TBMM tarafından kabul edilen 4 Mart 1925 tarihli kanun Takrir-i Sükûn Kanunu'dur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

19. Türkçülük akımının önemli temsilcilerinden biri olan Ziya Gökalp'e ait "Millet" şiirinde yer verdiği ifadeler milliyetçilik ilkesiyle bağlantılıdır. Nitekim şiirde Türklüğe, Türk milletine, vatanın bölünmez bir bütün olduğuna vurgu yapılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

DENEME 10

20. Atatürk Dönemi'nde 1934'te uygulamaya konulan I. Beş Yıllık Sanayi Planı ile dokuma, maden, selüloz, seramik ve kimya olmak üzere farklı alanlarda ülke genelinde birçok fabrika açılmıştır. Bu uygulamayla ülke ihtiyacını gidermek ve ham maddeleri işleyecek sanayi işletmeleri kurmak hedeflenmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

21. "Büyük Gazi, Büyük Türk Milleti, Büyük Bayramımız kutlu olsun! Cumhuriyetimiz bugün on yaşında!" manşetini atan Cumhuriyet gazetesinin yayımlandığı tarih 29 Ekim 1933'tür. Bu tarih göz önüne alındığında, bu gazetenin önceki sayılarında 29 Ekim 1933 öncesi haberler yer alabilir. Buradan hareketle; Türk Tarih Kurumunun açılması (1931), Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olması (1932), Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması (1925) ve Serbest Cumhuriyet Fırkasının kurulması (1930) gelişmeleri gazetenin arşivinde yer alabilir. Fakat Mustafa Kemal'e "Atatürk" soyadının verilmesi 24 Kasım 1934'te kabul edilen bir kanunla gerçekleştiği için gazetenin arşivinde yer alamaz.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

22. İsviçre'den uyarlanan ve 17 Şubat 1926'da kabul edilen Türk Medeni Kanunu'yla; çok eşlilik (I), özel mülkiyete ilişkin sınırlamalar taşıyan mirî toprak rejimi (II) ve Patrikhanenin mahkeme kurma yetkisi (III) kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

23. Darülbeydi 1934 yılında isim değiştirerek İstanbul Şehir Tiyatroları adını almış ve Batı tiyatrosu anlayışında pek çok eser sergilenmiştir. Bu tiyatrodaki "Emel" rolü ile sahneye çıkan cumhuriyet tarihinin ilk Müslüman Türk kadın tiyatro oyuncusu Afife Jale olmuştur. Sabiha Gökçen, cumhuriyet tarihinde ve dünyada ilk kadın savaş pilotu, Feriha Tefvik 1929 yılında seçilen ilk Türkiye güzeli, Safiye Ali Türkiye'de ilk kadın doktor, Keriman Halis ise 1932'de seçilen ilk Türk dünya güzeli.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. "Musul (Irak Sınırı)" konusuyla ilgili Türkiye ile İngiltere arasında 19 Mayıs 1924'te gerçekleşen ve Türkiye'yi Fethi Okyar'ın temsil ettiği konferans İstanbul'da toplanmıştır. "Haliç Konferansı" adıyla yapılan bu toplantıdan herhangi bir sonuç alınamamış, sorun Milletler Cemiyetine taşınmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

25. Demokrat Parti Dönemi'nde Mustafa Kemal Atatürk'ü koruma adına pek çok kanun çıkarılmış, devlet dairelerinde sadece Atatürk'ün resminin asılmasını sağlayacak genelge hazırlanmış ve Atatürk'ün naası Etnografya Müzesinden Anıtkabire taşınmıştır. Ayrıca birtakım faaliyetlerle anısı yaşatılmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda Mustafa Kemal Atatürk'ün anısını yaşatma adına 1957 yılında Erzurum'da "Atatürk Üniversitesi" adıyla bir üniversite açılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

26. 2002 yılında Irak elinde bulunan kitle imha silahlarının listelerini Birleşmiş Milletlere sunmuştur. Daha sonrasında ise Birleşmiş Milletler Irak'ın iş birliği konusunda önceki dönemlere göre daha istekli olduğunu ve kitle imha silahlarına dair bir bulguya henüz rastlanmadığını belirtse de ABD, İngiltere ve İspanya Irak'a karşı güç kullanımını içeren bir tasarıyı Birleşmiş Milletlere sunmuşlardır. Bu tasarı Güvenlik Konseyi'nde onaylanmasa da 2003 yılında ABD ve İngiltere Irak'a yönelik saldırıyı başlatmışlardır. Bu süreçte Fransa ve Almanya tarafından ABD'nin destek görmemesi sonucu ABD Savunma Bakanı yaptığı açıklamada *Fransa ve Almanya'yı Eski Avrupa olarak nitelendirmiştir.*

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

27. Todor Jivkov iktidarında Türk azınlığa karşı uygulamaya koyduğu asimilasyon politikası nedeniyle Türkiye ile ilişkileri bozulan, 1989'da yaklaşık 300 bin Türk vatandaşının Türkiye'ye göç etmesine yol açan devlet Bulgaristan'dır. İlişkilerdeki bu gergin durum 1989'da Cumhurbaşkanı Jivkov'un iktidardan uzaklaşmasına kadar devam etmiş, yeni Devlet Başkanı Mladenov'un bu uygulamalardan vazgeçtiğini açıklamasıyla sorun çözülmüştür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde "aile" ifadesinin karşılığı olarak aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

A) Urug B) İlig C) Orun
D) Oguş E) Kün

2. Timur İmparatorluğu Dönemi'nde yaşamış olan Ali Şîr Nevaî, Çağatay Türkçesinin en büyük şairi olarak tanınmıştır. "Fani" mahlasını kullanan Nevaî, kaleme aldığı bu eserinde Türkçenin Farsça kadar zengin bir dil olduğu ortaya koymaya çalışmıştır.

Ali Şîr Nevaî'nin hakkında bilgi verilen ünlü eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarih-i Yemin
B) Muhâkemetü'l Lûgateyn
C) Divan-ı Kebir
D) Divânü Lûgati't Türk
E) İhsaü'l Ulûm

3. XIV. yüzyıl başlarında Tire, Ayasuluk ve Birgi bölgesinde kurulan, donanma gücü sayesinde 1328'de İzmir'i Cenevizlilerden alan Türk Beyliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Candaroğulları
B) Aydınoğulları
C) Karesioğulları
D) Hamitoğulları
E) Saruhanoğulları

4. I. Vakıflar kurarak bayındırlık faaliyetlerinde bulunmak
II. Fethedilen topraklara Anadolu'dan yapılan göçü desteklemek
III. Yerel yönetici aileleri Osmanlı sistemi içine dâhil etmek

Yukarıdakilerden hangileri, Osmanlı Devleti'nin kuruluş ve gelişme dönemlerinde Balkan coğrafyasında kalıcı olmak için uyguladığı politikalar arasında yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Hint Deniz Seferleri'ne katılan ve Sumatra Adası'ndan İstanbul'a yaptığı yolculuğu esnasındaki izlenimlerini *Mir'at'ül-Memalik* adlı eserinde anlatan denizci aşağıdakilerden hangisidir?

A) Piri Reis B) Murat Reis
C) Kemal Reis D) Seydi Ali Reis
E) Turgut Reis

6. Osmanlı Devleti'nde ölen kişinin mirasçılarının isteği üzerine kadiya bağlı "kassam" adı verilen görevli tarafından düzenlenen ve kişinin tüm mal varlığı, borç ve alacaklarını içeren bilgilerin yer aldığı kayıtlara verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vakıf defteri
B) Mühimme defteri
C) Şeriye sicili
D) Tahrir defteri
E) Tereke defteri

7. I. Murat Dönemi'nde oluşturulmuş bir makamdır. Askerî davalardan, eğitimden ve adaletten sorumlu bir birim olup Divanihümayunun hukuki konularda danışmanlığını yapmış, ayrıca kadı ve müderris atamalarından sorumlu olmuştur.

Hakkında bilgi verilen Divanihümayundaki görevli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nişancı B) Kazasker
C) Defterdar D) Sadrazam
E) Reisülküttap

8. III. Ahmet Dönemi'nden itibaren Osmanlı'nın yönünü batıya çevirmesi ile önemli yenilik hareketleri yaşanmış ve 1718-1730 yılları arası dönem "Lale Devri" olarak anlandırılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "Lale Devri" yenilikleri arasında gösterilemez?

A) Geçici elçiliklerin açılması
B) İlk özel Türk matbaasının açılması
C) Çiçek aşısının uygulanması
D) Kâğıt paranın basılması
E) İtfaiye teşkilatının kurulması

9. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Balkan devletlerinin imparatorluktan koparak bağımsızlıklarını kazanmalarında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Ayastefanos Antlaşması'nın Avrupalı devletlerce iptal edilmesi
- B) Rusya'nın uyguladığı Panslavizm politikası
- C) Osmanlının merkezî otoritesinin yıpranması
- D) Yerel yöneticilerin halka baskı uygulamaları
- E) Fransa'da yaşanan 1789 İhtilali'nin etkileri

10. • Sultan Abdülmecit Dönemi'nde inşa edilen Avrupa etkisinin göze çarptığı XIX. yüzyılın en görkemli sarayıdır.
- Bu yapı Mustafa Kemal tarafından "Milletin Sarayı" olarak değerlendirilmiş ve Mebusan Meclisinin açılış konuşması bu sarayda yapılmıştır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen ve Abdülmecit Dönemi'nde inşa ettirilen saray aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beylerbeyi
- B) Beşiktaş
- C) Yıldız
- D) Dolmabahçe
- E) Çırağan

11. Osmanlı Devleti'nde;

- I. Şûray-ı Devlet,
- II. Divan-ı Ahkâm-ı Adliye,
- III. Encümen-i Daniş

kurumlarından hangileri Tanzimat Dönemi meclisleri arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde dağılmayı önlemek için çeşitli kesimlerce kurtuluşu öngören fikir akımları geliştirilmiştir. Türkçülük akımının öncülerinden olan Yusuf Akçura, 1904 yılında yayınladığı ve Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük fikirlerini karşılaştırarak incelediği eseri ile büyük yankı uyandırmış, bu çalışmasıyla milletin kurtuluşu için çareler üretmiştir.

Yusuf Akçura'nın yukarıda bahsedilen eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Türkçülüğün Esasları*
- B) *Üç Tarz-ı Siyaset*
- C) *Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak*
- D) *Yeni Turan*
- E) *Türk Modernleşmesi*

13. I. Dünya Savaşı sürecinde İngiltere tarafından sömürge kaynaklarını koruma ve müttefikleri Rusya'ya Kafkasya üzerinden yardım götürme düşünceleri ile açılan, Halil Paşa komutasındaki Osmanlı ordusunun Kutü'l-Amare'de üstünlük kazandığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

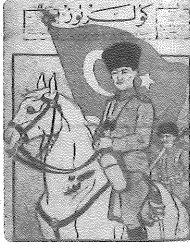
- A) Kafkas
- B) Irak
- C) Hicaz
- D) Kanal
- E) Suriye

14. İstanbul Hükûmetinin Sivas Kongresi'ni engelleyebilme ve katılanları tutuklama adına görevlendirdiği ancak bu girişimde başarısız olan Elâzığ Valisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Galip
- B) Şeyh Sait
- C) Demirci Mehmet Efe
- D) Sait Molla
- E) Şeyh Recep

15.

Yukarıdaki karikatürün de yer aldığı, Anadolu hareketini İstanbul'dan destekleyen haftalık mizah dergisi *Gülyüz*'ün kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunus Nadi B) Celâl Nuri
C) Sedat Simavi D) Ruşen Eşref
E) Vâsıf Çınar

16. Millî Mücadele Dönemi'ne Büyük Taarruz'dan sonra ortaya çıkan "Çanakkale Krizi", TBMM Hükûmeti ile aşağıdaki devletlerden hangisi arasında yaşanmıştır?

- A) İtalya B) Fransa
C) Yunanistan D) İngiltere
E) Sovyet Rusya

17. Millî Mücadele sürecinde Mustafa Kemal Paşa'nın teklifiyle Fevzi (Çakmak) Paşa'ya "mareşallik" rütbesinin verilmesi, aşağıdaki savaşların hangisinde gösterdiği üstün hizmetlerin bir sonucudur?

- A) I. İnönü B) II. İnönü
C) Sakarya D) Eskişehir-Kütahya
E) Başkomutanlık

18. 5 Ağustos 1921 tarihinde TBMM tarafından kabul edilen ve "... ordunun maddi ve manevi gücünü büyük ölçüde artırmak, yönetimi bir kat daha sağlamlaştırmak için TBMM'nin bununla ilgili yetkisini Meclis adına fiilî olarak kullanabilir." ifadesinin yer aldığı kanun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hıyanet-i Vatanîye Kanunu
B) Men-i Müskirat Kanunu
C) Başkomutanlık Kanunu
D) Firariler Hakkında Kanun
E) Nisab-ı Müzakere Kanunu

19. Metninde yer alan ifadeye göre, "İngiliz İmparatorluğu, Fransa, İtalya, Japonya, Yunanistan, Romanya-Sırp-Hırvat-Sloven Devleti ile Türkiye arasında, 1914 yılından beri Doğu'nun huzurunu bozan savaş durumuna son vermek" amacıyla imzalanan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Londra B) Sevr C) Mudanya
D) Lozan E) Paris

20. Mustafa Kemal'in, "Hemşirem de bu fırkada yer alacaktır." diyerek kız kardeşi Makbule Hanım'ın yer almasını istediği siyasi parti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halk Fırkası
B) Serbest Cumhuriyet Fırkası
C) Amele ve İşçi Fırkası
D) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
E) Ahali Cumhuriyet Fırkası

21. Türk halkı mücadelesini ve TBMM'yi millî egemenlik anlayışı üzerine kurmuş olduğundan saltanat sistemi ve padişah iradesinin üstünlüğü bu anlayış ile bağdaşmıyordu.

Buna göre;

- I. laiklik,
II. devletçilik,
III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangilerinin bu durumun zorunlu bir sonucu olarak ortaya çıktığı savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

22. Aşağıdakilerden hangisi "Atatürk Dönemi'nde Dil Alanında Yapılan Çalışmalar" adlı bir konferansta yapılan sunumların konusu olamaz?

- A) Dil Bayramı'nın ilk kez kutlanması
- B) Millet Mekteplerinin açılması
- C) Güneş Dil Teorisi'nin aşamaları
- D) Türk Dil Kurumunun kurulması
- E) Asar-ı Atika Müzesinin açılması

23. 1925 yılında çıkartılan Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılmasına Dair Kanun ile;

- I. toplumun din çizgisiyle ayrışmasını önleme,
- II. medreseleri Millî Eğitim Bakanlığına bağlama,
- III. din kardeşliğine dayanan ümmet düşüncesini zayıflatma

durumlarından hangilerinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

24. Dersinde, Milletler Cemiyetinin 28 Ekim 1924 tarihli "Brüksel Raporu"na ilişkin bilgi veren Fatma Öğretmen, öğrencilerine Türk dış politikasındaki hangi sorunla ilgili anlatım yapmıştır?

- A) Musul
- B) Patrikhane
- C) Etabli
- D) Boğazlar
- E) Hatay

25. II. Dünya Savaşı sonrasında ABD ve SSCB arasındaki ideolojik çatışmaların askeri eylemler yerine ekonomik baskı, propaganda ve silahlanma yarışı ile kendini gösterdiği ve İngiltere başkanı Churchill'in "Demir Perde" konuşması ile başladığı savunulan dönem aşağıdakilerden hangisidir?

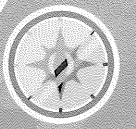
- A) Küreselleşme
- B) Dehşet Dengesi
- C) Kutuplu Dünya
- D) Soğuk Savaş
- E) Güçler Kapanması

26. Komünizmin Batı Avrupa'da yayılışına karşı Avrupa ülkelerinin ekonomilerini onarmak ve geliştirmelerine yardımcı olmak için ABD tarafından geliştirilen Marshall Planı ile aşağıdaki ülkelerden hangisine dış yardım yapıldığı savunulamaz?

- A) Yugoslavya
- B) Türkiye
- C) Çekoslovakya
- D) Yunanistan
- E) İngiltere

27. 1973 Arap - İsrail Savaşı (Yom Kippur Savaşı) sürecinde ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissinger'ın Tel Aviv ile Arap başkentleri arasında yürüttüğü ziyaretlere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Detant (Yumuşama)
- B) Ping - Pong Diplomasisi
- C) Yatıştırma Politikası
- D) Mekik Diplomasisi
- E) Annapolis Müzakereleri

ÇÖZÜMLER

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde "aile" ifadesinin karşılığı olarak "oğuş" kavramı kullanılmıştır.

- Urug: Soy, sülale.
- İlig: Hükümdar.
- Orun: Kurultay ve eğlencelerde oturma düzeni.
- Kün: Halk.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Timur İmparatorluğu Dönemi'nde yaşamış olan Ali Şîr Nevaî, Çağatay Türkçesinin en büyük şairi olarak tanınmıştır. "Fani" mahlasını kullanan Nevaî, kaleme aldığı bu eserinde Türkçenin Farsça kadar zengin bir dil olduğu ispatlamaya çalışmıştır. Ali Şîr Nevaî'nin özellikleri verilen bu ünlü eseri *Muhâkemetü'l Lûgateyn*'dir. *Tarih-i Yemin* Utbî'nin, *Divan-ı Kebir* Mevlana'nın, *Divan-ü Lûgati't Türk* Kaşgarlı Mahmut'un, *İhsaü'l Ulûm* ise Farabi'nin eseridir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. 1243 Köseadağ Savaşı'ndan sonra, XIV. yüzyıl başlarında Tire, Ayasuluk ve Birgi bölgesinde kurulan, donanma gücü sayesinde 1328'de İzmir'i Cenevizlilerden alan Türk Beyliği Aydınöğulları'dır. Denizci beylikler içerisinde donanma gücü en büyük olan beylik Aydınöğulları'dır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nin kuruluş ve gelişme dönemlerinde Balkan coğrafyasında kalıcı olmak için uyguladığı politikalar arasında; iskân uygulayarak fethedilen topraklara Anadolu'dan yapılan göçü desteklemek, istimal politikası ile bölge halkına hoşgörü ve davranmak, vakıflar kurarak bayındırlık faaliyetlerinde bulunmak, yerel yönetici aileleri Osmanlı sistemi içine dâhil etmek ve angarya cinsi yükümlülükler yerine yeni vergi sistemi oluşturmak sayılabilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Hint Deniz Seferleri'ne katılan ve Sumatra Adası'ndan İstanbul'a yaptığı yolculuğu esnasındaki izlenimlerini *Mir'at'ül-Memalik* adlı eserinde anlatan ünlü denizci Seydi Ali Reis'tir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde ölen kişinin mirasçılarının isteği üzerine kadıya bağlı "kassam" adı verilen görevli tarafından düzenlenen ve kişinin tüm mal varlığı, borç ve alacaklarını içeren bilgilerin yer aldığı kayıtlara verilen isim tereke defteridir.

- Vakıf defteri, vakıf kayıtlarının ayrıntılı olarak tutulduğu defterlerdir.
- Mühimme defteri, divan kararlarının tutulduğu ve devletin gizli tuttuğu defterlerdir.
- Şeriye sicili, mahkemelerde görülen davaların kaydedildiği defterlerdir.
- Tahrir kaydı, fethedilen toprakların nişancı tarafından tutulan kayıttır. Mali bilgiler yer aldığı için gizlilik politikasına bağlı kalmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Soruda hakkında bilgi verilen Divanihümayundaki görevli kazaskerdir. Kazaskerlik Osmanlı Devleti'nde I. Murat Dönemi'nde oluşturulmuş bir makamdır. Askerî davalardan, eğitimden ve adaletten sorumlu bir birim olup Divanihümayunun hukukî konularda danışmanlığını yapmış, ayrıca kadı ve müderris atamalarının sorumlu olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. III. Ahmet Dönemi'nden itibaren Osmanlı'nın yönünü Batı'ya çevirmesi ile önemli yenilik hareketleri yaşanmış ve 1718-1730 yılları arası dönem "Lale Devri" olarak adlandırılmıştır. Soruda D seçeneğinde yer alan kâğıt paranın bastırılması Lale Devri yenilikleri arasında gösterilemez. Osmanlı'da ilk kâğıt para Sultan Abdülmecit Dönemi'nde "kaime" adıyla bastırılmıştır. Öte yandan Lale Devri'nde; çeşitli Avrupa başkentlerinde geçici elçilikler açılmış, ilk özel Türk matbaası açılmış, ilk kez çiçek aşısı uygulanmış, "Tulumbacılar" adıyla ilk kez itfaiye teşkilatı kurulmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayan Balkan ulusları XIX. yüzyılda imparatorluktan koparak bağımsızlıklarını kazanmaya başlamışlardır. Bu çözülmenin yaşanmasında Rusya'nın Balkanlarda uyguladığı Panslavizm politikası, Osmanlı'nın merkezî otoritesinin zayıf olması, bazı yerel yöneticilerin halka baskı uygulamaları ve özellikle de Fransa'da yaşanan 1789 İhtilali sonrasında ortaya çıkan milliyetçilik akımı etkili olmuştur. Ayastefanos Antlaşması'nın Avrupalı devletlerce iptal edilmesinin bu durumla ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. Soruda hakkında bilgi verilen ve Sultan Abdülmecit Dönemi'nde inşa edilen saray Dolmabahçe Sarayı'dır. Dolmabahçe Sarayı, Avrupa etkisinin göze çarptığı XIX. yüzyılın en görkemli saraylarından biri olup bu yapı Mustafa Kemal tarafından "Milletin Sarayı" olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca Mebusan Meclisinin açılış konuşması da bu sarayda yapılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

DENEME 11

11. Osmanlı Devleti'nde 1868'de Fransa örnek alınarak kurulan Şûray-ı Devlet ve Divan-ı Ahkâm-ı Adliye Tanzimat Dönemi meclisleri arasında yer alır. Şûray-ı Devlet Danıştayın, Divan-ı Ahkâm-ı Adliye ise Yargıtayın temelini oluşturmaktadır. Encümen-i Daniş ise Abdülmecit Dönemi'nde, 1851'de eğitim ve öğretimi geliştirmek, ders kitaplarını yazmak ve bilimsel politikaları geliştirmek üzere kurulmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. Soruda özellikleri verilen ve Yusuf Akçura tarafından kaleme alınan ünlü eser *Üç Tarz-ı Siyaset*'tir. Türkçülük akımının öncülerinden olan Yusuf Akçura, 1904 yılında yayınladığı ve Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük fikirlerini karşılaştırarak incelediği bu eseri ile büyük yankı uyandırmış, bu çalışmasıyla milletin kurtuluşu için çareler üretmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. Osmanlı Devleti'nin savunma cephelerinden biri olup Birinci Dünya Savaşı sürecinde İngiltere tarafından sömürge kaynaklarını koruma ve müttefikleri Rusya'ya Kafkasya üzerinden yardım götürme düşünceleri ile açılan; komutanlığını Halil Paşa'nın yaptığı Osmanlı ordusunun, Selman-ı Pak ve Kutü'l-Amere'de üstünlük kazandığı cephe Irak Cephesi'dir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. İstanbul Hükûmetinin Sivas Kongresi'ni engelleme ve katılanları tutuklama adına görevlendirdiği ancak kongreyi dağıtma girişiminde başarı sağlayamayan Elâzığ Valisi Ali Galip'tir. Temsil Heyeti Ali Galip Olayı'ndan sonra İstanbul (Damat Ferit Paşa) Hükûmeti ile her türlü resmî haberleşmeyi kesmiştir. Öte yandan Sivas Kongresi'ni dağıtmak amacıyla yaşanan bir diğer olay Ankara Valisi Muhittin Paşa'nın girişimidir. Bu çabasında başarılı olamayan Muhittin Paşa, Çorum-Ankara yolunda tutuklanarak Sivas'a getirilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Soruda bir karikatürünün de yer verildiği Anadolu hareketini İstanbul'dan destekleyen haftalık mizah dergisi *Güleriüz*'dür. Bu derginin kurucusu Sedat Simavi'dir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

16. Millî Mücadele Dönemi'ne Büyük Taarruz'dan sonra ortaya çıkan "Çanakkale Krizi", TBMM Hükûmeti ile İngiltere arasında yaşanmıştır. Çanakkale Olayı (Krizi), Türk kuvvetlerinin 9 Eylül 1922'de İzmir'e girmesinden sonra, Eylül 1922'de İngiliz kontrolündeki Boğazlar bölgesine ilerlemesiyle ortaya çıkan siyasi ve askerî bir krizdir. Bütün bu gelişmeler Büyük Taarruz'un başarılı olması ile bağlantılı olarak yaşanmıştır. Millî Mücadele Dönemi'nde İngiltere ile Türkiye arasında ortaya çıkan "Çanakkale Krizi" Mudanya Mütarekesi ile çatlama olmadan sona ermiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

17. 18 Eylül 1922'de Anadolu'nun düşman işgalinden tümüyle temizlenmesi sonrasında Mustafa Kemal Paşa'nın teklifiyle Fevzi (Çakmak) Paşa'ya üstün hizmetlerinden dolayı "mareşallik" rütbesi verilmiştir. Fevzi (Çakmak) Paşa'ya bu rütbe, Başkomutan Meydan Muharebesi'nin kazanılmasında önemli rol oynaması nedeniyle verilmiştir. Fevzi Çakmak'a "Mareşallik" rütbesi, Mustafa Kemal'in tavsiyesi üzerine TBMM tarafından 31 Ağustos 1922'de verilmiş böylece Mustafa Kemal dışında bu rütbeyi alan ikinci ve tek kişi Fevzi Çakmak olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

18. 5 Ağustos 1921 tarihinde TBMM tarafından kabul edilen ve "... ordunun maddi ve manevî gücünü büyük ölçüde artırmak, yönetimi bir kat daha sağlamlaştırmak için TBMM'nin bununla ilgili yetkisini Meclis adına fiilî olarak kullanabilir." ifadesinin yer aldığı kanun Başkomutanlık Kanunu'dur.

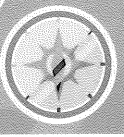
Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

19. Soruda özelliği verilen antlaşma Lozan Barış Antlaşması'dır. Lozan Antlaşması'nın ana antlaşma metni, "İngiliz İmparatorluğu, Fransa, İtalya, Japonya, Yunanistan, Romanya-Sırp-Hırvat-Sloven Devleti ile Türkiye arasında, 1914 yılından beri Doğu'nun huzurunu bozan savaş durumuna son vermek için" ifadesiyle başlamaktadır. Sevr Barış'ını tanımayan yeni Türk Devleti, Lozan Barış Antlaşması ile I. Dünya Savaşı'nın Türklerle ilgili evresini zaferle kapatmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

20. Mustafa Kemal'in, "Hemşirem de bu fırkada yer alacaktır." diyerek kız kardeşi Makbule Hanım'ın yer almasını istediği siyasi parti, kuruluşunda Mustafa Kemal'in rolü ve katkısının olduğu Serbest Cumhuriyet Fırkasıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

21. Türk halkı mücadelesini ve TBMM'yi millî egemenlik anlayışı üzerine kurmuş olduğundan saltanat sistemi ve padişah iradesinin üstünlüğü bu anlayış ile bağdaşmıyordu. Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrı olmasını öngören laiklik ilkesi ile ulusal egemenlik, demokrasi ve millet iradesini ön planda tutan cumhuriyetçilik ilkesi bu durumun bir sonucu olarak ortaya çıkmış ve gelişmiştir. Ekonomik kalkınma ve yatırım odaklı bir anlayış olan devletçilik ilkesinin bu durumla bir bağlantısı yoktur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

22. "Atatürk Dönemi'nde Dil Alanında Gerçekleştirilen Çalışmalar" adlı konferansta E seçeneğinde verilen konu konferansın içeriğiyle ilgili değildir. Nitekim "Asar-ı Atika Müzesinin açılması" konusu dil alanında yapılan bir çalışma değil kültür-sanat alanında yapılan bir faaliyettir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

23. 30 Kasım 1925'te Konya Milletvekili Refik Koraltan ve 5 arkadaşının önerisiyle Meclise sunulup kabul edilen "Tekke ve Zaviyeler ile Türbelerin Seddine ve Türbedarlar ile Bazı Unvanların Men ve İlgasına Dair Kanun" ile toplumun çağdaşlaşması ve laikleşmesi yolunda önemli bir adım atılmış, toplumu düşünce olarak çağdaşlaştırmaya yönelik hareket edilmiş; ayrıca şeyhlik, dervişlik, müritlik, dedelik, seyitlik, çelebilik, babalık, falcılık, büyücülük, üfürükçülük ve muskacılık gibi eylem, unvan ve sıfatların kullanılması ile bu unvanlarla ilgili kıyafetlerin giyilmesi yasaklanmıştır. Bu bağlamda bu kanunla toplumun "dîn" çizgisiyle ayrışmasını önlemek ve din kardeşliğine dayanan ümmet düşüncesini zayıflatmak amaçlanmıştır. Medreseleri Millî Eğitim Bakanlığına bağlamak gibi bir amaç söz konusu değildir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

24. Musul (Irak sınırı) sorunu, Türkiye ile İngiltere arasında yaşanan ve Lozan Antlaşması'nda çözümlenemeyen tek sorundu. 19 Mayıs 1924'te İstanbul'da gerçekleşen Halic Konferansı'nın sonuçsuz kalması üzerine sorun Milletler Cemiyetine taşınmıştır. Görüşmeler devam ederken, Milletler Cemiyetinin bölgeye gönderdiği bir komisyon "Irak Sınırı" ile ilgili tespitini yapmış ve 28 Ekim 1924 tarihinde hazırladığı Brüksel Hattı Raporu'nda "Musul'un Irak sınırları içinde olduğunu belirtmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

25. II. Dünya Savaşı'ndan sonra ABD ve SSCB arasında ve bu devletlerin etki alanına girmiş devletlerarasında yaşanan anlaşmazlık ve çatışmaların silahlı mücadelelerle sürdürüldüğü dönemi tanımlamak için kullanılan kavram Soğuk Savaş Dönemi'dir. Bu dönemde iki ülke arasındaki çatışmalar askeri eylemler olarak değil aksine ekonomik baskı, propaganda ve silahlanma yarışı ile kendini göstermiştir. Bu dönemin İngiltere başkanı Churchill'in "Demir Perde" konuşması ile başladığı, 1991 yılında SSCB'nin dağılması ile de bittiği savunulmaktadır. Tarihte "Soğuk Savaş" kavramını ilk kez kullanan ABD'li devlet adamı Bernard Baruch'tur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

26. İki savaş arası dönemde Komünizmin Batı Avrupa'da yayılışına engel olma ve Avrupa ülkelerinin ekonomisinin onarılma ve geliştirilmesine yardımcı olmak için ABD Dışişleri Bakanı George C. Marshall tarafından geliştirilen dış yardım planı SSCB ve onun uydusu dış devletlere de açık tutulmuştur. Hazırlanan plan çerçevesinde dış yardım alan ülkeler arasında; İngiltere, Fransa, İtalya, Batı Almanya, Hollanda, Yunanistan, Türkiye, İsveç, Portekiz, Norveç, Avusturya, Yugoslavya gibi devletler vardır. Çekoslovakya'nın Marshall Planı çerçevesinde yardım alma isteğini SSCB engellemiş bu olaya karşılık Molotov planını hazırlamıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

27. 1973 Arap-İsrail Savaşı sürecinde ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissinger'ın Tel Aviv ile Arap başkentleri arasında yürüttüğü ziyaretlere verilen ad "Mekik Diplomasisi"dir.
- Ping - Pong Diplomasisi, ABD-Çin ilişkilerinin yumuşamasına neden olan gelişmeye verilen addır.
 - Detant, Doğu ve Batı blokları arasında yumuşamanın yaşandığı döneme verilen addır.
 - Yatıştırma Politikası, II. Dünya Savaşı öncesinde İngiltere Başbakanı Neville Chamberlain'ın olası bir savaşın başlamasına engel olmak için Almanya'ya karşı yürüttüğü siyasetin adıdır.
 - Annapolis Müzakereleri, İsrail-Filistin ilişkilerini düzeltmeye yönelik yapılan toplantıdır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

DENEME 12

1. **Sekiz Yüklemek ve Altun Yaruk** eserlerinde Budizm, *İrk Bitig* adlı eserde de Maniheizm inancına ilişkin bilgilerin yer aldığı kitaplara sahip Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hunlar B) Kıpçaklar C) Uygurlar
D) Avarlar E) Kırgızlar

2. **Kaşgarlı Mahmut'un** ansiklopedik sözlük niteliğinde kaleme aldığı *Divan-ü Lûgati't Türk* adlı eserde;

I. Türk yer adları,
II. Türk dünyası haritası,
III. Türkçe kelimelerin kökenleri

konularından hangilerine dair bilgilere yer verilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. • 1282 yılında Bizanslı tarihçilerin "Sahil Beyi" olarak nitelendirdikleri bir Türk beyi tarafından Muğla civarında kurulmuştur.
• Bu beylik Akdeniz ve Ege denizine sahip olarak oluşturdukları donanma ile denizcilik faaliyetlerinde bulunmuştur.

Hakkında bilgi verilen Türk beyliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Candaroğulları
B) Karesioğulları
C) Saruhanoğulları
D) Menteşeoğulları
E) Germiyanogulları

4. **Dersinde Zafername** adlı eserden Timur'un ordusunu gösteren bir minyatür kullanan Tarih Öğretmeni Fidan Hanım'ın, Osmanlı Devleti'ne dair hangi konuyu işleyeceği söylenebilir?

A) Otlukbeli Savaşı
B) Ankara Savaşı
C) Varna Savaşı
D) Niğbolu Savaşı
E) Mohaç Meydan Muharebesi

5. Osmanlı Devleti'ne merkezlik yapan şehirler doğudan batıya doğru bir yön takip etmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin devlete merkezlik yapacak alanın seçiminde etkili olduğu savunulabilir?

A) Haçlı tehlikesinin önlenmek istenmesi
B) Doğuda güçlü devletlerle komşu olunması
C) Rusya'nın yayılcı politikasından kaçınma düşüncesi
D) Devletin fethettiği topraklara yakın olma isteği
E) İskân politikasındaki başarıyı kalıcılaştırma isteği

6. • Silah bakım ve onarımından sorumlu ocaaktır.
• Havan topu ve el bombası yapan birimdir.
• Ordunun keşif hizmetini görüp, bilgi toplamakla görevlendirilen sınıftır.
• Savaşta hazineyi korumakla görevli askerlerdir.

Osmanlı ordu teşkilatına dair verilen görevlerle aşağıdaki askeri birlikler eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Lağımıcılar
B) Garipler
C) Humbaracılar
D) Cebeciler
E) Akıncılar

7. **Mimar Sinan'ın "Ustalık Dönemi" eseri** olarak nitelendirilen ve 2011 yılında UNESCO tarafından dünya miras listesine dahil edilen ünlü eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şehzade Camii
B) Süleymaniye Camii
C) Selimiye Camii
D) Sultan Ahmet Camii
E) Haseki Hürrem Sultan Türbesi

8. Osmanlı Devleti ile çağdaş olan birçok devlet ya da imparatorlukta zaman zaman hanedanın farklı bir soya geçtiği görülmüş ancak Osmanoğullarında devletin yıkılışına kadar geçen yaklaşık altı yüzyıllık süre zarfında yönetim tek bir hanedana ait olarak kalmıştır.

Buna göre Osmanlı hanedanının yıkılışa kadar geçen süre zarfında el değiştirmeden kalmasında aşağıdaki uygulamalardan hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Kul sisteminin uygulanması
- B) Fiskalizm uygulamasının varlığı
- C) Millet sistemine göre yapılanmanın oluşturulması
- D) Dirlik sisteminin başarıya ulaşması
- E) Müsadere usulünün gerçekleştirilmesi

9. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıldan itibaren askerî alanda ilk kez yabancı uzmanlardan yararlanmış ve ordunun çeşitli birimlerinde birçok ıslahat çalışması gerçekleştirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin yararlandığı yabancı uzmanlardan biri değildir?

- A) Baron de Tott
- B) Comte de Bonneval
- C) Saint Rémy
- D) Jacques Balthazar Brun
- E) Giuseppe Donizetti

10. II. Mahmut Dönemi'nde Âyanlarla imzalanan Sened-i İttifak'a dair;

- I. Fransız İhtilali'nin etkisi ile hazırlanmıştır.
- II. Âyanların bağımsızlık hareketleri başarıya ulaşmıştır.
- III. Padişahın otoritesi ilk kez sınırlandırılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

11. Osmanlı Devleti'nde yaşlı, kimsesiz, sakat ve yardıma muhtaç kimseleri koruyup kolaylaştırmak amacıyla 1895 yılında açılan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Darüleytam
- B) Darülaceze
- C) Darüşşafaka
- D) Darülbeydi
- E) Himaye-i Eftal

12. Osmanlı Devleti'nin 93 Harbi sürecinde Rusya'nın saldırı hareketlerine karşı önlem amaçlı yönetimini İngiltere'ye bıraktığı ve İngiltere'nin ilerleyen süreçte işgal ederek Doğu Akdeniz ticaretindeki hâkimiyetini artırmasına olanak sağlayan yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kıbrıs
- B) Tunus
- C) Cezayir
- D) Fas
- E) Ürdün

13. *Meşveret ve İctihat* adlı yayınlar ile görüş ve düşüncelerini halka yansıtan ve 1907'de Mustafa Kemal tarafından kurulan Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kendi bünyesine katan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millî Karakol Cemiyeti
- B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- C) Tesanüt Grubu
- D) Hürriyet ve İtilaf Fırkası
- E) İttihat ve Terakki Cemiyeti

14. Aşağıdakilerden hangisi, Birinci Dünya Savaşı'nda İngilizlere karşı mücadele edilen Suriye-Filistin Cephesi'nde Arap milliyetçiliğinin güç kazanmasının sonuçlarından biridir?

- A) Mustafa Kemal'e olan güvenin artması
- B) Rusya'nın savaştan çekilmesi ile ilk kapanan cephe olması
- C) İngiltere'ye karşı denge unsuru olarak Fransa ile yakınlaşılması
- D) Ümmetçilik düşüncesinin zayıflaması
- E) İngiltere'nin Kafkaslar üzerinden Hindistan'a ulaşması

DENEME 12

15. Amasya Genelgesi'nde yer alan "Askerî ve millî örgütler hiçbir şekilde lağvedilmeyecek, komuta devredilmeyecektir. Komutanlar işgal eylemlerini derhal birliklerine haber verecek; silah, cephane ve diğer araçlar hiçbir şekilde elden çıkarılmayacaktır." hükmünden hareketle;

- I. Millî Mücadele'nin gerekçesi ortaya konmuştur.
II. Silahlı mücadeleye hazırlık yapılmaktadır.
III. Sivas Kongresi'ni engellemeye yönelik durumlara karşı tedbir alınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

16. 28 Ocak 1920'de Misakımillî Kararlarının kabul edilmesinin sonuçlarından biri olan İstanbul'un işgaline karşı Temsil Heyeti'nin aldığı önlemler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İstanbul ile her türlü haberleşmenin kesilmesi
B) İngiliz subayların tutuklanması
C) Geyve - Ulukışla civarındaki demir yollarının tahrip edilmesi
D) Mustafa Kemal'in askerlik görevine geri dönmesi
E) Anadolu'dan toplanan vergi ve değerli eşyaların İstanbul'a gönderilmesinin engellenmesi

17. Millî Mücadele Dönemi'nde İngiltere ile Türkiye arasında ortaya çıkan "Çanakkale Olayı (Krizi)" aşağıdaki savaşların hangisinden sonra yaşanmıştır?

- A) Birinci İnönü B) İkinci İnönü
C) Eskişehir-Kütahya D) Sakarya
E) Büyük Taarruz

18. Büyük Taarruz öncesinde Avrupa'daki diplomatik gelişmeleri yakından takip edebilmek amacıyla Paris'e gönderilen dönemin Hariciye Vekili aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bekir Sami Bey
B) Ali Fuat Cebesoy
C) Tevfik Rüştü Aras
D) Ali Fethi Okyar
E) Yusuf Kemal Tengirşenk

19. Atatürk'ün; "Bence bizim milletimizin birbirinden çok farklı yararlar izleyecek ve böylece birbiri ile uğraşacak çeşitli sınıfları yoktur. Var olan sınıflar birbirinin tamamlayıcısıdır." sözünün aşağıdaki ilkelerinden hangisi ile doğrudan ilişkili olduğu savunulabilir?

- A) Laiklik B) Halkçılık
C) Devletçilik D) Cumhuriyetçilik
E) İnkılapçılık

20. Atatürk Dönemi'nde yaşanan Şeyh Said İsyanı ve Menemen Olayı'nın;

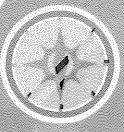
- I. rejime yönelik olma,
II. dinî bir karaktere sahip olma,
III. ekonomik sebeplerle ortaya çıkma

durumlarının hangileri bakımından benzer olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

21. Atatürk Dönemi'nde Latin harflerinin kabul edilmesiyle ilgili ilk teklif aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Türkiye İktisat Kongresi'nde
B) I. Maarif Kongresi'nde
C) CHP'nin II. Büyük Kurultayı'nda
D) II. Türk Dili Kurultayı'nda
E) Kabotaj Kanunu'nun kabulü sırasında

22. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Atatürk Dönemi'nde gerçekleştiği savunulamaz?

- A) Türkiye İktisat Kongresi'nin toplanması
- B) Atatürk Üniversitesinin açılması
- C) Bağımsız Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliğinin kurulması
- D) Üniversite Reformu'nun gerçekleştirilmesi
- E) Konya Mevlâna Müzesinin açılması

23. 1934 yılında çıkartılan kanunla "ağa, hacı, hafız, hoca, efendi, bey, hanım, paşa" gibi unvanların kullanımının yasaklanması ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Ümmetçi toplum yapısını zayıflatmak
- B) Toplumsal alanda yaşanan karışıklıkları sonlandırmak
- C) Bütünleşmiş bir toplum yaratmak
- D) Sınıf farklılıklarının isim olarak kullanılmasının önüne geçmek
- E) Türk köylüsünün yaşam koşullarını iyileştirmek

24. Atatürk Dönemi'nde Türkiye Cumhuriyeti ile Fransa arasında soruna neden olan ve 1929'da Türkiye tarafından satın alınan demiryolu hattı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İzmir-Aydın
- B) Sivas-Ankara
- C) Adana-Mersin
- D) İzmir-Manisa
- E) Ankara-Eskişehir

25. ABD muhalefet partisi görüşmelerinin yasadışı bir şekilde dinlenmesinin ortaya çıkmasıyla gerçekleşen ve "Watergate Skandalı" olarak adlandırılan gelişme sonrasında 1974'te görevinden ayrılan ABD başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Richard Nixon
- B) Bill Clinton
- C) George W. Bush
- D) John Kennedy
- E) Dwight Eisenhower

26. 1947 yılında İngiltere'nin verdiği muhtıra çerçevesinde hazırlanan ve ABD tarafından yayınlanan Truman Doktrini'nin kapsamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransa ve Almanya'da kömür ve çelik üretimini denetleyecek tek bir organ oluşturma fikri
- B) Nükleer silahları sınırlandırmaya yönelik geliştirilmiş bir proje
- C) Komünizm tehdidi altındaki devletlere yapılacak mali ve askerî yardım planı
- D) Yahudilerin, Filistin'de bir anavataana sahip olmaları için hazırlanmış bir plan
- E) Atom enerjisinin barışçı amaçlar için kullanılmasını öngören bir bildiri

27. Türkiye gerek dünya barışını sağlamak ve gerekse barışa katkı sağlamak amaçları ile BM, NATO ve AB liderliğindeki çeşitli harekâtlara barış gücü olarak katılmıştır.

Aşağıdaki ülkelerden hangisinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin uluslararası güçlere bağlı kalarak görev aldığı söylenemez?

- A) Somali
- B) Lübnan
- C) Afganistan
- D) Pakistan
- E) Katar

ÇÖZÜMLER

1. Sekiz Yükmek ve Altun Yaruk eserlerinde Budizm, İrk Bitig adlı eserde de Maniheizm inancına ilişkin bilgilerin yer aldığı kitaplara sahip Türk devleti Uygurlardır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Filolog, etnograf ve haritacı olan Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılan *Divan-ü Lûgat'it Türk* adlı eserde; Türk dilinin tarifi, özellikleri ve kuralları açıklanmış, Türkçe kelimelerin Arapça karşılıkları verilmiştir. Eserde Türk dünyası haritasına ve Türkçe yer adlarına yer verilmiştir. Sagu, ağıt, koşuk, destan, sav gibi Türkçe metinlerden de söz edilerek Alper Tunga destanından bahsedilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. 1282 yılında Bizans tarihçilerinin Sahil Beyi olarak nitelendirdikleri Türk beyi tarafından Muğla civarında kurulan Menteşeoğulları Beyliği, Akdeniz ve Ege Denizi'ne sahip olarak oluşturdukları donanma ile denizcilik faaliyetlerinde bulunmuştur. Rodos Şövalyeleri ve Kıbrıs krallıkları ile mücadele etmişler, Osmanlılara karşı Karamanoğulları ile ittifaklar kurmuşlardır. Mevlevîliği yaymak isteyen Mevlana'nın torunu Ulu Arif Çelebi ve 1333 yılında Anadolu'ya gelen ünlü seyyah İbni Batuta bu beyliğe ziyarette bulunmuşlardır. 1424 tarihinde beyliğe II. Murat tarafından kesin olarak son verilmiştir. Milas Firuz Bey Camii ve Balat İlyas Bey Camii en önemli eserleri arasında yer alır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Dersinde *Zafername* adlı eserden Timur'un ordusunu gösteren bir minyatür kullanan Tarih Öğretmeni Fidan Hanım'ın, 1402 Ankara Savaşı'nı işleyeceği söylenebilir. Ankara Savaşı Timur ve Osmanlı Devleti arasında gerçekleşmiş ve Osmanlı ordusu savaşı kaybetmiştir. Sonucunda 11 yıl süren bir "Fetret Devri" yaşanmıştır. 1473 Otlukbeli Savaşı Fatih ile Akkoyun'ular arasında, 1444 Varna Savaşı II. Murat ile Haçlı orduları arasında, 1396 Niğbolu Savaşı Yıldırım Bayezit ile Haçlı orduları arasında, 1526 Mohaç Meydan Savaşı da Kanuni ile Macarlar arasında gerçekleşen savaşlardır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'ne merkezlik yapan şehirler doğudan batıya doğru bir yön takip etmiştir. Bu durum fetih yönüyle ve devletin fethettiği topraklara yakın olma isteği ile ilgili bir durumdur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Osmanlı ordu teşkilatına dair öncüllerde verilen görevlerle askeri birlik ve ocaklar eşleştirildiğinde "lağimcılar" dışarıda kalır. Lağimci ocağı, kale duvarlarını yıpratmak veya yıkabilmek için tünel kazıp fitil döşeyen bir askerî sınıftır.

- Cebeciler: Silah bakım ve onarım işlerinden sorumlu ocak.
- Humbaracılar: Havan topu ve el bombası yapımı kullanan ocak.
- Akıncılar: Ordunun keşif hizmetini görüp, bilgi toplamakla görevlendirilen sınıf.
- Garipier: Hazineyi ve ganimetleri korumakla görevli ocak.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. Mimar Sinan'ın "Uсталık Dönemi" eseri olarak nitelendirilen ve 2011'de UNESCO tarafından dünya miras listesine dahil edilen ünlü eser Edirne Selimiye Camii'dir. Mimar Sinan'ın İstanbul'daki ilk eseri Haseki Hürrem Sultan Camii ve Külliyesi, çıraklık dönemi eseri Şehzade Camii, kalfalık dönemi eseri ise Süleymaniye Camii'dir. "Mavi Camii" olarak da bilinen Sultan Ahmet Camii ise Klasik Dönem Osmanlı mimarisinin en önemli yapılarından biri olup mimarı Sedefkâr Mehmet Ağa'dır.

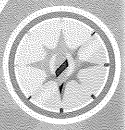
Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. Soruda verilen bilgiler ışığında Osmanlı hanedanlığının kuruluştan yıkılışa kadar geçen süre zarfında el değiştirmeden kalmasında Osmanlı Devleti'nde uygulanan "kul sistemi" etkili olmuştur. Devşirme sistemi olarak da bilinen kul sistemi Hristiyan çocukların askeri ya da bürokratik yapıda görevlendirilmek üzere Müslümanlaştırılması esasına dayandırılmıştır. Bu uygulama savaş esirlerinin beşte birinin alınma hakkı olan pençik kanununa uygun ve belli kurallar çerçevesinde işlemiştir. Fiskalizm ekonomik bir politika, dirlik sistemi toprak yönetimine dair bir uygulama, müsadere sistemi haksız kazanç sağlamanın önüne geçilme adına "el koyma" şeklinde bir uygulama, millet sistemi ise Osmanlı tebaasının din ve mezhep esasına göre düzenlenmesidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıldan itibaren askerî alanda ilk kez yabancı uzmanlardan yararlanmış ve ordunun çeşitli birimlerinde birçok ıslahat çalışması gerçekleştirmiştir. Soruda E seçeneğinde verilen Giuseppe Donizetti (Donizetti Paşa) XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin yarandığı yabancı uzmanlardan biri değildir. Nitekim Donizetti Paşa XIX. yüzyılda, II. Mahmut Dönemi'nde Osmanlı hizmetine girmiş bir İtalyan uzman olup Mehter Bölüğü'nü kaldırarak Muzika-i Hümayunu (askerî bando) kurmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. 1808 yılında Âyanlar ile imzalanan Sened-i İttifak, demokratikleşme hareketlerinin ilk basamağı kabul edilmektedir. Bu sözleşme ile Osmanlı Devleti Âyanlık kurumunu resmen tanımış ve padişahın otoritesi ilk kez sınırlandırılmıştır. Osmanlı yönetiminin sözleşmeyi imzalamasındaki amacı merkezî otoriteyi güçlendirmek olmuştur. Ancak Sened-i İttifak adlı sözleşmede Batı etkisi ve Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik akımı söz konusu olmamıştır. Aynı zamanda Âyanların bağımsızlık hareketlerinin başarıya ulaşması gibi bir durum da söz konusu değildir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde 1895 yılında kimsesiz, yaşlı, sakat ve yardıma muhtaç kimseleri koruyup kollayabilme adına padişah II. Abdülhamit Dönemi'nde açılan kurum Darülacezidir. Darüleytam, Balkan ve Birinci Dünya savaşları sırasında yetim ve öksüz kalan çocuklar için açılmış kurumdur. "Yetimler Yurdu" olarak da bilinmektedir. Darüşşafaka, İstanbul'da öksüz ve yetim kalan çocuklar için 1865 yılında açılmış bir okuldur. Darülbeydi, 1914 yılında kurulan İstanbul Şehir Tiyatrolarının temelini oluşturan konservatuvardır. Öte yandan Himaye-i Eftal ise 1917 yılında Kurtuluş Savaşı'nda öksüz ve yetim kalmış çocuklar için kurulan kurumdur. 1921'de Çocuk Esirgeme Kurumu adını almıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'nin 93 Harbi sürecinde Rusya'nın saldırı hareketlerine karşı önlem amaçlı yönetimini İngiltere'ye bıraktığı ve İngiltere'nin ilerleyen süreçte işgal ederek Doğu Akdeniz ticaretindeki hakimiyetini ve Mısır üzerindeki baskısını artırmasına olanak sağlayan yer Kıbrıs'tır. İngiltere, Rusya'nın Akdeniz'e inmesine engel olmak amacıyla zaman zaman Osmanlı Devleti'ni koruyucu politikalar izlemiştir. Aynı zamanda bunu bazı Osmanlı topraklarına yerleşmek için de fırsat olarak görmüştür. Kıbrıs da 93 Harbi sürecinde İngiltere'nin yerleştiği yerlerin başında gelmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. *Meşveret*, *Mizan* ve *İçtihat* adlı yayınlar ile görüş ve düşüncelerini halka yansıtan ve 1907 yılında Mustafa Kemal tarafından kurulan Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kendi bünyesine katan cemiyet İttihat ve Terakki Cemiyetidir. 1908-1918 yılları arasında ülke yönetiminde etkili olan bu cemiyetin, II. Meşrutiyet Devri'nde en önemli isimleri arasında Talat Paşa, Enver Paşa ve Cemal Paşalar yer almıştır. Cemiyet 1918 yılında kapatılmışsa da "Teceddüt Fırkası" adı ile çalışmalarını bir süre daha sürdürmüştür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Mustafa Kemal'in Birinci Dünya Savaşı'nda görev aldığı son cephe olmasıyla da önem arz eden Suriye-Filistin cephesinde, İngilizlere karşı bir mücadele yaşanmıştır. Cepheye başarı sağlanamamasının altında ise Hicaz Emiri Şerif Hüseyin'in İngiltere ile iş birliği yapması yer almaktadır. İngiltere'yi destekleyen Araplara çeşitli vaatlerde bulunulmuştur. Bu sebeple İngiltere Kudüs ve Filistin'i ele geçirerek Suriye'ye kadar ilerleme imkânı bulmuştur. Cepheye Arap milliyetçiliğinin güç kazanması ise Osmanlı'yı dağılmaktan kurtaracak fikir akımlarından olan ümmetçilik düşüncesinin zayıfladığını ortaya koymuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

15. "Askerî ve ulusal örgütler hiçbir şekilde lağvedilmeyecek, komuta devredilmeyecektir. Komutanlar işgal eylemlerini derhal birliklerine haber verecek; silah, cephane ve diğer araçlar hiçbir şekilde elden çıkarılmayacaktır."

Amasya Genelgesi'nde yer alan yukarıdaki hükümden hareketle Millî Mücadele hareketinde silahlı mücadeleye hazırlık yapıldığı yargısına ulaşmak mümkündür. Ancak Sivas Kongresi'ni engellemeye yönelik durumlara karşı tedbir alındığı ve Millî Mücadele'nin gerekçesinin ortaya konduğuna dair bir yargıya ulaşılamaz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

16. Misakımillî Kararlarının kabul edilmesinin ardından İstanbul'un İttifak Devletlerince işgaline karşı Temsil Heyetinin aldığı tedbirler arasında; İstanbul ile her türlü haberleşmenin kesilmesi, İngiliz subayların tutuklanması, Geyve-Ulukışla civarındaki demir yollarının tahrip edilmesi, Anadolu'dan toplanan vergilerin ve her türlü değerli eşyanın İstanbul'a gönderilmesinin engellenmesi gibi unsurlar vardır. Ancak Mustafa Kemal'in askerlik mesleğine geri dönmesi söz konusu olmamıştır. Nitekim Mustafa Kemal Sakarya Zaferi öncesinde askerlik mesleğine geri dönmüştür.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

17. Çanakkale Olayı (Krizi), Türk kuvvetlerinin 9 Eylül 1922'de İzmir'e girmesinden sonra, Eylül 1922'de İngiliz kontrolündeki Boğazlar bölgesine ilerlemesiyle ortaya çıkan siyasi ve askerî bir krizdir. Bütün bu gelişmeler Büyük Taarruz Savaşı'nın başarılı olması ile bağlantılı olarak yaşanmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

DENEME 12

18. Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi öncesinde Avrupa'daki diplomatik gelişmeleri yakından takip edebilmek amacıyla dışişleri bakanı olarak Paris'e gönderilen kişi Yusuf Kemal Tengirşenk'tir. Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Tengirşenk'in Paris'e gönderilmesi ve İtilaf Devletlerinin Türk-Yunan savaşını bitirecek ateşkes önerisinin incelenmesi, TBMM Hükûmetinin sorunları barışçı yollarla çözmeye çalıştığının açık bir göstergesidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

19. Atatürk'ün; "Bence bizim milletimizin birbirinden çok farklı yararlar izleyecek ve böylece birbiri ile uğraşacak çeşitli sınıfları yoktur. Var olan sınıflar birbirinin tamamlayıcısıdır." sözü doğrudan halkçılık ilkesiyle ilgilidir. Temel prensibi her alanda eşitlik olan halkçılık ilkesi sınıf ayrımına ve ayrıcalıklara karşıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

20. Atatürk Dönemi'nde farklı zamanlarda ve farklı bölgelerde yaşanan Şeyh Sait İsyanı ve Menemen Olayı cumhuriyet rejimine yönelik olma ve dinî bir karaktere sahip olma özellikleri bakımından benzer olaylardır. Bu olaylar ekonomik sebeplerle ortaya çıkmamış olup dinî ve siyasi karakterli isyanlardır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. Atatürk Dönemi'nde Latin harfleri ile ilgili ilk teklif 1923 yılında İzmir'de toplanan Türkiye İktisat Kongresi'nde verilmiş ancak gündem dışı olduğu için kabul edilmemiştir. Latin harfleri 1 Kasım 1928'de kabul edilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

22. Soruda B seçeneğinde verilen Atatürk Üniversitesi'nin açılması Atatürk Dönemi'nde gerçekleşen olaylardan biri değildir. Atatürk Üniversitesi Demokrat Parti Dönemi'nde, 1957'de açılmıştır. Türkiye İktisat Kongresi'nin toplanması (1923), Bağımsız Ressamlar ve Heykeltıraşlar Birliği'nin kurulması (1928), Üniversite Reformu'nun gerçekleştirilmesi (1933) ve Konya'da Mevlâna Müzesinin açılması (1926) Atatürk Dönemi gelişmeleri arasında yer alır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

23. 1934 yılında çıkartılan kanunla "ağa, hacı, hafız, hoca, efendi, bey, hanım, paşa" gibi unvanların kullanımı yasaklanmıştır. Bu kanunla ümmetçi toplum yapısını zayıflatmak, toplumsal alanda yaşanan karışıklıkları sonlandırmak, sosyal anlamda bütünlüğe bir toplum yaratmak ve sınıf farklılıklarının isim olarak kullanılmasının önüne geçmek amaçlanmıştır. Türk köylüsünün yaşam koşullarını iyileştirmek gibi bir amaç güdülmüştür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

24. Adana-Mersin demir yolu bir Fransız şirketi tarafından idare ediliyordu. Türkiye bu demir yolunu bağımsızlığa aykırı olduğu düşüncesiyle satın almak istemiş, bu da Türk-Fransız ilişkilerinde soruna yol açmıştır. Türkiye, kapitülasyonların izlerini silmek ve ekonomik bağımsızlığını sağlamak için bu demir yolunu 1929'da yapılan bir antlaşma ile satın almıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

25. "Watergate Skandalı" olarak bilinen ve ABD muhalefet partisi görüşmelerinin yasadışı bir şekilde dinlenmesinin ortaya çıkmasıyla gerçekleşen gelişme sonrası 1974 yılında görevinden ayrılan ABD Başkanı Richard Nixon olmuştur. Watergate otel ve iş merkezinde yer alan Demokratik Millî Komitesine hırsızlık için girdiği sanılan kişilerin, aslında gizli bilgiler ele geçirme ve kayıt cihazı yerleştirme amacıyla olmalarının ortaya çıkması ve bu olaya başkanın da adının karışması ile gerçekleşmiş bir olaydır. Nixon, ABD başkanlığından istifa eden ilk kişi olarak da tarihe geçmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

26. 1947 yılında İngiltere'nin verdiği muhtıra çerçevesinde hazırlanan ve ABD tarafından yayınlanan Truman Doktrini, Komünizm tehdidi altındaki devletlere yapılacak mali ve askerî yardım planını kapsamaktadır. Truman Doktrini ile ABD yalnızlık politikasını terk etmiş ve SSCB'ye karşı aktif bir dış politika izlemiştir. Bu plan ile Türkiye'ye 100 milyon dolar, Yunanistan'a ise 300 milyon dolar yardım yapılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

27. Türkiye'nin dünya barışını sağlamak ve barışa katkı sağlamak amaçları ile BM, NATO ve AB liderliğindeki çeşitli hareketlara barış gücü olarak katıldığı bilinmektedir. Buna göre Türk silahlı kuvvetlerinin verilen uluslararası güçlere bağlı kalarak asker gönderdiği ülkeler arasında; Katar, Somali, Lübnan, Afganistan yer almıştır. Ancak Türkiye Pakistan'a asker göndermemiştir. Türkiye, verilen ülkeler dışında Arnavutluk, Kore, Bosna-Hersek, Libya, Makedonya, Kosova'da Türk silahlı kuvvetlerini görevlendirmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

1. • 1303 yılında Kırım'daki misyoner tüccarlar tarafından düzenlenmiş bir sözlüktür.
• Latince, Farsça ve Kıpçak dillerinde hazırlanan bu eserde; Kıpçaklar hakkında yönetim, sosyo-kültürel yapı ve günlük yaşama dair bilgiler yer almaktadır.

Hakkında bu bilgiler verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sekiz Yüklemek
B) Lehçetü'l-Lûgat
C) Vankulu Lûgatı
D) Codex Cumanicus
E) Meninski Sözlüğü

2. Mısır'da kurulan bu devlet Türk-İslam dünyasının tek lideri olma iddiasını taşımış; kendini İslam ülkelerindeki Haçlıların varlığına son veren, putperest Moğolları durduran ve Abbasi halifeliğini himayesi altına alan kutsal makamların hâkimi bir devlet olarak görmüştür. Hatta Fatih Sultan Mehmet'in Hicaz su yollarını tamir ettirme talebine izin vererek hac yollarının koruyuculuğu iddiasını ortaya koymuştur.

Hakkında bilgiler verilen Türk-İslam devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Safeviler
B) Memlûkler
C) Akkoyunlular
D) Eyyübîler
E) Eratnalılar

3. Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya yapılan Türk akınları sonucunda Selçuklu sultanlarının hizmetindeki Türk komutanlar tarafından kurulan ilk Türk beyliklerinden biri değildir?

- A) Ahlatşahlı
B) Saltuklular
C) Danişmentliler
D) Mengücekliler
E) Akkoyunlular

4. Kanuni Dönemi'nde yaşanan;

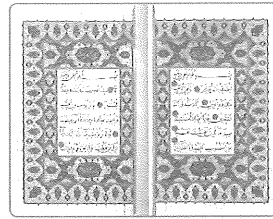
- Canberdi Gazali
• Ahmet Paşa

isyanlarının ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mısır'a egemen olmayı hedeflemişlerdir.
B) Timarların haksız dağıtılması etkili olmuştur.
C) Şiilik propagandası sonucu ortaya çıkmıştır.
D) Vergilerin yüksek olmasına karşı bir tepki niteliğindedir.
E) Avusturya kralı Ferdinand tarafından destek görmüştür.

CBA Yayınları

5.

II. Bayezid için yukarıdaki Kur'an-ı Kerim serlevhasını kaleme alan, Osmanlı hat sanatının ekolü olarak kabul edilen ve "Hattatların Kiblesi" olarak nitelendirilen sanatkar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hafız Osman
B) Ahmet Karahisarî
C) Şeyh Hamdullah
D) Mustafa Dede
E) Hattat Mehmet Efendi

6. Tarih öğretmeni Selen Hanım öğrencilerine; "Osmanlı Devleti XVII. yüzyıldan itibaren artan nakit para ihtiyacını hangi uygulama ile karşılamıştır?" şeklinde bir soru yöneltmiş, öğrenciler şu cevapları vermiştir:

Aslı: Mukataa

Cenk: Timar

Cengiz: Pençik

Berna: Yurtluk

Ali: İltizam

Bu öğrencilerden hangisi doğru cevabı vermiştir?

- A) Cengiz B) Aslı C) Berna
D) Ali E) Cenk

7. I. Öşür
II. Âvarız
III. Âdet-i ağınam

Yukarıdakilerden hangileri örfi vergi değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. • IV. Mehmet Dönemi'nde inşasına başlanmış, I. Abdülhamit Dönemi'nde tamamlanmıştır.
• Eserde Doğu ve Batı etkisi iç içedir.
• Dünyada ısıtma sisteminin ilk kez kullanıldığı yapı olmasıyla önemli bir yere sahiptir.

Hakkında bilgi verilen Osmanlı sarayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yıldız B) Topkapı
C) İshak Paşa D) Beylerbeyi
E) Çırağan

9. Osmanlı Devleti'nde IV. Mehmet (Avcı) Dönemi'nde sadrazamlık yapan Tarhun-cu Ahmet Paşa'nın, yaptığı ıslahatlarda öncelik verdiği alan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Maliye B) Ordu C) Eğitim
D) Din E) Yönetim

10. Osmanlı Devleti'nde 1826'da halk, esnaf, topçu birlikleri ve ulema sınıfının da desteği ile ocak anlayışı terk edilmiş ve merkezî otorite güçlendirilerek yapılacak ıslahatların önündeki en büyük engel kaldırılmıştır.

XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde ocak anlayışını sonlandıran bu gelişmeye verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

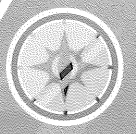
- A) Kuleli Olayı
B) Vak'a-i Hayriye
C) Fatih Camii Vak'ası
D) Bâb-ı Âli Baskını
E) Vak'a-i Vakvakiye

11. Osmanlı Devleti'nde 1876'da Kanunue-sasi'nin ilanıyla birlikte başlayan parlamentolu dönemle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Parlamentoda siyasi partilere yer verilmiştir.
B) Padişahın Mebusan Meclisini açma ve kapatma yetkisi vardır.
C) Kanun tekliflerinde padişahın onayı gerekmektedir.
D) Mebusan Meclisinde Türk halkının yanı sıra Hristiyan halk da temsil edilmiştir.
E) Padişahın veto, sürgün, af ve idam yetkisi bulunmaktadır.

12. 1878'de imzalanan Berlin Antlaşması ile Bosna Hersek'in yönetiminin geçici olarak bırakıldığı ancak II. Meşrutiyet sürecinde bu bölgeyi ilhak ettiğini açıklayan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sırbistan B) Prusya
C) Bulgaristan D) Avusturya
E) Rusya

13. Doğu Karadeniz'de Rum faaliyetlerini etkisiz kılmak ve Pontus Rum Devleti'nin kurulmasını önlemek amacıyla kurulan; aynı zamanda Erzurum Kongresi'nin toplanmasında yardımcıları olan Trabzon Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin görüş ve düşüncelerini halka yansıtmak için çıkardığı gazete aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Minber* B) *İstikbal*
C) *Anadolu Ajansı* D) *Peyam-ı Sabah*
E) *İrade-i Milliye*

14. 20-22 Ekim 1919'da gerçekleşen Amasya Görüşmeleri'ne, Heyet-i Temsiliye adına Mustafa Kemal ile birlikte katılan kişiler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Rauf Bey-Refet Bey
B) Refet Bey-Ali Fethi Bey
C) Bekir Sami Bey-Rauf Bey
D) Rauf Bey-İsmet Paşa
E) Ali Fethi Bey-Bekir Sami Bey

15. Erzurum Kongresi'nde "Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı, saltanat ve hilafetin korunması için Kuvayımilliye'yi etkin ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır." maddesine yer verilmiştir.

Erzurum Kongresi'nde ulus egemenliğine dayalı bir yönetime vurgu yapılmışsa da saltanat ve hilafet makamının korunacağına dair yargıya yer verilmesinin gerekçesinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Hilafet makamının dinî yetkilerini kullanma düşüncesi
B) Saltanat yönetimini mücadelenin yanına çekerek işgalci güçlerle anlaşma isteği
C) İşgalci güçlerin ülke sınırlarından çekilmesi ile saltanat makamının devam ettirilmesi düşüncesi
D) Ortamın, saltanat ve hilafet makamının kaldırılma fikrine hazır olmaması
E) Padişah ile her iki makamın çeşitli tehditlere karşı korunacağına dair anlaşma yapılması

16. Bolşevik Devrimi'nin de etkisiyle Millî Mücadele yıllarında Anadolu'da kurulmuş olan ve Çerkez Ethem isyanıyla da ilişkilendirilen Birinci TBMM'deki siyasi düşünce grubu, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstiklal B) Tesanüt
C) Halk Zümresi D) Mim Mim
E) Yeşil Ordu

17. I. Londra Konferansı'nın toplanması
II. Başkomutanlık Kanunu'nun çıkartılması
III. Moskova Antlaşması'nın imzalanması
IV. İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi

Yukarıdakilerden hangileri İkinci İnönü Savaşı'ndan önce yaşanan gelişmeler arasındadır?

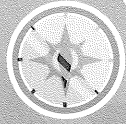
- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) I, III ve IV

18. Millî Mücadele Dönemi'nde "Çiğiltepe Olayı" olarak bilinen ve Albay Reşat Bey'in intiharıyla sonuçlanan olay aşağıdaki savaşların hangisinin devam ettiği süreçte yaşanmıştır?

- A) Birinci İnönü B) Gediz
C) Büyük Taarruz D) Sakarya
E) İkinci İnönü

19. Aşağıdakilerden hangisi, 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Barış Antlaşması'yla Türkiye'ye bırakılan adalardan biridir?

- A) Kıbrıs B) Rodos C) Meis
D) Gökçeada E) On İki Ada

20. 1930'da Menemen Olayı'nın yaşanmasında;

- I. saltanat ve hilafetin kaldırılması,
- II. Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi,
- III. Serbest Cumhuriyet Fırkasının kendini feshetmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

21. Atatürk'ün, "Uygarlık yolunda başarı yeni-leşmeye bağlıdır. Toplumsal hayatta, bilim ve fen alanında başarı kazanmak için tek gelişme ve ilerleme yolu budur." sözünün;

- I. laiklik,
- II. devletçilik,
- III. inkılapçılık

ilkelerinden hangileriyle bağlantılı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

22. • 1933'te sanayi kuruluşlarına kredi desteği sağlama amaçlı kurulmuştur.
• Tekstil, ayakkabı ve kâğıt gibi üretimlerle ilgili fabrikaları bünyesinde toplamıştır.
• Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kamu yatırım bankası olma özelliğine sahiptir.

Hakkında bilgi verilen bu banka aşağıda-kilerden hangisidir?

- A) Sümerbank B) Etibank
C) Halk Bankası D) Denizbank
E) Ziraat Bankası

23. Türkiye Cumhuriyeti'nde, Türk kadınının siyasi hakkını belediye seçimlerine katıla-rak ilk kez kullandığı yerel seçimler hangi yıl gerçekleşmiştir?

- A) 1923 B) 1930 C) 1934
D) 1937 E) 1945

24. Atatürk Dönemi dış politikada;

- I. Irak sınırı,
- II. yabancı okullar,
- III. Bozkurt-Lotus Olayı

konularından hangileri Türkiye ile Fransa arasında sorun olarak ortaya çıkmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

25. Aşağıdakilerden hangisi, 1950 yılında ik-tidara gelen Demokrat Parti Dönemi'nde yaşanan gelişmeler arasında yer almaz?

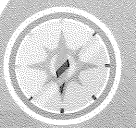
- A) 6-7 Eylül Olayları'nın yaşanması
B) İMF ile dış borç sözleşmesinin imzalan-ması
C) "On Birler Hareketi" adlı muhalefet kes-i-minin oluşması
D) Adıyaman ilinin kurulması
E) Tek dereceli seçim sistemine geçilmesi

26. Aşağıdakilerden hangisi, Orta Doğu'da yaşanan "Filistin Sorunu" ile ilişkilendiri-lemez?

- A) İntifada B) El-Kaide
C) Yaser Arafat D) Madrid Konferansı
E) Otonomi Antlaşması

27. 1979'da uzun menzilli nükleer silahların sınırlandırılmasına ilişkin Viyana'da imza-lanan, ancak SSCB'nin 1979'da Afganis-tan'ı işgal etmesi nedeniyle ABD Kongresi tarafından reddedilen antlaşma aşağıda-kilerden hangisidir?

- A) OSLO-I B) SALT-I
C) SALT-II D) Bandung
E) Atlantik Bildirisi

ÇÖZÜMLER

1. Soruda hakkında bilgiler verilen eser *Codex Cumanicus* adlı eserdir. *Codex Cumanicus*, 1303 yılında Kırım'daki misyoner tüccarlar tarafından düzenlenmiş bir sözlüktür. Latince, Farsça ve Kıpçak dillerinde hazırlanan bu eserde; Kıpçaklar hakkında yönetim, sosyo-kültürel yapı ve günlük yaşama dair bilgiler yer almaktadır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Soruda hakkında bilgiler verilen Türk-İslam devleti Memlüklerdir. İzzeddin Aybeg tarafından Mısır'da kurulan Memlük Devleti, Türk-İslam dünyasının tek lideri olma iddiasını taşımış; kendini İslam ülkelerindeki Haçlıların varlığına son veren, putperest Moğolları Ayn-i Calut'da durduran ve Abbasi halifeliğini himayesi altına alan kutsal makamların hâkimi bir devlet olarak görmüştür. Hatta Fatih Sultan Mehmet'in Hicaz su yollarını tamir ettirme talebine izin vermemekle hac yollarının koruyuculuğu iddiasını ortaya koymuştur. Abbasi halifeliğini Mısır'da sürdürme politikası izleyen Memlükler, Yavuz Sultan Selim'in 1516-1517'deki Mısır Seferi ile son bulmuştur. Bu gelişme ile birlikte halifelik Osmanlılara geçmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. Soruda E seçeneğinde verilen Akkoyunlular, Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya yapılan Türk akınları sonucunda Selçuklu sultanlarının hizmetindeki Türk komutanlar tarafından kurulan ilk Türk beyliklerinden biri değildir. Kara Yülük Osman tarafından 1398'de kurulan Akkoyunlu Devleti, Diyarbakır ve çevresinde egemenlik sürmüştür. En önemli dönem Uzun Hasan Dönemi olup bu dönemde Kur'an-ı Kerim ilk kez Türkçeye çevrilmiş, Dede Korkut Hikâyeleri de yazılı hâle getirilmiştir. Osmanlı Devleti'ne 1473 Otlukbeli Savaşı'nda mağlup olan devlete Safeviler son vermiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Kanuni Dönemi'nde yaşanan Canberdi Gazali ve Ahmet Paşa isyanlarının ortak özelliği Mısır'da çıkan ayaklanmalar olmaları ve Mısır'a egemen olmayı hedeflemeleridir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. II. Bayezid için Kur'an-ı Kerim serlevhasını kaleme alan, Osmanlı hat sanatının ekolü olarak kabul edilen ve "Hattatların Kiblesi" olarak nitelendirilen sanatkar Amasyalı Şeyh Hamdullah'tır. O, mushaf yazımında tek çeşit yazı kullanmış, sülüs ve nesih yazılarını yaygınlaştırmıştır. Ayrıca hüsn-i hatta Türk üslubunu başlatan kişi olarak da kabul edilir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Öğrencilerine; "Osmanlı Devleti XVII. yüzyıldan itibaren artan nakit para ihtiyacını hangi uygulama ile karşılamıştır?" şeklinde bir soru yönelten Selen Öğretmen'in alması gereken cevap iltizam sistemidir. İlk olarak Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde uygulanan bu sistem uzak bölgelerde vergi tahsilatını kolaylaştırma adına yapılmış daha sonraki zamanlarda nakit para ihtiyacının artması ile yaygınlaşmıştır. "İltizam" doğru cevabını yönelten Ali olmuştur. Diğer öğrencilerin verdikleri cevaplar ise sırasıyla;

- **Mukataa:** Geliri doğrudan doğruya devlet hazinesine giden topraklardır.
- **Timar:** I. Murat Dönemi'nden itibaren düzenli bir şekilde uygulanan bir sistemdir. Toprağın mülkiyeti devletin, kullanım hakkı köylünün, vergi tahsilatı ise timarlı sipahindir. Bu sistemde devlet adına hazineye para çıkmadan asker yetiştirilmiştir.
- **Pençik:** Fethedilen topraklardaki Hristiyan savaş esirlerinden 1/5'inin alınarak kendilerinden asker ve bürokrat olarak faydalanma adına Müslümanlaştırılmasıdır. Bu sistemde öncelik çok çocuklu ailelere ve gönüllü kimselere verilmiştir.
- **Yurtluk:** Geliri sınır boylarındaki askerlere verilen topraklardır. Bu uygulama ile sınır güvenliği sağlanmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

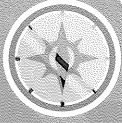
7. Soruda I. öncülde verilen "öşür" vergisi örfi vergi değildir.

Osmanlı Devleti'nde Vergiler		
Şer'i Vergiler	Örfi Vergiler	
• Öşür (Aşar) • Haraç • Cizye	• Adet-i Ağnam • Resm-i Çift • Çift-bozan • İспенç • Mücerred • Bennak • Avarız	• Bâc • Amediye • İhtisap Resmî • Arusâne • Cerime • Yave

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. IV. Mehmet Dönemi'nde Çolak Abdi Paşa tarafından inşasına başlanan (1685 yılında) ve I. Abdülhamit döneminde (1784 yılında) inşası biten Ağrı-Doğubayazıt'ta yer alan saray İshak Paşa Sarayı'dır. Geç Dönem Osmanlı mimari eserleri içinde yer almaktadır. Eserde Doğu ve Batı etkisi iç içedir. Barok ve Rokoko tarzı Avrupa etkisinin hissedildiği yapı dünyada kanalizasyon ve ısıtma sisteminin ilk kez kullanıldığı mimari eser olmasıyla da önem kazanmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nde IV. (Avcı) Mehmet Dönemi'nde sadrazamlık yapan Tarhuncu Ahmet Paşa'nın, yaptığı ıslahatlarda öncelik verdiği alan maliyedir. Tarhuncu Ahmet Paşa, bütçe açıklarını kapatabilmek için saray masraflarını kesme yoluna gitmiş fakat bu çabası hayatına mâl olmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nde 1826'da halk, esnaf, topraklı birlikleri ve ulema sınıfının da desteği ile ocak anlayışı terk edilmiş ve merkezî otorite güçlendirilerek yapılacak ıslahatların önündeki en büyük engel kaldırılmıştır. II. Mahmut Dönemi'nde gerçekleşen ve Osmanlı Devleti'nde ocak anlayışını sonlandıran bu gelişmeye Vaka-i Hayriye adı verilmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası Kanunuesasi'nin ilanıyla birlikte geçen "Meşrutî Yönetim" yani parlamentolu dönemle ilgili olarak; padişahın Mebusan Meclisini açma kapatma yetkisinin bulunması, kanun tekliflerinde padişahın onayının gerekmesi ve padişahın veto, sürgün, af ve idam yetkisinin bulunması doğru bilgiler arasında yer almaktadır. Ancak oluşan parlamentoda siyasi partiler yer almamış ve Mebusan Meclisinde sadece Türk halkı değil tüm Osmanlı tebaası temsil edilmiştir. Ayrıca bu dönemde Mebusan Meclisi hükûmete, hükûmet de padişaha karşı sorumlu olmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. 1878 Berlin Antlaşması ile Bosna-Hersek'in yönetiminin geçici olarak bırakıldığı Avusturya, Osmanlı Devleti'nde II. Meşrutiyet sürecinde siyasi tartışmaların olduğu bir dönemde Bosna-Hersek topraklarını ilhak ettiğini açıklamıştır. Osmanlı Devleti başlangıçta bu durumu kabul etmese de ilerleyen zamanda belli bir miktar tazminat alarak buranın yönetimini Avusturya'ya bırakmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Soruda özellikleri verilen gazete *İstikbal* gazetesidir. *İstikbal* gazetesi, Doğu Karadeniz'de Rum faaliyetlerini etkisiz kılmak ve Pontus Rum Devleti'nin kurulmasını önlemek amacıyla kurulan; aynı zamanda Erzurum Kongresi'nin toplanmasında yardımcıları olan Trabzon Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin görüş ve düşüncelerini halka yansıtmak için çıkardığı gazetedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. 20-22 Ekim 1919'da gerçekleşen Amasya Görüşmeleri'ne, Heyet-i Temsiliye adına Mustafa Kemal ile birlikte katılan kişiler Bekir Sami Bey ve Rauf Bey'dir. İstanbul Hükûmeti adına Salih Paşa'nın katıldığı Amasya Görüşmeleri, Sivas Kongresi'nden sonra Temsil Heyetinin İstanbul Hükûmetine karşı elde ettiği ilk siyasi zaferdir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. Erzurum Kongresi'nde yer alan; "Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı, saltanat ve hilafetin korunması için Kuvayimillîye'yi etkin ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır." hükmü ile ulus egemenliğine dayalı yönetime vurgu yapılmıştır. Ancak saltanat ve hilafet makamının korunacağına dair yargıya ver verilmesi ülkedeki ortamın saltanat ve hilafet makamının kaldırılma fikrine hazır olmamasından kaynaklanmaktadır. Saltanat ve hilafet makamının kaldırılma düşüncesinin dillendirilmesi o dönemde tepki çekebileceğinden dolayı bu fikir başlangıçta mücadelenin amacına ulaşabilmesi için gizli tutulmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. Bolşevik Devrimi'nin de etkisiyle Millî Mücadele yıllarında Anadolu'da kurulmuş olan ve Çerkez Ethem isyanıyla da ilişkilendirilen Birinci TBMM'deki siyasi düşünce grubu Yeşil Ordu'dur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

17. Soruda I. öncülde verilen "Londra Konferansı'nın toplanması", III. öncülde verilen "Moskova Antlaşması'nın imzalanması" ve IV. öncülde verilen "İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi" İkinci İnönü Savaşı'ndan önce yaşanan gelişmeler arasındadır. Hatta bu üç gelişme I. İnönü Zaferi'nin sonuçları arasında yer alır. Ancak Başkomutanlık Kanunu'nun çıkartılması Eskişehir-Kütahya yenilgisi üzerine Sakarya Meydan Muharebesi öncesinde gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

18. Millî Mücadele Dönemi'nde "Çiğiltepe Olayı" olarak bilinen ve Albay Reşat Bey'in intiharıyla sonuçlanan olay Büyük Taarruz'un devam ettiği süreçte yaşanmıştır. 27 Ağustos 1922 sabahı saat Mustafa Kemal, telefonda Reşat Bey'den Çiğiltepe'yi düşmandan kurtarma emrini vermiştir. Ancak yarım saat içinde burayı almayı planlayan Reşat Bey başarısız olunca intihar etmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

19. Soruda D seçeneğinde verilen Gökçeada, 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Barış Antlaşması'yla Türkiye'ye bırakılan adalardan biridir. Nitekim Lozan Barış Antlaşması'yla Türkiye'ye bırakılan adalar; Gökçeada, Bozcaada ve Tavşan adalarıdır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

20. Serbest Cumhuriyet Fırkasının kendini feshetmesinden sonra rejim karşıtları harekete geçmişlerdir. Cumhuriyet rejimine yönelik yaşanan bu ayaklanma 1930 yılında Menemen'de gerçekleşmiştir. Nakşibendi tarikatı mensubu Derviş Mehmet ve Laz İbrahim'in liderlik ettiği bu isyanda Asteğmen Kubilay şehit edilmiştir. Bu isyan hareketinde laik düzen hedef alınmış, cumhuriyet rejimi sonlandırılmak istenmiştir. Amaç saltanat ve hilafeti geri getirmek olmuş ve isyan bastırıldığında isyancılar Divan-ı Harp'te yargılanmışlardır. 1934'te çıkarılan Soyadı Kanunu'nun 1930'da çıkan Menemen İsyanı'nda etkisi olduğu savunulamaz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

21. Mustafa Kemal'in, "Uygarlık yolunda başarı yenileşmeye bağlıdır. Toplumsal hayatta bilim ve fen alanında başarı kazanmak için tek gelişme ve ilerleme yolu budur." sözü inkılapçılık ve laiklik ilkeleriyle bağlantılıdır. Nitekim inkılapçılık durağan olmayı değil sürekli dinamik olmayı, toplumdaki eski düzen yerine yeni çağdaş düzen getirilmesini öngörmüşken, laiklik akıl ve bilim ışığında ilerlemeyi hedefler. Devletçilik ilkesi ekonomi, kalkınma ve yatırım alanlarıyla ilgilidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

22. Atatürk Dönemi'nde açılan ve hakkında bilgi verilen banka Sümerbank'tır. Sümerbank, 1933'te sanayi kuruluşlarına kredi desteği sağlama ve bankacılık faaliyetlerinde bulunma amaçlı kurulmuştur. Tekstil, ayakkabı ve kâğıt gibi üretimlerle ilgili fabrikaları bünyesinde toplayan bu banka aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kamu yatırım bankası olma özelliğine sahiptir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

23. Yeni Türk Devleti'nde Türk kadınının ülke yönetimine katılma hakkını ilk kez elde ettiği tarih 1930 yılıdır. 1930 yılında Türk kadını belediye seçimlerine katılma, 1933 yılında muhtar ve aza seçimlerine katılma, 1934 yılında ise milletvekili seçme ve seçilme haklarını elde etmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

24. Atatürk Dönemi Türk dış politikasında; yabancı okullar (II), Bozkurt-Lotus olayı (III), Adana-Mersin Demir Yolu anlaşmazlığı, Osmanlı borçları meselesi, Vagon-Li Olayı, Hatay Sorunu gibi konular Fransa ile yaşanan sorunlar arasında yer alır. Irak sınırı (Musul Sorunu) ise İngiltere ile yaşanan bir sorundur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

25. Demokrat Parti Dönemi'nde yaşanan gelişmeler arasında; Atatürk'ü Koruma Kanunu'nun kabul edilmesi, Kırşehir'in ilçeğe dönüştürülmesi, Nevşehir ve Adıyaman illerinin oluşturulması, 6-7 Eylül olaylarının yaşanması, "On Birler Hareketi" adlı muhalefet kesiminin ortaya çıkması; Vakıfbank, Şekerbank, Türkiye Öğretmen Bankasının kurulması, Kore'ye asker gönderilmesi, IMF ile dış borç sözleşmesinin imzalanması, Halkevlerinin kapatılması, Köy Enstitülerinin kapatılması, Atatürk Üniversitesinin, Orta Doğu Teknik Üniversitesinin ve Ege Üniversitesinin açılması gösterilebilir. Ancak çift dereceli seçim sisteminden tek dereceli seçim sistemine geçilmesi İsmet İnönü Dönemi'nde gerçekleştirilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

26. 1948'de İsrail Devleti'nin kurulması ve sınırlarını genişletmeye başlamasıyla beraber Filistin'i kurtarmaya yönelik örgütler kurulmuştur. Bu örgütlerin içinde en önemlisi Yaser Arafat önderliğinde kurulan Filistin Kurtuluş Örgütüdür. (FKÖ) 1987 yılında ise FKÖ'nün yönlendirmesiyle intifada (harekete geçme) adı verilen ayaklanmalar başlatılmıştır. İsrail ve Filistin'in ilk kez bir araya gelmesi ise 1991 Madrid Konferansı'nda olmuş ve iki ülke arasında geçici Otonomi Antlaşması (OSLO-1) imzalanarak İsrail FKÖ'yü, FKÖ de İsrail'i tanımıştır. El-Kaide ise Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a askerî müdahalede bulunduğu dönemde 1988 yılında kurulan bir İslamî terör örgütüdür.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

27. 1979'da uzun menzilli nükleer silahların sınırlandırılmasına ilişkin imzalanan ancak SSCB'nin Afganistan'ı işgal etmesi nedeniyle ABD kongresi tarafından reddedilen antlaşma SALT II Antlaşması'dır. SALT I Antlaşması'nın tamamlayıcısı niteliğinde olan ve sorunların barışçı yollarla çözülmesi prensibine dayanan bu antlaşma SSCB'nin Afganistan'ı işgal etmesi üzerine yürürlüğe girmemiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

DENEME 14

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde “hükümdar”, aşağıdaki kavramların hangisiyle ifade edilmiştir?

A) Oguş B) Kün C) Bodun
D) Orun E) İlig

2. Türk-İslam devletlerinde sarayın her türlü işlerinden sorumlu olup hükümdar, hükümet ve halk arasındaki ilişkileri düzenleyen; elçilerin her türlü işleriyle ilgilenip padişah hizmetindeki saray görevlilerini denetleyen üst düzey devlet görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Müşrif B) Yuğruş
C) Emir-i Âlem D) Ulu Hacıp
E) Emir-i Arz

3. Türkiye Selçuklu Devleti'nin ilk başkenti olan İznik I. Kılıç Arslan Dönemi'nde Konya'ya taşınmıştır.

Bu duruma yol açan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Katvan Savaşı
B) I. Haçlı Seferi
C) Köseadağ Savaşı
D) Yassıçemen Savaşı
E) Baba İshak İsyanı

4. Osmanlı Devleti'nde “Yaya ve Müsellem” olarak adlandırılan ilk düzenli birlikler aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde oluşturulmuştur?

A) Osman Bey B) I. Murat
C) Orhan Bey D) Çelebi Mehmet
E) Yıldırım Bayezit

5. Fatih Sultan Mehmet'e sunduğu *Risaletü'l Fethiye* adlı eseri XIX. yüzyılda İstanbul Mühendishanesinde ders kitabı olarak okutulan, Ay'ın haritasını çıkaran ilk bilim insanı olarak NASA tarafından Ay'daki bir bölgeye adı verilen bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ali Kuşçu B) Piri Reis
C) Eşrefoğlu Rumî D) Matrakçı Nasuh
E) Takiyüddin Mehmet

6. Osmanlı Devleti'nde I. Murat Dönemi'nde kurulan Yeniçeri Ocağıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

A) Bektaşî geleneğine bağlı daimî askerler olup padişahın hizmetinde bulunmuşlardır.
B) İstanbul'da çıkan yangınları söndürmekle de görevlendirilmişlerdir.
C) Üç ayda bir aldıkları maaşlarla “cebelü” adı verilen atlı asker yetiştirmişlerdir.
D) Görev sürelerince evlenmeleri ve başka işlerle uğraşmaları yasaktır.
E) Sefer sırasında hükümdarı korumakla görevlidirler.

7. I. İhtisap Resmî: Damga, ölçü ve tartı gibi ticari işlemlerden alınan vergi türü
II. Mülazım: Medreselerde görev veya atama bekleyen aday görevli
III. Sübaşı: Kazaların asayiş ve güvenliğinden sorumlu kişi
IV. Derbent Teşkilatı: Geçit ve köprülerin güvenliğini sağlayan teşkilat
V. Mirî Arazi: Mülkiyeti şahıslara ait olan arazi
Osmanlı Devleti'ne dair yukarıdaki kavramlardan hangisinin açıklaması doğru değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Osmanlı Devleti'nde iltizam sistemi XVII. yüzyılda yaygınlaşarak tımar sisteminin yerini almıştır.

Buna göre;

- I. işsizlik,
- II. cebelü sayısı,
- III. köyden kente göç

durumlarından hangilerinde artış olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9. XVIII. yüzyıl başlarında üretim faaliyetlerinde insan ve hayvan gücünün yerini makine gücünün alması ile başlayan Sanayi Devrimi'nin aşağıdaki sonuçlarından hangisinin Osmanlı Devleti'nde doğrudan etki yarattığı savunulabilir?

- A) Seri üretimlerin başlaması
- B) İşçi sınıflarının doğması
- C) Ham madde ve pazar ihtiyacının oluşması
- D) Sendikal faaliyetlerin hızlanması
- E) Üretim maliyetlerinde düşüş yaşanması

10. Osmanlı Devleti'nin İngiltere'nin desteğini alma adına 1838'de imzaladığı, yabancı tüccarlara Osmanlı topraklarında iç ticarete katılabilme ve yerli ürün alıp satabilme haklarının verildiği, Osmanlı'nın ise tekel mallarının fiyatlarını belirleme haklarının kısıtlandığı antlaşma, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hünkâr İskeleyi Antlaşması
- B) Londra Boğazlar Sözleşmesi
- C) Küçük Kaynarca Antlaşması
- D) Balta Limanı Ticaret Antlaşması
- E) Aynalıkavak Tenkihnamesi

11. Yayımladığı bir ferman ile ithal kumaştan elbise yapılmasını yasaklayan, ordunun üniforma ve fes ihtiyacını karşılamak üzere Feshane Dokuma Fabrikasını açtırarak yerli tüccarları desteklemeye çalışan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Mahmut B) III. Selim
- C) Abdülmecit D) Abdülaziz
- E) II. Abdülhamit

12. XIX. yüzyılda Osmanlı kentleri değişmeye başlamış ve modern Avrupa kentleri örnek alınarak değişimler yaşanmıştır.

Buna göre Osmanlı kentlerinde;

- I. telefon,
- II. matbaa,
- III. tramvay

unsurlarından hangilerinin ilk kez XIX. yüzyılda kullanılmaya başlandığı savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

13. 1920'de Macaristan ile İtilaf Devletleri arasında imzalanan; Macaristan'ın Avusturya ile birleşmesinin engellenerek silahsızlanma ve savaş tazminatı ödemesine yönelik hükümler içeren antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paris B) Neuilly
- C) Brest-Litowsk D) St. Germain
- E) Trianon

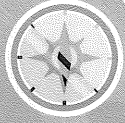
14. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin savunma cephelerinden biri olan, Mustafa Kemal'in rol aldığı ve merkez karargâhının "Kemal Yeri" olarak adlandırıldığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Irak B) Kafkas
- C) Çanakkale D) Hicaz-Yemen
- E) Suriye-Filistin

15. 28 Ocak 1920'de Osmanlı Mebusan Meclisinde kabul edilen Misakımillî Kararları ile ulusal sınırlarımız belirlenmiştir.

Misakımillî'ye göre ulusal sınırlar belirlenirken aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin imzalandığı sıradaki sınırlar kriter alınmıştır?

- A) Berlin B) Moskova C) Londra
- D) Mondros E) Sevr

DENEME 14

16. Sivas Kongresi, Erzurum Kongresi'ne göre daha az sayıda delegeyle toplanmıştır.

Böyle bir durumun yaşanmasında;

- I. güvenlik problemleri,
- II. maddi imkânsızlıklar,
- III. Damat Ferit Paşa Hükûmetinin istifa etmesi

unsurlarından hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. I. Londra Konferansı'nın toplanması
II. Başkomutanlık Kanunu'nun çıkartılması
III. II. TBMM'nin açılması
IV. İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi

Yukarıdakilerden hangileri Birinci İnönü Savaşı'nın sonuçları arasında yer alır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) I, III ve IV

18. Türkiye'nin Batum limanlarında gümrük vergisi ödemeden faydalanabileceğini, karşılığında Batum'un Gürcistan'a ait olduğunu kabul ettiği ve Türkiye'nin Kafkas sınırının kesin olarak çizildiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kars B) Gümrü C) Mudanya
D) Moskova E) Lozan

19. "Ben kimim?" adlı bir yarışma programında yarışmacının bilmesi gereken kişiye dair verilen bilgiler şu şekildedir:

- Balkan, Birinci Dünya ve Kurtuluş savaşlarında aktif görev almıştır.
- Millî Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı görevlerini üstlenmiştir.
- Mareşallik rütbesi ile ödüllendirilmiştir.

Yarışmacının kendisine verilen bilgiler doğrultusunda vereceği doğru cevap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rauf Orbay B) İsmet İnönü
C) Kâzım Karabekir D) Fevzi Çakmak
E) Mustafa Kemal

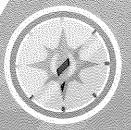
20. Yeni Türk Devleti'nde Türk tarihinin sadece Osmanlı tarihinden ibaret olmayıp daha eskilere dayandığını ispatlama adına çalışmalar yapılmıştır.

Buna göre;

- I. halkçılık,
- II. devletçilik,
- III. milliyetçilik

ilkelerinden hangileriyle açıklanan durum arasında bir ilişki kurulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

21. Yeni Türk Devleti'nde egemenliğin millete ait olduğu dile getirilmiş ve Avrupalı devletlerin saltanat makamını kullanarak devlet işlerine müdahalesini önlemek adına 1 Kasım 1922'de saltanat makamı kaldırılmıştır. Bu yasa ile ayrıca halifelik makamının devam etmesine ve bu makama Osmanlı hanedanından Abdülmecit Efendi'nin getirilmesine karar verilmiştir.

TBMM'nin saltanatı kaldırdığı gün halifelik makamına dokunmayıp yeni bir halife tayin etmesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Mustafa Kemal'in Abdülmecit Efendi ile fikir birliğine varması
- B) İngiltere'nin Vahdettin'in nüfuzundan yararlanmasına engel olunmak istenmesi
- C) Laik düzen yolunda saltanatın kaldırılmasının yeterli görülmesi
- D) I. TBMM'nin görev süresinin dolması ve Meclisin kapanması
- E) Halifelik makamının inkılapların önünde engel olarak görülmemesi

22. Aşağıdakilerden hangisi Yeni Türk Devleti'nde laik düşünce yapısını yerleştirme adına gerçekleştirilen çalışmalardan biridir?

- A) Türk Tarih Kurumunun açılması
- B) Çok partili demokratik hayata geçilmesi
- C) İzmir İktisat Kongresi'nin toplanması
- D) Kadınlara seçme seçilme hakkının verilmesi
- E) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması

23. 1935 yılında çıkarılan bir kanun ile cuma günü olan hafta tatili cumartesi öğleden sonra ve pazar günü olacak şekilde değiştirilmiş ve Avrupa ülkeleri ile tatil günlerinde birlik sağlanmıştır.

Bu gelişmeyle hedeflenen temel amacın aşağıdakilerden hangisi olduğu savunulabilir?

- A) Devletlerarası ilişkilerde yaşanan zorlukları ortadan kaldırmak
- B) Günlük hayatı düzene koyabilmek
- C) İşçilerin yaşam koşullarını iyileştirmek
- D) Ülke vatandaşları arasında eşitlik sağlamak
- E) Askere alma, tapu, miras işlerinde yaşanan sıkıntıları sonlandırmak

24. Aşağıdakilerden hangisi, İki Savaş Arası Dönem Türk dış politikasında yaşanan gelişmelerden biri değildir?

- A) Sadabat Paketi'nin oluşturulması
- B) Montrö Sözleşmesi'nin imzalanması
- C) Bağdat Paketi'nin kurulması
- D) Milletler Cemiyetine üye olunması
- E) Etabli sorununun çözülmesi

25. II. Dünya Savaşı öncesince çeşitli ülkelelerin iç ve dış politikalarına yön veren düşünceler ve bu düşüncelerin ortaya çıktığı devletlerin yer aldığı aşağıdaki seçeneklerden hangisinin siyasi bir amaç taşıdığı söylenemez?

- A) Hayat Sahası - Almanya
- B) Militarizm - Japonya
- C) Kolektifleştirme - Rusya
- D) Faşizm - İtalya
- E) Yatıştırma - İngiltere

26. 1965 yılı seçimlerinde iktidara gelerek 1960 İhtilali'nden sonra ilk tek parti hükümetini kuran fakat 12 Mart 1971 Askeri Muhtırası'ndan sonra görevinden istifa eden başbakan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Turgut Özal
- B) Nihat Erim
- C) Süleyman Demirel
- D) Bülent Ecevit
- E) Ragıp Gümüşpala

27. SSCB'nin dağılmasından sonra 21 Aralık 1991'de düzenlenen "Almatı Zirvesi" sonucunda siyasi ve ekonomik birlik amaçlı oluşturulan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağlantısızlar Grubu
- B) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı
- C) Türkiye Bilimler Akademisi
- D) Bağımsız Devletler Topluluğu
- E) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı

ÇÖZÜMLER

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde hükümdar, "İlig" kavramıyla ifade edilmiştir.

- **Oguş:** Aile.
- **Bodun:** Millet.
- **Orun:** Kurultay ve eğlencelerde oturma düzeni.
- **Kün:** Halk.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Türk-İslam devletlerinde hükümdar ve vezirden sonraki en büyük görevli olan Ulu Hacıp, gulam sistemine göre özel eğitimden geçen ve sarayın her türlü işlerinden sorumlu olup hükümdar, hükümet ve halk arasındaki ilişkileri düzenleyen özel bir birimdir. Elçilerin her türlü işleriyle ilgilenip padişah hizmetindeki saray görevlilerini denetleyen üst düzey devlet görevlisidir.

- **Müşrif:** Divan-ı İşrafin başkanıdır. Devletin idari ve mali işlerinin kontrolünü yapmıştır.
- **Emir-i Arz:** Türk-İslam devletlerinde ordunun ihtiyaçlarını sağlayan Divan-ı Arzın başkanıdır.
- **Yuğruş:** Karahanlılarda vezirlere verilen isimdir.
- **Emir-i Âlem:** Savaşlarda sancak ve bayrağı muhafaza eden saray görevlisidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Anadolu Selçuklu Devleti Kutalmışoğlu Süleyman Şah tarafından İznik merkez olmak üzere kurulmuştur. Ancak devletin başkenti I. Kılıç Arslan Dönemi'nde Konya'ya taşınmıştır. Böyle bir durumun yaşanmasına yol açan gelişme I. Haçlı Seferi'dir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. Osmanlı Beyliği'nin kuruluş yıllarında düzenli askerî birlikleri bulunmamış, gazilerden ve aşiret reislerinden yararlanılmıştır. Bu şekilde yapılan fetihler de uzun bir süreç sonucunda gerçekleşmiş, genellikle kısa süren savaşlar yapılmıştır. Bu sıkıntıları ortadan kaldırmak adına Osmanlı Devleti'nde "Yaya ve Müsellem" olarak adlandırılan ilk düzenli birlikler Orhan Bey Dönemi'nde oluşturulmuştur. Yaya ve atlı birliklerden oluşan bu düzenli ordudaki askerlerin asli görevi orduyu yol açmak, yol ve köprüleri onarmak, köprü kurmak ve gerektiğinde siper kazmaktır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Fatih Sultan Mehmet'in daveti üzerine Akkoyunlulardan ayrılarak İstanbul'a gelen Ali Kuşçu, Osmanlı medreselerinde matematik öğretimini başlatmış, Fatih Sultan Mehmet'e sunduğu *Risaletü'l-Fethiye* adlı eseri 19. yüzyılda İstanbul Mühendishanesinde ders kitabı olarak okutulmuştur. Eserde gök cisimlerinin dünyaya uzaklıkları anlatılmış ve bir de dünya haritasına yer verilmiştir. Ali Kuşçu, Ay'ın haritasını çıkaran ilk bilim insanı olarak tarihe geçmiştir. Bu çalışması nedeniyle NASA tarafından Ay'daki bir bölgeye adı verilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. I. Murat Dönemi'nde Edirne'de kurulan Yeniçeri Ocağı; Bektâşi geleneğine bağlı daimî askerler olup padişahın hizmetinde bulunmuş, sefer sırasında görevlendirilmiştir. İstanbul'da çıkan yangınların söndürülmesinde de etkili olan yeniçerilerin evlenmeleri ve başka işlerle uğraşmaları yasaklanmıştır. Üç ayda bir aldıkları maaş ise ulufe olarak adlandırılmış ve zaman içinde cülus bahşişi ve ulufe alabilmek için Osmanlı yönetimine müdahalelerde bulunmuşlardır. XVII. yüzyılda Yeniçeri Ocağı'nda anlayış değişikliği yaşanmış ve "Devlet, ocak içindir." düşüncesi hâkim olmuştur. II. Mahmut Dönemi'nde ise *Vak'a-i Hayriye* olarak tarihe geçen olayda Yeniçeri Ocağı kaldırılmıştır. Cebelü adlı asker beslemek durumunda olan kişiler ise timar sahipleridir.

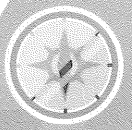
Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Soruda Osmanlı Devleti'ne dair açıklaması verilen kavramlardan E seçeneğindeki mirî arazinin açıklaması yanlıştır. Mirî arazi mülkiyeti şahıslara değil devlete ait olan arazidir. Mirî arazi; alınıp satılamaz, kiraya verilemez ve devredilemezdi. Sadece kullanımı hakkı miras bırakılabiliirdi. Bir anlamda kişiler bu topraklar üzerinde kiracı konumundaydı.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde Fatih Dönemi'nde timar toprağı dışında kalan alanlarda vergi toplama işini kolaylaştırmak için iltizam sistemi geliştirilmiştir. Zaman içinde devletin nakit para ihtiyacının artması sonucu sisteminin XVII. yüzyıldan itibaren yaygınlaştığı görülmüştür. Bu sistemde, dirlik topraklarının gelirlerinin tahsil edilmesi ve idare edilmesi hakkı açık artırma yoluyla satışa çıkarılmakta ve böylece vergi toplama işi kolaylaşmaktaydı. Ancak timar sisteminin bozulması ve iltizam sisteminin yaygınlaşması ile cebelü sayısında azalma olmuş, mültezimlerin halka baskı uygulaması nedeniyle kırsal kesimden kentlere göçlerin yaşanmasına ve büyük şehirlerde nüfusun ve işsizliğin artmasına neden olmuştur. Bu bağlamda taşrada timar sahibinin beslediği ve cebelü adı verilen asker sayısında artış olduğu savunulamaz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. Sanayi Devrimi XVIII. yüzyılda ilk olarak İngiltere'de başlayan ve zamanla diğer Avrupa ülkelerine de yayılan; üretim faaliyetlerinde insan ve hayvan gücünün yerini makine gücünün alması ile devam eden bir gelişmedir. Bu olayın ham madde ve pazar ihtiyacını ortaya çıkarması Osmanlı Devleti'nde yarattığı en büyük etki olmuştur. Nitekim Osmanlı Devleti zamanla Avrupa'nın ham madde ihtiyacını karşılayan bir açık pazar haline gelmiştir. Ekonomide yaşanan bu gerileme siyasi çöküşü de beraberinde getirecektir. Bunun dışında; lonca teşkilatının öneminin azalması, küçük atölye ve el tezgahlarının kapanması, ithalatın artması, Osmanlı parasının değerinin düşmesi ve ekonomik açıdan Avrupa'ya bağlılığın artması da diğer sonuçlar arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nin İngiltere'nin desteğini alma adına 1838'de imzaladığı, yabancı tüccarlara Osmanlı topraklarında iç ticarete katılabilme ve yerli ürün alıp satabilme haklarının verildiği, Osmanlı'nın ise tekel mallarının fiyatlarını belirleme haklarının kısıtlandığı, Avrupa'dan gelen mallara istediği oranda gümrük vergisi koyabilme hakkını da kaybettiği antlaşma 1838'de imzalanan Balta Limanı Ticaret Antlaşması'dır. Bu antlaşmaya göre İngiltere Osmanlı Devleti'nde iç ticarete katılabilecek, rüsumatı dahiliye isimli iç gümrük vergisinden muaf olacak ve gümrük vergisi oranları ithalatta %5, ihracatta %12 olacaktır. Bu antlaşma ile Osmanlı Devleti Avrupa'nın açık pazarı haline getirilmiş ve yarı sömürge durumuna düşürülmüştür.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. II. Mahmut, Osmanlı ekonomisini güçlendirmeye çalışarak kapitülasyonların etkisini kırmayı amaçlamıştır. Bu sebeple yerli malı kullanılmasını ve ithal kumaşlardan elbise yapılmasını yasaklayan bir ferman yayınlamıştır. Ordunun üniforma ve fes ihtiyaçlarını karşılayabilmek için de Feshane'de bir dokuma fabrikası açmıştır ve yerli sanayiye geliştirmeye çalışmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. XIX. yüzyılda Osmanlı kentleri değişmeye başlamış ve modern Avrupa kentleri örnek alınarak değişimler yaşanmıştır. Bu dönemden itibaren kent yaşamında telefon, telgraf, tren, buharlı vapur, tramvay gibi iletişim ve ulaşım araçları kullanılmıştır. Matbaa ise Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyıl öncesinde kullanılmaya başlanmış ve ilk Türk matbaası da Lale Devri olarak anılan dönemde İstanbul'da açılmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. 4 Haziran 1920 tarihinde Macaristan ile İtilaf Devletleri arasında imzalanan ve Macaristan'ın Avusturya ile birleşmesinin yasaklanarak silahsızlanma ve savaş tazminatı ödemesine yönelik hükümler içeren antlaşma Trianon Antlaşması'dır. Bu antlaşma ile Macaristan Bosna-Hersek'i Yugoslavya'ya, Presburg bölgesini Çekoslovakya'ya bırakmış ve askeri kısıtlamalar altına girmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin savunma cephelerinden biri olan, Mustafa Kemal'in rol aldığı ve merkez karargâhın "Kemal Yeri" olarak adlandırıldığı cephe Çanakkale Cephesi'dir. Ordugâhı kurduğu yere "Kemal Yeri" adı verilen Mustafa Kemal Conkbayırı'nda emrindeki 57. Piyade Alayı'na: "Ben size taarruz emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum. Biz ölünceye kadar geçecek zaman zarfında yerimize başka kuvvetler ve kumandanlar geçecektir." emrini vermiş ve bir anlamda savaşın kaderini belirlemiştir. Ayrıca Çanakkale Cephesi, Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin askeri başarı sağladığı tek cephedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. 28 Ocak 1920'de Osmanlı Mebusan Meclisinde kabul edilen Misakımillî kararları ile ulusal sınırlarımız belirlenmiştir. Misakımillî'ye göre ulusal sınırlar belirlenirken Mondros Mütarekesi'nin imzalandığı sıradaki sınırlar kriter alınmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. 4-11 Eylül 1919 tarihleri arasında toplanan Sivas Kongresi'ne, Erzurum Kongresi'ne göre daha az sayıda delege katılmıştır. Böyle bir durumun yaşanmasında; güvenlik problemleri, maddi imkân-sızlıklar, aynı dönemde Batı Anadolu'da da kongrelerin toplanması ve bazı bölgelerin işgal altında bulunması etkili olmuştur. Damat Ferit Hükûmetinin istifa etmesi ise Sivas Kongresi sonrasında yaşanan bir gelişme olup bahsedilen durumun nedenleri arasında gösterilemez.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

17. TBMM tarafından kurulan düzenli ordunun askerî alanda kazandığı ilk zafer olan I. İnönü Muharebesi, verilen öncüllerden Londra konferansının toplanması (I) ve İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi (IV) gelişmelerine temel oluşturmuştur. Başkomutanlık Kanunu'nun çıkarılması Kütahya-Eskişehir Savaşları'ndan sonra, II. TBMM'nin açılması ise Meclisin çalışma süresinin dolması ve Kurtuluş Savaşı sürecinde yıpranması sonucu gerçekleşmiştir. I. İnönü Savaşı'nın diğer sonuçları arasında; Moskova Dostluk ve Kardeşlik Antlaşması'nın imzalanması, Afganistan ile Dostluk Antlaşması'nın imzalanması ve Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun çıkartılması vardır. Ayrıca bu savaşta Yunan kuvvetlerine karşı elde ettiği başarılarından dolayı, İsmet Paşa'nın rütbesi albaylıktan generalliğe yükseltilmiş, halkın TBMM'ye olan güveni ve düzenli orduya katılım artmış, aske-re alım işlemleri hızlanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

18. Yeni Türk Devleti'nin doğu sınırı ilk kez Gümrü Antlaşması ile şekillense de Rusya'nın Ermenistan'ı işgali ile bu antlaşma yürürlüğe girmemiş, doğu sınırı 1921 Moskova Dostluk ve Kardeşlik Antlaşması ile ilk kez resmîyet kazanmıştır. Türkiye'nin Batum limanlarında gümrük vergisi ödemeden faydalana-bileceğini ve karşılığında Batum'un Gürcistan'a ait olduğunu kabul ettiği ve Türkiye'nin Kafkas sınırının kesin olarak çizildiği antlaşma ise TBMM ile Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan arasında 13 Ekim 1921 tarihinde imzalanan Kars Antlaşması'dır. Bu antlaşmayı TBMM Heyeti adına Kâzım Karabekir imzalamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

19. Balkan, I. Dünya ve Kurtuluş savaşlarında aktif görev alan, Osmanlı Devleti'nde Genelkurmay Başkanlığı ve Harbiye Nazırlığı, Millî Mücadele Dönemi'nde ise Millî Savunma Bakanlığı yapan kişi Fevzi Çakmak'tır. Büyük Taarruz'dan sonra mareşallik rütbesiyle ödüllendirilmiş ve Mustafa Kemal dışında bu rütbeye yükseltilen tek kişi olmuştur. "Ben kimim?" adlı yarışmada verilen bilgiler ışığında yarışmacının vereceği doğru cevap Fevzi Çakmak'tır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

20. Yeni Türk Devleti'nde Türk tarihinin sadece Osmanlı tarihinden ibaret olmayıp daha eskilere dayandığını ispatlama adına çalışmalar yapılması milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir. Bu gelişmelerin halkçılık ve devletçilik ilkeleri ile doğrudan bir ilişkisi yoktur. Halkçılık eşitliği ve toplumun çıkarlarını öngören bir anlayışı benimserken devletçilik ekonomi, yatırım ve kalkınmayla ilgilidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. Yeni Türk Devleti'nde 1 Kasım 1922'de çıkartılan yasa ile saltanat makamı kaldırılmıştır. Bu yasa ile halifelik makamının devam etmesine ve bu makama Osmanlı hanedanından Abdülmecit Efendi'nin getirilmesine karar verilmiştir. TBMM'nin saltanatı kaldırdığı gün halifelik makamına dokunulmaması ve yeni bir halife tayin etmesiyle amaçladığı durum; içinde bulunulan sürecin halifelik makamının kaldırılmasına uygun olmaması ve İngiltere'nin kendisine sığınan Vahdettin'in halifelik nüfuzundan yararlanmasına engel olmaktır. Osmanlı hükümdarlarının aynı zamanda İslam halifesi olmasından dolayı TBMM Hükûmeti saltanatına son verilen Vahdettin'in halifelik yetkilerini de alarak Osmanlı hanedanından Abdülmecit Efendi'ye devretmiştir. Bu gelişme, var olan durumun İngiltere tarafından kullanılmasını önlemek amaçlı gerçekleştirilmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

22. Yeni Türk Devleti'nde laik düşünce yapısını yerleştirme adına gerçekleştirilen çalışmalar arasında;

- Saltanatın kaldırılması
- Halifeliğin kaldırılması
- Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması
- Şeriye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması
- Medreselerin kapatılması
- Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- Şapka Kanunu'nun çıkarılması
- Türk Medeni Kanunu'nun kabulü
- Dinî içerikli unvan ve lakapların kaldırılması gösterilebilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

23. 1935 yılında çıkarılan bir kanun ile cuma günü olan hafta tatili cumartesi öğleden sonra ve pazar günü olacak şekilde değiştirilmiş ve Avrupa ülkeleri ile tatil günlerinde birlik sağlanmıştır. Bu inkılapta amaç devletlerarası ilişkilerde yaşanan zorlukları ve karışıklıkları ortadan kaldırılmaktır. Ayrıca bu doğrultuda ölçü birimlerinde ve takvim alanında da değişiklikler yapılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. İki Savaş Arası Dönem, 1918-1939 yılları arası dönemi kapsamaktadır. Bu bağlamda soruda C seçeneğinde verilen Bağdat Paktı, 24 Şubat 1955'te Türkiye ile Irak öncülüğünde kurulan ancak 1959'da Irak'ın çekilmesiyle "CENTO" adını alan örgüttür. Öte yandan; Milletler Cemiyetine üye olunması 1932'de, Montrö Sözleşmesi'nin imzalanması 1936'da, Sadabat Paktı'nın oluşturulması 1937'de, Etabli sorununun çözülmesi ise 1930'da gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

25. Rusya'da iktidara gelen Stalin, Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nı uygulamaya koymuş, gerçekleştireceği tarım devriminde köylülerin küçük toprakları büyük çiftlikler şeklinde birleştirilerek Kolektifleştirme politikası oluşturulmuştur. Kolektifleştirme sistemi ekonomi alanında gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda siyasi değil ekonomik alanda geliştirilen bir politika olmuştur.

Hayat Sahası, Almanların yayılmacılığını tanımlamaktadır.

Militarizm, Japon milliyetçiliği ve faşizmi olarak tanımlanmaktadır. Bu politika kısaca "Asya Asyalıdır." şeklinde ifade edilmiştir.

Faşizm, İtalya'da Mussolini liderliğinde yükselen faşist partisinin izlediği yayılcı siyasettir.

Yatıştırma Politikası, II. Dünya Savaşı öncesinde İngiltere tarafından yeni bir savaş ortamını engelleme amaçlı bir diplomasiydi.

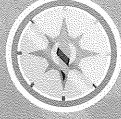
Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

26. 1965 yılı seçimlerinden sonra iktidara gelerek 1960 İhtilali'nden sonra ilk tek parti hükümetini kuran, fakat 12 Mart 1971 Askerî Muhtırası'ndan sonra görevinden istifa eden başbakan Süleyman Demirel'dir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

27. SSCB'nin dağılmasından sonra, 21 Aralık 1991'de Kazakistan'ın eski başkenti Almatı'da düzenlenen "Almatı Zirvesi" sonucunda siyasi ve ekonomik birlik amaçlı oluşturulan teşkilat Bağımsız Devletler Topluluğudur. (BDT)

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinin siyasi ve sosyal yapısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Devlet ve ülke işlerinin yürütüldüğü meclise "kurultay" adı verilmiştir.
- B) "İlig" olarak adlandırılan hükümdarlar belli bir soydan gelirlerdi.
- C) Toplum ve devlet işlerinin düzenlenmesinde töre son derece etkili olmuştur.
- D) Boylar birliğinin karşılığı olarak "urug" kavramı kullanılmıştır.
- E) Toylarda uygulanan oturma düzenine "orun" adı verilmiştir.

2. Abbasi halifesinin İslamiyet'i öğretmek için 912 yılında bir heyet gönderdiği ve Almış Han Zamanı'nda İslamiyet'i ilk kez devlet dini olarak kabul eden Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akhunlar
- B) Kıpçaklar
- C) İtil Bulgarları
- D) Karahanlılar
- E) Karluklar

3. Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah'ın ölümünden sonra 1092-1118 yılları arasında yaşanan "Fetret Dönemi", aşağıdakilerden hangisinin tahta çıkmasıyla sona ermiştir?

- A) Sencer
- B) Mahmut
- C) Berkjaruk
- D) Muhammet Tapar
- E) Kutalmış

4. Osmanlı Devleti'nde yönetimin teokratik yapısını güçlendiren, "Mekke ve Medine'nin Hizmetkârı" unvanıyla da anılan ve hazinenin kapısında mührü bulunan padişah aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Murat
- B) I. Selim
- C) I. Süleyman
- D) II. Mehmet
- E) I. Bayezid

5. I. Çiftbozan: Toprağını iki yıl üst üste ekmeden köylüden alınan vergi türü
II. İcazename: Medreselerde veya loncalarda kademe geçişinde verilen belge
III. Muhtesip: Çarşı ve pazarlarda esnafı, ticari faaliyetleri denetleyen kişi
IV. Fiskalizm: Devletin hazine gelirlerinin artırılması politikası
V. Müzehhip: Minyatür sanatçılarına verilen ad

Osmanlı Devleti'ne dair yukarıdaki kavramlardan hangisinin açıklaması doğru değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

Bilim Adanı	Çalışma Alanı
Taküyiddin Mehmet	•
Ali Kuşçu	•
Sabuncuoğlu Şerafettin	•
Ebussuûd Efendi	•

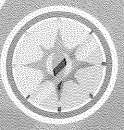
Osmanlı Devleti'nde bilim adamları ve ilgilendikleri alanların eşleştirileceği tabloda doğru bir eşleştirilme yapılması durumunda aşağıdaki seçeneklerden hangisi dışarıda kalır?

- A) Tıp B) Müzik C) Matematik
D) Astronomi E) Hukuk

7. Osmanlı Devleti'nde mülkiyeti devlete ait olan dirlik toprakları, ekonomiye üretimin sürekliliğinin sağlanması konusunda yaptığı katkının yanında ordu için asker yetiştirmede de etkili olmuştur.

Osmanlı Devleti'nde "sahib-i arz" denilen ve dirlik toprakları işleten kişilerin beslemek zorunda oldukları atlı askerlere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cebelü B) Cerahor C) Müsellem
D) Silahtar E) Akıncı

8. I. I. Murat
II. Fatih Sultan Mehmet
III. Kanuni Sultan Süleyman
Yukarıdaki Osmanlı padişahlarından hangileri Türk veraset anlayışında değişikliğe gitmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. "Suhi Dilara" makamını bulan, aynı zamanda bestekâr olan yenilikçi Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Mahmut B) Abdülmecit
C) Abdülaziz D) III. Selim
E) II. Abdülhamit

10. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'ndeki milliyetçilik hareketlerine destek veren Fransa;

I. Mısır,
II. Tunus,
III. Cezayir

bölgelerinden hangilerini ele geçirmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. Dersinde öğrencilerine "Nene Hatun" ve "Gazi Osman Paşa"nın fotoğraflarını gösteren Hakan Öğretmen, Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda aşağıdaki devletlerden hangisine karşı verdiği mücadeleye ilişkin bir anlatım yapmıştır?

A) Almanya B) İtalya C) İngiltere
D) Fransa E) Rusya

12. II. Abdülhamit'e, Serez'den İstanbul'a doğru bir ordunun yürüyeceği şeklinde telgraf çekilmesi ve İngiltere ile Rusya arasında Reval Görüşmeleri'nin gerçekleşmesi üzerine ortaya çıkan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) İkinci Meşrutiyet'in ilan edilmesi
B) 31 Mart İsyanı'nın çıkması
C) Kuleli Olayı'nın gerçekleşmesi
D) Muharrem Kararnamesi'nin yayımlanması
E) Bâb-ı Âli Baskını'nın patlak vermesi

13. II. Balkan Savaşı'nda Çatalca Birlikleri Kurmay Başkanı olarak görev yapan ve "Edirne Fatihi" unvanıyla adlandırılan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

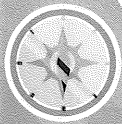
A) Rauf Orbay B) Refet Bele
C) Enver Paşa D) Ali Fuat Paşa
E) Kâzım Karabekir

14. Birinci Dünya Savaşı öncesinde Fransa'nın etkinliğini kırmayı amaçlayan ve 1870 Sedan Savaşı ile Alsace-Lorraine bölgesini ele geçirip ulusal birliğini tamamlayan ülke aşağıdakilerden hangisidir?

A) İtalya B) Almanya
C) Avusturya D) İspanya
E) Yunanistan

15. 1919-1920 yılları arasında toplam beş kez toplanan, Yunanlılara karşı mücadele etme ve Kuvayimillîye'yi güçlendirme kararları alınan; ayrıca Batı Cephesi'nin oluşturulmasında büyük paya sahip olan kongre aşağıdakilerden hangisidir?

A) Afyon B) Sivas C) Erzurum
D) Edirne E) Balıkesir

DENEME 15

16. I. Erzurum Kongresi
II. Amasya Genelgesi
III. Misakımillî Kararları

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinde azınlıklara siyasi egemenliği ve sosyal dengeyi bozacak imtiyazlar verilmemesini öngören bir hüküm yer almıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

17. Gümrü Antlaşması sonrasında Ardahan ve Batum'un ülke sınırlarına geri iadesinin istenmesi üzerine yaşanan sorunun çözümü için elçi Midivani'yi Ankara'ya göndererek Yeni Türk Devleti'nde elçilik açan ilk devlet, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransa B) Afganistan
C) Ermenistan D) Bulgaristan
E) Gürcistan

18. Yakup Kadri Karaosmanoğlu tarafından kaleme alınan; İstanbul'un İtilaf güçlerince işgali ve İstanbul'un bu işgaller karşısındaki tutumunu, halkın işgallere karşı sessiz kalış veya kabullenmeme durumlarının anlatıldığı ünlü eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Küçük Ağa*
B) *Sodom ve Gomora*
C) *Ateş ve Güneş*
D) *Cehennem Değirmeni*
E) *Esir Şehrin İnsanları*

19. Yeni Türk Devleti'nde özel girişimde sermaye birikimi ve gerekli kadroların yeterli olmamasına bağlı olarak 1927 yılında çıkarılan Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun başarısız olması aşağıdaki ilkelerden hangisini gerekli hâle getirmiştir?

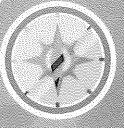
- A) Halkçılık B) Devletçilik
C) Milliyetçilik D) Laiklik
E) Cumhuriyetçilik

20. I. İcra Vekilleri Heyeti Başkanı Ali Fethi Okyar'ın istifa etmesiyle ortaya çıkan ve "Ekim Bunalımı" olarak da anılan hükûmet kurma krizi, aşağıdakilerden hangisiyle çözüme kavuşmuştur?

- A) Halifeliğin kaldırılması
B) Saltanatın kaldırılması
C) Halk Fırkasının kurulması
D) Cumhuriyet'in ilanı
E) Halkçılık Beyannamesinin yayımlanması

21. 1926'da Türkiye'deki yabancı okullarda Türkçe, tarih ve coğrafya derslerinin Türk öğretmenler tarafından Türkçe okutulması ve bu okulların Türk müfettişler tarafından denetlenmesi, aşağıdakilerden hangisi doğrultusunda gerçekleştirilmiştir?

- A) Türk Tarih Tezi'nin ortaya konulması
B) Kapitülasyonların kaldırılması
C) Türk Dili Tetkik Cemiyetinin kurulması
D) Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinin açılması
E) Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi

22. Atatürk Dönemi'nde en uzun süre Meclis Başkanlığı görevinde bulunan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Fethi Okyar
- B) Abdülhalik Renda
- C) Kâzım Özalp
- D) İsmet İnönü
- E) Yusuf Kemal Tengirşenk

23. Mustafa Kemal'in başkumandanlığında gerçekleştirilen Başkomutanlık Meydan Muharebesi'ni anmak için ilk kez 1924 yılında kutlanan, 1926 yılında ise resmîleşen bayram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zafer Bayramı
- B) Dil Bayramı
- C) Gençlik ve Spor Bayramı
- D) Cumhuriyet Bayramı
- E) Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

24. Türkiye Cumhuriyeti, 1929 Dünya Ekonomik Krizi'nin etkisiyle çoğunluğu Fransa'ya ait olan borçların yeniden yapılandırılması için aşağıdakilerden hangisini dayanak göstermiştir?

- A) Dawes Planı
- B) Wilson İlkeleri
- C) Marshall Planı
- D) Hoover Moratoryumu
- E) Monroe Doktrini

25. 1965 Seçimleri'ne "Ortanın Solu" sloganı ile girerek CHP'nin bürokratik görünümünü değiştirip halkla bütünleşmeyi sağlamaya çalışan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmet İnönü
- B) Turgut Özal
- C) Nuri Demirağ
- D) Adnan Menderes
- E) Süleyman Demirel

26. Dersinde öğrencilerine; "Biraz düşünün... Ruslar Türk ülkelerini işgal etmeye başlamış, bağımsızlık hareketlerini engelliyor. Rus harita ve kitaplarında 'Türkistan' isminin kullanımı yasaklanmış. Edebiyatta millî ruhu konu edinen eserler de yasaklanıyor ve millî duygular yok edilmeye çalışılıyor. Türkiye ile kültürel bağlar koparılmaya çalışılıyor ve sonucunda Rus Kiril harfleriyle karışık Latin harf sistemlerine geçiyorsunuz... Böylesi durumda ne yapardınız? Bağımsızlığınız için çabalar mıydınız?" şeklinde bir soru yönelten Songül Öğretmen'in, aşağıda verilen gelişmelerden hangisinin nedenlerine vurgu yaptığı savunulabilir?

- A) Kadife Devrim
- B) Turuncu Devrim
- C) Barbarossa Harekâtı
- D) Baas Hareketi
- E) Basmacı Hareketi

27. Avrupa Birliği'nin temelleri 1951 yılında kurulan Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğuna dayanmaktadır. Topluluk zamanla yeni üyelerin katılımı ile hem boyut olarak hem de yeni görev ve sorumluluk alanları bakımından büyümüştür.

Avrupa Birliği'ne giden süreçte imzalanan;

- I. Roma,
- II. Paris,
- III. Maastricht

antlaşmalarının kronolojik sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - II - III
- B) I - III - II
- C) II - I - III
- D) II - III - I
- E) III - II - I

ÇÖZÜMLER

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinin siyasi ve sosyal yapısıyla ilgili olarak soruda D seçeneğinde verilen bilgi yanlıştır. Boylar birliğinin karşılığı olarak "urug" kavramı değil millet anlamına gelen "bodun" kavramı kullanılmıştır. Urug kavramı "soy, sülale" anlamına gelmektedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Abbasi halifesinin İslamiyet'i öğretmek için 912'de bir heyet gönderdiği ve Almış Han Zamanı'nda İslamiyet'i ilk kez devlet dini olarak kabul eden Türk devleti İtil Bulgarlarıdır. İtil Bulgarları, Hârizm ve İran'dan ticaret yapmak için ülkeye gelen Müslüman tüccarların faaliyetleri sonucu Müslüman olmaya başladılar. Halife Muktedir-Billâh'a elçi gönderen Almış Han, İslamiyet'i kabul etmek arzusunda olduğunu belirterek ülkesine din adamları gönderilmesini istedi. Bunun üzerine halife meşhur seyyah İbn Fadlan'ın danışman ve kâtip olarak bulunduğu bir heyeti Bulgar ülkesine yolladı. Hanın resmen İslamiyet'i kabul etmesiyle Abbasi hilâfetine tabi Müslüman bir devlet haline gelen İtil Bulgar Devleti bu tarihten sonra İslam dininin Doğu Avrupa'daki temsilcisi oldu.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah'ın ölümünden sonra 1092-1118 yılları arasında yaşanan "Fetret Dönemi" Sencer'in tahta çıkmasıyla sona ermiştir. Sultan Sencer, 1118-1157 yılları arasında hükümdarlık yapmış olan Büyük Selçuklu Devleti'nin son sultanıdır. Bu dönemde Karahitaylarla yapılan 1141 Katvan Savaşı sonrası devlet yıkılma sürecine girmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde yönetimin teokratik yapısını güçlendiren, "Mekke ve Medine'nin Hizmetkârı" unvanıyla da anılan ve hazinenin kapısında mührü bulunan padişah I. (Yavuz Sultan) Selim'dir. I. Selim, 1517 Ridaniye Savaşı sonrası Memlûklere kesin olarak son vermiş ve Mısır'ı fethetmiştir. Bunun sonucunda halifelik makamı Osmanlı Devleti'ne geçerek yönetimin teokratik yapısı güçlenmiş, I. Selim ilk Osmanlı halifesi olmuştur. Osmanlı Devleti'nde hazineyi ağzına kadar altınla doldurmuş ve kendisinden sonra her kim hazineyi ondan daha fazla altınla doldurur ise hazinede o kişinin mührü olmasını vasiyet etmiştir. Ancak böyle bir durum yaşanmadığı için Osmanlı hazinesinin kapısında devlet yıkılana dek sadece I. Selim'in mührü yer almıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Soruda E seçeneğinde verilen "Müzehhip" kavramının açıklaması doğru değildir. Müzehhip, kitaplara yapılan yıldızlama işlemi olan tezhip sanatıyla ilgilenen sanatçılara verilen isimdir. Öte yandan minyatür sanatçılarına nakkaş veya musavver adı verilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde bilim adamları ve ilgilendikleri alanlarla ilgili olarak tabloda doğru bir eşleştirilme yapıldığına;

Bilim Adamı	Çalışma Alanı
Takûyiddin Mehmet	Astronomi
Ali Kuşçu	Matematik
Sabuncuoğlu Şerafettin	Tıp
Ebussuûd Efendi	Hukuk

Bu eşleştirmeye göre B seçeneğinde yer alan müzik alanı dışarıda kalır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde mülkiyeti devlete ait olan mirî arazinin bölümlerinden dirlik arazi; kendi içinde has, zeamet ve timar topraklarına ayrılmıştır. Üretimin sürekliliğinin sağlanmasında ekonomiye yaptığı katkının yanında Osmanlı ordusu için asker yetiştirmede de etkili olmuştur. "Sahib-i arz" adı verilen timar sahiplerinin beslemek zorunda bulundukları askere "cebelü" adı verilmiştir.

- **Müsellem:** Ordu önünde yol açıp köprü kuran eyalet askeridir.
- **Cerahor:** Ordunun geçeceği yerde yol açıp siper kazan Hristiyan askerlerdir.
- **Akıncı:** Ordunun keşif hizmetini gören hafif süvari askerleridir.
- **Silahtar:** Kapıkulu Ocağında süvari birlikleri içinde yer alan ve savaş sırasında padişahın çadırı ve padişahı korumakla görevli birliklerdir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde Osman Bey ve Orhan Bey dönemlerinde geleneksel veraset anlayışı hâkimdi. Buna göre "ülke hanedanın ortak malı" idi. Veraset anlayışı süreç içerisinde sırasıyla; I. Murat Dönemi'nde "ülke padişah ve oğullarınıdır.", Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde "ülke sadece padişahındır." ve son olarak I. Ahmet Dönemi'nde "Ekber ve Erşed" sistemi getirilerek tahta en yaşlı ve en olgun kimsenin geçmesi şeklinde değişmiştir. Kanuni Sultan Süleyman Türk veraset anlayışında bir değişikliğe gitmemiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nde "Suzi Dilara" makamını bulan, aynı zamanda bestekâr olan yenilikçi padişahı III. Selim'dir. Dönemine "Nizam-ı Cedid" adı verilen III. Selim ilk kez planlı ve radikal ıslahat eğilimi olan padişahtır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. Yedi Yıl Savaşları'ndan sonra yönünü Akdeniz'e çeviren Fransa'nın Mısır'ı işgali başarısızlıkla sonuçlanmışsa da Akdeniz'e hâkim olma politikasını sürdürmüş ve XIX. yüzyılda Cezayir, Fas ve Tunus'u ele geçirmiştir. Mısır ise 1882'de İngiltere tarafından işgal edilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1877-1878 yılında yaşanan askeri mücadele tarihe "93 Harbi" olarak geçmiştir. Doğu Anadolu'da ilerleyen Ermenilerin Erzurum Aziziye Tabyası'na kadar ilerlemeleri sonrası durumu haber alan halk tepki göstermiş ve işgali önlemeye çalışmıştır. Nene Hatun da bebeğini evde bırakarak yöre halkına katılmış ve gerek cephane taşıyarak gerekse yaralı askerlere hemşirelik yaparak mücadelesine devam etmiştir. 93 Harbi'ni Osmanlı Devleti büyük bir yenilgi alarak kaybetse de Nene Hatun ve "Plevne Kahramanı" Gazi Osman Paşa Ruslara karşı mücadeleye vermişlerdir. Gazi Osman Paşa Plevne'de Ruslara karşı başarılı mücadeleler verirken gereken desteğin gelmemesi ve Rus ordusunda güçlü silahların bulunması ile Plevne kaybedilmiş ve Gazi Osman Paşa Ruslara esir düşmüştür. Dersinde öğrencilerine *Nene Hatun* ve *Gazi Osman Paşa*'nın fotoğraflarını gösteren Hakan Öğretmen, Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda Rusya'ya karşı verdiği 93 Harbi'ne ilişkin bir anlatım yapmıştır.

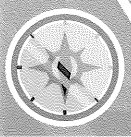
Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. II. Abdülhamit'e, Serez'den İstanbul'a doğru bir ordunun yürüyeceği şeklinde telgraf çekilmesi ve İngiltere ile Rusya arasında Reval Görüşmeleri'nin gerçekleşmesi üzerine ortaya çıkan gelişme II. Meşrutiyet'in ilanıdır. II. Abdülhamit'in 93 Harbi'ni bahane göstererek Kanunuesası'yi yürürlükten kaldırması ve Mebusan Meclisini dağıtarak meşrutiyet yürütmesine son vermesi ile başlayan 30 yıllık baskı ve sansür dönemi "İstibdat Dönemi" olarak tanımlanmaktadır. Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek ve Avrupalı devletlerin Osmanlı üzerindeki baskı kurmalarını engellemek için meşrutiyet rejiminin tekrar ilan edilmesini sağlayan güç İttihat ve Terakki Cemiyeti olmuştur. Bu sebeple İttihat ve Terakki Cemiyetine üye olan subayların meşrutiyetin tekrar ilan edilmesini istemesi, halkın ve ordunun isyan edeceğinin düşünülmesi, II. Abdülhamit'e Serez'den İstanbul'a doğru bir ordunun yürüyeceği şeklinde telgraf çekilmesi gibi gelişmeler II. Abdülhamit'i hükümdarlığının sonlanacağı düşüncesine sevk etmiştir. İngiltere ve Rusya arasında gerçekleşen Reval Görüşmeleri'nin de etkisi ile II. Meşrutiyet 24 Temmuz 1908'de tekrar ilan edilmiş ve İstibdat Dönemi son bulmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. II. Balkan Savaşı'nda "Edirne Fatihi" unvanıyla Çatalca Birlikleri Kurmay Başkanı olarak görev yapan komutan Enver Paşa'dır. Edirne alınarak bağımsız bir Türk devleti kurulmuşsa da bu devlet uzun ömürlü olmamıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

DENEME 15

14. Kömür ve demir yatakları bakımından zengin bir bölge olan Alsace-Lorraine Bölgesi, Fransa ve Almanya arasında birçok kez çatışma yaşanmasında sebep olmuştur. Almanya 1870 yılında Sedan Savaşı ile Alsace-Lorraine'i ele geçirmiş ve ulusal birliğini tamamlamıştır. Bu bölge üzerindeki hâkimiyet mücadelesi Birinci Dünya Savaşı'nda Almanya ile Fransa arasında çatışmaların yaşanmasına neden olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. 1919-1920 yılları arasında Hacim Muhittin Bey'in başkanlığında toplam beş kez toplanan kongre Balıkesir Kongresi'dir. İzmir'in işgali üzerine bölgede Yunan işgaline son vermek ve yurdu kurtarmak amaçlanmıştır. Yunanlılara karşı mücadele ve Kuveyimillîye'yi güçlendirme kararları alınan kongrede silahlı savunma yapabilmek için halktan para ve asker toplanması için çalışmalarda bulunulmuştur. Wilson İlikeri'ne uygun olarak Batı Anadolu'nun Türk yurdu olduğu savunulan bu kongreler, Batı Cephesi'nin oluşturulmasında büyük paya sahip olmuştur. Sivas Kongresi 4-11 Eylül 1919, Edirne Kongresi 9-14 Mayıs 1919, Afyon Kongresi 2 Ağustos 1920, Erzurum Kongresi ise 23 Temmuz-7 Ağustos 1919 tarihlerinde toplanmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. Millî Mücadele sürecinde "azınlıklara siyasi egemenliği ve sosyal dengeyi bozacak imtiyazlar verilmemesi"ni öngören bir hüküm Erzurum Kongresi, Sivas Kongresi, Amasya Görüşmeleri ve Misakımillî'de yer almıştır. Amasya Genelgesi'nde bu konuya ilişkin bir hüküm yoktur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

17. Ankara Hükûmetinin Ardahan ve Batum'u Gürcistan'dan Türkiye'ye geri iadesinin istenmesi üzerine elçi Midivani'yi Ankara'ya göndererek yaşanan sorunu çözmeye çalışan ve Türkiye'de elçilik açan ilk devlet Gürcistan'dır. Süreç sonucunda Ardahan ve Batum ele geçirilse de Türkiye bir süre sonra Batum'dan çekilmiş ve Misakımillî'den ilk taviz verilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

18. Yakup Kadri Karaosmanoğlu tarafından kaleme alınan ve İstanbul'un İtilaf Devletlerince işgali ve İstanbul'un bu işgaller karşısındaki tutumunu, halkın işgallere karşı sesiz kalış ya da kabullenme durumlarının anlatıldığı Millî Mücadele Dönemi'ni anlatan eser *Sodom ve Gomora*'dır. *Küçük Ağa* Tarık Buğra, *Esir Şehrin İnsanları* Kemal Tahir, *Ateş ve Güneş* Falih Rıfkı Atay, *Cehennem Değirmeni* ise Rauf Orbay'a ait eserlerdir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

19. Yeni Türk Devleti'nde özel girişimde sermaye birikiminin, teknolojik altyapının ve gerekli kadroların yeterli olmamasına bağlı olarak 1927 yılında Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun başarısız olması devletçilik ilkesinin uygulanmasını gerekli kılmıştır. Devletçilik ilkesi; ekonomi, yatırım ve kalkınma hedefli olarak 1930-1938 yılları arasında yoğun olarak uygulanmıştır. Ekonomik kalkınma adına yapılan devletin yaptığı tüm müdahaleler bu ilke ile ilgilidir.

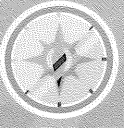
Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

20. 27 Ekim 1923 tarihinde I. İcra Vekilleri Heyeti Başkanı Ali Fethi Okyar'ın istifa etmesiyle Türk siyasi tarihinde "Ekim Bunalımı" olarak anılan hükûmet kurma krizi ortaya çıkmıştır. Bu kriz, 29 Ekim 1923'te cumhuriyetin ilanı ile birlikte, meclis hükûmeti sisteminden kabine sistemine geçilerek sona ermiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

21. 1926'da Türkiye'deki yabancı okullarda Türkçe, tarih ve coğrafya derslerinin Türk öğretmenler tarafından Türkçe okutulması ve bu okulların Türk müfettişler tarafından denetlenmesi, 1923'te kapitülasyonların kaldırılması doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Çünkü kapitülasyonlar odaklı, özellikle Fransa'nın bu konuda birçok ayrıcalığı vardı. Bu da Türkiye Cumhuriyeti'nin eğitim alanında da bağımsızlığa ne derece önem verdiğini kanıtlamaktadır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

22. Atatürk Dönemi'nde en uzun süre Meclis Başkanlığı görevinde bulunan devlet adamı Kâzım Özalp'tir. Atatürk Dönemi 1919-1938 yılları arasını kapsar. Bu yıllar arasındaki Meclis başkanları şunlardır:

- Mustafa Kemal (1920-1923)
- Ali Fethi Okyar (1923-1924)
- Kâzım Özalp (1924-1935) (Atatürk Dönemi'nde en uzun süre Meclis Başkanı olan kişidir.)
- Mustafa Abdülhalik Renda (1935-1946) (En uzun süre Meclis Başkanı olan kişidir.)

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

23. Mustafa Kemal'in başkumandanlığında gerçekleştirilen ve zaferle sonuçlanan Başkomutanlık Meydan Muharebesi'ni anmak için ilk kez 1924 yılında kutlanan ve 1926 yılında resmîleşen bayram Zafer Bayramı'dır. Dil Bayramı 1932 yılında gerçekleştirilen I. Dil Kurultayı'nın yıl dönümlerinin her yıl 26 Eylül'de kutlanmasına yönelik ilk kez 1933 yılında kutlanmıştır. Gençlik ve Spor Bayramı, ilk kez 1938 yılında kutlanmış ve bayramın adı 12 Eylül Darbesi'nden sonra Atatürk'ü Anma ve Gençlik Spor Bayramı olarak değiştirilmiştir. Cumhuriyet Bayramı, ilk kez 1924 yılında kutlanmış ve 1925 yılında yasalaştırılmıştır. Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ise 1921 yılında çıkartılan bir kanun ile Türkiye'nin ilk ulusal bayramı olmuş, 23 Nisan 1921'de resmî bayram olarak kabul edilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. Türkiye Cumhuriyeti, 1929 Dünya Ekonomik Krizi'nin etkisiyle çoğunluğu Fransa'ya ait olan borçların yeniden yapılandırılması için Hoover Moratoryumunu dayanak göstermiştir. ABD Başkanı Hoover tarafından yayımlanan Hoover Moratoryumundan yararlanan Türkiye borçlarının ödenmesinde ek taksitlendirme istemiş, 22 Nisan 1933'te imzalanan antlaşma ile borçların ödenmesi konusunda ek taksitlendirme yapılması karara bağlanmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

25. 1965 seçimlerine "Ortanın Solu" sloganı ile girerek CHP'nin bürokratik görünümünü değiştirip halkla bütünleşmeyi sağlamaya çalışan devlet adamı İsmet İnönü'dür. İsmet İnönü bu şekilde uçlarda görüş taşıyan sol akımları da yıpratmak istemiştir. 1965 seçimlerine kadar koalisyon hükümetleriyle yönetilen Türkiye'de, 1965'te yapılan genel seçimleri Adalet Partisi kazanmıştır. 27 Ekim 1965'te Süleyman Demirel'in başbakanlığı ile başlayan Adalet Partisi iktidarı, 12 Mart 1971 Askerî Muhtırası'na kadar devam etmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

26. Songül Öğretmen dersinde Basmacı Hareketi'nin nedenlerine dair bilgiler vermiştir. Bu hareketin temelinde bağımsızlık duygusu yatmaktadır. Çarlık Rusya'sı döneminde işgal edilen Türk topraklarında asimilasyon politikası izlenmiştir. Türkler Hristiyanlaştırılarak Türklerin kültür ve dillerinin değiştirilmesi amaçlanmıştır. Bu hedefler doğrultusunda Türkistan isminin kullanımı yasaklanmış, Türkler arasında tarih ve edebiyatlarının farklı olduğu algısı yaratılmaya çalışılmış, 10 ciltlik *Sovyet Birliği Tarihi* adlı kitap yazdırılarak, Rus olmayan milletlerin tarihlerine yer verilmemiştir. Edebiyatta millî ruhu konu alan eserler yasaklanmış, Müslüman din adamları hapis ve sürgün cezasına mahkûm edilmiş, birçok Türk topluluğu göçe mecbur bırakılmış, Türkiye ile Türkistan'ın kültürel bağları koparılmaya çalışılmıştır. Bu amaçla Türkler için Rus Kiril harfleriyle karışık Latin harf sistemine geçilmiştir. Tüm bu yaşananlara karşılık "Baskın yapan, hücum eden" anlamında Basmacı Hareketi doğmuştur. Basmacı Hareketi'nin amacı; Türkistan'ı Rus asimilasyonundan kurtararak bağımsızlığına kavuşturmaktır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. Avrupa Birliğinin temelleri 1951 yılında kurulan Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğuna dayanmaktadır. Topluluk zamanla yeni üyelerin katılımı ile hem boyut olarak hem de yeni görev ve sorumluluk alanları ile büyümüştür. 1951 yılında Paris Antlaşması ile kurulan Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu, 1957'de Roma Antlaşması ile Avrupa Ekonomik Topluluğuna dönüştürülmüştür. 1992 yılında imzalanan Maastricht Antlaşması ile de topluluk Avrupa Birliği adını almıştır. Buna göre verilen antlaşmaların kronolojik olarak doğru sıralanışı şu şekildedir;

- Paris Antlaşması – 1951 (II)
- Roma Antlaşması – 1957 (I)
- Maastricht Antlaşması – 1992 (III)

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde “yal-vaç” kavramı aşağıdakilerden hangisinin karşılığı olarak kullanılmıştır?

A) Hükümet B) Vezir C) Komutan
D) Yazıcı E) Elçi

2. İranlı tarihçi Ravendî'nin “...Bu padişah eski hükümdarların yüksek huyları ile iyi ah-laklarının yolunu takip eder ve onlara ben-zer. Geçmiş sultanların memnun kalınacak eserlerini kendine önder ve kılavuz yapmış-tır. Selçuklu sultanlarının eskiden göstermiş oldukları adaleti ve kaidelerini ilave ederek tazelemiş ve canlandırmıştır.” şeklinde bahsettiği, aynı zamanda Büyük Selçuk-lu Devleti'ne en parlak dönemini yaşatan hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Melikşah B) Sencer
C) Tuğrul Bey D) Alparslan
E) Arslan Yabgu

3. Osmanlı Devleti'nden Tac Mahal'in kub-besinin inşası için mimar gönderilmesini talep eden Babür hükümdarı, aşağıdaki-lerden hangisidir?

A) Babür Şah B) Cihan Şah
C) Bahadır Şah D) Cihangir Şah
E) Ekber Şah

4. Osmanlı Devleti'nin Memlûklerin siyasi varlığına son verdiği, Hicaz bölgesi ile Fi-listin topraklarının Osmanlı egemenliğine girdiği ve ekonomik anlamda Baharat Yo-lu'nda Osmanlı hâkimiyetini güçlendiren gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şahkulu İsyanı'nın sonlandırılması
B) Hint Deniz Seferleri'nin başarıya ulaşması
C) Ridaniye Savaşı'nın kazanılması
D) Kili ve Akkerman kalelerinin Osmanlı hâ-kimiyetine girmesi
E) Mercidabık Savaşı'nın başarı ile sonuç-lanması

5. • Müslüman halk için geçerli olan hukuk
• Mülkiyeti devlete ait olan arazi
• Damga, ölçü ve tartı gibi ticari işlemlerden alınan vergi türü
• Lonca teşkilatında kademe geçiş belgesi

Yukarıdaki açıklamalarla aşağıdaki kav-ramlar eşleştirdiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Gedik B) İhtisap C) Şer'i hukuk
D) Mirî arazi E) İcazetname

6. Osmanlı Devleti'nde seyfiye sınıfına ilişkin aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

A) Askerî bürokrasiyi idare etmişlerdir.
B) Enderunda eğitim alan kişiler etkili olmuştur.
C) Divanîhümayuna katılmışlardır.
D) Ehl-i kalem olarak da bilinen sınıftır.
E) Veziriazam, kaptanıderya ve yeniçeri ağa-sı temsilcileri arasında bulunur.

7. Osmanlı Devleti'nin gelirlerinin toplanıp, mali işlerini yürütme fonksiyonuna sahip olan Hazine-i Âmireden sorumlu devlet görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nişancı B) Farisan
C) Defterdar D) Reisülküttap
E) Nakibüleşraf

8. • Şehzadelerin sancağa çıkma uygulama-sına son verilmesi
• “Devlet, ocak içindir.” anlayışının hâkim olması
• Lüks ve israf sonucunda saray masrafla-rının artması
• Beşik ulemalığı sisteminin yaygınlaşması

XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde bazı alanlarda ortaya çıkan durumlara dair yu-karıda verilen bilgilerin aşağıdaki alanlar-dan hangisiyle ilgili olduğu söylenemez?

A) Ordu B) Eğitim C) Maliye
D) Yönetim E) Hukuk

9. Osmanlı Devleti'nde arazilerin ya da başka bir gelirin herhangi bir kimseye ömür boyu kiraya verme usulüne "malikâne sistemi", bu hakkı elde eden kişilere ise "mültezim" adı verilmiştir.

Bu sistemde mültezim adlı kişilerin;

- I. bulundukları bölgenin güvenliğini sağlama,
- II. ihtiyaç sahiplerine ihtiyaç durumunda kredi verme,
- III. divan toplantılarına bulundukları bölgenin temsilcisi olarak katılma

durumlarından hangileri bakımından devlete yarar sağladıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. 1829 Edirne Antlaşması ile bağımsızlığını kazanan Yunanlıların bu süreç sonrasında güttükleri "Megali İdea" düşüncesinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya üzerinde yaşayan tüm Rumları tek çatı altında toplamak
- B) İstanbul'u Türklerden alarak Bizans İmparatorluğu'nu yeniden kurmak
- C) Dünya ekonomisine yön veren bir devlet olmaya çalışmak
- D) Halifelik makamının merkezini ele geçirecek Müslümanlar üzerinde söz sahibi olmak
- E) Avrupa devletlerinden ekonomik yardım alma planları geliştirmek

11. Kırım Savaşı'nın nedenlerinden birini oluşturan Macar Mültecileri Sorunu ile ilgili, "Tacımı ve tahtımı veririm ancak devlete sığınanları asla vermem!" diyerek Avusturya'dan kaçıp Osmanlı'ya sığınan Macar Mültecileri konusunda kararlı bir duruş ortaya koyan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdülmecit B) II. Mahmut
C) II. Abdülhamit D) Abdülaziz
E) V. Mehmet Reşat

12. Osmanlı Devleti'nin 23 Aralık 1876'da Kanunuesası'yi ilan etmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) II. Abdülhamit'in İslamcılık politikası gereği halifelik yetkilerini uluslararası alanda kullanma isteği
- B) Fransa'nın Cezayir'i işgaline karşı Avrupalı devletlerden yardım isteme düşüncesi
- C) Yunanistan'ın Girit İsyanı sonrası imzalanan Halepa Fermanı'na onay vermemesi
- D) Osmanlının Dömeke Meydan Savaşı'nda ki başarıyı siyasi alana taşıma isteği
- E) Avrupalı devletlerin Osmanlının iç işlerine müdahale etmesini önleme düşüncesi

13. Türk tarihinde rejime yönelik ilk isyan olan 31 Mart Olayı'nın yaşanmasında;

- I. İçtihat,
- II. Volkan,
- III. Meşveret

gazetelerinden hangilerinin etkisi olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. Aşağıdakilerden hangisi Trablusgarp Savaşı'ndan sonra geçici olarak İtalya'nın kontrolüne bırakılan ve Lozan Antlaşması ile tamamen İtalya'ya geçen yerlerden biridir?

- A) Girit B) Bingazi C) Kıbrıs
D) Sakız E) Rodos

15. Aşağıdakilerden hangisi, Milli Mücadele Dönemi'nde sadrazamlık yapan devlet adamlarından biri değildir?

- A) Salih Paşa
B) Ali Rıza Paşa
C) Tevfik Paşa
D) Sait Halim Paşa
E) Damat Ferit Paşa

16. Aşağıdakilerden hangisi son Osmanlı Mebusan Meclisinde 28 Ocak 1920'de kabul edilen Misakımillî'ye dair doğru bir yargı değildir?

- A) Osmanlıdan kalan tüm borçlar reddedilmiştir.
- B) Kabulünde Rauf Orbay başkanlığındaki Felah-ı Vatan Grubu etkili olmuştur.
- C) Millî sınırlar belirlenerek bağımsız bir devlet var olduğu ortaya konmuştur.
- D) İktisadi bağımsızlık amaçlanarak ayrıcalıklara karşı çıkılmıştır.
- E) Millî bağımsızlığı kısıtlayan her türlü talep reddedilmiştir.

17. Kurtuluş Savaşı'nda;

- I. Gediz,
- II. Birinci İnönü,
- III. Eskişehir-Kütahya

savaşlarından hangileri TBMM'ye bağlı düzenli ordunun başarısıyla sonuçlanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

18. Mehmet Akif Ersoy tarafından kaleme alınan İstiklal Marşı'nın TBMM tarafından millî marş olarak kabul edilmesinden önce, 21 Şubat 1921'de ilk kez yayımlanmış yasal gazete aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Minber
- B) Açıksoz
- C) İrade-i Milliye
- D) Hukuk-u Beşer
- E) Albayrak

19. Aşağıdakilerden hangisi Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın hükümlerinden biri değildir?

- A) Sözleşmenin yürürlüğe girmesiyle Türk-Yunan silahlı çatışması sona erecektir.
- B) Yunan askerleri dışındaki İtilaf Devletleri askerleri, bulundukları yerlerde barış yapılıncaya kadar duracaklardır.
- C) Yunanlılar Doğu Trakya'yı 15 gün içinde boşaltacaklardır.
- D) TBMM, Trakya'ya barış antlaşması imzalanıncaya kadar 8000 kişilik jandarma kuvveti dışında askerî güç göndermeyecektir.
- E) Yunanistan Karaağaç'ı TBMM'ye savaş tazminatı olarak bırakacaktır.

20.

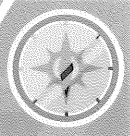
Mustafa Kemal'in Askerî Faaliyetleri	
1905	Şam'da 5. Ordu'da staj
1910	Picardie Manevraları
1912	---
1915	Çanakkale Savaşları
1918	---

Yukarıdaki tabloda boş bırakılan alanlara aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) I. Balkan Savaşı - Kafkas Cephesi
- B) II. Balkan Savaşı - Sofya Ataşemiliterliği
- C) Trablusgarp Savaşı - Suriye/Filistin Cephesi
- D) I. Balkan Savaşı - Hicaz/Yemen Cephesi
- E) Trablusgarp Savaşı - Irak Cephesi

21. Aşağıdakilerden hangisi, Atatürk'ün halkçılık ilkesi doğrultusunda yapılan çalışmalardan biri değildir?

- A) Halkevlerinin açılması
- B) Aşar vergisinin kaldırılması
- C) Millet Mekteplerinin açılması
- D) Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
- E) Hafta sonu tatilinin pazara alınması

22. Sovyet Rusya'nın desteğiyle hazırlanan ve 1934 yılında uygulamaya konan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın;

- I. temel ham maddeleri yurt içinde üretilen sanayi tesislerinin kurulması,
- II. iç tüketimi karşılayacak sanayi dallarıyla ilgili yatırımların yapılması,
- III. ülkeye döviz getirmesi öngörülen malların üretimine öncelik verilmesi

uygulamalarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

23. 1925 yılında çıkarılan Yerli Kumaştan Elbise Giyilmesine Dair Kanun ile;

- I. yerli üretimin desteklenmesi,
- II. kapitülasyonların kaldırılması,
- III. Sümerbank yatırımlarının geliştirilmesi

durumlarından hangilerinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

24. Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra Türkiye ile Yunanistan arasında tekrar gündeme gelen "Ahali Mübadelesi Sorunu" aşağıdakilerden hangisiyle çözüme kavuşmuştur?

- A) 1929 Dünya Ekonomik Krizi sürecinde Türkiye'nin Yunanistan'a yardım etmesiyle
- B) 1930'da Türkiye ile Yunanistan arasında imzalanan antlaşmayla
- C) 1932'de Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olmasıyla
- D) 1934'te Balkan Antantının imzalanmasıyla
- E) 1936'da Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanmasıyla

25. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra 1924'te geliştirilen "Dawes Planı" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Almanya üzerindeki iktisadi ve siyasi baskının azaltılmasını hedefler.
- B) Komünizm tehdidine karşı Avrupa ülkelerine mali yardımda bulunulmasını öngörür.
- C) Aydın Hükûmet Çağı Dönemi'nde Japonya'da uygulanan reformların genel adıdır.
- D) İngiltere Başbakanı Chamberlain tarafından yürütülen politikadır.
- E) Fransa'nın, olası Alman işgalini önlemek adına geliştirdiği plandır.

26. Aşağıdakilerden hangisi Adnan Menderes Dönemi'nde eğitim ve kültür alanında gerçekleştirilen çalışmalar arasında gösterilemez?

- A) Halkevlerinin kapatılması
- B) Köy Enstitülerinin kapatılması
- C) Millî Kütüphanenin faaliyete geçmesi
- D) Ege Üniversitesinin açılması
- E) Yüksek İslam Enstitüsü'nün kurulması

27. Türkiye öncülüğünde İstanbul'daki Zirve Toplantısı'nda imzalanan antlaşma ile 1992'de kurulan; coğrafi yakınlıklardan yararlanarak üye ülkelerin ekonomik, bilimsel ve teknolojik ilişkilerini geliştirmeyi amaçlayan Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü'nün üyeleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Romanya
- B) Ukrayna
- C) Arnavutluk
- D) Avusturya
- E) Gürcistan

DENEME 16**ÇÖZÜMLER**

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde "yalvaç" kavramı elçi anlamına gelmektedir. Hükûmet (ayukı), komutan (tarkan), yazıcı (bitikçi), vezir de (aygucı) kavramıyla karşılık bulmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. İranlı yazar Ravendî'nin; "Bu padişah eski hükümdarların yüksek huyları ile iyi ahlaklarının yolunu takip eder ve onlara benzer. Geçmiş sultanların memnun kalınacak eserlerini kendine önder ve kılavuz yapmıştır. Selçuklu sultanlarının eskiden göstermiş oldukları adaleti ve kaidelerini ilave ederek tazelemiş ve canlandırmıştır." diyerek sözünü ettiği ve Büyük Selçuklu Devleti'ne en parlak dönemini yaşatan hükümdar sultan Melikşah'tır. Melikşah, hükümdar olduğu zaman Ebû Hanîfe, Hz. Ali'ye ait türbe ve külliyele inşâ ettirmiş, devletini en geniş sınırlarına ulaştırmıştır. Amcası Kavurd'un isyanını bastırmış; Diyarbakır, Urfa ve Halep'i devletin sınırları içine dahil etmiştir. Melikşah'ın döneminde devlet içinde Batınîlik faaliyetleri şiddetini arttırmış ve vezir Nizamülmülk bir suikast sonucu öldürülmüştür.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Osmanlı Devleti'nden Tac Mahal'in kubbesinin inşası için mimar gönderilmesini talep eden Babür hükümdarı Cihan Şah'tır. Tac Mahal Babür Hükümdarı Şah Cihan tarafından genç yaşta ölen eşi Mümtaz Mahal adına yaptırılmıştır. Anıt mezar niteliğindeki bu eserin yapımında, davet üzerine İstanbul'dan gelen Osmanlı mimarları Mehmet İsa Efendi, İsmail Efendi ve Hattat Settar Efendi çalışmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde yaşanan ve Osmanlı Devleti'nin Memlûklerin siyasi varlığına son verdiği, Hicaz bölgesi ile Filistin topraklarının Osmanlı egemenliğine girdiği ve ekonomik anlamda Baharat Yolu'nda Osmanlı hakimiyetini güçlendiren gelişme Ridaniye Savaşı'nın kazanılmasıdır. Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi sırasında 1516 Mercidabık Savaşı'nda Memlûk hükümdarı Kansu Gavri yenilmiş ve Suriye Osmanlı hâkimiyetine girmiştir. 1517'de son Memlûk hükümdarı Tomanbay'a karşı verilen Ridaniye Savaşı ile de Mısır fethedilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Soruda verilen açıklamalarla kavramlar eşleştirildiğinde A seçeneğinde verilen "Gedik" kavramı dışarıda kalır. Şöyle ki;

- Müslüman halk için geçerli olan hukuk – Şer'i hukuk
- Mülkiyeti devlete ait olan arazi – Mirî arazi
- Damga, ölçü, tartı gibi ticari işlemlerden alınan vergi – İhtisap
- Loncada kademe geçiş belgesi – İcazename

Gedik ise, lonca teşkilatında iş yeri açma belgesi, ruhsat anlamına gelmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Divanîhümayunun yapısını oluşturan sınıflar arasında seyfiye, kalemiye ve ilmiye sınıfı vardır. Seyfiye sınıfı, ehl-i örf ya da ümera olarak da adlandırılmış, askeri bürokrasiyi idare etmiştir. İstanbul'da Enderun çıkışı kişiler arasından seçilmişler, üyeleri Divanîhümayuna katılmıştır. Üyeleri arasında; sadrazam, vezir, kaptanıderya ve yeniçeri ağası yer almıştır. Ehl-i kalem olarak bilinen sınıf ise kalemiye sınıfıdır. Kalemiye sınıfı; maliye, diploması ve bürokrasi alanlarındaki görevlilerden oluşmaktaydı.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nin gelirlerinin toplanıp, mali işlerinin yürütme fonksiyonuna sahip Hazine-i Âmirenden sorumlu devlet görevlisi defterdardır. Defterdar; devletin her türlü mali işlerini düzenlemiş ve bütçe hazırlamıştır. Zamanla sınırların genişlemesine paralel olarak artan teşkilatlanma faaliyetlerinde Rumeli ve Anadolu defterdarlığı olarak ikiye ayrılmış ve divan toplantılarına Rumeli defterdarı katılmıştır.

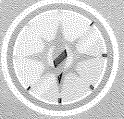
Nakibûleşraf: Hz. Muhammed'in soyundan gelen kimseleri korumak, kollamak, şecere kayıtlarını tutmak ve takibini sağlamak amaçlı oluşturulan birimdir.

Nişancı: Devletin her türlü iç ve dış yazışmalarını yürüten Divanîhümayun üyesidir. Hükümdarın mektup, ferman, berat gibi yazılarını kaleme almış, toprak kayıtlarını tutmuş ve padişahın tuğrasını çekmiştir.

Reisülküttap: Dış yazışmalardan sorumlu birim olmuş ve önceleri nişancının yardımcısı iken XVII. yüzyıldan itibaren uluslararası ilişkilerin yoğunlaşması ile Divanîhümayuna üye olmuştur.

Farisan, sınır boylarındaki kaleleri korumakla görevlendirilen askerî birliklerdir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde bazı alanlarda ortaya çıkan durumlara dair soruda verilen bilgilerin hukuk alanıyla ilgili olduğu söylenemez. Şöyle ki; şehzadelerin sancağa çıkma uygulamasına son verilmesi yönetim; "Devlet, ocak içindir." anlayışının hâkim olması ordu; lüks ve israf sonucunda saray masraflarının artması maliye; Beşik ulemalığı sisteminin yaygınlaşması ise eğitim alanlarıyla ilgilidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. Malikâne sistemi, iltizam ihalelerinin önceleri birkaç yıllığına sonraları ise ömür boyu kiralanması ile gerçekleştirilmiştir. Devletin arazi ya da başka bir gelirini herhangi bir kimseye ömür boyu kiraya verme usulü olan malikâne sisteminde yer alan mültezim adlı kişiler; bulundukları bölgenin güvenliklerini sağlamaları, nakit para ihtiyacını karşılama ve ihtiyaç sahiplerine ihtiyaç durumunda kredi vermeleri bakımından devlete yarar sağlamışlardır. Ancak divan toplantılarına katılarak bulundukları bölgeleri temsil etme gibi bir durum söz konusu olmamıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. 1829 Edirne Antlaşması ile bağımsızlığını elde eden Yunanlıların bu süreç sonrasında topraklarını genişletme amacı gütmelerinin altında yatan "Megali İdea" düşüncesinin amacı İstanbul'u Türklerden alarak Bizans İmparatorluğu'nu yeniden kurmak olmuştur. Bu ideolojiye göre; Yunanistan bağımsızlığını ilan edecek, Batı Trakya ve Selanik Türklerden alınacak; Ege Adaları, Oniki Ada, Batı Anadolu, Girit, İmroz ve Bozcaada Yunanistan'a verilecek, Pontus Rum Devleti kurulacak, Kıbrıs tamamen Rumlara bırakılacak ve İstanbul Türklerden alınarak Bizans İmparatorluğu yeniden kurulacak ve "Megali İdea" gerçekleşecektir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. 1848'de milliyetçilik düşüncesinin etkisiyle Avusturya-Macaristan topraklarında yaşayan Macar milliyetçileri ayaklanmışlar ve Avusturya'dan kaçan Macar milliyetçileri Osmanlı Devleti'ne sığınmışlar ve himaye edilmişlerdir. Rusya ve Avusturya'ya karşı Osmanlı Devleti mültecilerin teslimini reddetmiş ve bu durum Kırım Savaşı'nın ortaya çıkma nedenlerinden birini oluşturmuştur. Macar Mültecileri Sorunu üzerine, "Tacımı ve tahtımı veririm ama devlete sığınanları asla vermem." diyerek Avusturya'dan kaçıp Osmanlı'ya sığınan Macar mültecileri konusunda kararlı duruş ortaya koyan Osmanlı padişahı Abdülmecit olmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'ni temsilen Saffet ve Ethem paşaların katıldığı İstanbul Konferansı'nda Avrupalı devletler Osmanlı Devleti'ni parçalama düşüncesine sahipti. Osmanlı Devleti de bunu engelleyebilme ve azınlık haklarının gerekçe gösterilerek devletin iç işlerine müdahalesinin önüne geçmek için İstanbul Konferansı'nın toplandığı ilk gün Kanunuesasi'yi ilan ederek meşruti yönetime geçtiğini açıklamıştır. Bu bağlamda Osmanlı Devleti'nin 23 Aralık 1876'da Kanunuesasi'yi ilan etmesinde Avrupalı devletlerin azınlık hakları bahanesiyle Osmanlı'nın iç işlerine müdahale etmesini önleme düşüncesi etkili olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Türk tarihinde "31 Mart Olayı" olarak bilinen ve ilk kez rejimi değiştirmeye yönelik ortaya çıkan isyan hareketinde, meşrutiyet rejimini istemeyen gruplar *Volkan* gazetesi yazarı Derviş Vahdeti etrafında birleşerek isyan başlatmışlardır. *Serbesti* gazetesi yazarı Hasan Fehmi'nin öldürülmesi de çatışmaları daha da artırmıştır. Öte yandan *Volkan* gazetesi, İttihad-ı Muhammedî Cemiyetinin yayın organı haline geldikten sonra din adamları ve itihatchılara karşı subaylar üzerinde daha da etkili olmuştur. *Meşveret* ve *İçtihat* gazeteleri ise 1889 yılında kurulan İttihat ve Terakki Cemiyetinin başlıca yayın organları arasında yer alır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. Trablusgarp Savaşı'ndan sonra Rodos ve Oniki Ada geçici olarak İtalya'nın kontrolüne bırakılmıştır. Bu yerler sonraki süreçte Lozan Antlaşması ile tamamen İtalya'ya geçmiştir. 1947 Paris Antlaşması ile de İtalya buraları Yunanistan'a bırakacaktır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. Soruda D seçeneğinde verilen Sait Halim Paşa, Millî Mücadele Dönemi'nde sadrazamlık yapan devlet adamlarından biri değildir. Sait Halim Paşa 1913-1917 tarihleri arasında sadrazamlık yapmış, 1920 yılı itibarıyla Malta'ya sürgün edilmiştir. 6 Aralık 1921 tarihinde uğradığı suikast sonucu da öldürülmüştür.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. Son Osmanlı Mebusan Meclisinde Mustafa Kemal'in onaylanmasını istediği Misakımillî, 28 Ocak 1920 tarihinde Felah-ı Vatan Grubu üyelerince onaylanmış ve millî sınırlar belirlenmiştir. Misakımillî'de; kapitülasyonlara ilk kez karşı çıkılarak siyasi, adli ve mali gelişmeye engel olan her türlü kısıtlamalar reddedilmiştir. İstanbul ve Marmara denizinin güvenliği sağlanarak İstanbul ve Çanakkale boğazlarının dünya ticareti ve ulaşımına açılması konusunda ilgili devletlerle beraber karar verilmesi kararlaştırılmıştır. Elviye-i Selase (Kars, Ardahan, Batum), Arap toprakları ve Batı Trakya için halk oylamasına başvurulması, millî sınırlar içinde kalan bölgelerinin borçlarının kabul edildiği diğer bölgelerin borçlarının reddedildiği ve azınlık haklarının da komşu devletlerin Müslümanlara nasıl davranılıyorsa öyle olacağına dair maddeler yer almıştır. Misakımillî, İtilaf Devletleri ile yapılacak barış antlaşmalarının temel ilkelerinin belirlendiğini ve millî sınırların ortaya konularak bağımsız bir devletin var olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. Osmanlı Devleti'nden kalan borçlar reddedilmemiş ve millî sınırlar içinde yer alan bölgelerin borçları kabul edilerek diğer bölgeler reddedilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

17. Kurtuluş Savaşı'nda yaşanan Gediz Muharebesi ve Eskişehir-Kütahya Muharebelerinde başarı sağlanamamıştır. Gediz Muharebesi'nde düzenli ordu birlikleri savaşmamış Ali Fuat Paşa komutasındaki Kuvayimillîye birlikleri savaşmıştır. Bu savaşta alınan yenilgi sonrası düzenli ordunun kurulması kararı alınmış ve 8 Kasım 1920 tarihinde TBMM tarafından düzenli ordu kurulmuştur. I. İnönü Savaşı, TBMM tarafından kurulan düzenli ordunun ilk savaşı ve ilk zaferi olmuştur. Eskişehir-Kütahya Savaşları ise düzenli ordunun aldığı ilk ve tek yenilgi olması ile önemlidir. Mustafa Kemal bu savaş sırasında ordunun "Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesi" emrini verip daha fazla kayıp verilmesini engellemeye çalışmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

18. Mehmet Akif Ersoy'un kaleme aldığı İstiklal Marşı'nın, TBMM tarafından millî marş olarak kabul edilmesinden önce 21 Şubat 1921'de ilk kez yayımlandığı yerel gazete Açıksoz gazetesidir.

Hukuk-u Beşer, 1918-1919 yılları arasında İzmir'de yayınlanan ve Yunan askerlerine ilk kurşunu atan Hasan Tahsin'in başyazarlığını yaptığı gazetedir.

Türkçe İstanbul, Millî Mücadele karşıtı yayınlardan birisidir.

Tasvir-i Efkâr, 1862 yılından itibaren yayınlanan gazetede Millî Mücadele hakkındaki haberler yayınlanmıştır.

Minber, Mustafa Kemal ile Ali Fethi Bey'in İstanbul'da birlikte çıkardıkları gazetedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

19. Soruda E seçeneğinde verilen "Yunanistan, Karaağaç'ı TBMM'ye savaş tazminatı olarak bırakacaktır." maddesi Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın hükümlerinden biri değildir. Bu madde Lozan Barış Antlaşması'nın hükümleri arasında yer alır.

Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın başlıca hükümleri şunlardır:

- Türk-Yunan kuvvetleri arasındaki silahlı çatışma sona erecek.
- Yunanlılar, Meriç Nehri'ne kadar olan Doğu Trakya'yı 15 gün içinde boşaltacaklar.
- Doğu Trakya TBMM'nin jandarma kuvvetlerine bırakılacak.
- Türklerin Doğu Trakya'daki askerlerinin sayısı barış antlaşması imzalanıncaya kadar 8.000'i geçmeyecek.
- İstanbul, Boğazlar ve çevresi TBMM Hükûmetine bırakılacak.
- İtilaf Devletlerinin askerleri, barış antlaşması yapılıncaya kadar İstanbul'da bulunacak.
- Barış yapılıncaya kadar Türk kuvvetleri Çanakkale ve İzmit Yarımadası'nda belirlenen sınırlardan ileriye geçemeyecekler.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

20. Mustafa Kemal'in askerî faaliyetlerine dair verilen tabloda boş bırakılan yerlere sırası ile Trablusgarp Savaşı ve Suriye-Filistin cephesi getirilmelidir. Buna göre tablo şu şekilde olmalıdır.

Mustafa Kemal'in Askerî Faaliyetleri	
1905	Şam'da 5. Ordu'da staj
1910	Picardie Manevraları
1912	Trablusgarp Savaşı
1915	Çanakkale Savaşları
1918	Suriye-Filistin Cephesi

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. Soruda E seçeneğinde verilen "hafta sonu tatilinin pazara alınması" Atatürk'ün halkçılık ilkesi doğrultusunda yapılan çalışmalardan biri değildir. Hafta sonu tatilinin pazara alınması doğrudan inkılapçılık ilkesiyle ilgili bir gelişmedir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

22. Sovyet Rusya'nın desteğiyle hazırlanan ve 1934 yılında uygulamaya konan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı; temel ham maddeleri yurt içinde üretilen sanayi tesislerinin kurulmasını ve iç tüketimi karşılayacak sanayi dallarıyla ilgili yatırımların yapılmasını kapsamaktadır. Bu planla, ülkeye döviz getirmesi öngörülen malların üretimine öncelik verilmesi gibi bir amaç güdülmüştür.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

23. Türkiye Devleti'nde 1925 yılında çıkarılan Yerli Kumaştan Elbise Giyilmesine Dair Kanun ile yerli üretim desteklenmeye ve ülke sanayisi geliştirilmeye çalışılmıştır. Sümerbank 1933 yılında kurulan bir kamu yatırım bankasıdır. İlk büyük kompleksini Adana'da açan banka başta tekstil olmak üzere ayakkabı ve kâğıt üretimi ile ilgili fabrikaları bünyesinde toplamıştır. Çıkarılan bu kanunun kapitülasyonların kaldırılmasıyla da bir ilgisi bulunmamaktadır. Nitekim kapitülasyonlar, Lozan Barış Antlaşması ile Türkiye'nin lehine olacak şekilde kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra Türkiye ile Yunanistan arasında tekrar gündeme gelen "Ahali Mübadelesi Sorunu" 1930'da Türkiye ile Yunanistan arasında imzalanan antlaşmayla çözüme kavuşmuştur. 10 Haziran 1930'da Ankara'da iki ülke arasında imzalanan Ahali Mübadelesi Antlaşması ile mübadele sorunu çözülmüş, Venizelos'un Türkiye'ye yaptığı ziyaretle bu dostluk ilişkileri daha da pekişmiştir. Nitekim Venizelos'un davetli olarak Türkiye'yi ziyaretine karşılık, Başbakan İsmet İnönü de Ekim 1931'de Türkiye Cumhuriyeti adına Yunanistan'a iade-i ziyaret gerçekleştirmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

25. Birinci Dünya Savaşı sonrasında ekonomisi durma noktasına gelen Almanya, ABD'nin istediği savaş tazminatını ödemek için para basınca, Almanya'da hiperenflasyon ortaya çıkmıştır. Dawes Planı, Almanya'nın ödeyeceği savaş tazminatlarının yüksek olması ve Almanya'nın bu borçları ödeyemeyeceğini açıklaması üzerine 1924'te geliştirilen bir plandır. Bu plana göre Almanya'nın tazminat borçları taksitlendirilmiş, böylece Almanya üzerindeki siyasi ve iktisadi baskı azalmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

26. Soruda verilen; Halkevlerinin kapatılması, Yüksek İslam Enstitüsü'nün kurulması, Ege Üniversitesi'nin açılması, Köy Enstitüleri'nin kapatılması Adnan Menderes Dönemi'nde gerçekleştirilen eğitim ve kültür hayatındaki gelişmeler arasındadır. Millî Kütüphanenin faaliyete geçmesi ise 1946 yılında İsmet İnönü iktidarında gerçekleştirilen bir çalışmadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

27. Türkiye öncülüğünde İstanbul'da düzenlenen Zirve Toplantısı'nda imzalanan antlaşma ile 1992 yılında kurulan, coğrafi yakınlıklardan yararlanarak üye ülkelerin ekonomik, bilimsel ve teknolojik ilişkilerini geliştirmeyi amaçlayan Karadeniz Ekonomik İş Birliği Örgütü (KEİ), hükümetler dışında parlamenterler, özel sektör ve belediyeler arasında iş birliği yapmaktadır. KEİ'nin finansal birimini Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası üstlenmiştir. Teşkilata üye ülkeler arasında; Arnavutluk, Azerbaycan, Bulgaristan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Romanya, Rusya, Türkiye, Ukrayna, Yunanistan ve Sırbistan vardır. Avusturya ise teşkilata üye olmayıp gözlemci ülkeler arasında yer almıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

1. İkinci Göktürk hükümdarı Bilge Kağan'ın Kül Tigin Anıtı'na yazdırdığı, "Tanrı buyurduğu için kendim devletli olduğum için kağan oturdum." sözünün ilk Türk devletlerinde görülen aşağıdaki unsurlardan hangisiyle bağlantılı olduğu savunulabilir?

A) Balbal B) Otağ C) Veraset
D) Toy E) Kut

2. Dersinde, "Haydi gençler; Bağdat'taki ünlü medreseleri tanıyıp, *Siyasetname* adlı esere de göz atalım mı?" diyen Tarih Öğretmeni Halil Bey, aşağıda verilen hangi Türk-İslam bilginine atıfta bulunarak öğrencilerin dikkatini çekmiştir?

A) Ömer Hayyam
B) Nizamülmülk
C) Kaşgarlı Mahmut
D) Yusuf Has Hacı
E) Cabir bin Hayyan

3. Türk-İslam devletlerinde genellikle külliye, cami, mescit, tekke gibi dini yapıların avlularında yer alan, etrafı duvar veya parmaklıkla çevrili mezarlıklara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ribat B) Kapan C) Kurgan
D) Hazîre E) Zaviye

4. Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinde gaza ve cihat anlayışı ile hareket edilmesi kısa sürede büyüyen gelişmesinde etkili olmuştur.

Aşağıdaki faktörlerden hangisinin gaza ve cihat anlayışına uygun hareket etmeye imkân sağladığı savunulabilir?

A) İlk dönemlerde beyliklerle mücadele edilmemesi
B) İstimalet politikasında başarı sağlanması
C) Coğrafi konum itibarıyla bir uç beyliği olması
D) Teşkilatlanma çalışmalarına hız verilmesi
E) Merkezî otoritenin güçlendirilmesine önem verilmesi

5. Osmanlı Devleti'nde;

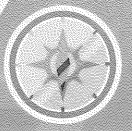
I. derbent,
II. kapan hanı,
III. menzilhane

unsurlarından hangilerinin ticareti geliştirmek ve ticaret yollarında güvenliği sağlamak amacıyla yapıldığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Osmanlılarda hazineden para çıkışı olmadan ordu oluşturma, üretimin sürekliliğini sağlama, vergi toplamayı kolaylaştırma ve devlet otoritesini koruma gibi farklı alanlarda kolaylık sağlayan sistem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Timar B) İltizam C) Mukataa
D) Vakıf E) Malikane

7. Osmanlı ordusunda "Atlı Bölük Halkı" olarak da adlandırılan kapıkulu süvarileri arasında;

- I. ulufeci,
- II. lağımıcı,
- III. sekban

birimlerinden hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti'nde yaşanan;

- Esham Kanunu'nun çıkarılması
- Mühendishane-i Bahri-i Hümayunun açılması
- Askerî alanda ilk kez Avrupa tarzı ıslahatlar yapılması
- Devlet yapısında ilk kez radikal değişiklikler yapılması

gelişmeleriyle aşağıdaki padişahlar eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) I. Mahmut B) III. Selim
C) I. Abdülhamit D) III. Mustafa
E) II. Mahmut

9. Osmanlı Devleti'nde ilk telgraf hattının "İstanbul-Edirne-Şumnu" arasında kurulması hangi padişah döneminde gerçekleşmiştir?

- A) II. Mahmut B) Abdülaziz
C) Abdülmecit D) II. Abdülhamit
E) V. Mehmet Reşat

10. I. Halepa Fermanı
II. Berlin Antlaşması
III. Ayastefanos Antlaşması

XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde meydana gelen yukarıdaki gelişmelerden hangilerinde "Ermeni Sorunu" gündeme gelmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. Sultan Abdülaziz'in 1867'de çıktığı Avrupa seyahatinde kullandığı ve günümüzde Rahmi Koç Müzesinde sergilenen vagonu adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alatinî B) Yavuz
C) Muhadderat D) Ertuğrul
E) Saltanat

12. Namık Kemal, "Eski toplumsal yapıya uygarlığı oturtmanın yolu anayasa ve eğitimle gerçekleşir." demiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, Namık Kemal'in bu sözü doğrultusunda XIX. yüzyılda yapılan çalışmalardan bir değildir?

- A) Türk Ocaklarının kurulması
B) I. Meşrutiyet'in ilan edilmesi
C) Kanunuesasi'nin kabul edilmesi
D) Encümen-i Danişin kurulması
E) Galatasaray Sultanisinin açılması

13. İlk sayısı Eşref Edip tarafından *Sırat-ı Müstakim* adıyla 1908'de çıkarılan; Mehmet Âkif Ersoy'un başyazarlık yaptığı, devlet yönetiminde ve toplum hayatında dinî esasları ön planda tutan dergi, aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Sadâ-yı Hak*
B) *Hikmet*
C) *Ceride-i Sufiyye*
D) *Sebilürreşâd*
E) *Beynânü'l Hak*

14. Atatürk'ün *Nutuk*'ta, "İstanbul Rum Patrikhanesinde teşekkül eden bu heyet, vilayetler dahilinde çeteler teşkil ve idare etmek, mitingler ve propagandalar yaptırmakla meşgul." şeklinde bahsettiği ve Megali İdea (Büyük Ülkü) çerçevesinde faaliyetlerde bulunan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mavri Mira
B) Kordos
C) Etnik-i Eterya
D) Pontus Rum
E) Hınçak

15. Mustafa Kemal'in İstanbul Hükûmetinin verdiği görev dışına çıkarak ilk kez İstanbul'a geri çağırılmasına sebep olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Temsil Heyetinin oluşturulması
B) Havza Genelgesi'nin yayımlanması
C) Samsun Raporu'nun yayımlanması
D) Erzurum Kongresi'nin toplanması
E) Amasya Görüşmeleri'nin yapılması

16. Mustafa Kemal'in 24 Nisan 1920 tarihli önergesinde yer alan "TBMM'nin üzerinde hiçbir güç yoktur." maddesi ile;

I. kabine sistemine geçilmesi,
II. güçler birliği anlayışının benimsenmesi,
III. ulusal egemenliğin ön plana çıkarılması
durumlarından hangilerinin amaçlandığı savunulabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

17. Kurtuluş Savaşı sırasında Ankara Hükûmetinin Sovyet Rusya ile yakınlaşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

A) Cephane ve silah ihtiyacının duyulması
B) İki devletin de ortak düşmanlara sahip olmaları
C) Boğazların, İtilaf Devletlerinin eline geçmesi
D) İtilaf Devletlerinin Bolşevik rejiminden hoşnut olmamaları
E) Sovyet Rusya'nın Panslavizm politikasını terk etmesi

18. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele yıllarında düzenli ordu kurulmadan önce Karadeniz Bölgesi'nde faaliyet gösteren yerel direniş önderlerinden biridir?

A) Şahin Bey
B) İpsiz Recep
C) Çerkez Ethem
D) Sütçü İmam
E) Tekelioğlu Sinan

19. TBMM Hükûmeti, Lozan Barış Konferansı'nın ikinci döneminde aşağıdaki konulardan hangisiyle ilgili ABD'nin desteğini almak için "Chester Projesi" adı verilen demiryolu ve maden imtiyazı anlaşmasını onaylamıştır?

A) Musul
B) Boğazlar
C) Osmanlı borçları
D) Azınlıklar
E) Patrikhane

20. Aşağıdakilerden hangisi, Cumhuriyet Halk Fırkasının 15-27 Ekim 1927 tarihinde gerçekleşen II. Kurultayı'nda parti'nin programına alınan Atatürk ilkelerinden biri değildir?

- A) Laiklik
B) Halkçılık
C) Cumhuriyetçilik
D) Milliyetçilik
E) Devletçilik

21. Atatürk'ün isteğiyle 1936 yılında İstanbul'dan Ankara'ya taşınan ve faaliyetlerini "Siyasal Bilgiler Okulu" adıyla sürdüren kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Darülfünun
B) Mekteb-i Mülkiye
C) Encümen-i Danış
D) Galatasaray Mekteb-i Sultanisi
E) Darülmuallimin

22. 1923-1930 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyoekonomik ve kültürel faaliyetlerini araştıran bir öğrencinin, aşağıdaki gelişmelerden hangisini bu döneme örnek göstermesi beklenemez?

- A) Halkevlerinin açılması
B) Türkiye İktisat Kongresi'nin toplanması
C) Gazi Eğitim Enstitüsü'nün açılması
D) Millet Mekteplerinin açılması
E) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması

23. Mustafa Kemal, Türk kadınına ulusal egemenlik ve eşitlik ilkeleri çerçevesinde birçok hak tanımış, çeşitli meslek kollarında kadınların da yer alması gerektiğini ifade etmiştir.

Buna göre, cumhuriyetin ilk yıllarında Türk kadınlarının çalışma hayatına katıldıkları meslek grupları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Avukatlık
B) Mühendislik
C) Savaş pilotluğu
D) Belediye başkanlığı
E) Başbakanlık

24. Aşağıdakilerden hangisi Yeni Türk Devleti'nin 1923-1930 yılları arasında dostluk ilişkilerini geliştirmek ve sınır uyumsuzluklarını çözmek amacıyla antlaşma imzaladığı devletlerden biri değildir?

- A) Suriye
B) İran
C) Sovyet Rusya
D) Afganistan
E) İtalya

25. II. Dünya Savaşı öncesinde "Yatıştırma Politikası" olarak adlandırılan politikanın mimarı olarak kabul edilen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Charles de Gaulle
B) Franklin Roosevelt
C) Neville Chamberlain
D) Henry Kissinger
E) Winston Churchill

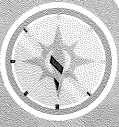
26. Soğuk Savaş Dönemi'nde, iki bloğa da dâhil olmayan devletlerin katılımıyla 1955 yılında Endonezya'da toplanan Bandung Konferansı sonrası bu ülkelerin aldığı isim, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bloksuzlar
B) Barışseverler
C) Tarafsızlar
D) Bağlantısızlar
E) Bağımsızlar

27. • "Megali İdea" hedefi doğrultusunda Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlama düşüncesi
• 24 Türk'ün şehit edildiği olay
• Yorgo Grivas önderliğinde kurulan gizli örgüt
• Ani bir saldırı ile Türklerin Kıbrıs'tan çıkarılmasını amaçlayan planın adı

Yukarıda özelliği ve tanımı verilen gelişmelerin aşağıdaki seçeneklerden hangisinde karşılığı yoktur?

- A) EOKA
B) Kanlı Noel
C) Akritas
D) Enosis
E) ASALA

ÇÖZÜMLER

1. İkinci Göktürk hükümdarı Bilge Kağan'ın kardeşi Kül Tigin'in anıtına yazdırdığı, "Tanrı buyurduğu için kendim devletli olduğum için kağan oturdum." sözü İslamiyet öncesi Türk devletlerinde "kut" anlayışıyla ilgilidir. Kut anlayışı, hükümdara ülkeyi yönetme yetkisinin Tanrı tarafından verildiği anlayışı olup kan bağına dayanıyordu.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Halil Öğretmen dersinde, Büyük Selçuklular Dönemi'nde yaşamış ünlü vezir Nizamülmülk'e atıfta bulunmuştur. Sultan Alp Arslan ve Melikşah dönemlerinde vezirlik yapan Nizamülmülk, Bağdat'ta Nizamiye Medreselerini açmıştır. Dönemin en önemli sorunu olan Batınlık faaliyetlerinin önüne eğitim ve bilim ile geçilebileceğini düşünmüş ve Nizamiye Medreselerinde bu akımın etkisi azaltılmaya çalışılmıştır. Nizamülmülk'ün en önemli eseri de Sultan Melikşah'a sunduğu devlet yönetimine dair öğütler içeren *Siyasetname*'dir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. Türk-İslam devletlerinde genellikle külliye, cami, mescit, tekke gibi dini yapıların avlularında yer alan, etrafı duvar veya parmaklıkla çevrili mezarlıklara verilen ad hazîredir.

- **Ribat:** Sınır boylarında ve stratejik yerlerde, ordunun ve binek hayvanlarının konakladığı, ileri harekât için inşa edilen yapı.
- **Kapan:** Tek cins ürünün dağıtıldığı ya da satıldığı yer.
- **Kurgan:** İlk Türk devletlerinde oda şeklinde mezar.
- **Zaviye:** Tekkeden küçük dinî yapı.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinde gaza ve cihat anlayışı ile hareket edilmesi kısa sürede büyüyüp gelişmesinde etkili olmuştur. Kurulduğu bölgenin yani coğrafi konumunun uç devlet olma özelliği taşımasına imkân vermesi de gaza ve cihat düşüncesi ile hareket edilmesini sağlamıştır. Osmanlı Devleti'nin coğrafi olarak yakınında Bizans İmparatorluğu'nun bulunması gaza ve cihat anlayışına ortam hazırlamıştır. Osmanlı Devleti'nin kısa sürede büyüyüp gelişmesinde; iskân politikası, istimalet (hoşgörü) politikası, fetihlerde Gaziyan-ı Rum, Abdalan-ı Rum, Bacıyan-ı Rum, Ahıyan-ı Rum gibi çeşitli grupların desteğinin alınması, ordunun güçlü olması, devlet adamlarının yetenekli olması gibi unsurlar etkili olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde ticareti geliştirmek ve ticaret yollarında güvenliği sağlamak amacıyla çeşitli teşkilatlar kurulmuş ve birçok yapı inşa edilmiştir. Derbent teşkilatı ticaret yollarında güvenliği sağlamış, kapan hanı tek cins ticaret mallarının toptan satışının ve dağıtımının yapılması için oluşturulmuştur. Nakliye işleri için mekkâri taifesi kurulmuş ve kervan yollarında haberleşmeyi sağlamak için menzilhaneler oluşturulmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde hazineden para çıkışı olmadan büyük bir orduya sahip olma, üretimin sürekliliğini sağlama, vergi toplamayı kolaylaştırma, devlet otoritesini koruma, devlet memurlarının maaşlarını karşılama ve hazinenin yükünü hafifletme gibi farklı alanlarda yönetime kolaylık sağlayan uygulama tımar sistemidir. İlk defa I. Murat Dönemi'nde sistemli bir şekilde uygulanan tımar sistemi XVII. yüzyılda bozulmuş, II. Mahmut Dönemi'nde de uygulamadan kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. Osmanlı ordusunda "Altı Bölük Halkı" olarak da adlandırılan Kapıkulu Süvarileri arasında Silahatâr ve Sipahlar, Sağ ve Sol Garipler, Sağ ve Sol Ulufeciler yer almaktadır. Silahatâr ve Sipahlar, savaşlarda hükümdarın çadırını ve hükümdarı korumakla görevlendirilmiş askerlerdir. Sağ ve Sol Garipler, savaşlarda hazine, ganimet ve savaş araç-gereçlerini korumakla görevli askerlerdir. Sağ ve Sol Ulufeciler ise savaşlarda saltanat sancağını korumakla görevlendirilen askerlerdir.

Öncüllerde yer alan sekban XVII. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin bozulmasıyla beraber gündeme gelen ücretli askerlerdir. Lağım-cılar ise Kapıkulu Piyadeleri içerisinde yer alan ve kale duvarlarını yıpratmak için hendek kazıp fitil döşeyen askeri sınıftır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Soruda verilen gelişmelerle padişahlar arasında yapılan eşleştirmede E seçeneğindeki II. Mahmut dışarıda kalır. Şöyle ki;

- Esham Kanunu'nun çıkarılması - III. Mustafa
- Mühendishane-i Bahri-i Hümayunun açılması - I. Abdülhamit
- Askerî alanda ilk kez Avrupa tarzı ıslahatlar yapılması - I. Mahmut
- Devlet yapısında ilk kez radikal değişiklikler yapılması - III. Selim

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nde ilk telgraf hattı Sultan Abdülmecit Dönemi'nde "İstanbul-Edirne-Şumnu" arasında kurulmuştur. Ayrıca Telgrafın mucidi Samuel Morse, Sultan Abdülmecit için "O, bu nişanı ve tebrikiyle icadının değerini anlayan Avrupalı ilk büyük insan olmuştur." ifadesini kullanmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. "Ermeni Sorunu" XIX. yüzyılda imzalanan Ayastefanos ve Berlin Antlaşmalarında taraflar arasında ve uluslararası alanda gündeme gelmiştir. Ayastefanos (Yeşilköy) Antlaşması; 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı sonrası Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanmış bir antlaşmadır. Avrupa devletlerinin müdahalesiyle yürürlüğe girmese de antlaşma metninde yer alan "Osmanlı Devleti Girit ve Ermenilerin yaşadığı yerlerde ıslahat yapacaktır." hükmü "Ermeni Sorunu"nun ilk kez bir belgede yer almasına sebep olmuştur. Öte yandan Berlin Antlaşması XIX yüzyılda imzalanan şartları en ağır olan antlaşmadır. Osmanlı Devleti'nin "Ermenilerin yaşadığı yerlerde ıslahat yapılacaktır." hükmünü kabul etmesiyle "Ermeni Sorunu" ilk kez uluslararası bir belgede yer almıştır. Halepa Fermanı ise "Ermeni Sorunu" ile ilgili değildir. Bu belge 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı sırasında isyan eden Girit Rumlarının isyan hareketlerini sonlandırmak amacıyla ilan edilmiş ve Girit'e özerlik, vergi muafiyeti verilmiş ve Rumca resmi dil ilan edilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde Avrupa seyahatine çıkan ilk padişah olan Abdülaziz'in seyahatini gerçekleştirdiği ve günümüzde Rahmi Koç Müzesi'nde sergilenen vagon Saltanat Vagonu'dur. Abdülaziz ayrıca operaya giden ilk padişahtır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. Namık Kemal, "Eski toplumsal yapıya uygarlığı oturtmanın yolu anayasa ve eğitimle gerçekleşir." demiştir. Soruda A seçeneğinde verilen gelişme bu söz doğrultusunda XIX. yüzyılda yapılan çalışmalarından biridir. Nitekim Türk Ocaklarının kurulması XX. yüzyıl başlarında (1912) İttihat ve Terakki Cemiyeti Dönemi'nde gerçekleşmiştir. I. Meşrutiyet'in ilan edilmesi ve Kanunuesasi'nin kabul edilmesi II. Abdülhamit Dönemi'nde, Encümen-i Daniş'in kurulması Abdülmecit Dönemi'nde, Galatasaray Sultanisinin açılması ise Abdülaziz Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. İlk sayısı Eşref Edip tarafından *Sırat-ı Müstakim* adıyla 1908'de çıkarılan; Mehmet Âkif Ersoy'un başyazarlık yaptığı, devlet yönetiminde ve toplum hayatında dinî esasları ön planda tutan dergi *Sebilürreşad* dergisidir. *Sebilürreşad* dergisi İstiklal Marşı'nın yayınladığı ilk basın yayın organı olması bakımından önemlidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. Atatürk'ün *Nutuk*'ta, "İstanbul Rum Patrikhanesi'nde teşekkül eden bu heyet, vilayetler dahilinde çeteler teşkil ve idare etmek, mitingler ve propagandalar yaptırmakla meşgul." şeklinde bahsettiği ve Megali İdea (Büyük Ölkü) çerçevesinde faaliyetlerde bulunan cemiyet Mavri Mira Cemiyetidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Mustafa Kemal Padişah Vahdettin tarafından IX. Ordu Müfettişliği göreviyle Samsun'a gönderilmiştir. Görevleri arasında bölge güvenliğini sağlamak, halkın elindeki silah ve cephaneyi almak ve halkı mücadeleye çağıran grupları dağıtmak vardı. Ancak Mustafa Kemal Samsun'a çıktığında İstanbul Hükümetinin isteklerine ters düşerek Millî Mücadele'yi fiilen başlatmış, yayımladığı Havza Genelgesi ile resmî görevinin dışına çıkmıştır. Bu sebeple İstanbul'a ilk kez geri çağırılmış ancak o bu isteği reddederek mücadeleyi sürdürmeye devam etmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

16. Mustafa Kemal'in 24 Nisan 1920 tarihli önergesinde yer alan "TBMM'nin üzerinde hiçbir güç yoktur." maddesi ile TBMM'ye yani halk iradesine vurgu yapılmıştır. Bu bağlamda Mustafa Kemal ulusal egemenliğin ön plana çıkarılmasını hedeflemiştir. Bu madde ile amaçlanan halk egemenliğinin ön plana çıkarılması, hükümdara meclis üzerinde bir yetki verilmemesidir. "TBMM üzerinde bir güç yoktur." maddesinin güçler birliği anlayışının benimsenmesi ve kabine sistemine geçilmesi gibi unsurlarla bir ilgisi bulunmamaktadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

17. Kurtuluş Savaşı sırasında Ankara Hükümetinin Sovyet Rusya ile yakınlaşmasında; cephane ve silah ihtiyacının olması, iki devletin de ortak düşmanlara sahip olmaları, boğazların İtilaf Devletlerinin eline geçmesi ve İtilaf Devletlerinin Bolşevik rejiminden hoşnut olmamaları etkili olmuştur. Bu unsurların etkisiyle I. İnönü Savaşı'ndan sonra iki ülke arasında Moskova Dostluk ve Kardeşlik Antlaşması imzalanmıştır. Bu yakınlaşmada Sovyet Rusya'nın Panslavizm politikasını terk etmesi gibi bir durum söz konusu değildir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

18. Soruda B seçeneğinde verilen İpsiz Recep Millî Mücadele yıllarında düzenli ordu kurulmadan önce Karadeniz Bölgesi'nde faaliyet gösteren yerel direniş önderlerinden biridir. Mustafa Kemal'in "Emice" olarak nitelendirdiği İpsiz Recep, Rize'de önemli bir Kuvayimilliyeci olarak faaliyet yürütmüştür. Ayrıca Millî Mücadele'deki hizmetlerinden dolayı kendisine TBMM tarafından kırmızı şeritli İstiklal Madalyası ile taltif edilmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

19. Chester Projesi, 8 Nisan 1923 tarihinde TBMM ve Ottoman-American Development Company arasında imzalanan demiryolu ve maden işletmeciliğine dair anlaşmadır. TBMM Hükümeti, Lozan Barış Konferansı'nın ikinci döneminde özellikle Musul konusunda ABD'nin desteğini almak için "Chester Projesi" adı verilen demiryolu ve maden imtiyazı anlaşmasını onaylamıştır. Ancak hükümet anlaşmayı 18 Aralık 1923'te iptal etmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

20. Altı Atatürk ilkesi aşamalı bir şekilde Cumhuriyet Halk Fırkasının parti programına girmiştir. Cumhuriyet Halk Fırkasının 1927 yılında toplanan II. Kurultay'ında Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık ve Laiklik ilkeleri kabul edilmiştir. 1931 yılında toplanan III. Kurultay'ında ise Devletçilik ve İnkılapçılık ilkeleri ilave edilmiştir. 1935 yılındaki CHP Kurultay'ında ise, bu ilkeler "Kemalizm" olarak tanımlanmış, 5 Şubat 1937 tarihinde ise 6 ilke Anayasa kapsamına alınmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

21. Mülkiye Mektebi, idari alanda yönetici yetiştirmek amacıyla 1859 yılında İstanbul'da açılmış bir kurumdur. Atatürk'ün isteğiyle 1936 yılında İstanbul'dan Ankara'ya taşınan Mülkiye Mektebi, faaliyetlerini "Siyasal Bilgiler Okulu" adıyla sürdürmüştür. 1950 yılına kadar bu isimle faaliyet yürüten bu kurum 23 Mart 1950 tarihinde 5627 sayılı yasa ile Ankara Üniversitesi'nin çatısı altına girerek adı Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

22. 1923-1930 yılları arası Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyoekonomik ve kültürel faaliyetlerini araştıran bir öğrencinin A seçeneğinde verilen Halkevleri'nin açılmasını örnek vermesi beklenemez. Çünkü Halkevleri, Türk Ocaklarının kapatılmasıyla 1932 yılında kurulmuştur.

- Türkiye İktisat Kongresi'nin toplanması (1923)
- Gazi Eğitim Enstitüsü'nün açılması (1926)
- Millet Mekteplerinin açılması (1928)
- Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması (1925)

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

23. Millî Mücadele'nin başarıya ulaşmasında ve yeni Türk Devleti'nin kurulmasında kadın ve erkek tüm halkın birlikte mücadelesi etili olmuştur. Mustafa Kemal, Türk kadınına millî egemenlik ve eşitlik ilkeleri etrafında birçok hak tanımış ve çeşitli meslek kollarında kadınların da yer alması gerektiğini ifade etmiştir. Cumhuriyetin kurulduğu yıllarda Türk kadınına sağlanan haklar neticesinde kadınların çalışma hayatına katıldıkları meslek kolları arasında; savaş pilotluğu, avukatlık, muhtarlık, belediye başkanlığı, doktorluk, öğretmenlik ve mühendislik gösterilebilir. Yeni Türk Devleti'nde 1936 yılında savaş pilotu olan Sabiha Gökçen dünyanın da ilk kadın savaş pilotu olma özelliğine sahip olmuştur. Gül Esin 1933 yılında Aydın ilinde muhtar seçilen ilk kadın, Refet Angın ilk öğretmen, Sabiha Güreymen ise ilk inşaat mühendisi olmuştur. Ancak ilk kadın başbakan Türkiye'de ilk kez Tansu Çiller'in 1993 yılında göreve başlamasıyla gerçekleşmiştir. Soru da ise cumhuriyetin kurulduğu yıllardaki meslek alanları sorulmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

24. Yeni Türk Devleti bazı devletlerle dostluk ilişkilerini geliştirmek ve sınır uyumsuzluklarını çözmek amacıyla 1923-1930 yılları arasında antlaşmalar imzalamıştır. Bu bağlamda; İtalya ile 1928'de, SSCB ile 1925'te, Afganistan ile 1928'de ve İran ile 1926'da antlaşmalar imzalanmıştır. Ancak bu yıllar arasında, sınır problemleri nedeniyle Suriye ile bir antlaşma imzalanmamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

25. II. Dünya Savaşı öncesinde "Yatıştırma Politikası" olarak adlandırılan ve olası bir savaşı engellemek amacıyla ortaya konulan politikanın mimarı İngiltere Başbakanı Neville Chamberlain'dir. 5 Mart 1939'da Almanya, hiçbir Almanın yaşamadığı Çekoslovakya'nın geri kalanını işgale başlayınca İngiltere yatıştırma politikasının bittiğini ilan etmek zorunda kalmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

26. Soğuk Savaş Dönemi'nde, iki bloğa da dâhil olmayan devletlerin katılımıyla 1955 yılında toplanan Bandung Konferansı sonrası bu ülkelerin aldığı isim Bağılantısızlar Gurbu'dur. Bu hareketin ortaya çıkmasında etkili olan devletler Kore Savaşı sürecinde bağımsızlıklarını kazanan Hindistan, Yugoslavya ve Mısır'dır. Bağılantısızlık Hareketi'nin başlangıç noktası ise 1955 yılında Endonezya'nın Bandung şehrinde toplanan Asya-Afrika (Bandung) Konferansı'dır. Konferansın amacı; yeni bağımsız olan Afrika ve Asya ülkelerinin, ABD ve SSCB gibi iki büyük nükleer güç karşısında varlıklarını korumak için bir birlik ve dayanışma sağlamaktır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

27. Soruda öncüllerde özelliği ya da tanımı verilen durumların eşleştirilmesi aşağıdaki gibidir:

- Kanlı Noel - Akritas Planı'nın uygulanmaya başlanması ile 24 Türk'ün şehit edildiği olaydır.
- Enosis - Kıbrıs Sorunu'nda "Megali İdea" hedefi doğrultusunda Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlama düşüncesidir.
- Akritas Planı - Ani bir saldırı ile Türklerin Kıbrıs'tan çıkarılmasını amaçlayan plan
- EOKA - Yorgo Grivas önderliğinde kurulan Rum gizli örgütüdür.

ASALA ise 1970'lerde Beyrut'ta kurulan ve kendilerini uluslararası devrim hareketinin bir parçası olarak tanımlayan, yaşanan sorunların silahlı mücadele ile çözüleceğine inanan ve "Ermeni Gizli Ordusu" olarak da bilinen örgüttür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

1. Hapis hayatı yaşadığı Çin'den kaçarak İkinci Göktürk Devleti'nin kuruluşunda ve yönetimde Kutluk Kağan'a yardımcı olan, "Apa Tarkan" unvanıyla da bilinen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kül Tigin
C) Bilge Kağan
B) Yolluğ Tigin
D) Tonyukuk
E) İşbara Kağan

2. Anadolu Selçuklu Devleti'nde Eyyûbilerle ilişkileri düzelterek Alanya ve Suğdak ticaret merkezlerini fetheden ve devlete en parlak dönemi yaşatan hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. Alâeddin Keykubat
B) I. Mesut
C) IV. Kılıç Arslan
D) I. Gıyaseddin Keyhüsrev
E) II. İzzettin Keykavus

3. Türk tasavvuf edebiyatının bilinen ilk eserini kaleme alıp "Pir-i Türkistan" olarak tarihe geçen Karahanlılar Dönemi'nde yaşamış ünlü mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?

A) Firdevsî
C) Ahmet Yesevi
B) Ali Şîr Nevai
D) Kaşgarlı Mahmut
E) Edip Ahmet Yûkneki

4. En ünlü eseri *Divan-ı Muhibbi* olup döneminde Irakeyn ve Hint Deniz Seferleri gerçekleştirilen, Piri Reis'in *Kitab-ı Bahriye* adlı eserini sunduğu Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. Selim
C) II. Osman
B) II. Mehmet
D) I. Süleyman
E) III. Murat

5. Osmanlı Devleti'nde padişahın yürütme gücünün temsilcisi olan ümera sınıfı, askerî ve idari alanda görevlendirilen kimselerden oluşmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, ümera sınıfında idari alanda görevlendirilen kişilerin mensup olduğu gruba verilen addır?

A) Mülkiye
C) Ehl-i kalem
B) Ulema
D) Reaya
E) Ehl-i şer'

6. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde siyasi, adli, askerî ve mali işlerin görüşülüp karara bağlandığı Divanühümayun ile ilişkilendirilemez?

A) Hüküm
C) Kasr-ı adl
B) Kubbealtı
D) Mühimme defteri
E) Şer'îye sicili

7. Klasik Dönem Osmanlı taşra yönetiminde tımar sisteminin uygulandığı yerlerde görev alan bir dirlik sahibinin görev ve yetkileri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Savaş zamanında orduya katılmak
B) Reayanın can ve mal güvenliğini sağlamak
C) Elde ettiği gelir oranında cebelû yetiştirmek
D) Bulunduğu bölgenin salyanesini merkeze göndermek
E) Köylünün ihtiyaç duyduğu tohumluğu temin etmek

8. Osmanlı Devleti'nde en fazla taht değişikliğinin yaşandığı dönem XVII. yüzyıldır.

Osmanlı'da XVII. yüzyılda böyle bir durumun yaşanmasında;

- I. tımar sisteminin bozulması,
 - II. kafes uygulamasının başlaması,
 - III. saray kadınlarının yönetimde etkili olmaları
- durumlarından hangilerinin etkisi olduğu savunulabilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Osmanlı Devleti'nde;

- I. Patrona Halil,
 - II. Kabakçı Mustafa,
 - III. Mehmet Ali Paşa
- isyanlarından hangileri XVIII. yüzyılda gerçekleşmiştir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. Osmanlı modernleşme sürecinde ortaya çıkan fikir akımları ve temsilcileriyle ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Osmanlıcılık - Namık Kemal
- B) İslamcılık - Said Halim Paşa
- C) Osmanlıcılık - Celâl Nuri
- D) Batıcılık - Abdullah Cevdet
- E) Türkçülük - Ziya Gökalp

11. XIX. yüzyıl, Osmanlı Devleti'nde milliyetçilik düşüncesi ve Rusya'nın Balkanlar'daki Ortodoks ve Slav toplulukları kışkırtma politikasının da etkisiyle toprak kayıpları yaşandığı bir dönem olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nden kopup bağımsızlığını kazanan devletlerden biri değildir?

- A) Sırbistan B) Romanya
C) Bosna-Hersek D) Yunanistan
E) Karadağ

12. Osmanlı Devleti'nde tüm tebaaya "valan-daş" statüsü tanıyan ilk belge aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Islahat Fermanı
- B) Tanzimat Fermanı
- C) Kanunuesasi
- D) Sened-i İttifak
- E) Teşkilat-ı Esasiye

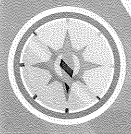
13. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra toplanan Paris Barış Konferansı'nda İzmir ve çevresinin Yunanistan'a verilmesine tepki gösteren devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtalya B) Fransa
C) Almanya D) İngiltere
E) ABD

14. • 1912 yılında Türklük bilincini geliştirip, milliyetçilik fikirlerini yaymak amacıyla İstanbul'da kurulmuştur.
• Yapmış olduğu sanatsal ve kültürel çalışmalarla Osmanlı'dan Cumhuriyet'e halk eğitimine önemli hizmetler sağlamıştır.
• Türk İnkılabı'nın halka benimsetilmesinde önemli fonksiyonlar üstlenmiştir.

Hakkında bilgiler verilen bu kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halkevleri
- B) Millet Mektepleri
- C) Türk Ocakları
- D) Köy Muallim Okulları
- E) Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti

15. 28 Ocak 1920'de kabul edilen Misakı-millî'de halk oylamasına gidilmesi öngörülen yerler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Batı Trakya - Musul
- B) Hatay - Elviye-i Selase
- C) Batı Trakya - Hatay
- D) Musul - Elviye-i Selase
- E) Elviye-i Selase - Batı Trakya

16. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele Dönemi'nde Anadolu'da çıkan iç isyanlardan biri değildir?

- A) Cemil Çeto
- B) Topal Osman
- C) Anzavur Ahmet
- D) Şeyh Eşref
- E) Millî Aşireti

17. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele Dönemi'nde Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nin sevk ve idaresinde görev alan komutanlardan biri değildir?

- A) Ali Fuat Paşa
- B) İsmet Paşa
- C) Sakallı Nurettin Paşa
- D) Yakup Şevki Paşa
- E) Fevzi Çakmak Paşa

18. Kurtuluş Savaşı sürecinde Fransızlara karşı verilen başarılı mücadelede TBMM'nin şehre gönderdiği savaşa katılan kişilerin Ankara'ya bildirilmesi yazısına, "Savaşa katılmayan tek bir fert yoktur." cevabının verilmesi üzerine, istiklal madalyasının kişilere değil şehre verilmesinin kararından sonra madalya ile ilk kez onurlandırılan şehir aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Urfa
- B) Antep
- C) Sivas
- D) Erzurum
- E) Maraş

19. TBMM'nin sahip olduğu en deneyimli diplomat Rauf Bey olduğu halde Mustafa Kemal, Rauf Bey yerine İsmet Paşa başkanlığındaki bir heyetin Lozan Konferansı'nda TBMM'yi temsil etmesini istemiştir.

Mustafa Kemal'in bu tercihiinde;

- I. İsmet Paşa'nın Genelkurmay Başkanı olarak gösterdiği askerî başarılar,
- II. Rauf Bey'in Mondros Mütarekesi'ni imzalamış olması,
- III. İsmet Paşa'nın Mudanya Mütarekesi'nde gösterdiği diplomatik başarı

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

20. Cumhuriyet rejimine yönelik ilk isyan olan **Şeyh Said İsyanı'nın;**

- I. Halk,
- II. Terakkiperver,
- III. Serbest Cumhuriyet

partilerinden hangilerinin kapatılmasında etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

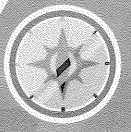
21. 1924 Anayasası'nın 75. maddesi "Hiçbir kimse felsefi inanından, din ve mezhebinden dolayı kınanamaz." şeklindedir.

Bu madde Atatürk'ün;

- I. laiklik,
- II. halkçılık,
- III. devletçilik

ilkelerinden hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

22. 20 Nisan 1924 tarihli Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ile ilgili olarak;

- I. Kişi hak ve özgürlükleri ile ilgili hükümlere yer verilmiştir.
- II. Yargı yetkisi ulus adına bağımsız mahkemelere verilmiştir.
- III. Yasama gücü, TBMM ve Cumhuriyet Senatosu'ndan oluşmuştur.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

23. Yeni Türk Devleti'nde;

- I. Millet Mekteplerinin açılması,
 - II. Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi,
 - III. kılık-kıyafet düzenlemesinin yapılması
- gelişmelerinden hangilerinin toplumsal alanda yaşanan ikilikleri sonlandırmaya yönelik olduğu savunulamaz?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

24. Atatürk Dönemi Türk dış politikasına ilişkin aşağıdaki gelişmelerden hangisi, kronolojik olarak diğerlerinden daha sonra gerçekleşmiştir?

- A) Balkan Antantı'nın imzalanması
- B) Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olması
- C) Musul Sorunu'nun çözülmesi
- D) Bozkurt-Lotus Davası'nın çözülmesi
- E) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması

25. 30 Ocak-1 Şubat 1943 tarihleri arasında İngiltere ile Türkiye arasında gerçekleşen Adana Görüşmeleri'ne, Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'ye iştirak edip katılan dönemin başbakanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Celâl Bayar
- B) Hasan Saka
- C) Şükrü Saraçoğlu
- D) Refik Saydam
- E) Recep Peker

26. "Sözde Ermeni Soykırımı" iddialarını Türkiye'ye kabul ettirmek ve Türkiye'den tazminat talep edebilmek amacıyla propagandaya başlayan Ermenilerin kurduğu, 1973-1974 yılları arasında gerçekleştirdiği terör faaliyetleriyle adını duyuran örgüt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hınçak
- B) IMRO
- C) EOKA
- D) Taşnak
- E) ASALA

27. 1980-1988 İran-İrak Savaşı sürecinde, ABD Ulusal Güvenlik Konseyi Üyesi Yarbey Oliver North'un İsrail üzerinden İran'a gizlice silah satması ve bu girişimin 1986 yılında ortaya çıkması olarak gelişen olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) U-2 Krizi
- B) Körfez Krizi
- C) Gri Bölge Olayı
- D) İranganate Olayı
- E) Şattülarap Krizi

ÇÖZÜMLER

1. Hapis hayatı yaşağıdı Çin'den kaçıp gelen, II. Gök-tük Devleti'nin kuruluşunda ve yönetimde Kutluk Kağan'a yardımcı olan, "Apa Tarkan" unvanıyla da bilinen devlet adamı Tonyukuk'tur. Kutluk, Bilge ve Kapgan Kağan dönemlerinde vezirlik yapan Tonyukuk "Türklerin Bismarck'ı" olarak da nitelen-dirilmektedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Türkiye Sekçuklu Devleti'nde Eyyübilerle ilişkileri düzeltip Alanya ve Suğdak ticaret merkezlerini fer-heden ve devlete en parlak dönemi yaşatan hük-ümdar I. Alâeddin Keykubat'tır. Devletin merkezi olan Konya, kültür ve sanat merkezi hâline gelmiştir. Mengüceklere ve Harput Artuklularına son verilmiş-tir. Özellikle Alanya (Alaiye) ve Karadeniz'in kuze-yindeki Suğdak ticaret merkezi alınarak denizcilik ve ticarete önemli gelişmeler sağlanmıştır. Tica-retin gelişmesi için Anadolu'da çok sayıda han ve kervansaray yapılmıştır. Yabancı tüccarlara ilk kez "devlet sigortası" uygulanmış, ayrıca bu dönemde 1230'da Yassıçemen Savaşı'nda Harzemşahlar mağlup edilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Türk tasavvuf edebiyatının ilk eseri olan *Divan-ı Hikmet*, ilk mutasavvıf olarak kabul edilen ve "Pir-i Türkistan" olarak da bilinen Hoca Ahmet Yesevi tarafından kaleme alınmıştır. Ahmet Yesevi, Orta Asya Türklerinin dinî ve tasavvufî hayatında büyük etkiler yaratan Yeseviye Tarikatı'nın kurucusudur. Öte yandan *Divan-ı Hikmet*, Ahmet Yesevi'nin hik-metlerini içine alan bir eser olmuş ve O'nun inanç ve düşünceleri, tarikatının esasları dile getirilmiştir. Dinî ve ahlaki öğütler içeren eser, Türkçe'nin tarikat dili olmasında pay sahibi olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. En önemli eseri *Divan-ı Muhibbi* olup döneminde Irakeyn ve Hint Seferleri gerçekleştirilen, Piri Re-is'in *Kitab-ı Bahriye* adlı eserini sunduğu Osmanlı padişahı, "Büyük Türk", "Muhteşem" ve "Kanuni" unvanlarıyla tanınmış I. Süleyman'dır. Yavuz Sul-tan Selim'in oğlu olan I. Süleyman yaklaşık 46 yıl Osmanlı tahtında kalarak en uzun süre Osmanlı padişahı olan devlet adamıdır. 1520 yılında hü-kümdar olan Kanuni Sultan Süleyman; Belgrat, Rodos, Boğdan ve Macaristan'ın büyük bir kısmını Osmanlı topraklarına katmış, doğuda İran ile mü-cadele etmiştir. Safevilerle yaşanan çatışmalar son-rası Irakeyn Seferleri'ni, Portekiz'in Hindistan'daki Müslümanlara yaptığı baskıyı ortadan kaldırmak ve Baharat Yolu'nu canlandırmak için Hint Deniz Seferleri'ni gerçekleştirmiştir.

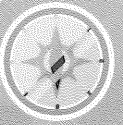
Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Osmanlı hükümdarının yürütme gücünün temsilcisi olan ümera (seyfiye) sınıfı askerî ve idari alanda görevlendirilen kimselerden oluşmuştur. Ümera sınıfında idari alanda görevlendirilen kişilerin men-sup olduğu gruba "mülkiye" adı verilmiştir. Örneğin sadrazam ve vezirler mülkiye sınıfında yer almıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde Orhan Bey Dönemi'nde oluş-turulan Divanîhümayun siyasi, adli, askerî ve mali işlerin görüşülüp karara bağlandığı bir organ olmuş-tur. Son sözün hükümdara ait olması ise divana danışma kurulu özelliği kazandırmıştır. Yasama, yürütme ve yargı yetkilerini; bir konuyu karara bağlaması, hükümdar kararlarını uygulaması, ağır cezalara bakması ve alınan bazı kararları temyiz edebilmesi ile kullanmıştır. II. Mehmet Dönemi'nde ise divan toplantılarına sadrazam başkanlık etmeye başlamış ve hükümdar dilediği zamanlarda toplan-tıları Kasr-ı Adl denen kafesli bölümden izlemiştir. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nden itibaren ise divan toplantıları Kubbenişin ya da Kubbealtı denilen bölümde yapılmaya başlanmıştır. Divanî-hümayun'da alınan kararlara hüküm, bu kararların özel bir yazı ile kaydedildiği defterlere de mühimme defterleri adı verilmiştir. Şeriye sicilleri ise hukuk alanıyla ilgili olup mahkemelerde alınan kararların kaydedildiği defterlerdir. Kadı sicilleri de denir. Bu bağlamda Divanîhümayun ile ilişkilendirilemez.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Klasik Dönem Osmanlı taşra yönetiminde timar sisteminin uygulandığı yerlerde görev alan bir dirlik sahibinin görev ve yetkileri arasında; savaş zamanında orduya katılmak, köylünün ihtiyaç duyduğu tohumluğu tedarik etmek, reayanın can ve mal güvenliğini sağlamak ve elde ettiği gelir oranında cebelü (atlı asker) yetiştirmek yer alır. Ancak dirlik sahibinin "Bulunduğu bölgenin salyanesini merkeze göndermek" gibi bir görevi yoktur. Nitekim timar sisteminin uygulandığı eyaletler "salyanesiz" eyaletler olup salyaneli eyaletlerde "iltizam sistemi" uygulanmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. XVII. yüzyıl Osmanlı Devleti'nde en fazla taht değişikliği yaşanan dönem olmuştur. Bu durumun temelinde ise kafes uygulamasının başlaması (II), saray kadınlarının yönetimde etki sahibi olmaları (III) gösterilebilir. XVII. yüzyıla kadar Osmanlı şehzadeleri yönetimde tecrübe kazanmak, halkla bütünleşmek ve bölge halklarını hanedan üyesine ısındırmak amaçlı çeşitli sancaklarda yönetici olarak görev almışlar ve buna da "sancak sistemi" adı verilmiştir. Ancak bu sistemin terk edilerek şehzadelerin sarayda "şimşirlik" adı verilen özel odalarda tutulması ile halka uzak, yönetim tecrübesinden yoksun ve hatta akli dengesi bozuk hükümdarlar Osmanlı tahtına oturmuştur. Bu durumda saray kadınları ve devlet adamlarının yönetimde söz sahibi olmalarına ve bazı dönemlerde hükümdar değişikliği yaşanmasına neden olmuştur. Timar sisteminin bozulmasının ise doğrudan yönetime bir etkisi olmamış; taşrada güvenlik sorunlarına, ekonominin zarar görmesine ve tarımsal üretimin düşmesine neden olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nde yaşanan bu isyanlardan sadece Patrona Halil İsyanı XVIII. yüzyılda gerçekleşmiştir. Patrona Halil İsyanı, 1730'da yaşanan ve Osmanlı'da Lale Devri'ni sonlandıran olaydır. Kabakçı Mustafa ve Mehmet Ali Paşa isyanları ise XIX. yüzyılda çıkmıştır. 1807'de çıkan Kabakçı Mustafa İsyanı Osmanlı'da III. Selim (Nizam-ı Cedit) Dönemi'ni sonlandırmıştır. Mehmet Ali Paşa İsyanı ise 1831'de (II. Mahmut Dönemi) yaşanan bir isyan olup zamanla dış soruna dönüşmüştür.

(Dikkat: Patrona Halil ve Kabakçı Mustafa isyanları yapılan ıslahatlara tepki olarak ortaya çıkmışken, Mehmet Ali Paşa İsyanı'nın ıslahatlarla ilgisi yoktur.)

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. Osmanlı modernleşme sürecinde ortaya çıkan fikir akımları ve temsilcileriyle ilgili verilen eşleştirme-lerden C seçeneğindeki eşleştirme yanlıştır. Celâl Nuri'nin temsilcisi olduğu fikir akımı Osmanlıcılık değil Batıcılıktır. Ayrıca Celâl Nuri fikirlerini, çıkardığı *İleri* gazetesinde savunmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti açısından Dağılma Dönemi olarak nitelendirilen XIX. yüzyıl; Napolyon Bonaparte'ın "Her Millete Bir Devlet" sloganının çok uluslu milletlerde taraftar bulduğu gibi Osmanlı'da etkisinin hissedildiği ve milliyetçilik, eşitlik gibi düşüncelerin etkisiyle toprak kayıplarının yaşandığı bir dönem olmuştur. Bu dönemde Osmanlı Devleti; 1829 Edirne Antlaşması ile Yunanistan'ın, 1878 Berlin Antlaşması ile Sırbistan, Karadağ ve Romanya'nın bağımsızlığını kabul etmiştir. Bosna- Hersek ise 1908 II. Meşrutiyet'in ilanı sırasında, Avusturya-Macaristan'ın burayı ilhak ettiğini açıklamasıyla Osmanlı Devleti'nden kopmuştur. Öte yandan bu dönemde ayrıca Bulgaristan bağımsızlığını ilan etmiş, Girit ise Osmanlı Devleti'nden ayrılarak Yunanistan'a bağlanmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'nde tüm tebaaya "vatandaş" statüsü tanıyan ilk belge 1839 tarihli Tanzimat Fermanı'dır. Nitekim Tanzimat Fermanı; Müslüman-gayrimüslim tüm halkın eşit olmasını amaçlamış, Osmanlı toplumunda herkesin Osmanlı vatandaşı olarak kabul edilmesini öngörmüştür.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra toplanan Paris Barış Konferansı'nda İzmir ve çevresinin Yunanistan'a verilmesine tepki gösteren devlet İtalya'dır. Nitekim gizli antlaşmalarda İtalya'ya verilmesi gereken İzmir ve çevresi, İngiltere'nin istekleri doğrultusunda Yunanistan'a bırakılmıştır. Bunun nedeni, İngiltere'nin bölgede (Doğu Akdeniz) güçlü bir İtalya yerine, kendi güdümünde olacak zayıf bir Yunanistan'ı istemesidir. Paris Barış Konferansı'nda İzmir ve çevresinin Yunanistan'a verilmesi, İtilaf Devletleri arasında ilk kez görüş ayrılıklarının ortaya çıkmasına da neden olmuştur (İngiltere - İtalya).

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

14. Soruda hakkında bilgiler verilen kurum Türk Ocaklarıdır. Türk Ocakları, 1912 yılında Türklük bilincini geliştirip, milliyetçilik fikirlerini yaymak amacıyla İstanbul'da kurulmuştur. Yapmış olduğu sanatsal ve kültürel çalışmalarla Osmanlı'dan Cumhuriyet'e halk eğitimine önemli hizmetler sağlamıştır. Öte yandan Türk İnkılabı'nın halka benimsetilmesi ve yayılmasında önemli fonksiyonlar üstlenmiştir. 1931'de kapatılan Türk Ocakları yerini 1932'de Halkevlerine bırakmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. 28 Ocak 1920'de Osmanlı Mebusan Meclisi tarafından kabul edilen Misakımillî'de halkoyuna başvurulması öngörülen yerler arasında; Elviye-i Selase (Kars-Ardahan-Batum) ve Batı Trakya (İskeçe, Gümülcine, Dedeağaç...) ve Arap toprakları yer almaktadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. Soruda B seçeneğinde verilen Topal Osman (Ağa) Millî Mücadele Dönemi'nde Anadolu'da çıkan iç işyanlardan biri değildir. Topal Osman, Karadeniz'de (Giresun) işgallere direniş gösteren yerel halk kahramanlarınsan biridir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

17. Soruda A seçeneğinde verilen Ali Fuat Paşa (Cebesoy) Millî Mücadele Dönemi'nde Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nin sevk ve idaresinde görev alan komutanlardan biri değildir. Büyük Taarruz'da ordu, kolordu ve genelkurmay başkanlığı düzeyinde görev alanlar; Nurettin Paşa, Fevzi Paşa, Mustafa Kemal, İsmet Paşa ve Yakup Şevki Paşa'dır. Ali Fuat Paşa, başarısız olan Gediz Taarruzu sonrasında Moskova'ya elçi olarak gönderilmişti. Kendisi SSCB'de elçilik görevinde bulunduğu için bu savaşta görev almamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

18. Kurtuluş Savaşı'nda Güney Cephesi'nin en önemli direniş merkezlerinden biri olan Maraş önce İngilizler tarafından işgal edilmiş ve 1919 yılında imzalanan Suriye İtilafnamesi ile Fransa'ya bırakılmıştır. Sütçü imam ve Rıdvan Hoca gibi önemli liderler öncülüğünde işgallere karşı direniş başlatılmış ve 1921 Ankara Antlaşması ile Fransa işgal bölgelerinden ayrılarak bu cephe kapanmıştır. İlerleyen süreçte ise TBMM şehre bir yazı göndererek savaşa katılanların Ankara'ya bildirilmesini istemiştir. Gönderilen bu yazıya cevaben ise Ankara'ya "Savaşa katılmayan tek bir fert yoktur." ifadesinin kullanılması üzerine istiklal madalyasının kişilere değil şehre verilmesi kararlaştırılmış ve 1925 yılında ilk kez bir şehre istiklal madalyası verilmiştir. Maraş dışında istiklal madalyası; 1924 yılında İnönü ilçesine, 2008 yılında Antep'e, 2016 yılında ise Urfa'ya verilmiştir.

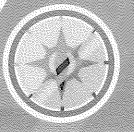
Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

19. Mustafa Kemal, Lozan Konferansı'nda TBMM'yi Rauf Bey yerine İsmet Paşa başkanlığındaki bir heyetin temsil etmesini istemiştir. Mustafa Kemal'in bu tercihinde; İsmet Paşa'nın Genelkurmay Başkanı olarak gösterdiği askerî başarılar, Rauf Bey'in Mondros Mütarekesi'ni imzalamış olması ve İsmet Paşa'nın Mudanya Mütarekesi'nde gösterdiği diplomatik başarı etkili olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

20. 13 Şubat 1925'te patlak veren cumhuriyet rejimine yönelik ilk isyan olan Şeyh Said İsyanı sonrasında 4 Mart 1925'te Takrir-i Sükun Kanunu çıkarılmış, bu kanun kapsamında isyanda rolü ve etkisi olduğu düşünülen Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk muhalefet partisi Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kapatılmıştır. Kapatılan partiler arasında Halk Fırkası ve Serbest Cumhuriyet Fırkası yoktur. Serbest Cumhuriyet Fırkası, Ali Fethi Okyar tarafından 1930 yılında kurulmuş ikinci muhalefet partisi olup aynı yıl kendini feshetmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

21. 1924 Anayasası'nın 75. maddesinde yer alan "Hiç kimse felsefi inanından, din ve mezhebinden dolayı kınanamaz." şeklindeki ifade Atatürk'ün laiklik ve halkçılık ilkeleriyle ilgilidir. Nitekim bu madde, inanç özgürlüğüne ve eşitliğe vurgu yapmaktadır. Devletçilik ekonomi, yatırım ve kalkınma hamleleri ile ilgili çalışmaları kapsar.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

22. Soruda III. öncülde verilen "Yasama gücü, TBMM ve Cumhuriyet Senatosu'ndan oluşmuştur." yargısı yanlıştır. 20 Nisan 1924 tarihinde TBMM'de kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'na göre yasama gücü sadece TBMM'ye aittir. Cumhuriyet Senatosu 1961 Anayasası ile kurulmuş olup Mili Birlik Komitesi üyeleri, cumhurbaşkanının seçtiği üyeler ve genel oyla seçilen üyelerden oluşan bir yasama meclisidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

23. Yeni Türk Devleti'nde toplumsal alandaki ikilikleri sonlandırmaya yönelik çalışmalar arasında;

- Kılık-Kıyafet ve Şapka Kanunu'nun kabul edilmesi
- Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
- Uluslararası saat ve takvimin kabul edilmesi
- Hafta tatilinin cumadan pazara çevrilmesi
- Uluslararası ölçü kurallarının kabul edilmesi gösterilebilir.

Millet Mekteplerinin açılmasındaki temel amaç ise, yeni harflerin kısa sürede tüm halka öğretilmesi ve okuryazar oranının artırılmak istenmesidir. Bu amaçla 24 Kasım 1928'de Millet Mektepleri Talimatnamesi hazırlanmıştır. Bu talimatname ile 14-45 yaş arasındaki her Türk vatandaşının bu mekteplere devam etmesi zorunlu tutulmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. Soruda verilen ve Atatürk Dönemi Türk dış politikasında önemli yer tutan gelişmelerden E seçeneğindeki "Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması" kronolojik olarak diğerlerinden daha sonra gerçekleşmiştir. Şöyle ki;

- Musul Sorunu'nun çözülmesi (1926)
- Bozkurt-Lotus Davası'nın çözülmesi (1926)
- Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olması (1932)
- Balkan Antantı'nın imzalanması (1934)
- Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması (1936)

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

25. 30 Ocak-1 Şubat 1943 tarihleri arasında İngiltere ile Türkiye arasında gerçekleşen Adana Görüşmeleri'ne Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'ye iştirak edip katılan dönemin başbakanı Şükrü Saraçoğlu'dur. II. Dünya Savaşı sürecinde toplanan ve Türkiye'yi savaşa dahil etmenin amaçlandığı, Türkiye'nin de temsilci göndererek katıldığı görüşmeler arasında Adana Görüşmeleri ve Kahire Konferansı vardır. Adana Görüşmeleri; 1943 yılında Churchill ve İsmet İnönü ile Başbakan Şükrü Saraçoğlu'nun katılımları ile gerçekleşmiştir. Toplantıda Türkiye'nin II. Dünya Savaşı'na katılması görüşülmüş, Cumhurbaşkanı İsmet İnönü savaşa katılmama kararı almıştır. Kahire Konferansı ise, 1943 yılında İngiliz Dışişleri Bakanı Antony Eden ve Türk Dışişleri Bakanı Numan Menemencioğlu arasında gerçekleşmiştir. Türkiye'nin hava üslerini açması ve yıl sonuna kadar savaşa dahil olması gerektiği gündeme gelse de Numan Menemencioğlu tarafından bu görüşler reddedilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

26. 1970'lerde Beyrut'ta kurulan ve kendilerini uluslararası devrim hareketinin bir parçası olarak tanımlayan, yaşanan sorunların silahlı mücadele ile çözüleceğine inanan Ermeni gizli ordusu olarak da bilinen örgüt ASALA'dır. Ermeni terör olaylarını yönlendirmiş sözde Ermeni iddialarını Türkiye'ye itiraf ettirmek, Türkiye'ye itirafı sonrası tazminat ödetirmek, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun Ermenilere iadesini sağlamak gibi amaçlar içinde olmuştur. Örgüt ilk eylemini Dünya Kiliseler Birliği'ne yaptığı bombalı saldırı ile gerçekleştirmiş ve birçok Türk diplomat öldürülmüştür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. 1980-1988 İran-İrak Savaşı sürecinde, ABD Ulusal Güvenlik Konseyi Üyesi Yarbay Oliver North'un İsrail üzerinden İran'a gizlice silah satması ve bu girişimin 1986 yılında ortaya çıkması olarak gelişen olay "İrangate Olayı" olarak adlandırılır. Bu süreçte Oliver North suçlu bulunarak yargılanmış, ABD Başkanı Reagan'nın ise suçlu olmadığı kanaatine varılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

1. "Araştırmacılar tarafından Pazırık, Tuheyta, Noin-Ula gibi arkeolojik merkezlerden çıkarılan halı, askerî başlık, zırh gibi Hun kültürüne ait eserlerin sergilendiği Rusya'da bulunan bu müze, dünyanın en büyük ve eski müzelelerinden biridir." diyen bir tarih öğretmenin hakkında bilgiler verdiği müze aşağıdaki-lerden hangisidir?

A) Erarta Müzesi
B) Hermitage Müzesi
C) Metropolitan Müzesi
D) Faberge Müzesi
E) Tula State Müzesi

2. I. *Tarih-i Yemin*
II. *Divan-ı Enveri*
III. *Siyasetname*
IV. *Kutadgu Bilig*

Yukarıdaki edebi eserlerden hangileri Karahanlı Devleti Dönemi'ne aittir?

A) Yalnız IV B) I ve II C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

3. Anadolu Selçuklu Dönemi'nde sosyal devlet anlayışının bir gereği olarak hâkim olunan yerlerde "darüşşifa" adı verilen birçok hastane yaptırılmıştır.

Bu dönemde, aşağıdaki şehirlerden hangisinde darüşşifa yaptırıldığı savunulamaz?

A) Edirne B) Kayseri C) Tokat
D) Sivas E) Kırşehir

4. Osmanlı Devleti'nde "Fetret Devri" olarak bilinen dönemi sonlandıran ve bu nedenle Osman Bey'den sonra devletin "İkinci Kurucusu" olarak nitelendirilen padişah aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orhan Bey B) I. Mehmet
C) I. Murat D) II. Murat
E) Yıldırım Bayezit

5. Osmanlı Devleti'nin ünlü devlet adamlarından Sokullu Mehmet Paşa;

I. İkinci Selim,
II. Üçüncü Murat,
III. Üçüncü Mehmet

dönemlerinden hangilerinde sadrazamlık yapmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. İslam devletlerinden itibaren uygulanan ve Osmanlı Devleti'nde de kendine yer edinen, savaş sırasında esir alınan Hristiyan çocukların beşte birinin devlet hizmetine alınması uygulamasına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

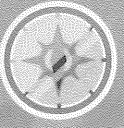
A) Esham B) Timar C) İltizam
D) Ocaklık E) Pençik

7. Osmanlı toplum yapısında Divanîhümayunda temsil edilmeyen, vergi vermek ve askerlik yapmakla yükümlü tutulmuş ve aynı zamanda din unsuruna dayanan "Millet Sistemi"ne göre teşkilatlandırılmış sınıf aşağıdakilerden hangisidir?

A) Levanten B) Ümera C) Reaya
D) Beraya E) Galebe

8. Lale Devri'nin ünlü sanatçısı Levni'nin III. Ahmet'in şehzadelerinin sünnet düğününü anlattığı *Surname* ve Osmanlı sultanlarını tasvir ettiği *Silsilename* adlı eserleri, aşağıdaki sanat dallarından hangisine örnektir?

A) Hat B) Tezhip C) Minyatür
D) Telkârî E) Ciltçilik

9. Osmanlı Devleti'nin kötü gidişatını sorgulayan ve tebdil-i kıyafet (kıyafet değiştirerek) ile denetlemelerde bulunan IV. Murat Dönemi'nde;

- I. Yeniçeri Ocağını kapatma,
- II. Kâtip Çelebi ve Koçi Bey'e devletin içinde bulunduğu duruma dair raporlar hazırlatma,
- III. kahvehaneleri kapatarak sokağa çıkma yaşağı getirme

gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. XIX. yüzyılda görülen;

- Osmanlı Devleti'nde ilk belediye teşkilatının oluşturulması,
- Sinop'ta Osmanlı donanmasının Ruslar tarafından imha edilmesi,
- Dolmabahçe Sarayı'nın yaptırılması

gelişmeleri, aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin dönemine aittir?

- A) II. Mahmut B) III. Mustafa
C) Abdülmecit D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

11. Osmanlı Devleti'nin, II. Mahmut Dönemi'nde Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'dan yardım talebinde bulunmasına neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mora İsyanı
B) 93 Harbi
C) Kırım Savaşı
D) Kabakçı Mustafa İsyanı
E) Navarin Olayı

12. Batılı anlamda resim çalışmalarının öncülerinden olan ve 1873 yılında Mekteb-i Sanayide Osmanlı Devleti'nin ilk resim sergisini düzenleyen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiblizade Ahmet
B) Ahmet Cevdet Paşa
C) Osman Hamdi Bey
D) Mustafa Rakım Efendi
E) Şeker Ahmet Paşa

13. I. Yusuf Akçura

- II. Sait Halim Paşa
III. Mehmet Âkif Ersoy

Yukarıdakilerden hangileri, II. Abdülhamit Dönemi'nde etkili olan ve dinî birlikteliğin devleti ayakta tutabileceğini savunan İslamcılık fikrinin temsilcileri arasında yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

14. Birinci Dünya Savaşı sürecinde, Arapların Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanma başlatması karşılığında İngiltere'nin Arapların bağımsızlığını tanımayı kabul ettiği 1916 tarihli antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Londra
B) İstanbul
C) McMahon
D) Sykes Picot
E) Saint Jean de Maurienne

15. Osmanlı Mebusan Meclisine Erzurum'dan milletvekili seçilen Mustafa Kemal 12 Ocak 1920'de İstanbul'da toplanan meclis görüşmelerine katılmamıştır.

Bu durumun temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müdafaa-i Hukuk Grubu adaylarına öncelik vermek istemesi
B) Picardi Manevralarına katılmak için Fransa'ya gitmesi
C) Tutuklanma ihtimaline karşı tedbir almak istemesi
D) Sivas Kongresi'nde oluşan başkanlık tartışmasına tepki göstermesi
E) Ankara milletvekilliğinin onaylanma sürecini beklemesi

16. Mustafa Kemal Paşa'nın başkanlığındaki Heyet-i Temsiliyenin;

- I. yasama,
II. yürütme,
III. yargı

yetkilerinden hangilerini üstlendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

17. I. Refet Paşa
II. İsmet Paşa
III. Ali Fuat Paşa
IV. Kâzım Karabekir

Yukarıdaki komutanlardan hangileri Millî Mücadele Dönemi'nde, Batı Cephesi'ndeki Türk-Yunan mücadelesinde yer almıştır?

- A) Yalnız IV B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) I, II ve IV

18. Millî Mücadele sürecinde Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin suistimal edilmemesi için TBMM'nin aldığı önlemler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Tekâlif-i Milliye komisyonlarının oluşturulması
B) Yazılı belge tutulmasının zorunlu kılınması
C) Bağış defterlerinin gerektiğinde müfettişlerce denetlenmesi
D) Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması
E) Yolsuzluk suçlularının İhanet-i Vataniye Kanunu'na göre yargılanması

19. 1921'de TBMM ile Fransa arasında imzalanan Ankara Antlaşması'nın bazı hükümleri şu şekildedir:

- Taraflar arasındaki savaş sona erecek
- Savaş esirleri karşılıklı serbest bırakılacak
- Hatay ve İskenderun, Suriye'ye bırakılacak
- Caber Kalesi, Türk toprağı sayılacak

1921 Ankara Antlaşması'nın yukarıda verilen hükümlerinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Güney Cephesi kapanmıştır.
B) Karşılıklı eşitlik ilkesi hâkim kılınmıştır.
C) Misakımillî'den taviz verilmiştir.
D) Sınırların dışında kalan Türk toprağı korunmuştur.
E) Fransa, TBMM Hükûmetini tanıyan ilk devlet olmuştur.

20. TBMM Hükûmetinin Lozan Konferansı'na katılacak heyete verdiği talimatnamede;

- I. azınlıklar,
II. kapitülasyonlar,
III. savaş tazminatı

konularından hangilerinde kesinlikle ödün verilmemesi istenmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

- 21.** 26 Ekim 1933 tarih ve 2349 sayılı Kanun'la Türk kadınına muhtarlığa seçilme hakkı verilmiş, bu kanun çerçevesinde 12 Kasım 1933'te Aydın'ın Çine ilçesine bağlı Demircidere Köyü'nde yapılan seçimi Gülkız Hanım kazanarak Türkiye Cumhuriyeti'nin seçilmiş ilk kadın muhtarı olmuştur.

Gülekız Hanım'ın muhtar seçilmesi;

- I. laiklik,
- II. halkçılık,
- III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangileriyle ilgilidir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 22.** Atatürk Dönemi'nde başkanlığını Sâmih Rifat'ın üstlendiği ve Ruşen Eşref, Yakup Kadri, Celâl Sahir gibi önemli isimlerin kuruluşunda rol aldığı kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âli İktisat Medisi
- B) Türkiye Enstitüsü
- C) Türk Dili Tetkik Cemiyeti
- D) Millet Mektepleri
- E) Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti

- 23.** Yeni Türk Devleti'nde ekonominin temeli sayılan tarım sektörünün geliştirmek için yapılan çalışmalar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Ziraat Bankasının geliştirilmesi
- B) Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması
- C) Tütün Reji İdaresine son verilmesi
- D) Atatürk Orman Çiftliğinin kurulması
- E) Toprak Mahsulleri Ofisinin açılması

- 24.** Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra;

- I. Boğazlar,
- II. Irak sınırı,
- III. yabancı okullar

sorunlarından hangileri, Türkiye'nin isteği doğrultusunda çözümlenmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 25.** Millî Birlik Komitesinin 27 Mayıs 1960 Darbesi ile yönetime el koymasından sonra, Yüksek Adalet Divanı tarafından gerçekleştirilen yargılamaların yapıldığı, sonrasında ismi "Demokrasi ve Özgürlükler Adası" olarak değiştirilen yer aşağıdakilerden hangisidir?

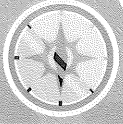
- A) İmralı
- B) Yassıada
- C) Büyükada
- D) Heybeliada
- E) Zincirbozan

- 26.** Dersinde "Panmunjom Mütarekesi" ile ilgili görsel kullanan Tarih Öğretmeni Hakan Bey, öğrencilerine aşağıdaki savaşlardan hangisinin sonuçlarından bahsetmektedir?

- A) Vietnam Savaşı
- B) Yom Kippur Savaşı
- C) Kore Savaşı
- D) Körfez Savaşı
- E) Altı Gün Savaşları

- 27.** 11 Temmuz 1995'te "Bosna Kasabı" lakaplı General Ratko Mladić komutasındaki Sırp güçlerinin Bosna-Hersek'te uyguladığı katliam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Riga
- B) Hocalı
- C) Gorajde
- D) Urumçi
- E) Srebrenitsa

ÇÖZÜMLER

1. "Araştırmacılar tarafından Pazırık, Tuheyta, No-in-Yula gibi arkeolojik merkezlerden çıkarılan halı, askerî başlık, zırh gibi Hun kültürüne ait eserlerin sergilendiği Rusya'da bulunan bu müze, dünyanın en büyük ve eski müzelerinden biridir." diyen bir tarih öğretmenin hakkında bilgiler verdiği müze Rusya'daki Hermitage Müzesidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Soruda verilen IV. öncüldeki Kutadgu Bilig adlı eser Karahanlı Devleti Dönemi'ne aittir. Yusuf Has Hacip tarafından kaleme alınan bu eser Karahanlı hükümdarı Tabgaç (Uluğ Kara) Buğra Han'a takdim edilmiştir. Öte yandan Utbi'ye ait olan *Tarih-i Yemin* adlı eser Gazneli Sultan Mahmut'a sunulmuş olup Gaznelilerin tarihi anlatılmıştır. *Divan-ı Enveri* adlı eser Büyük Selçuklu Dönemi'nin kasideleri ile ünlü şairi Enveri'nin eseri olup bu eserde kasidelerini toplamıştır. *Siyasetname* adlı eser ise ünlü Büyük Selçuklu veziri Nizamülmülk'ün en ünlü eseridir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Anadolu Selçuklu Devleti Dönemi'nde sosyal devlet anlayışının bir gereği olarak hâkim olunan yerlerde darüşşifa adı verilen birçok hastane yaptırılmıştır. Anadolu Selçukluları hâkim oldukları Kayseri, Kon-ya, Tokat, Sivas, Kırşehir gibi merkezlerde bu tarz yapılar inşa ettirmiştir. Ancak Edirne'de Anadolu Selçuklu Dönemi'ne ait mimari eserlere rastlanmaz. Nitekim Edirne, Osmanlı Devleti'nde I. Murat Dönemi'nde ele geçirilmiştir. Edirne'de Osmanlı mimarisinin örneklerine rastlanabilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde "Fetret Devri" olarak bilinen dönemi sonlandıran ve bu nedenle Osman Bey'den sonra devletin "İkinci Kurucusu" olarak nitelendirilen padişah I. (Çelebi) Mehmet'tir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nin ünlü devlet adamlarından biri olan Sokullu Mehmet Paşa sırasıyla; Kanuni Sul-tan Süleyman, İkinci Selim (I) ve Üçüncü Murat (II) dönemlerinde sadrazamlık yapmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. İslam devletlerinden itibaren uygulanan ve Osmanlı Devleti'nde de kendine yer edinen, savaş sırasında esir alınan Hristiyan çocukların beşte birinin devlet hizmetine alınması uygulamasına "pençik sistemi" adı verilmiştir. Bu uygulama, I. Murat Dönemi'nde açılan Yeniçeri Ocağına asker temin etmek amaçlı uygulamaya konmuş bir sistemdir. Savaşlarda ele geçirilen esirlerin 5'te biri seçilerek Anadolu'daki Türk ailelerin yanına verilmiş ve Türkçe öğrenip Türk gelenek göreneklerini öğrenmeleri sağlan-mıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

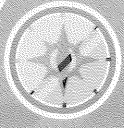
7. Osmanlı toplum yapısında Divanîhümayunda tem-sil edilmeyen; vergi vermek ve askerlik yapmakla yükümlü tutulmuş ve millet sistemine göre teşki-latlandırılan sınıf reaya sınıfıdır. Şehirli, köylü ve göçebelerden oluşan ve yönetilen kesimdir.

- **Beraya:** Divanîhümayunda temsil edilen, vergi-den muaf tutulmuş yönetenler sınıfıdır.
- **Levanten:** Osmanlıda İtalyan, Fransız ve İn-gilizlerden oluşan ticaret bölgelerinde yaşayan kesimdir.
- **Ümera:** Seyfiye sınıfına verilen isimlerden bi-ridir. İdari ve askeri bürokrasi sınıfıdır. Üyeleri arasında sadrazam, vezirler, yeniçeri ağası, kaptañıderya, beylerbeyi, sancakbeyi, subaşı ve sipahiler bulunmaktadır.
- **Galebe:** Osmanlı Devleti'nde elçilerin kabulü sırasında toplanan divandır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. Lale devrinin ünlü sanatçısı Levni'nin, III. Ahmet'in şehzadelerinin sünnet düğününü anlattığı *Surna-me*, Osmanlı sultanlarını tasvir ettiği *Silsilename* adlı eserleri minyatür alanında verilmiş eserlerdir. Minyatürler, el yazması kitaplarda ışık ve gölge ayarlaması yapılmadan çizilen resimlerdir. Derinlik kuralları çok fazla uygulanmaz ve siyasi, sosyal ve dini konularda çizilebilir. İnsanlar makamlarına uy-gun olarak büyük ya da küçük olarak çizilmiştir. Osmanlı Devleti'nde minyatür sanatçılarına nakkaş ya da musavver ismi verilmiştir. En önemli minyatür sanatçıları arasında Matrakçı Nasuh, Levni, Nakkaş Osman, Seyyid İokman, Nigari ve Şiblizade Ahmet gibi isimler yer almıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nin kötü gidişatını sorgulayan ve tebdil-i kıyafet (kıyafet değiştirerek) ile denetlemlerde bulunan IV. Murat, Kâtîp Çelebi ve Koçi Bey gibi devlet adamlarına devletin içinde bulunduğu duruma dair raporlar hazırlatmış, kahvehaneleri kapatarak sokağa çıkma, içki ve tütün yasağı getirmiştir. Yeniçeri Ocağı'nın kapatılması II. Mahmut Dönemi'nde yaşanan bir gelişme olup "Vak'a-i Hayriye" olarak adlandırılır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. Soruda öncüllerde verilen Osmanlı Devleti'nde ilk belediye teşkilatının oluşturulması, Kırım Savaşı sürecinde Sinop'ta Osmanlı donanmasının Ruslar tarafından imha edilmesi ve Dolmabahçe Sarayı'nın inşa edilmesi gelişmeleri Sultan Abdülmecit Dönemi'ne aittir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nin, II. Mahmut Dönemi'nde Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'dan yardım talebinde bulunmasına neden olan gelişme Mora İsyanı'dır. Rumların ilk isyanı 1820'de Eflak'ta çıkmış, fakat kısa sürede bastırılmıştır. Rumların 1821'de Mora'da tekrar isyan etmeleri üzerine Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'dan yardım istenmiştir. Mehmet Ali Paşa, Mora ve Girit valiliğine karşılık yardım ederek isyanı bastırmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Şeker Ahmet Paşa, askerî okullarda resim dersinin konulmasıyla başlayan Batılı anlamda resim çalışmalarının öncülerinden olmuş ve 1873 yılında, Sultan Abdülaziz Dönemi'nde Mekteb-i Sanayi'de Osmanlı Devleti'nin ilk resim sergisini düzenlemiştir. Mustafa Rakım Efendi Osmanlı Devleti'nin tanınmış hattatı, Ahmet Cevdet Paşa tarihçi ve devlet adamı, Şibli Zade Ahmet Osmanlı Devleti'nin minyatür sanatçısı, Abdurrahman Şeref Bey ise Osmanlı Devleti'nin son vakanüvisti ve ünlü devlet adamlarından biridir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. II. Abdülhamit Dönemi'nde oldukça etkili olan ve dinî birlikteliğin devleti ayakta tutabileceğini savunan İslamcılık (Ümmetçilik) fikir akımı, millet olmanın en önemli özelliğinin din olduğunu ve dinî birlikteliğin devleti ayakta tutabileceğini savunmuştur. İslam toplumlarının devletten ayrılması önlenirse ve Müslümanlar tek bir çatı altında toplanırsa devletin dağılmayacağını savunmuşlardır. İslamcılık düşüncesi en çok II. Abdülhamit Dönemi'nde hissedilmiş ve I. Dünya Savaşı'nda halifenin cihat çağrısına rağmen Müslüman Arapların İngiltere ile hareket etmesiyle düşüncenin geçerliliği sorgulanmaya başlanmıştır. Bu akımın en önemli temsilcileri arasında Said Halim Paşa, Mehmet Akif Ersoy, İskilipli Mehmet Âtîf ve Ahmet Hamdi Akseki yer almıştır. Öncüllerde verilen Yusuf Akçura ise Türkçülük akımının savunucularından biridir.

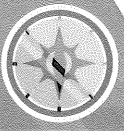
Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. I. Dünya Savaşı sürecinde imzalanan McMahon Antlaşması ile Arapların Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanma başlattığı takdirde İngiltere Arapların bağımsızlığını tanımayı kabul etmiştir. Antlaşma Hicaz Emiri Şerif Hüseyin ve İngiltere arasında yapılmıştır. Bu gizli antlaşma ile İngiltere büyük bir Arap imparatorluğunun kurulmasına yardım etmek için söz vermiştir. Londra Antlaşması ile Antalya ve çevresi İtalya'ya verilmiş, Oniki Ada ve Trablusgarp'ta İtalyan hakimiyeti kabul edilmiştir. Bu sebeple İtalya İtilaf Devletleri tarafına geçmiştir. Brest-Litovsk Antlaşması ile Rusya I. Dünya Savaşı'ndan çekilmiş ve imzalanan gizli antlaşmaları "Sarı Kitap" adıyla dünya kamuoyuna açıklamıştır. Sykes-Picot Antlaşması ile Ortadoğu İngiltere ve Fransa arasında paylaşılmıştır. Saint Jean De Maurienne Antlaşması'yla ise Güneybatı Anadolu kıyıları İtalya'ya bırakılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. 12 Ocak 1920'de İstanbul'da toplanan son Osmanlı Mebusan Meclisine Erzurum'dan milletvekili seçilen Mustafa Kemal'in meclis görüşmelerine katılmama sebebi, Milli Mücadele karşıtı olan kesimlerin etkisiyle gerçekleştirilecek tutuklanma ihtimaline karşı tedbir oluşturma düşüncesidir. Diğer seçeneklerin bu duruma ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

16. İlk kez Erzurum Kongresi'nde oluşturulan ve Sivas Kongresi'nde tüm yurda mâl edilen Mustafa Kemal Paşa'nın başkanlığındaki Heyet-i Temsiliye TBMM açılana kadar sadece yürütme yetkisini üstlenmiştir. Nitekim Heyet-i Temsiliye Sivas Kongresi sürecinde Ali Fuat Paşa'yı Batı Cephesi Kuvayımillîye Umum Komutanlığına atayarak ilk kez yürütme yetkisini kullanmış ve bir hükümet gibi hareket etmiştir. Öte yandan ilerleyen süreçte I. TBMM; yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin tümünü üstlenecektir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

17. Millî Mücadele Dönemi'nde, Batı Cephesi'nde gerçekleşen Türk-Yunan mücadelesinde görev alan komutanlar arasında IV. öncülde verilen Kâzım Karabekir yoktur. Kâzım Karabekir Doğu Cephesi'nde XV. Kolordu Komutanı olarak TBMM bağlı hareket etmiştir. Batı Cephesi'ndeki Türk-Yunan mücadelesinde görev alan komutanlar arasında; Mustafa Kemal Paşa, İsmet Paşa, Refet Paşa, Ali Fuat Paşa, Yakup Şevki Paşa, Ali İhsan Paşa, Nurettin Paşa, Fahrettin Paşa gibi isimler sayılabilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

18. Millî Mücadele sürecinde Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin suistimal edilmemesi için TBMM'nin aldığı önlemler arasında Takrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması yoktur. Takrir-i Sükûn Kanunu 1925'te patlak veren Şeyh Sait İsyanı nedeniyle 4 Mart 1925 tarihinde çıkarılmıştır. TBMM'nin bu konuda aldığı başlıca önlemler şunlardır:

- Tekâlif-i Milliye komisyonları oluşturulmuştur.
- Yazılı belge tutulması zorunlu kılınmıştır.
- Bağış defterlerinin müfettişlerce denetlenmesi sağlanmıştır.
- Yolsuzluk suçlarının İhanet-i Vatanîye Kanunu'na göre yargılanması kararlaştırılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

19. 1921'de imzalanan Ankara Antlaşması'nın bazı hükümlerinden hareketle; "Taraflar arasındaki savaş sona erecek" maddesinden hareketle Güney Cephesi'nin kapandığı; "Savaş esirleri karşılıklı serbest bırakılacak" maddesinden karşılıklı eşitlik ilkesinin hâkim kılındığı; "Hatay ve İskenderun Suriye'ye bırakılacak" maddesinden millî sınırlardan taviz verildiği; "Caber Kalesi Türk toprağı sayılacak" maddesinden sınırların dışında kalan Türk toprağının korunmaya çalışıldığı yargılarına ulaşılabılır. Ancak E seçeneğindeki yargıya ulaşılamaz. Nitekim TBMM'yi tanyan ilk devlet Fransa değil Ermenistan'dır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

20. TBMM Hükümetinin Lozan Konferansı'na katılacak heyete verdiği talimatnamede iki konuda asla taviz verilmemesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu bağlamda kapitülasyonlar (II) ve Ermeni yurdu konularında kesinlikle tartışılmaması istenmiştir.

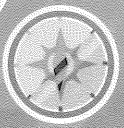
Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

21. 26 Ekim 1933 tarih ve 2349 sayılı Kanun'la Türk kadınına muhtarlığa seçilme hakkı verilmiş, bu kanun çerçevesinde 12 Kasım 1933'te Aydın'ın Çine ilçesine bağlı Demircidere Köyü'nde yapılan seçimi Gülkız Hanım kazanarak Türkiye Cumhuriyeti'nin seçilmiş ilk kadın muhtar olmuştur. Gülkız Hanım'ın muhtar seçilmesi öncelikle millî irade ve ulusal egemenlik bağlamında cumhuriyetçilik, toplumsal eşitlik bağlamında ise halkçılık ilkeleriyle ilgilidir. Bu durumun din ve devlet işlerinin ayrı olmasını öngören laiklik ilkesiyle ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

22. Atatürk Dönemi'nde başkanlığını Sâmih Rifat'ın üstlendiği ve Ruşen Eşref, Yakup Kadri, Celâl Sahir gibi önemli isimlerin kuruluşunda rol aldığı kurum Türk Dili Tetkik Cemiyetidir. Atatürk'ün talimatıyla 12 Temmuz 1932'de kurulan Türk Dili Tetkik Cemiyetinin (1936'da Türk Dil Kurumu adını almıştır.) ilk başkanı Sâmih Rifat, ilk genel sekreteri ise Agop Martayan'dır. Öte yandan Atatürk de Türk dili konusunda bizzat çalışmış ve 1937'de Türkçe terimlerle bir "Geometri Kılavuzu" yazmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

23. Yeni Türk Devleti'nde ekonominin temelini oluşturan tarım sektörünün geliştirmek için gerçekleştirilmiş çalışmalar arasında; Ziraat Bankasının geliştirilmesi, Tütün Reji İdaresine son verilmesi, Toprak Mahsulleri Ofisinin açılması, Atatürk Orman Çiftliğinin açılması, âşar vergisinin kaldırılması, ilk tohum ıslah istasyonunun açılması, Tarım Kredi Kooperatiflerinin açılması, Toprak Reformu Kanunu'nun çıkarılması, Yüksek Ziraat Enstitüsü'nün kurulması, Fiskobirlik'in kurulması sayılabilir. Ancak 1 Temmuz 1926'da yürürlüğe giren Kabotaj Kanunu Türk denizciliğiyle ilgili olup, bu kanun ile kara sularımızda yolcu/yük taşıma ve önemli limanların işletme hakkı sadece Türk gemicilere verilmiştir. Bu kanunla kapitülasyonların izi tamamen silinmiş ve ticaret filoları gelişmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

24. Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra, Boğazlar (I) ve yabancı okullar (III) sorunları Türkiye'nin isteği doğrultusunda çözümlenmiştir. Fakat Irak sınırı ile ilgili olarak Musul, 1926 Ankara Antlaşması ile İngiltere güdümündeki Irak'a bırakılmış ve Misakımillî'den taviz verilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

25. Millî Birlik Komitesinin 27 Mayıs 1960 Darbesi ile yönetime el koymasından sonra, Yüksek Adalet Divanı tarafından gerçekleştirilen yargılamaların yapıldığı yer Yassıada'dır. Yassıada'daki yargılamalar neticesinde Millî Birlik Komitesi idam cezalarından üçünü onaylamış, tutuklu bulunan Maliye Bakanı Hasan Polatkan ve Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu 16 Eylül 1961'de, Başbakan Adnan Menderes ise ertesi gün İmrâlı Adası'nda idam edilmiştir. Celâl Bayar ve Refik Koralan ile 11 kişinin idam cezası ise ömür boyu hapse çevrilmiştir. Yassıada'nın ismi 2013 yılında "Demokrasi ve Özgürlükler Adası" olarak değiştirilmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

26. Dersinde "Panmunjom Mütarekesi" ile ilgili görsel kullanan Tarih öğretmeni Hakan Bey, öğrencilerine 1950-1953 yılları arasında yaşanan Kore Savaşı'nın sonuçlarından bahsetmektedir. 1949 yılında Çin'in komünist rejime geçmesi ile beraber ABD'nin Asya'dan atılma fikri gündeme gelmiş ve Kuzey Kore'de bulunan SSCB, Güney Kore'ye savaş ilan etmiştir. ABD'li General Mac Arthur komutasında Birleşmiş Milletler Kore'ye çeşitli milletlerin askerlerinden oluşan bir birlik göndermiş ve 1950 yılında başlayan savaş 1953 yılında Panmunjom Mütarekesi'nin imzalanması ile son bulmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

27. 11 Temmuz 1995'te "Bosna Kasabı" lakaplı General Ratko Mladić komutasındaki Sırp güçlerinin Bosna-Hersek'te uyguladığı katliam Srebrenitsa Katliamı'dır. Srebrenitsa, "güvenli bölge" olarak ilan edilmiş olmasına rağmen 11 Temmuz 1995 tarihinde General Ratko Mladić komutasındaki Sırp güçlerinin eline geçmiştir. Bunun sonucu 8 bin civarında sivil Boşnak öldürülmüş ve ciddi bir soykırım gerçekleşmiştir. (Srebrenitsa Katliamı) Sırplar, Bosna Savaşı sırasında katlettikleri Boşnakların cesetlerini gizlemek amacıyla toplu mezarlar oluşturmuş, bu mezarların tespitini zorlaştırmak için de her mezara metal parçalar yerleştirmişlerdir. Fakat toplu mezarlar üzerinde yetişen Artemis çiçeği ve bu çiçekle beslenen Mavi Kelebek sayısında artış gözlemlenmesi neticesinde 400'e yakın toplu mezar tespit edilmiştir. Her geçen gün bulunmaya da devam etmektedir. 14 Aralık 1995'te Yugoslavya Federal Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Slobodan Milošević, Hırvatistan Cumhurbaşkanı Franyo Tuđman ve eski Bosna-Hersek Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegović tarafından Dayton Anlaşması'nın imzalanmasıyla Bosna Savaşı sona ermiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

1. Aşağıdakilerden hangisi Uygur hükümdarlarından biri değildir?

- A) Moyen-Çor
- B) Böğü Kağan
- C) Kutluk Bilge Kül Kağan
- D) İltiş Kağan
- E) Alp Kutluk Bilge Kağan

2. Ali Şîr Nevaî'den sonra Çağataycanın en büyük şairi kabul edilen, yazdığı *Vekayi* adlı eserinde kendi hayatını anlatan ve Hindistan'da ilk kez siyasi birliği sağlayarak 1526'da bir devlet kuran hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Babür Şah
- B) Cihan Şah
- C) Sebük Tigin
- D) İzzeddin Aybeg
- E) Yusuf Kadir Han

3. Ahi Evran'ın Türkiye Selçuklu Sultanı II. İzzettin Keykavus'a sunduğu bu kitap, sultanlara ve yöneticilere nasihat verici ve "siyasetname" türünde bir eserdir. Bu eserde halkın ihtiyaçları belirlenmekte; bu ihtiyaçların karşılanması, istihdamın, kaliteli bol ve ucuz üretimin artırılması sırasında çıkabilecek sorunlara karşı tedbirlerin neler olması gerektiği anlatılmaktadır.

Hakkında bilgiler verilen bu eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Mücerrebname*
- B) *Divân-ı Hikmet*
- C) *Divân-ı Kebir*
- D) *El-Medînetü'l-Fâzıla*
- E) *Letaif-i Hikmet*

4. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'daki Fener Ortodoks Kilisesinin varlığını sürdürmesine izin vermiş, Yahudi ve Ermeni cemaatlerinin örgütlenmelerine de olanak sağlamıştır.

Bu durum Osmanlı Devleti'nde uygulanan;

- I. dirlik,
- II. iskân,
- III. istimalet

politikalarından hangileriyle ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde kuşatılmasına rağmen alınamayan yerler aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Rodos-Midilli
- B) Kıbrıs-Malta
- C) Viyana-Belgrat
- D) Malta-Viyana
- E) Cerbe-Rodos

6. I. Mustafa İtri Efendi
II. İsmail Dede Efendi
III. Sedefkâr Mehmet Ağa

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nde müzik alanında çalışmalar yapmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde ülke sınırları içerisinde yaşayan toplulukları din ve mezhep esasına göre örgütleyerek yönetme sistemine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millet
- B) Cemaat
- C) Zımmî
- D) Reaya
- E) Pençik

8. Dersinde, "Selçuklularda uygulanan birçok sistem Osmanlı Devleti'nde daha da geliştirilerek farklı adlarla uygulanmaya devam etmiştir." diyen bir tarih öğretmeni, aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne kanıt olarak gösteremez?

A) İkta - Dirlik B) Gulam - Pençik
C) Atabey - Lala D) Vakıf - İltizam
E) Ahilik - Lonca

9. Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruyacak yeterli güce sahip olmaması güçlü devletler arasında yaşanan çatışmalardan yararlanarak ülke sınırlarını koruyabilme politikası olan denge siyasetini gündeme getirmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti, aşağıdaki gelişmelerin hangisinden sonra İngiltere ve Rusya ile ittifak yaparak ilk kez denge siyaseti izlemiştir?

A) Yunanlıların ayaklanması
B) Bulgaristan'ın bağımsız olması
C) Napolyon'un Mısır'ı işgal etmesi
D) Sinop'ta Osmanlı donanmasının yakılması
E) Doğu Rumeli'nin Bulgaristan ile birleşmesi

10. • Düyun-ı Umumiye İdaresi kurulmuştur.
• Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsızlıklarını kazanmıştır.
• Ertuğrul Firkateyni Japonya'ya gönderilmiştir.

XIX. yüzyılda görülen bu gelişmeler aşağıdaki padişahlardan hangisinin dönemine aittir?

A) II. Mahmut B) V. Murat
C) Abdülmecit D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

11. Kanunuesası'de Osmanlı tebaasına tanınan hak ve özgürlükler arasında aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?

A) Can, mal ve namus güvenliği
B) Fikir özgürlüğü
C) Kişi dokunulmazlığı
D) Seyahat hakkı
E) Din ve vicdan özgürlüğü

12. • "İttihad-ı Anasır" olarak da adlandırılır.
• Toplumdaki herkesin aynı oranda hak ve yetkisinin olması esasına dayanır.
• Trablusgarp ve Balkan Savaşları bu düşüncenin önemini azaltmıştır.

Yukarıdaki bilgiler Osmanlı Devleti'nde görülen aşağıdaki fikir akımlarından hangisine aittir?

A) Osmanlıcılık B) Batıcılık
C) İslamcılık D) Türkçülük
E) Adem-i Merkeziyetçilik

13. 1889'da İbrahim Temo, İshak Sükûti, Abdullâh Cevdet gibi bir grup tıp öğrencisi tarafından kurulan; Osmanlı Devleti'ni siyasi, sosyal ve ekonomik sorunlardan kurtarmanın yolunu meşrutiyetin yeniden ilan edilmesinde gören cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Osmanlı Ahrar
B) Teali-i İslam
C) Vatan ve Hürriyet
D) Hürriyet ve İtilaf
E) İttihat ve Terakki

14. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra;

I. ABD,
II. Rusya,
III. Almanya

devletlerinden hangilerinde rejim değişikliği olduğu savunulamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. Millî Mücadele sürecinde yaşanan önemli gelişmelerden biri de Temsil Heyetinin oluşturulmasıdır.

Temsil Heyetiyle ilgili olarak;

- I. Oluşturulması ilk kez Amasya Genelgesi'nde gündeme gelmiştir.
- II. Sivas Kongresi'nde üye sayısı artırılarak tüm yurdu temsil eder hâle getirilmiştir.
- III. Son Osmanlı Mebusan Meclisinin açılmasıyla görevi sona ermiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

16. Aşağıdaki gelişmelerin hangisinde Sivas Kongresi kararlarının etkili olduğu savunulamaz?

- A) İstanbul Hükûmeti ile Amasya Görüşmeleri'nin yapılması
- B) Mustafa Kemal'in İstanbul Hükûmeti tarafından geri çağırılması
- C) Ali Fuat Paşa'nın Batı Cephesi Komutanlığı'na atanması
- D) Son Osmanlı Mebusan Meclisinin açılması
- E) Damat Ferit Paşa Hükûmetinin istifa etmesi

17. 1882-1968 yılları arasında yaşamış; Gediz Muharebesi'nde alınan yenilgi sonrasında komutanlık görevinden alınıp Moskova büyükelçisi olarak görevlendirilen, Mustafa Kemal ile okul yıllarındaki anılarını *Sınıf Arkadaşım Atatürk* adlı eserinde kaleme alan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kâzım Karabekir
- B) Rauf Orbay
- C) Bekir Sami Kunduh
- D) Adnan Adıvar
- E) Ali Fuat Cebesoy

18. Mudanya Mütarekesi ile;

- I. Edirne,
- II. İstanbul,
- III. Eskişehir

şehirlerinden hangileri savaş yapılmadan işgalden kurtarılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

19. Atatürk Dönemi'nde yaşanan;

- Halifeliğin kaldırılması,
- Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi,
- Türk Dil Kurumunun kurulması,
- Tekke ve zaviyelerin kapatılması

gelişmeleriyle aşağıdaki ilkeler eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Laiklik B) Halkçılık
C) Milliyetçilik D) Devletçilik
E) Cumhuriyetçilik

20. Atatürk'ün "Büyük devletler kuran ecdadımız büyük şümullü medeniyetlere de sahip olmuştur. Bunu aramak, tetkik etmek, Türklüğe ve cihana bildirmek bizler için bir borçtur. Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır." sözleri;

- I. Halkevleri,
- II. Millet Mektepleri,
- III. Türk Tarih Kurumu

kurumlarından hangileriyle ilgilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

21. İsmet İnönü Hükümetinin 4 Mart 1925'te Takrir-i Sükûn Kanunu'nu çıkarması ve Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılması, aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bir sonucudur?

- A) Şeyh Said İsyanı
- B) Menemen Olayı
- C) İzmir suikast girişimi
- D) Nasturî İsyanı
- E) Mustafa Sagir Olayı

22. 19 Nisan 1926 tarihli Kabotaj Kanunu;

- I. deniz ticareti,
- II. toprak reformu,
- III. millî bankacılık

alanlarından hangilerini kapsamaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

23. Fransa Büyükelçisiyle yaptığı bir görüşmede, "Çok büyük bir insan. Hayatımda böylesine geniş görüşlü böylesine hükümet yönetimi bilen bir ordu komutanı görmedim." diyerek övdüğü Atatürk'ü daha sonra Nobel Barış Ödülü'ne aday gösteren devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lloyd George
- B) Franklin Roosevelt
- C) Eleftherios Venizelos
- D) Winston Churchill
- E) Woodrow Wilson

24. Demokrat Parti Dönemi'nde Atatürk ile ilgili;

- I. Atatürk aleyhine işlenen suçlara ilişkin özel bir yasa çıkarma,
 - II. Atatürk'ün naaşını Anıtkabir'e taşıma,
 - III. Devlet dairelerinde sadece Atatürk'ün resminin asılması için bir genelge yayımlama
- çalışmalarından hangileri yapılmıştır?**

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve II
- E) I, II ve III

25. 1931'de Manchurya'yı işgal edip 1933'te Milletler Cemiyetinden ayrılan ve "Asya, Asyalılarındır." sloganıyla ön plana çıkan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

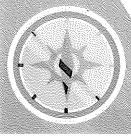
- A) Çin
- B) Kore
- C) Hindistan
- D) Japonya
- E) Moğolistan

26. Zürih ve Londra antlaşmaları doğrultusunda 16 Ağustos 1960'ta kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanlığı görevini aşağıdakilerden hangisi üstlenmiştir?

- A) Makarios
- B) Venizelos
- C) Fazıl Küçük
- D) Yorgo Grivas
- E) Rauf Denktaş

27. Ermenilerin 1992'de Azerbaycan'ın Karabağ bölgesinde sivillere yönelik gerçekleştirdikleri ve pek çok ülke tarafından soykırım olarak kabul edilen katliam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Riga
- B) Gorajde
- C) Hocalı
- D) Urumçi
- E) Srebrenitsa

ÇÖZÜMLER

1. Soruda D seçeneğinde verilen "İlteriş Kağan" Uygur hükümdarlarından biri değildir. Kutluk Kağan olarak da bilinen İlteriş Kağan, II. Göktürk Devleti'nin kurucusudur. Kutluk Bilge Kül Kağan, Böğü Kağan, Moen-Çor ve Alp Kutluk Bilge Kağan önemli Uygur hükümdarları arasında yer alır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Ali Şîr Nevaî'den sonra Çağataycanı en büyük şairi olarak kabul edilen, yazdığı *Vekayî* adlı eserinde kendi hayatını anlatan ve Hindistan'da ilk kez siyasi birliği sağlayarak 1526'da bir devlet kuran hükümdar Babür Şah'tır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Soruda hakkında bilgiler verilen eser *Letaif-i Hikmet*'tir. Ahi Evran'ın Türkiye Selçuklu Sultanı II. İzzettin Keykavus'a sunduğu bu kitap, sultanlara ve yöneticilere nasihat verici ve "siyasetname" türünde bir eserdir. Bu eserde halkın ihtiyaçları belirlenmekte; bu ihtiyaçların karşılanması, istihdamın, kaliteli bol ve ucuz üretimin artırılması sırasında çıkabilecek sorunlara karşı tedbirlerin neler olması gerektiği anlatılmaktadır.

- *Divân-ı Kebir*, Mevlâna Celâleddin Rumi'nin,
- *Mücerrebname*, Sabuncuoğlu Şerefeddin'in,
- *Divân-ı Hikmet*, Hoca Ahmet Yesevi'nin,
- *El-Medînetü'l-Fâzıla*, Farabî'nin eseridir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'daki Fener Ortodoks Kilisesinin varlığını sürdürmesine izin vermiş, Yahudi ve Ermeni cemaatlerinin örgütlenmelerine de olanak sağlamıştır. Bu durum Osmanlı Devleti'nde uygulanan istimalet yani hoşgörü anlayışı ile açıklanabilir. İskân siyaseti, fethedilen bölgelere Türk ve Müslüman ailelerin (Evlâd-ı Fatihan) yerleştirilmesidir. Dirlik sistemi ise üretimin sürekliliğinin sağlanması noktasında ekonomiye yaptığı katkının yanında Osmanlı ordusu için ücretsiz asker yetiştirilmede de etkili olan bir askerî-ekonomik sistemdir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde kuşatılmasına rağmen alınamayan yerler Viyana ve Malta Adası'dır. Kanuni Dönemi'nde 1529'da gerçekleştirilen Viyana Kuşatması kış şartları nedeniyle kaldırılmıştır. Öte yandan 1565'te donanma gücüyle Turgut Reis tarafından kuşatılmasına rağmen Turgut Reis'in şehit düşmesi nedeniyle ele geçirilemeyen yer Malta Adası'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Osmanlıda müzik eğitimleri Enderun Mektebinde ve Darülehanda verilmiştir. İsmail Dede Efendi; 1778-1845 yılları arasında yaşamış, "Nakış" ve "Yine Bir Gülnihal" besteleriyle tanınmıştır. Mustafa İtri Efendi, XVII. ve XVIII. yüzyıllarda yaşamış ve Klasik Türk Müziği'nin kurucusu sayılmıştır. "Nevakâr" makamı ve "Tuti-i Mucize-i Guyem" adlı bestesi ile ünlenmiştir. Ayrıca önemli müzisyenler arasında Safiyuddin Urme, Abdülkadir Meragi, Hacı Arif Bey ve Tamburi Cemil Bey vardır. Sedefkâr Mehmet Ağa ise mimardır. 1609-1616 yılları arasında, "Mavi Cami" olarak adlandırılan ve Türkiye'nin ilk altı minareli camisi olan Sultan Ahmet Camii'ni inşa etmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde ülke sınırları içerisinde yaşayan toplulukları din ve mezhep esasına göre örgütleyerek yönetim sistemine "Millet Sistemi" adı verilmiştir.

- **Cemaat:** Dinî karakterli insan topluluğu.
- **Zimmî:** Osmanlı Devleti'nin egemenliğini kabul eden gayrimüslimlere verilen genel ad.
- **Reaya:** Osmanlı Devleti'nde vergi vermek ve askerlik yapmakla yükümlü yönetilen halk.
- **Pençik:** Bu sistem, savaşlarda ele geçen esirlerden 1/5'inin Yeniçeri Ocağına alınması sistemidir. Pençik sistemi "devşirme sistemi" adıyla varlığını sürdürmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Dersinde, "Selçuklularda uygulanan birçok sistem Osmanlı Devleti'nde daha da geliştirilerek farklı adlarla uygulanmaya devam etmiştir." diyen bir tarih öğretmeni bu görüşüne D seçeneğinde verilen eşleştirmeyi kanıt olarak gösteremez. Nitekim; iktâ sistemi dirlik sistemi olarak, gulâm sistemi pençik sistemi olarak, atabey lala olarak, ahilik de lonca sistemi olarak devam etmiştir. Ancak vakıf sistemi iltizam sistemi olarak değil yine vakıf sistemi adıyla gelişerek sürdürülmüştür. İltizam sistemi Osmanlıda II. Mehmet'ten itibaren uygulamaya konan ve XVII. yüzyılda yaygınlaşan, açık artırma usulüne dayalı bir vergi toplama sistemidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruyacak yeterli güce sahip olmaması güçlü devletler arasında yaşanan çatışmalardan yararlanarak ülke sınırlarını koruyabilme politikası olan denge siyasetini gündeme getirmiştir. Osmanlı Devleti, Napolyon Bonaparte'ın 1798'de Mısır'ı işgal etmesi üzerine İngiltere ve Rusya ile ittifak yaparak ilk kez Fransa'ya karşı denge siyaseti izlemiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Öncüllerde verilen gelişmeler II. Abdülhamit Dönemi'ne aittir. II. Abdülhamit Dönemi'nde; Duyun-u Umumiye İdaresi kurulmuş, Sırbistan, Karadağ ve Romanya 1878 Berlin Antlaşması ile bağımsızlıklarını kazanmış, ayrıca Ertuğrul Firkateyni Japonya'ya gönderilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası olan 1876 tarihli Kanunuesasi'de Müslüman ve gayrimüslim ayrımı yapılmamış ve tüm Osmanlı tebaasına birtakım haklar tanınmıştır. Bu haklar arasında; can, mal ve namus güvenliği, kişi dokunulmazlığı, seyahat hakkı ve din ve vicdan özgürlüğü yer almaktadır. Kanunuesasi'de fikir özgürlüğüne dair bir hüküm yer almamıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Soruda özellikleri verilen fikir akımı Osmanlıcılıktır. Toplumdaki herkesin aynı oranda hak ve yetkisinin olması esasına dayanan Osmanlıcılık, Jön Türkler tarafından savunulmuştur. Trablusgarp ve Balkan Savaşları ile birlikte bu düşünce önemini kaybetmeye başlamıştır. Bu fikrin temsilcileri arasında; Ziya Paşa, Mithat Paşa, Namık Kemal, Ali Suavi, Mustafa Reşit, Şinasi gibi önemli isimler yer almaktadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. 1889'da İbrahim Temo, İshak Sükûti, Abdullah Cevdet gibi bir grup tip öğrencisi tarafından kurulan; Osmanlı Devleti'ni siyasi, sosyal ve ekonomik sorunlardan kurtarmanın yolunu meşrutiyetin yeniden ilan edilmesinde gören cemiyet İttihat ve Terakki Cemiyetidir. İTC; Meşveret, Mizan ve İcihat adlı yayınlar ile görüş ve düşüncelerini halka yansıtmış, 1907 yılında Mustafa Kemal tarafından kurulan Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kendi bünyesine katmıştır. 1908-1918 yılları arasında ülke yönetiminde etkili olan İTC'nin II. Meşrutiyet Devri'nde en önemli isimleri arasında Talat Paşa, Enver Paşa ve cemal Paşa yer almıştır. Partinin 1918 yılında kapatılması ile Teceddüt Fırkası adı ile çalışmalarını sürdürmüşlerdir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra öncüllerde yer alan Rusya'da ve Almanya'da rejim değişikliği yaşanmıştır. Bu totaliter rejimlerden Rusya'da Sosyalizm, Almanya'da ise Nazizm etkili olmuşken, İtalya'da Faşizm güçlenmiştir. ABD'de ise herhangi bir rejim değişikliği söz konusu olmamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Milli Mücadele sürecinde yaşanan önemli gelişmelerinden biri de Temsil Heyetinin oluşturulmasıdır. Soruda Temsil Heyeti'yle ilgili olarak verilen öncüllerden I. ve II. öncüllerdeki yargılar doğrudur. Nitekim Temsil Heyetinin oluşturulması ilk kez Amasya Genelgesi'nde gündeme gelmiş, Sivas Kongresi'nde üye sayısı artırılarak tüm yurdu temsil eder hale getirilmiştir. Ancak Temsil Heyetinin görevi Osmanlı Mebusan Meclisinin açılmasıyla değil TBMM'nin 23 Nisan 1920'de açılmasıyla son bulmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

16. 4-11 Eylül 1919 tarihleri arasında toplanan Sivas Kongresi'nde alınan kararların, Mustafa Kemal'in İstanbul Hükûmeti tarafından geri çağırılmasında etkili olduğu savunulamaz. Nitekim Mustafa Kemal Milli Mücadele sürecinde ilk kez Havza Genelgesi sonrasında, ikinci ve son kez de Amasya Genelgesi sonrasında İstanbul Hükûmeti tarafından geri çağırılmıştır. Ancak O, bu çağrılara kulak asmayarak 9. Ordu Müfettişliği görevinden ve çok sevdiği askerlik mesleğinden istifa etmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

17. Sivas Kongresi'nde Batı Cephesi Umum Komutanlığına atanan ancak Gediz Taarruzu'nda alınan yenilgi sonrası komutanlıktan alınarak Moskova büyükelçiliği ile görevlendirilen kişi Ali Fuat Cebesoy'dur. Mustafa Kemal'in yakın arkadaşlarından birisidir ve O'nunla olan okul yıllarındaki anılarını *Sırf Arkadaşım Atatürk* adlı eserinde kaleme almıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

18. Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın askerî safhasını sona erdiren ve 11 Ekim 1922'de imzalanan Mudanya Ateşkes Antlaşması ile Doğu Trakya (Edirne, Kırklareli, Tekirdağ), İstanbul ve Boğazlar savaş yapılmadan kurtarılmıştır. Mudanya Ateşkes Antlaşması sonunda, Doğu Trakya'nın teslim alınması işiyle Refet (Bele) Bey Trakya Yüksek Komiseri olarak görevlendirilmiştir. 19 Ekim 1922'de Refet Bey coşkun gösteriler eşliğinde İstanbul'a girmiştir. Eskişehir ise savaş yapılmadan kurtarılan yerlerden biri değildir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

19. Soruda verilen Atatürk Dönemi'ndeki gelişmelerle seçeneklerdeki ilkeler eşleştirildiğinde D seçeneğindeki devletçilik ilkesi dışarıda kalır. Şöyle ki;

- Halifelğin kaldırılması, laiklik ve cumhuriyetçilik ilkeleriyle ilişkilidir.
- Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi, laiklik ve halkçılık ilkeleriyle ilişkilidir.
- Türk Dil Kurumunun kurulması, milliyetçilik ilkesiyle ilişkilidir.
- Tekke ve zaviyelerin kapatılması, laiklik ilkesiyle ilişkilidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

20. Atatürk'ün "Büyük devletler kuran ecdadımız büyük şümullü medeniyetlere de sahip olmuştur. Bunu aramak, tetkik etmek, Türklüğe ve cihana bildirmek bizler için bir borçtur. Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır." sözleri Türk milletinin geçmişiyile olan bağlarının güçlü olmasına dair yapılan bir vurgudur. Bu bağlamda Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda 1931'de Anadolu ve Orta Asya'daki Türk topluluklarının tarihini aydınlatmak, ümmetçi tarih anlayışı yerine millî tarih anlayışını geçerli kılmak, Türklerin sarı ırktan olmadığını ortaya koymak ve Türk toplumunda millî bilinç oluşturmak düşünceleriyle Türk Tarih Kurumu açılmıştır. Ancak Halkevleri ve Millet Mektepleri bu amaç doğrultusunda faaliyet yürütmemiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. İsmet İnönü Hükûmetinin 4 Mart 1925'te Takrir-i Sükûn Kanunu'nu çıkarması ve Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kapatılması 1925 Şeyh Sait İsyanı'nın bir sonucudur. 17 Kasım 1924'te Kazım Karabekir başkanlığında kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, 1925'te Diyarbakır'da çıkan Şeyh Sait İsyanı gerekçe gösterilerek çıkarılan Takrir-i Sükûn Kanunu kapsamında kapatılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

22. Kabotaj; bir devletin, kıyılarındaki limanlar arasında yapılan deniz taşımacılığı hakkının yalnız kendi bayrağını taşıyan gemilere tanınması hakkıdır. 19 Nisan 1926 tarihli Kabotaj Kanunu da deniz ticaretiyle ilgilidir. 1 Temmuz 1926'da yürürlüğe giren ve "Kabotaj Kanunu" olarak da anılan Kabotaj Kanunu, Türk denizciliği için gerçek bir dönüm noktası olmuş ve Türk kıyılarında deniz taşımacılığı, limanlar yükleme, gemi işletmeciliği ve taşımacılığı Türk vatandaşlarına ve Türk gemilerine verilmiştir. 1 Temmuz 1926 tarihinde yürürlüğe giren Kabotaj Kanunu Osmanlı Devleti'nin kapitülasyonlar kapsamında yabancı ülke gemilerine tanıdığı ayrıcalıkları ortadan kaldırmış ve karasularımızda deniz ticareti yapma ayrıcalığını Türk vatandaşlarına vermiştir. Kabotaj hakkının Türkiye'ye geçişi, ilk kez 1 Temmuz 1935'te "Denizcilik Bayramı", 1 Temmuz 1939'da ilk kez "Kabotaj ve Denizcilik Bayramı" olarak kutlanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

23. 1934 yılında Atatürk'ü Nobel Barış Ödülü'ne aday gösteren devlet adamı Yunanistan Başbakanı Venizelos'tur. Venizelos ayrıca Fransa Büyükelçisiyle yaptığı bir görüşmede Atatürk'ü, "Çok büyük bir insan. Hayatımda böylesine geniş görüşlü böylesine hükûmet yönetimi bilen bir ordu komutanı görmedim." sözleriyle de övmüştür.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

24. Demokrat Parti Dönemi'nde Atatürk ile ilgili yapılan çalışmalar arasında; Atatürk aleyhine işlenen suçlara ilişkin Atatürk'ü Koruma Kanunu'nun çıkarılması, devlet dairelerinde sadece Atatürk'ün resminin asılması için bir genelgenin yayımlanması, paraların üzerine Atatürk resmi konulması amacıyla hukuki düzenlemeler gerçekleştirilmesi, Atatürk'ün naaşının Anıtkabir'e taşınması ve Atatürk'ün anısına Erzurum'da onun adıyla bir üniversite açılması gösterilebilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

25. 1931'de Manchurya'yı işgal edip, 1933'te Milletler Cemiyeti'nden ayrılarak "Asya Asyalılarıdır." sloganıyla Avrupalı devletlerin Asya ile ilişkilerini kesmeye çalışan devlet Japonya'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

26. 1959 yılında Kıbrıs Sorunu'nu çözmek için Zürih'te başlatılan görüşmeler sonrası Kıbrıs'ta bağımsız bir cumhuriyet kurulması kararı alınmıştır. Sonraki süreçte Türkiye, Yunanistan ve İngiltere arasında Londra'da gerçekleştirilen görüşmelerde sorun tekrar gündeme gelmiş ve Kıbrıs Devleti'nin kesin olarak kurulması kararlaştırılmıştır. Yapılan görüşmeler doğrultusunda 16 Ağustos 1960'ta Kıbrıs Cumhuriyeti ilan edilmiş ve cumhurbaşkanlığına Makarios, cumhurbaşkanlığı yardımcılığına da Türk diplomat Dr. Fazıl Küçük atanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

27. Ermenilerin 1992'de Azerbaycan'ın Karabağ bölgesinde sivillere yönelik gerçekleştirdikleri ve pek çok ülke tarafından soykırım olarak kabul edilen katliam Hocalı Katliamı'dır. Azerbaycan'ın resmi açıklamasına göre saldırıda 106'sı kadın, 83'ü çocuk olmak üzere toplam 613 Azeri katledilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.